

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้

ทัศนศิลป์ ม. 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
- ใช้แนวคิด *Backward Design* สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของนักเรียนในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
- แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง สะดวกในการใช้
- มีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- นำไปพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้

ผู้เขียน

วิฑูรย์ โสแก้ว กศ.บ.

คณะบรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม. ทวีศักดิ์ จิริงกิจ ศป.บ., ศศ.ม.

ธวัชชัย รัตนะราช ศบ. วิทยา อภิรัตนพันธ์ ค.บ., ศศ.ม.

ผลิตและเผยแพร่โดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช  สำราญราษฎร์

216-220 ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

Tel. 02 222 9394 • 02 222 5371-2 FAX 02 225 6556 • 02 225 6557

Email: info@wpp.co.th Website: www.wpp.co.th

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้

ทัศนศิลป์ ม. 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้เขียน

วิฑูรย์ โสแก้ว

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่

ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

คณะบรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ ทวีศักดิ์ จรุงกิจ ธวัชชัย รัตนะราช วิทยา อภิรัตนพันธ์

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง © พ.ศ. 2552

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ISBN 978-974-18-5945-0



พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
31/1-2 ถนนมหาไชย เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 02 222 9394 • 02 222 5371-2 Fax 02 225 6556 • 02 225 6557
email: info@wpp.co.th
นายเรณูชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

สื่อการเรียนรู้ ระดับม. ต้น-ม. ปลาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

หนังสือเรียน (สธ. อนุญาต) แบบฝึกทักษะ แผนฯ (CD)

หนังสือเรียน-แบบฝึกทักษะ-แผนฯ (CD) ทัศนศิลป์ ม. 1-3 วิฑูรย์ โสแก้ว

หนังสือเรียน-แบบฝึกทักษะ-แผนฯ (CD) ดนตรี-นาฏศิลป์ ม. 1-3 ดุยฤณี มีป้อม และนิลวรรณ ถมึงรักษ์สัตว์

หนังสือเรียน-แบบฝึกทักษะ-แผนฯ (CD) ทัศนศิลป์ ม. 4-6 วิฑูรย์ โสแก้ว

หนังสือเรียน-แบบฝึกทักษะ-แผนฯ (CD) ดนตรี-นาฏศิลป์ ม. 4-6 ดุยฤณี มีป้อม และนิลวรรณ ถมึงรักษ์สัตว์

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **ทัศนศิลป์ ม. 3** เล่มนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ **Backward Design** ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child center) ตามหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ในเชิงบูรณาการ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ และนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

การจัดทำคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **ทัศนศิลป์** เล่มนี้ ได้จัดทำตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ภายในเล่มได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ ทำให้ทราบผลการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทันที

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **ทัศนศิลป์** เล่มนี้แบ่งการนำเสนอเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ ทัศนศิลป์ ประกอบด้วยแนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์สัญลักษณ์กิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design (BwD) เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี และโครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ในหนังสือเรียน แบ่งเป็นแผนย่อยรายชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู ประกอบด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครู บันทึกลงใน CD เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูใช้จัดการเรียนการสอน

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **ทัศนศิลป์ ม. 3** เล่มนี้ ได้ออกแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

ตอนที่ 1 คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ ทักษศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	1
1. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	2
2. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้	5
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้และแนวคิด Backward Design (BwD)	6
4. หลักการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	29
5. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทักษศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	45
6. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี	48
7. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้	49
ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง	61
ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน.....	62
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์.....	68
□ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้.....	68
□ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....	69
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ทักษะดูในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์	72
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์	81
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์	89
□ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้.....	89
□ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....	90
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เทคนิค วิธีการสร้างผลงานจิตรกรรม (painting)	94
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เทคนิค วิธีการสร้างผลงานภาพพิมพ์ (printing)	101
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เทคนิค วิธีการสร้างผลงานประติมากรรม (sculpture).....	116
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เทคนิค วิธีการสร้างผลงานสื่อผสม (mixed media)	123
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์	130
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์	138
ทดสอบกลางภาค.....	145
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์	149

□	ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้.....	149
□	ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....	150
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย.....	155
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การสร้างงานทัศนศิลป์สากล	163
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม..	171
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ	179
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ	186
	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทัศนศิลป์กับงานอาชีพ.....	194
□	ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้.....	194
□	ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....	195
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์.....	199
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์.....	206
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 การจัดนิทรรศการ.....	212
	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทัศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม	219
□	ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้.....	219
□	ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	220
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17 งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม	224
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัย	
	วัฒนธรรมไทย	231
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัย	
	วัฒนธรรมสากล	238
	ทดสอบปลายภาค.....	245
	ตอนที่ 3 เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	248
	ตอนที่ 3.1 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้.....	249
	ตอนที่ 3.2 ตัวอย่างข้อสอบการคิดวิเคราะห์ตามแนวทางการประเมินผล PISA.....	272
	ตอนที่ 3.3 แบบทดสอบกลางภาค/ปลายภาค.....	294
	ตอนที่ 3.4 ใบกิจกรรม แบบบันทึก และแบบประเมิน.....	314



ตอนที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน

เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

● สาระทัศนศิลป์



1. สาระการเรียนรู้

การปฐมนิเทศ เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน เป็นการตกลงกันในเบื้องต้นก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน ครูได้รู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น รับทราบความต้องการ ความรู้สึก และเจตคติต่อวิชาที่เรียน ในขณะเดียวกันนักเรียนได้ทราบความต้องการของครู แนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวจะนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้นักเรียนคลายความวิตกกังวล สามารถเรียนได้อย่างมีความสุข อันจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดให้

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

—

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจต่อสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ และการวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ (K)
2. ชื่นชมและเห็นความสำคัญของสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ (A)
3. นำความรู้ ความเข้าใจจากสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
สังเกตจากการถามและ การแสดงความคิดเห็นต่อ ข้อตกลงในการเรียนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะ	สังเกตจากการมีเจตคติที่ ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ศิลปะ	สังเกตจากพฤติกรรมใน การทำงานเป็นรายบุคคลหรือ เป็นกลุ่ม

5. สาระการเรียนรู้

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
– สาระที่ 1 ทัศนศิลป์
2. ขอบข่ายเนื้อหาสาระ
3. เวลาเรียน
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การแสดงความคิดเห็นและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับเจตคติต่อสาระการเรียนรู้ ทัศนศิลป์ แนวทางการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ และการวัด และประเมินผลสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 1 ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ อาจนำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น สนามหญ้าใต้ต้นไม้ ห้องศิลปะ เป็นต้น
2. ครูแนะนำตนเอง แล้วให้นักเรียนแนะนำตนเองตามลำดับตัวอักษร ตามลำดับหมายเลขประจำตัว หรือตามแถวที่นั่งตามความเหมาะสม
3. ครูให้ความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการเรียนสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ พร้อมกับซักถามในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- 1) ทำไมเราต้องเรียนศิลปะ
- 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบไปด้วยสาระการเรียนรู้ใดบ้าง
- 3) นักเรียนชอบเรียนสาระการเรียนรู้ใดบ้าง ระหว่างทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูระบุสิ่งที่จะต้องเรียนในสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ โดยใช้ข้อมูลจากหน้าสารบัญ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
2. ครูแจ้งโครงสร้างเวลาเรียนรายชั่วโมงของสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ โดยใช้ข้อมูลจากคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า สาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ มีวิธีการเรียนรู้หลายรูปแบบ เช่น
 - ศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองทั้งที่บ้านและโรงเรียน
 - ปฏิบัติกิจกรรมสร้างผลงานด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม
 - สืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นต้น
4. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ มีวิธีการเก็บคะแนนและการสอบ คือ

1) การวัดและประเมินผลด้านความรู้ (K)

- สอบกลางภาค/ปลายภาค (ตามกำหนดการของโรงเรียน) 30 คะแนน

2) การวัดและประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เก็บคะแนนจากการปฏิบัติกิจกรรม 40 คะแนน
- โครงการงาน/แฟ้มสะสมผลงาน 20 คะแนน

3) การวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

- สังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
ในการทำงาน 10 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน

5. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า การตัดสินผลการเรียนนักเรียนจะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด (หากเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์จะไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ) การให้ระดับผลการเรียนจะใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ คือ

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ดีเยี่ยม	80–100
3.5	ดีมาก	75–79
3	ดี	70–74
2.5	ค่อนข้างดี	65–69
2	ปานกลาง	60–64
1.5	พอใช้	55–59
1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50–54
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	0–49

6. ครูแจ้งข้อตกลงในการเรียน สาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ ให้นักเรียนทราบ ดังนี้

- 1) ต้องเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานี้ หรือไม่ขาดเรียนเกิน 3 ครั้ง กรณีป่วยต้องส่งใบลาโดยผู้ปกครองลงชื่อรับรองการลา
- 2) ควรเข้าห้องเรียนตรงเวลาและรักษามารยาทในการเรียน
- 3) เมื่อเริ่มเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังจากเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้วจะมีการทดสอบหลังเรียน

- 4) ในช่วงที่มีการปฏิบัติกิจกรรม ควรเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือให้พร้อม โดยจัดหาไว้ล่วงหน้า
- 5) รับผิดชอบการเรียนรู้ การสร้างชิ้นงาน และการส่งงานตามเวลาที่กำหนด
- 6) รักษาความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติกิจกรรมและเครื่องมือที่ใช้ทำงานทุกครั้ง
- 7) การส่งงานให้ส่งด้วยตัวเองหรือให้ตัวแทนกลุ่มนำส่งตามเวลาที่กำหนด
7. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่จะใช้ประกอบในการเรียนสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ เช่น
 - หนังสือ
 - อินเทอร์เน็ต
 - แหล่งความรู้ในห้องอื่น
 - ผู้รู้ในห้องอื่น
 - ศิลปินพื้นบ้าน เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่นักเรียนมีต่อสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ แนวทางการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์
2. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าการจัดองค์ประกอบศิลป์ว่ามีทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมกับทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์แตกต่างกันอย่างไร ยกตัวอย่างมา 1 ชนิด โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาอภิปรายร่วมกันตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ครูอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมและมอบหมายงานให้นักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมที่บ้านและให้นักเรียนเตรียมประเด็นคำถามที่สงสัยอย่างน้อยคนละ 1 คำถาม เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนครั้งต่อไป

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

ให้นักเรียนนำประโยชน์จากการเรียนเรื่อง ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน สาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ ไปประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนสนทนาร่วมกันกับเพื่อน ๆ ถึงแนวทางปฏิบัติกิจกรรมที่ครูมอบหมาย

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. คู่มือการสอน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางในการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



ตอนที่ 1



คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้
ทักษะศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **ทศนศิลป์ ม. 3** เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งการแบ่งหน่วยการเรียนรู้สำหรับจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้แบ่งเนื้อหาเป็น 5 หน่วย สามารถใช้ควบคู่กับหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **ทศนศิลป์** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงานทศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์ทศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทศนศิลป์กับงานอาชีพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้นี้ให้ละเอียดเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียน

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง ซึ่งมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหาสาระ และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

1. ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้ แสดงขอบข่ายเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ทักษะ/กระบวนการ และภาระงาน/ชิ้นงาน

2. กรอบแนวคิดการออกแบบการเรียนรู้ที่อิงแนวคิด BwD (Backward Design Template) โดยสังเคราะห์แนวทางเพื่อความเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาศิลปะเป็นหลักซึ่งการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ชั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุว่าในหน่วยการเรียนรู้แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กี่แผน และแต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมกี่ชั่วโมง

3. แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวทางที่ครูส่วนมากคุ้นเคยและเกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย

3.1 ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยลำดับที่ของแผน ชื่อแผน และเวลาเรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง จุด เวลา 1 ชั่วโมง

3.2 สาระสำคัญ เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

3.3 ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

3.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนภายหลังจากการเรียนจบในแต่ละแผน ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A) และด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดชั้นปีและเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

3.5 สาระการเรียนรู้ เป็นหัวข้อย่อยที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง

3.6 แนวทางบูรณาการ เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ของแต่ละแผนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสถานการณ์จริง

3.7 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

3.8 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิกิพีเดีย ศิลปิน ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น

3.9 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม

เป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้นในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จึงได้ออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของนักเรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้น ๆ การตรวจผลงาน การสังเกตพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เป็นต้น โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนได้ ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.10 กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ เป็นกิจกรรมเสนอแนะสำหรับให้นักเรียนได้พัฒนาเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ได้จัดการเรียนรู้มาแล้วในชั่วโมงเรียน กิจกรรมเสนอแนะมี 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและต้องการศึกษาค้นคว้าในเนื้อหานั้น ๆ ให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น และกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ให้ครบตามเป้าหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นการซ่อมเสริม

3.11 บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร และข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้ครู โดยจัดทำแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครูบันทึกลงในซีดี (CD) ประกอบด้วย

1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

2) แบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดและประเมินผลนักเรียนกลางภาค/ปลายภาค 3 ด้าน ได้แก่

- (1) ด้านความรู้ มีแบบทดสอบทั้งที่เป็นแบบปรนัยและอัตนัย
- (2) ด้านทักษะ/กระบวนการ เป็นตารางการประเมิน
- (3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นตารางการประเมิน

3) ความรู้เสริมสำหรับครู เป็นการนำเสนอความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่ครู เช่น ความรู้เรื่องโครงการ เป็นต้น

4) แบบฟอร์มโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาครบทุกสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ สมรรถนะในการสื่อสาร

การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และกิจกรรมเสนอแนะเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมให้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

นอกจากนี้ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของนักเรียนและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ซึ่งจะใช้เป็นผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ แผนการจัดการเรียนรู้ได้อำนวยความสะดวกให้ครู โดยได้พิมพ์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design ให้ครูเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ครูปรับปรุงเองไว้ด้วยแล้ว

2. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้

ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ทุกเล่ม และใบกิจกรรมได้กำหนดสัญลักษณ์กำกับกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ทุกกิจกรรมเพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนทราบลักษณะของกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายสัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการรู้มีดังนี้



การปฏิบัติจริง/ฝึกทักษะ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงหรือฝึกปฏิบัติเพื่อเกิดทักษะ อันจะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างสมบูรณ์และติดตัวลงทน



ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนใช้พัฒนาทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์



การศึกษาค้นคว้า/สืบค้น เป็นกิจกรรมให้นักศึกษาค้นคว้าหรือสืบค้นเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดเป็นนิสัย



การสังเกต เป็นกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้จนสร้างองค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล



ทักษะการฟัง/ดู เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟังและการดูต่าง ๆ



การเคลื่อนไหว เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว



โครงงาน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหา



การประยุกต์ใช้ในชีวิต เป็นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด



การทำประโยชน์ให้สังคม เป็นกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติในการทำประโยชน์เพื่อสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข



กิจกรรมสำหรับกลุ่มพิเศษ เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้พัฒนาการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ



กิจกรรมสำหรับซ่อมเสริม เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้ซ่อมเสริมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด



การสำรวจ เป็นกิจกรรมให้ผู้สำรวจ รวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาศึกษา วิเคราะห์หาเหตุผล ฝึกความเป็นผู้รอบคอบ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design (BwD)

การจัดการเรียนรู้หรือการสอนเป็นงานที่ครูทุกคนต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ มากมายเพื่อให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้และเกิดผลตามที่ครูคาดหวัง การจัดการเรียนรู้จัดเป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์อย่างมาก ครูบางคนอาจจะละเลยเรื่องของการออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือการออกแบบการสอน ซึ่งเป็นงานที่ครูจะต้องทำก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ทำอะไร ทำไมจึงต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูทุกคนผ่านการศึกษาและได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้มาแล้ว ในอดีตการออกแบบการเรียนรู้จะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัจจุบันการเรียนรู้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว ดังนั้นการออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูจำเป็นต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล

☐ การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design (BwD)

วิกินส์และแมกไท นักการศึกษาชาวอเมริกันได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเขาเรียกว่า Backward Design ซึ่งเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะต้องกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนก่อน โดยเขาทั้งสองให้ชื่อว่า ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understandings) เมื่อกำหนดความเข้าใจที่คงทนได้แล้ว ครูจะต้องบอกให้ได้ว่าความเข้าใจที่คงทนของนักเรียนนี้เกิดจากอะไร นักเรียนจะต้องมีหรือแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ครูมีหรือใช้วิธีการวัดอะไรบ้างที่จะบอกนักเรียนมีหรือแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นแล้ว จากนั้นครูจึงนึกถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่คงทนต่อไป

แนวคิดของ Backward Design

Backward Design เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผลลัพธ์ปลายทางเป็นหลัก ซึ่ง

ผลลัพธ์ปลายทางนี้จะเกิดขึ้นกับนักเรียนก็ต่อเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กรอบความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล มีความสัมพันธ์กัน จากนั้นจึงจะลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขยายรายละเอียดเพิ่มเติมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

กรอบความคิดหลักของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design มีขั้นตอนหลักที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3 วางแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ก่อนที่จะกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

- นักเรียนควรจะมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำอะไรได้บ้าง
- เนื้อหาสาระใดบ้างที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจของนักเรียน และความเข้าใจที่

คงทน (Enduring Understandings) ที่ครูต้องการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนมีอะไรบ้าง

เมื่อจะตอบคำถามสำคัญดังกล่าวข้างต้น ให้ครูนึกถึงเป้าหมายของการศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ด้านเนื้อหาในระดับชาติที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือท้องถิ่น การทบทวนความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมาตรฐานแต่ละระดับจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างลดหลั่นกันไป ด้วยเหตุนี้ขั้นที่ 1 ของ Backward Design ครูจึงต้องจัดลำดับความสำคัญและเลือกผลลัพธ์ปลายทางของนักเรียน ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจที่คงทน

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

ความเข้าใจที่คงทนคืออะไร ความเข้าใจที่คงทนเป็นความรู้ที่ลึกซึ้ง ได้แก่ ความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ และหลักการของเนื้อหาและวิชาที่นักเรียนรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นความรู้ที่อิงเนื้อหา ความรู้นี้เกิดจากการสะสมข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนและเป็นองค์ความรู้ที่นักเรียน สร้างขึ้นด้วยตนเอง

การเขียนความเข้าใจที่คงทนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ถ้าความเข้าใจที่คงทนหมายถึง สาระสำคัญของสิ่งที่รู้แล้ว ครูควรจะรู้ว่าสาระสำคัญหมายถึงอะไร คำว่า สาระสำคัญ มาจากคำว่า Concept ซึ่งนักการศึกษาของไทยแปลเป็นภาษาไทยว่า สาระสำคัญ ความคิดรวบยอด มโนทัศน์ มโนคติ และสังกัป ซึ่งการเขียนแผนการจัดการรู้นิยมใช้คำว่า

สาระสำคัญ

สาระสำคัญเป็นข้อความที่แสดงแก่นหรือเป้าหมายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปรวมและข้อแตกต่างเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจครอบคลุมข้อเท็จจริง กฎ ทฤษฎี ประเด็น และการสรุปสาระสำคัญและข้อความที่มีลักษณะรวบยอดอย่างอื่น

ประเภทของสาระสำคัญ

1. ระดับกว้าง (Broad Concept)
2. ระดับการนำไปใช้ (Operative Concept หรือ Functional Concept)

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับกว้าง

- เครื่องดนตรีไทยมีมากมายหลายชนิด
- งานศิลปะในชีวิตประจำวันมีหลายประเภท

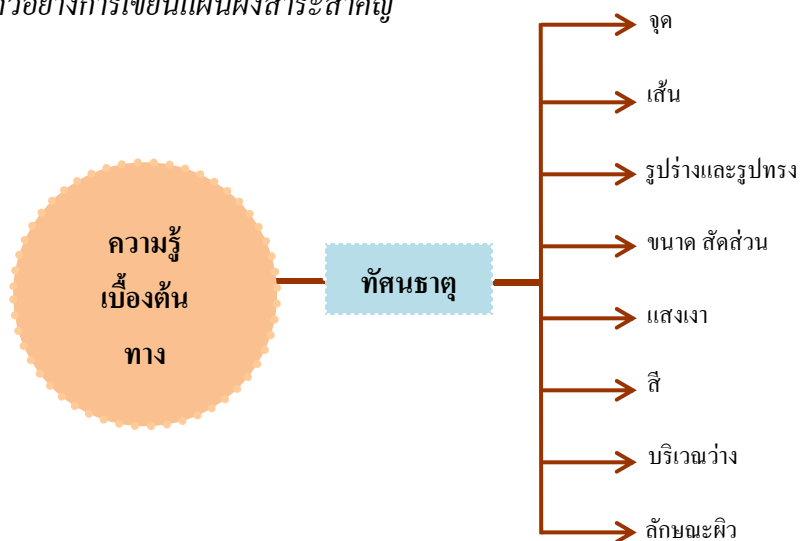
ตัวอย่างสาระสำคัญระดับนำไปใช้

- เครื่องดนตรีไทยมีมากมายหลายชนิด แต่สามารถจัดเป็นประเภทได้ 4 ประเภท ได้แก่ เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี และเครื่องเป่า
- งานศิลปะในชีวิตประจำวัน มีหลายประเภท เช่น เครื่องใช้สอย เครื่องประดับตกแต่ง เครื่องเล่น เป็นต้น

แนวทางการเขียนสาระสำคัญ

1. ให้เขียนสาระสำคัญของทุกเรื่อง โดยแยกเป็นข้อ ๆ (จำนวนข้อของสาระสำคัญจะเท่ากับจำนวนเรื่อง)
2. การเขียนสาระสำคัญที่ดีควรเป็นสาระสำคัญระดับการนำไปใช้
3. สาระสำคัญต้องครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน เพราะหากขาดส่วนใดไปแล้วจะทำให้นักเรียนรับสาระสำคัญที่ผิดไปทันที
4. การเขียนสาระสำคัญที่จะให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญวิธีการหนึ่งคือ การเขียนแผนผังสาระสำคัญ

ตัวอย่างการเขียนแผนผังสาระสำคัญ



สาระสำคัญของความรู้เบื้องต้นทางทัศนศิลป์ : ทัศนธาตุเป็นส่วนประกอบสำคัญของงานศิลปะที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อความหมายตามจินตนาการความคิดของผู้สร้างสรรค์ได้ ซึ่งทัศนธาตุประกอบไปด้วย จุด เส้น รูปร่างและรูปทรง ขนาด สัดส่วน แสงเงา สี บริเวณว่าง และลักษณะผิว

5. การเขียนสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใดควรเขียนลักษณะเด่นที่มองเห็นได้หรือนึกได้ออกมาเป็นข้อ ๆ แล้วจำแนกลักษณะเหล่านั้นเป็นลักษณะจำเพาะและลักษณะประกอบ

6. การเขียนข้อความที่เป็นสาระสำคัญ ควรใช้ภาษาที่มีการจัดกลายอย่างดี เลี่ยงคำที่มีความหมายกำกวมหรือฟุ่มเฟือย

ตัวอย่างการเขียนสาระสำคัญ เรื่อง จุด

จุด	ลักษณะจำเพาะ	ลักษณะประกอบ
รอยแต้มที่มีลักษณะกลม ๆ ปรากฏที่พื้นผิว	✓	—
ไม่มีขนาด ความกว้าง ความยาว ความหนา	✓	—
เป็นธาตุเริ่มแรกที่ทำให้เกิดเป็นธาตุอื่น ๆ	✓	—
จุดมี 2 ลักษณะ คือ จุดที่เกิดจากธรรมชาติและจุดที่เกิดจากฝีมือมนุษย์	—	✓

สาระสำคัญของจุด : จุดหมายถึงรอยแต้มที่มีลักษณะกลม ๆ ปรากฏที่ผิวพื้น ไม่มีขนาด ความกว้าง ความยาว ความหนา แบ่งแยกไม่ได้ เป็นสิ่งที่เล็กที่สุด สามารถเคลื่อนไหวไปในที่ว่างได้ จุดเป็นธาตุเริ่มแรกที่ทำให้เกิดธาตุอื่น ๆ ขึ้น จุดมี 2 ลักษณะ คือ จุดที่เกิดจากธรรมชาติและจุดที่เกิดจากฝีมือ

มนุษย์

ขั้นที่ 2 กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

เมื่อครูกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไปขอให้ครูตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

– นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะใดจึงทำให้ครูทราบว่า นักเรียนบรรลุผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้แล้ว

– ครูมีหลักฐานหรือใช้วิธีการใดที่สามารถระบุได้ว่านักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักการของ Backward Design เน้นให้ครูรวบรวมหลักฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่จำเป็นและมีหลักฐานเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว ไม่ใช่แค่ให้จบตามหลักสูตรหรือตามชุดของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูกำหนดไว้เท่านั้น วิธีการของ Backward Design ต้องการกระตุ้นให้ครูกำลังมองหาว่า ครูควรกำหนดและรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์อะไรบ้างก่อนที่จะออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักฐานดังกล่าวควรจะเป็นหลักฐานที่สามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ ที่มีประโยชน์สำหรับนักเรียนและครูได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูควรใช้วิธีการวัดและประเมินแบบต่อเนื่องอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการ ตลอดระยะเวลาที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ต้องการให้ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียกว่า สอนไปวัดผลไป

จึงกล่าวได้ว่าขั้นนี้ ครูควรนึกถึงพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลงานหรือชิ้นงานที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว และเกณฑ์ที่ใช้ประเมินควรเป็นเกณฑ์คุณภาพในรูปของมิติคุณภาพ (Rubrics) ใดๆก็ตาม ครูอาจจะมีหลักฐานหรือใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การทดสอบก่อนและหลัง การสัมภาษณ์ การศึกษาค้นคว้าการฝึกปฏิบัติขณะเรียนรู้ประกอบด้วยก็ได้

การกำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมี ผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

หลังจากที่ครูได้กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ครูควรกำหนดภาระงานและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

ภาระงาน หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์

การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ลักษณะสำคัญของงานจะต้องเป็นงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุการณ์จริงมากกว่ากิจกรรมที่จำลองขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบ ซึ่งเรียกว่างานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความหมายต่อนักเรียน (Meaningful Task) นอกจากนี้งานและกิจกรรมจะต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ทั้งนี้เมื่อได้ภาระงานครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว ครูจะต้องนึกถึงวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมีอยู่มากมายหลายประเภท ครูจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับการงานที่นักเรียนปฏิบัติ

ตัวอย่าง ภาระงาน/ผลงาน แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ทักษะการนำเสนอสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ รวมทั้งการกำหนดวิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนดังตาราง

ตัวอย่างภาระงาน/ชิ้นงาน แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ทักษะศิลป์ในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

สาระที่ 1: ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1: สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อกันศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	ภาระงาน/ ผลงาน	การวัดและประเมินผล			กระบวนการ เรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
			วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์		
บรรยาย สิ่งแวดล้อม และงาน ทัศนศิลป์ที่ เลือกมาโดยใช้ ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและ หลักการ ออกแบบ	ทัศนธาตุใน สิ่งแวดล้อมและงาน ทัศนศิลป์ได้แก่ จุด (Dot) เส้น (Line) รูปร่างและรูปทรง (Shape-Form) ขนาด สัดส่วน (Size-Proportion) แสงเงา (Light- Shade) สี (Color) บริเวณว่าง (Space) ลักษณะผิว (Texture)	– การจำแนก ทัศนธาตุใน สิ่งแวดล้อมและ งานทัศนศิลป์ – การบรรยาย ทัศนธาตุใน สิ่งแวดล้อมและ งานทัศนศิลป์	– การสังเกต – การสนทนา ซักถาม – การทดสอบ – การบรรยาย	– แบบทดสอบก่อนเรียน – แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึก การจดบันทึก และวาดภาพประกอบ – แบบประเมินผลเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจในงาน ทัศนศิลป์ – แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ	– พิจารณาจาก ผลงาน – พิจารณาจาก การปฏิบัติ กิจกรรม – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ – เกณฑ์คุณภาพ 3 ระดับ	– ศึกษาค้นคว้า ความหมาย และ ส่วนประกอบของ ทัศนธาตุ – จำแนกทัศนธาตุ ในสิ่งแวดล้อมและ งานทัศนศิลป์ – การบรรยาย ทัศนธาตุใน สิ่งแวดล้อมและงาน ทัศนศิลป์	1. ตัวอย่างภาพ สิ่งแวดล้อมและ ผลงานทัศนศิลป์ที่ แสดงให้เห็น ทัศน ธาตุ 2. วัสดุ อุปกรณ์ใน การสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ 3. แหล่งการเรียนรู้ เช่น หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เป็นต้น 4. ใบงาน

ความเข้าใจที่คงทนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถ 6 ประการ ได้แก่

1. **การอธิบาย ชี้แจง** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการอธิบายหรือชี้แจงในสิ่งที่รู้ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้อง มีเหตุผล และเป็นระบบ

2. **การแปลความและตีความ** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการแปลความและตีความได้อย่างมีความหมาย ตรงประเด็น กระชับ และทะลุปรุโปร่ง

3. **การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการนำสิ่งที่รู้ไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ และคล่องแคล่ว

4. **การมีมุมมองที่หลากหลาย** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีมุมมองที่นำเชื่อถือเป็นไปได้อย่างมีความลึกซึ้ง แจ่มชัด และแปลกใหม่

5. **การให้ความสำคัญ ใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความละเอียดรอบคอบ เปิดเผย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ระมัดระวังที่จะไม่ให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อผู้อื่น

6. **การรู้จักตนเอง** เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความตระหนักรู้ สามารถประมวลผลข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย ปรับตัวได้ รู้จักใคร่ครวญ และมีความเฉลียวฉลาด

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถของนักเรียนในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อข่มขู่หรือขอร้อง การเลือกที่จะรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้องค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดเชิงคุณธรรม และการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะกระบวนการและทักษะในการดำเนินชีวิต เป็นความสามารถของนักเรียนในด้านการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการและหาทางออกที่เหมาะสมด้านความขัดแย้งและความแตกต่างระหว่างบุคคล การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม การสืบเสาะหาความรู้ และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถของนักเรียนในการเลือกใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ แนวคิด และวิธีการ ในการพัฒนาตนเองและสังคม ด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหา และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

นอกจากสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กล่าวแล้ว ข้างต้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณลักษณะในฐานะเป็นพลเมืองไทย ต้องรู้คุณค่า ห่วงแหน และเทิดทูนสถาบันสูงสุดของชาติ

2. ซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณลักษณะที่ผู้เรียนมีจิตสำนึก ค่านิยม และมีคุณธรรม จริยธรรม ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

3. มีวินัย เป็นคุณลักษณะของนักเรียนด้านการประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมอย่างมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

4. ใฝ่เรียนรู้ เป็นคุณลักษณะของนักเรียนด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ อยากรู้ อยากรเรียน รักการอ่าน การเขียน การฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล ทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น ด้วยความขยันหมั่นเพียรและอดทน และเปิดรับความคิดใหม่ ๆ

5. อยู่อย่างพอเพียง เป็นคุณลักษณะของนักเรียนในการดำรงชีวิตอย่างมีความพอประมาณ ใช้สิ่งของอย่างประหยัด พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่บนหลักเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี

6. มุ่งมั่นในการทำงาน เป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่มีจิตสำนึกในการบริหารงาน และทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืนในการทำงานตามความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะและมุ่งมั่นต่อความสำเร็จของงาน

7. รักความเป็นไทย เป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่รู้จักห่วงแหน อนุรักษ์พัฒนาวิถีชีวิตของคนไทย ประพฤติตามวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่คู่ไทย

8. มีจิตสาธารณะ เป็นคุณลักษณะของนักเรียนได้ทำประโยชน์ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจในลักษณะอาสาสมัครเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตมุ่งทำประโยชน์

ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม

ดังนั้นการกำหนดภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติ รวมทั้งการเลือกวิธีการและเครื่องมือ ประเมินผลการเรียนรู้ นั้น ครูควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน 6 ประการ ตามแนวคิดของ Backward Design สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้ภาระงาน วิธีการ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครอบคลุมสิ่งที่สะท้อนผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้การออกแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design ในขั้นที่ 2 นี้ ครูจะต้อง คำนึงถึงภาระงาน วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ มีประสิทธิภาพตรงกับสภาพจริง มีความยืดหยุ่น และให้ความสบายใจแก่นักเรียนเป็นสำคัญ

ขั้นที่ 3 วางแผนการจัดการเรียนรู้

เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งกำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่า นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว ขั้นต่อไปครูควรนึกถึงกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียน การที่ครูจะนึกถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียนได้นั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

- ถ้าครูต้องการจะจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งเกิดเป็นความเข้าใจที่คงทนต่อไปนั้น ครูสามารถใช้วิธีการง่าย ๆ อะไรบ้าง

- กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยเป็นสื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นมีอะไรบ้าง

- สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมและดีที่สุด ซึ่งจะทำให้นักเรียนบรรลุตามมาตรฐานของหลักสูตรมีอะไรบ้าง

- กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ควรจัดกิจกรรมใดก่อนและควรจัดกิจกรรมใด ภายหลัง

- กิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบไว้เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามแนวคิดของ Backward Design นั้น วิกกินส์และแมกไทได้เสนอแนะให้ ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของ **WHERE TO** (ไปที่ไหน) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

W แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ นั้นจะต้องช่วยให้นักเรียนรู้ว่าหน่วยการเรียนรู้นี้จะดำเนินไปในทิศทางใด (Where) และสิ่งที่คาดหวังคืออะไร (What) มีอะไรบ้างช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานและความสนใจอะไรบ้าง

H แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรดึงดูดความสนใจนักเรียนทุกคน (Hook) ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่เรารู้ (Hold) และใช้สิ่งที่นักเรียนสนใจเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรส่งเสริมและจัดให้ (Equip) นักเรียนได้มีประสบการณ์ (Experience) ใน แนวคิดหลัก/ความคิด รวบรวม และ สำรวจ รวมทั้ง วินิจฉัย (Explore) ใน ประเด็นต่าง ๆ ที่ น่าสนใจ

R แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดทบทวน (Rethink) ปรับ (Revise) ความเข้าใจในความรู้และงานที่ปฏิบัติ

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมิน (Evaluate) ผลงานและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

T แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรออกแบบ (Tailored) สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน

O แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เป็นระบบ (Organized) ตามลำดับการเรียนรู้ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ตั้งแต่เริ่มแรกและตลอดไป ทั้งนี้เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ การลำดับบท รวมทั้งสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อครูได้มีการกำหนดผลลัพธ์ปลายทาง หลักฐาน และวิธีการวัดและประเมินผลที่แสดงว่านักเรียนมีผลการรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงสื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ถ้าครูมีเป้าหมายที่ชัดเจนก็จะช่วยทำให้การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้

โดยสรุปจึงกล่าวได้ว่า ขั้นนี้เป็นการค้นหาสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน กิจกรรมที่กำหนดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างและสรุปเป็นความคิดรวบยอด และหลักการที่สำคัญของสาระที่รู้ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลงทนรวมทั้งความรู้สึกละค่านิยมที่ดีไปพร้อม ๆ กับทักษะความชำนาญ

Backward Design Template
ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. 2.	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. 2.
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. 2.	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. 2.
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
.....	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 1. 2.	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 1. 2.
3. สิ่งที่มีงประเมิน	
.....	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่	

รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

จากการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design เขียนโดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน... (ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง... (ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

สาระที่... (ระบุสาระที่ใช้จัดการเรียนรู้)

เวลา... (ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ 1 แผน)

ชั้น... (ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่... (ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)

สาระสำคัญ... (เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดชั้นปี... (ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้... กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วยด้านความรู้ความคิด (Knowledge: K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะกระบวนการ (Performance: P)

กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง) แสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองกิจกรรมภาระงานได้ครบทุกข้อ เพื่อให้แน่ใจว่า ผู้เรียนสามารถบรรลุผลตามจุดประสงค์ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนด และเพื่อสะดวกต่อการวัดประเมินผลได้ตรงตามสภาพจริง

สาระการเรียนรู้... (ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวเรื่องก็ได้)

แนวทางบูรณาการ... (เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการทั้งภายในสาระและกลุ่มข้ามสาระ)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้... (ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้... (ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน)

กิจกรรมเสนอแนะ... (ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้... (ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทบทวนในชั้นเรียนได้)

ในส่วนของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ให้ครูที่เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นำขั้นตอนหลักของเทคนิคและวิธีการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การเรียนแบบ

แก้ปัญหา การศึกษาเป็นรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ การฝึกปฏิบัติการ การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ มาเขียนในชั้นสอน โดยให้คำนึงถึงธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้สังเคราะห์หลักทรงอย่างดีแล้วนี้ จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของ วพ. ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

4. หลักการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Learning Integration) อาจจัดได้ 2 ลักษณะ คือ

1. **การบูรณาการภายในวิชา (Intradisciplinary)** เป็นการบูรณาการที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตของเนื้อหาเดียวกัน วิชาที่ใช้หลักการบูรณาการภายในวิชาเดียวกันมากที่สุด คือ วิชาภาษา หรือ กระบวนการทางภาษาซึ่งประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากมีความเกี่ยวพันกันหลายแบบ นอกจากวิชาภาษาแล้ว วิชาสังคมศึกษาฯ วิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ ก็ใช้หลักการเชื่อมโยงภายในวิชาได้

2. **การบูรณาการระหว่างวิชา (Interdisciplinary)** เป็นการเชื่อมโยงหรือรวมศาสตร์ต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 สาขาวิชาขึ้นไปภายใต้หัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน เป็นการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความเข้าใจและทักษะในศาสตร์หรือความรู้ในวิชาต่าง ๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป เพื่อการแก้ปัญหา หรือการแสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเชื่อมโยงความรู้และทักษะระหว่างวิชาต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง ไม่ใช่เพียงผิวเผิน และมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 2 ลักษณะนั้น สามารถจัดเป็นรูปแบบของการบูรณาการ (Models of Integration) ได้ 4 รูปแบบ คือ

1. **บูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction)** การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ ครูผู้สอนในวิชาหนึ่งสอดแทรกเนื้อหาของวิชาอื่น ๆ เข้าในการเรียนการสอนของตน เป็นการสอนตามแผนการสอนและประเมินผลโดยครูคนเดียว วิธีนี้ถึงแม้นักเรียนจะเรียนจากครูคนเดียว แต่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาได้

2. **บูรณาการแบบขนาน (Parallel Instruction)** การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนต่างวิชากัน ต่างคนต่างสอน แต่ต้องวางแผนเพื่อสอนร่วมกัน โดยมุ่งสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน ระบุสิ่งที่ทำร่วมกันและตัดสินใจร่วมกันว่าจะสอนเรื่อง/ความคิดรวบยอดและปัญหานั้น ๆ อย่างไร ในวิชาของแต่ละคนใครควรสอนก่อน-หลัง งานหรือการบ้านที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำจะแตกต่างกันไปในแต่ละวิชา แต่ทั้งหมดจะต้องมีหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาร่วมกัน การสอนแต่ละวิชาจะเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์

เชื่อมโยงกันระหว่างวิชา

3. บูรณาการแบบสหวิทยา (Multidisciplinary Instruction) การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้คล้ายกับการบูรณาการแบบขนาน กล่าวคือ ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนต่างวิชากัน มาวางแผนเพื่อสอนร่วมกันโดยกำหนดว่าจะสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน ต่างคนต่างแยกกันสอนตามแผนการสอนของตน แต่มอบหมายให้นักเรียนทำงานหรือโครงการร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้เชื่อมโยงความรู้สาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนสร้างชิ้นงานได้ ครูแต่ละวิชากำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินผลชิ้นงานของผู้เรียนในส่วนวิชาที่ตนสอน

4. บูรณาการแบบข้ามวิชา หรือสอนเป็นคณะ (Transdisciplinary Instruction) การจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ครูที่สอนวิชาต่าง ๆ ร่วมกันวางแผน ปรึกษาหารือหรือกำหนดหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน จัดทำแผนการสอนร่วมกัน แล้วร่วมกันสอนเป็นคณะ (Team) โดยดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มเดียวกัน มอบหมายงาน/โครงการให้นักเรียนทำร่วมกัน ครูทุกวิชาร่วมกันกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินผลชิ้นงานของนักเรียนร่วมกัน

ตารางเปรียบเทียบลักษณะสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ

แบบที่	รูปแบบบูรณาการ	วิธีการ	กิจกรรม	การประเมิน	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
1	สอดแทรก (Infusion)	– ครูคนเดียววางแผนและกำหนดหัวเรื่อง โดยสอดแทรกเนื้อหาวิชาอื่น ๆ เข้าไปในวิชาของตน	– มอบหมายงานตามที่วางไว้	– ครูคนเดียวประเมิน	– นักเรียนได้รับความรู้จากครูคนเดียวและสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาได้
2	ขนาน (Parallel)	– ครูหลายคนวางแผนสอนร่วมกันและกำหนดสิ่งต่อไปนี้ในลักษณะเดียวกัน 1. หัวเรื่อง (Theme) 2. ความคิดรวบยอด 3. ปัญหา – ครูแต่ละคนต่างสอนในวิชาของตนภายในหัวเรื่องเดียวกัน	– งานที่มอบหมายให้นักเรียนไปทำแตกต่างกันไปในแต่ละวิชา	– ครูแยกกันประเมิน	– นักเรียนได้รับความรู้จากครูแต่ละคนในหัวเรื่องของการงานเป็นเรื่องเดียวกัน ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันและกัน นำความรู้ในวิชาต่าง ๆ ใช้แก้ปัญหาได้
3	สหวิทยาการ (Multidisciplinary)	– ครูหลายคนวางแผนสอนร่วมกันโดยกำหนดสิ่งต่อไปนี้ในลักษณะเดียวกัน 1. หัวเรื่อง (Theme) 2. ความคิดรวบยอด 3. ปัญหา – ครูหลายคนสอนต่างวิชากันโดยแยกกันสอนภายใต้หัวเรื่องเดียวกัน – ครูร่วมกันกำหนดชิ้นงาน/โครงการโดยเชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ	– มอบหมายงานหรือโครงการ โดยให้นักเรียนทำร่วมกัน และกำหนดว่าจะแบ่งโครงการนั้นออกเป็นโครงการย่อย ๆ ให้นักเรียนทำในแต่ละรายวิชา	– ครูประเมินผลงานแต่ละชิ้นในส่วนที่ตนสอน โดยกำหนดเกณฑ์เอง	– นักเรียนได้รับความรู้จากครูหลายคนในหัวเรื่องหรือปัญหาเดียวกันทำให้สามารถเชื่อมโยงความรู้จากวิชาต่าง ๆ มาสร้างสรรค์งานได้
4	ข้ามวิชาหรือสอนเป็นคณะ (Transdisciplinary)	– ครูหลายคนวางแผนร่วมกันสอนเป็นคณะ (Team Teaching) โดยกำหนดสิ่งต่อไปนี้ด้วยกัน 1. หัวเรื่อง (Theme)	– มอบหมายงาน หรือโครงการให้นักเรียนทำร่วมกันเป็นงานชิ้นใหญ่	– ครูประเมินผลร่วมกันในงานชิ้นเดียวกัน โดยมีเกณฑ์	– นักเรียนได้รับความรู้ที่เป็นการเชื่อมโยงสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถนำความรู้ไป

แบบที่	รูปแบบบูรณาการ	วิธีการ	กิจกรรม	การประเมิน	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
		2. ความคิดรวบยอด/จุดประสงค์ 3. ปัญหา 4. เนื้อหา – ครูร่วมกันสอนเป็นคณะในหัวเรื่องเดียวกันตามที่วางแผนไว้ให้กับนักเรียนกลุ่มเดียวกัน – ครูร่วมกันกำหนดชิ้นงาน/โครงการให้นักเรียนทำร่วมกัน	ชั้นเดียว – จัดกิจกรรมและหาแหล่งข้อมูลความรู้ให้นักเรียนเพื่อศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานในกลุ่มเดียวกัน	การตัดสินร่วมกัน	ประยุกต์สร้างสรรค์ชิ้นงานได้

ขั้นตอนและวิธีการ

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ทั้งการบูรณาการภายในวิชาและบูรณาการระหว่างวิชา ดังกล่าวแล้ว มีหลักการเช่นเดียวกัน โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. การวางแผนและการประเมินผลการสอนแบบบูรณาการ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์หลักสูตรและเลือกหัวเรื่อง (Theme)

- ระดมพลังสมองของครู/ผู้เรียน
- กำหนดโครงการสอนให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต
- การศึกษาเอกสารต่าง ๆ
- กำหนดหัวข้อเรื่อง (Topic) ให้แคบลง (หาความสัมพันธ์ของความรู้ในวิชาต่าง ๆ)

ขั้นที่ 2 การพัฒนาหัวเรื่อง

- กำหนดเวลาในการสอนให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน
- กำหนดวัตถุประสงค์โดยระบุนความรู้ด้วยความสามารถที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน
- สร้างวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเชื่อมโยง
- ให้นักเรียนคาดการณ์ถึงความสำเร็จขั้นต้น

ขั้นที่ 3 แหล่งข้อมูล

- กำหนดแหล่งข้อมูลเพื่อช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้
- ตัวอย่างแหล่งข้อมูล
- สมาชิกในกลุ่ม
- ผู้ปกครอง
- การออกไปสำรวจ
- การบริการชุมชน
- การพัฒนาสื่อในเชิงพาณิชย์
- เทคโนโลยี
- ผู้สอนจากแหล่งอื่น ๆ
- ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ ผู้ให้คำปรึกษา
- แหล่งข้อมูลท้องถิ่น

ขั้นที่ 4 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้

- สร้างกิจกรรมข้ามวิชาในหลักสูตร
- การติดต่อกับแหล่งข้อมูล

- ## ขั้นที่ 5 การสร้างกิจกรรม

- ## ขั้นที่ 6 การประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน

- ## ขั้นที่ 7 การประเมินผลกิจกรรม

- ## ขั้นที่ 8 การเปลี่ยนแปลงข้อมูลกิจกรรมเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

ในการเตรียมการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ผู้สอนจะต้องตัดสินใจว่าจะสอน

บูรณาการตามรูปแบบใด จะสอดคล้องวิชาต่าง ๆ ด้วยตนเองคนเดียว หรือจะวางแผนเพื่อสอนบูรณาการกับคนอื่น ๆ หากจะสอนบูรณาการกับผู้สอนวิชาอื่น ก็ต้องประชุมวางแผนดำเนินการร่วมกัน ตกลง

กันว่าจะใช้วิชาใดเป็นแกน วิชาอื่นที่จะร่วมบูรณาการต้องวิเคราะห์สาระเนื้อหาจากหลักสูตรว่าจะมีเรื่องใดที่จะบูรณาการกับวิชาที่เป็นแกนได้บ้าง จึงวางแผนดำเนินการร่วมกันต่อไป

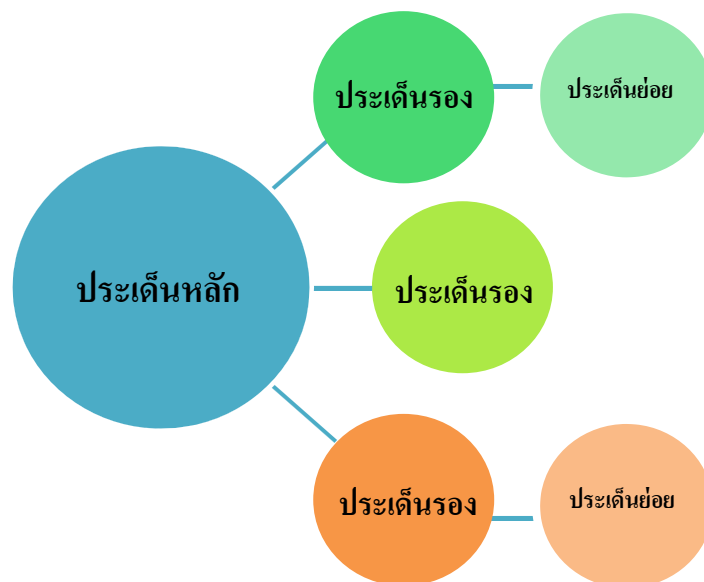
วิธีดำเนินการเพื่อจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่นิยมจัดกระทำ มีดังต่อไปนี้

2.1 จัดทำแผนผังการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้

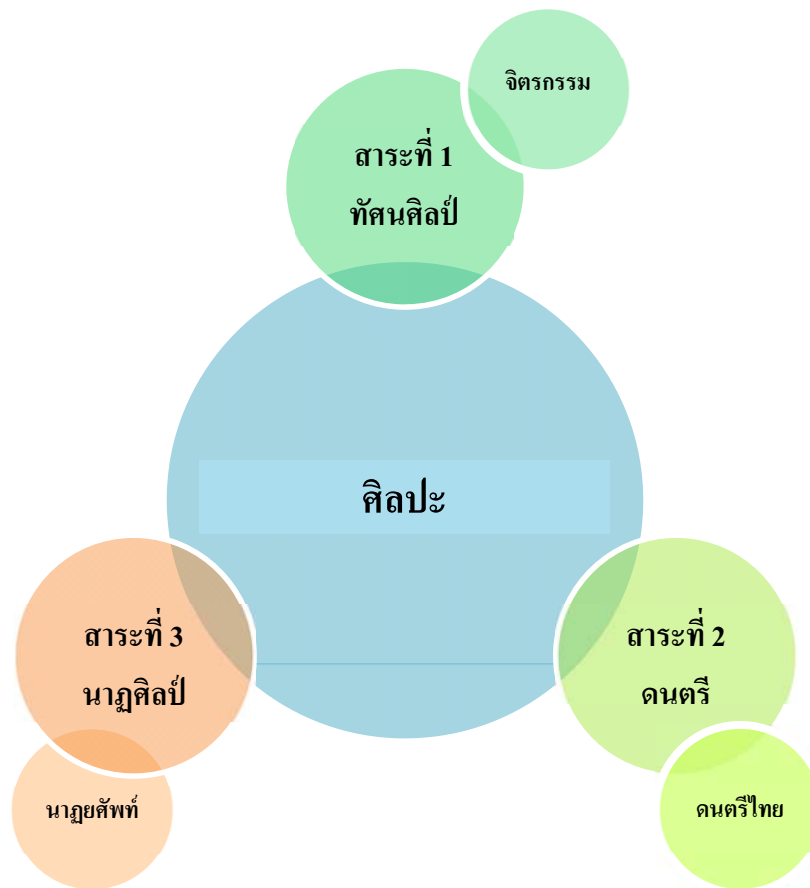
การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในหลักสูตร/คำอธิบายรายวิชาซึ่งเนื้อหาเหล่านั้นไม่มีรายละเอียดให้ ทั้งนี้เพราะต้องการให้ครูผู้สอนยืดหยุ่นและปรับให้เหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิตประจำวันและต้องเป็นเรื่องที่มีคุณธรรม จริยธรรม

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอน-นักเรียนมองเห็นภาพรวมและเค้าโครงของความคิดและเข้าถึงข้อสรุปที่สามารถนำไปสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้

หลักการเขียนผังการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ใช้หลักการของการเขียนแผนที่ความคิด (Mind mapping) โดยเขียนข้อความประเด็นหลักไว้ในวงกลมใหญ่ (ตรงกลาง) และกำหนดข้อความ วลีที่เป็นประเด็นรองและมีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับประเด็นหลักไว้ในวงกลมที่ขยายต่อไป และถ้ามีประเด็นย่อย ๆ ที่สัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับประเด็นรองก็อาจเขียนส่วนขยายต่อไปไม่จำกัด ซึ่งมีลักษณะดังนี้



ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้เรื่อง “ศิลปะ”

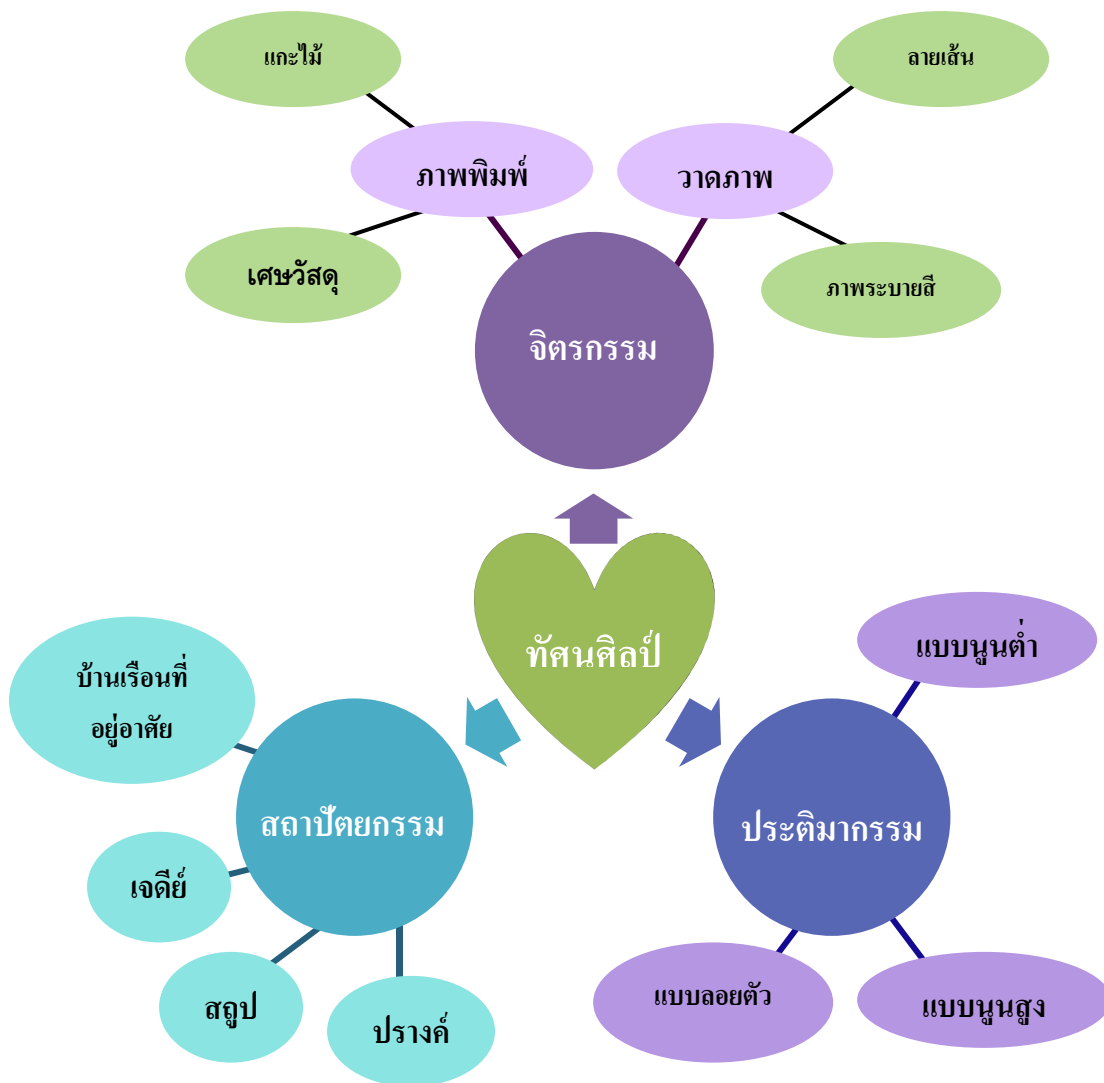


2.2 จัดทำแผนผังการวิเคราะห์ประเด็นของการเรียนรู้

การวิเคราะห์ประเด็นของการเรียนรู้เป็นการนำเรื่องจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระมากำหนดหัวเรื่อง (Theme) เพื่อทำแผนการจัดกิจกรรมต่อไป การวิเคราะห์ในส่วนนี้จะช่วยให้ผู้สอน-ผู้เรียนสร้างความคิดได้กระจ่างชัดจนมากยิ่งขึ้นในเรื่องนั้น ๆ

หลักการเขียนผังการวิเคราะห์ประเด็นการเรียนรู้ เขียนประเด็นที่ต้องการเรียน (หัวเรื่อง) ไว้ตรงกลางทั้งผู้สอนและนักเรียน วิเคราะห์ประเด็นส่วนที่เกี่ยวข้องลงตามแขนงของวงกลม โดยการใช้การตั้งคำถามนำทางและอภิปรายให้เหตุผลร่วมกันจะช่วยให้ความคิดขยายประเด็นได้มากขึ้น หลังจากนั้นจึงพิจารณาแยกประเด็นที่วิเคราะห์ไว้แล้วว่า ส่วนใดที่นักเรียนรู้แล้ว ส่วนใดที่อยากรู้ และส่วนใดที่นักเรียนควรรู้เพิ่มเติมอีก การแยกประเด็นเป็น 3 ส่วน จะเป็นแนวทางให้ผู้สอนวางแผนจัดกิจกรรมได้ดี เพราะผู้สอนจะได้รู้พื้นฐานของนักเรียนทำให้สามารถหาทางจุดใจอยากรู้เรื่องใหม่ ๆ ได้ง่ายขึ้น และทำให้ผู้สอนมองออกว่าควรจัดกิจกรรมอย่างไรที่จะสนองความต้องการที่นักเรียนอยากรู้

ตัวอย่างแนวผังวิเคราะห์ประเด็นหัวข้อเรื่อง “ทัศนศิลป์”



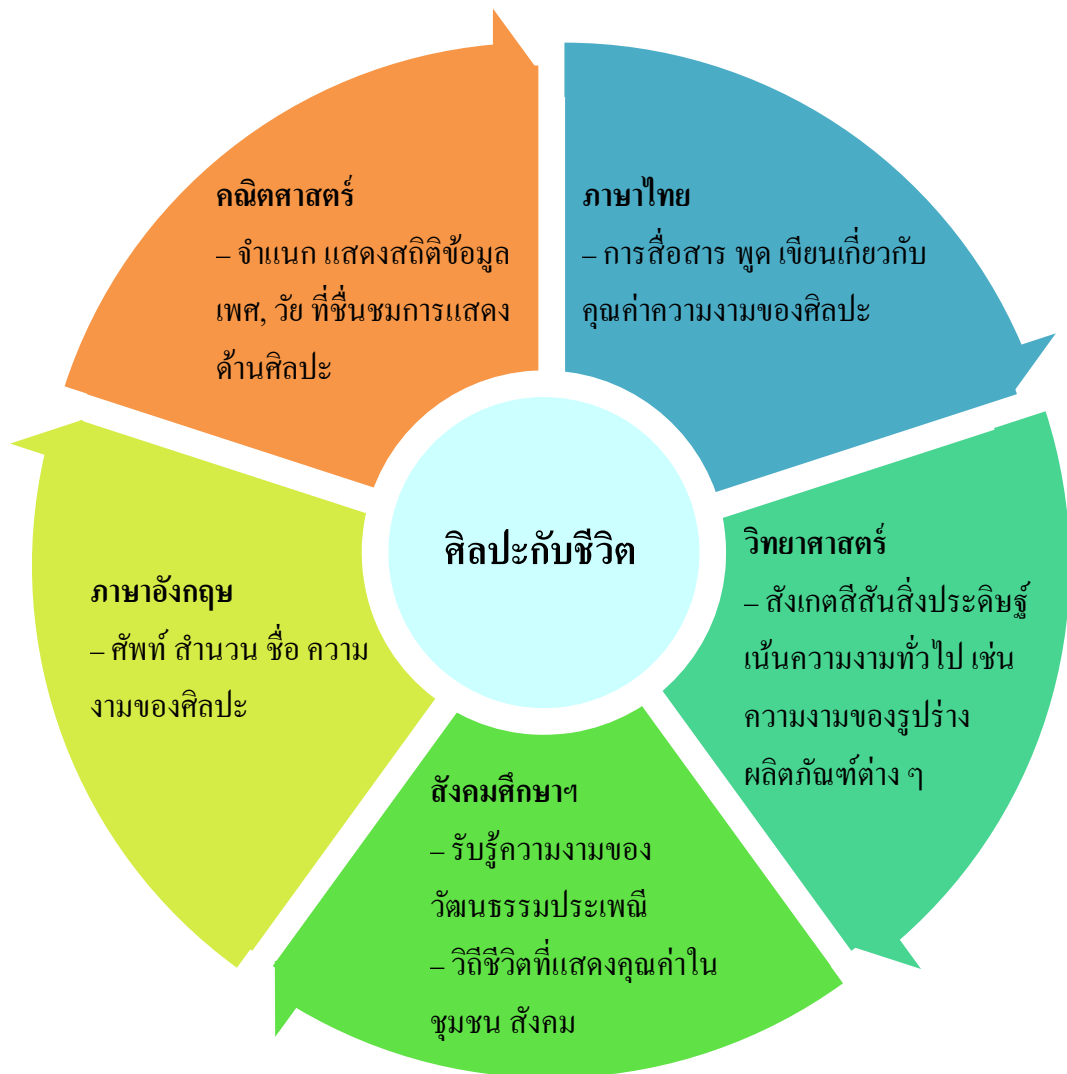
2.3 จัดทำแผนผังการวางแผนการจัดกิจกรรมบูรณาการ

ในขั้นตอนนี้ เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (อย่างย่อ ๆ) ให้บูรณาการกับวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ร่วมกัน

หลักการเขียนแผนผัง การวางแผนการจัดกิจกรรมนี้ จะเขียนหัวข้อเรื่อง (Theme) ไว้ในวงกลมเล็ก (ตรงกลาง) และเขียนชื่อวิชาที่ต้องการบูรณาการไว้ในพื้นที่แต่ละส่วนในวงกลมใหญ่ และเขียนกิจกรรมไว้ใต้ชื่อนั้น ๆ

การเขียนกิจกรรมแต่ละวิชาต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ด้วย

ตัวอย่างแนวผังการวางแผนการจัดกิจกรรมบูรณาการวิชาต่าง ๆ



การนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้

ในการเตรียมดำเนินการที่จะจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หากไม่ใช้รูปแบบการจัดทำแผนผังทั้ง 3 ขั้นตอนดังกล่าวแล้ว อาจจัดทำในรูปแบบตารางแนวการจัดการเรียนการสอนบูรณาการแบบต่าง ๆ ก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แนวการวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

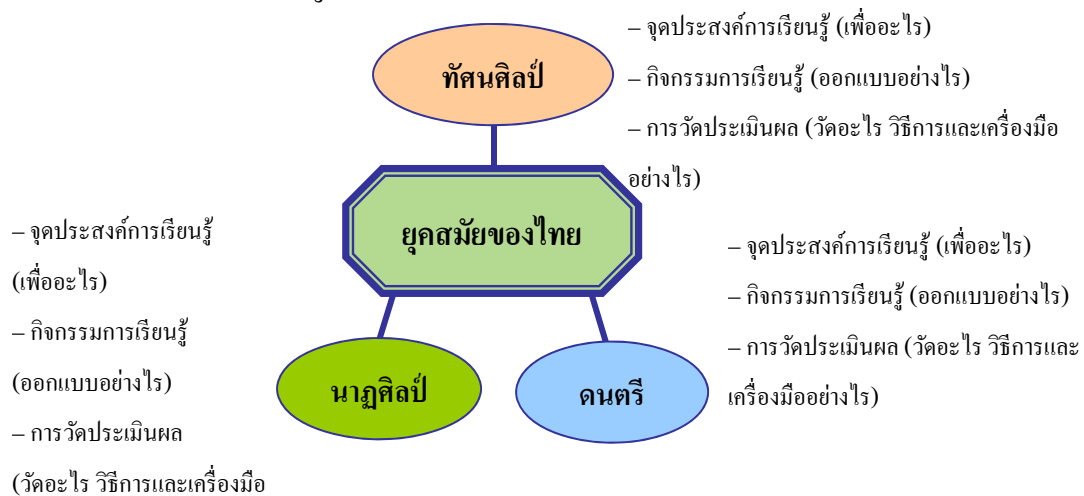
1. เลือกสาระและมาตรฐาน/ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน
2. วางแผนร่วมกันเพื่อกำหนด ชื่อเรื่อง (Theme) สาระสำคัญ (Concept) รูปแบบและกิจกรรม

บูรณาการ

สาระ/มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระเนื้อหา	เรื่อง/ สาระสำคัญ
สาระที่ 1 มาตรฐานที่ 1.2	ข้อ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล	– ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล	– เรื่อง (Theme) – สาระสำคัญ (Concept)
สาระที่ 2 มาตรฐานที่ 2.2	ข้อ 1 บรรยายวิวัฒนาการของดนตรีแต่ละยุคสมัย	– ประวัติดนตรีไทยยุคสมัยต่าง ๆ – ประวัติดนตรีตะวันตกยุคสมัยต่าง ๆ	
สาระที่ 3 มาตรฐานที่ 3.2	ข้อ 2 อธิบายความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน	– ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน	

ตัวอย่างแผนภูมิ การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

- หัวเรื่อง “ยุคสมัยของไทย”
- สาระสำคัญ “ประวัติศาสตร์และศิลปะแขนงต่าง ๆ ของไทย”



□ การเขียนแผนการเรียนรู้บูรณาการอาจเลือกรูปแบบใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาถึงความ

เหมาะสม

ตัวอย่าง แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ แบบขนาน (Parallel Instruction)

การวางแผน	จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ	การวัดประเมินผล/ วิธีการและเครื่องมือ
* วิชาศิลปะมักจะมีความท้าทายมากในการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนให้กับโรงเรียนในงานสำคัญ ๆ ตลอดจน – ครูสอนวิชาทัศนศิลป์ ครูสอนวิชาดนตรี ครูสอนวิชานาฏศิลป์ คิดเห็นตรงกันว่า ยุคสมัยของไทยจะนำไปใช้เป็นสื่อการสอนได้อย่างดี แต่ละคนจึงเลือกจุดประสงค์จากผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้รายวิชาของตนมาร่วมกันวางแผน สอนในหัวเรื่องเดียวกันว่า “ยุคสมัยของไทย” จะดำเนินการสอนบูรณาการแบบขนานโดยแต่ละวิชาจะดำเนินการดังนี้ * วิชาทัศนศิลป์ – เรื่องการจัดนิทรรศการสร้างสรรค์ผลงานตามแนวคิดของศิลปวัฒนธรรมในยุคสมัย ต่าง ๆ ของไทย * วิชาดนตรี – การใช้เครื่องดนตรีไทย – การบรรเลงเพลง ลักษณะคู่	* นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานและจัดนิทรรศการได้เหมาะสมสวยงาม * นักเรียนสามารถเลือกเครื่องดนตรีและผสมวงบรรเลงแสดงเพลงไทยได้เหมาะสม ไพเราะ * นักเรียนสามารถเลือกแบบเครื่องแต่งกายและออกแบบท่ารำได้สวยงามเหมาะสมกับลักษณะการแสดง	* ครูนำอภิปราย ชักถาม ทบทวนประวัติศาสตร์ศิลปะในยุคสมัยต่าง ๆ ของไทย การใช้เทคนิค วัสดุ อุปกรณ์ และแนวทางการสร้างสรรค์ผลงาน * ให้นักเรียนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานและจัดแสดงนิทรรศการที่แสดงถึงผลงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยต่าง ๆ ของไทย * ครูทบทวนชนิด ประเภทเครื่องดนตรี การเลือกใช้ และผสมวง * ให้นักเรียนบรรเลงเข้ากับลักษณะและบรรยากาศของดนตรีในยุคสมัยต่าง ๆ ของไทย * ครูชักถาม ทบทวน การเลือกใช้เครื่องแต่งกาย การออกแบบท่ารำเพื่อความเหมาะสมกับลักษณะบรรยากาศการแสดงของนาฏศิลป์ไทยในยุคสมัยต่าง ๆ * ครูชักถามทบทวนการเลือกใช้เครื่องแต่งกาย การออกแบบท่ารำเพื่อความเหมาะสมกับลักษณะบรรยากาศของการแสดงนาฏศิลป์ไทยในยุคสมัยต่าง ๆ	* ใบความรู้ ใบงาน ภาพประกอบ เกี่ยวกับผลงานทัศนศิลป์ไทย * อุปกรณ์ – การตกแต่งฉาก ป้าย สถานที่ในนิทรรศการ * เครื่องดนตรีไทย * ตัวอย่างเพลงไทย * ตัวอย่างท่ารำหรือละครต่าง ๆ –เครื่องแต่งกายที่เหมาะสม	* แบบสังเกต – การปฏิบัติงาน – การตอบคำถาม * การตรวจผลงาน * สังเกตการร่วมทำกิจกรรมความสามารถของนักเรียนด้าน – การออกแบบ – การตกแต่ง – การปฏิบัติและการแก้ปัญหา – ทักษะในการวาดและระบายสี – ความสนุกสนาน พึงพอใจ * สังเกตการร่วมกิจกรรมความสามารถในการร่วมกันวางแผน – การเลือกเครื่องดนตรี ลักษณะเพลง – ทักษะในการบรรเลง – ความพึงพอใจและมีความสนุกสนาน * สังเกตการแสดงออกระหว่าง

การวางแผน	จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ	การวัดประเมินผล/ วิธีการและเครื่องมือ
เสียงเพลงไทย * วิชานาฏศิลป์ – การเลือกใช้เครื่องแต่งกาย – การออกแบบท่ารำ การแสดงของไทย ในยุคสมัยต่าง ๆ ของไทย		* ให้นักเรียนแสดงท่ารำรำอย่างเหมาะสม สนุกสนาน สบายใจ ตามแบบลักษณะไทย		ร่วมกิจกรรมและการแสดงทั้ง ทีม – ความสามารถในการเลือกการ ออกแบบ – ทักษะการแสดงความรู้สึกพอใจ และความสนุกสนาน

หลังจากที่ผู้สอนได้ร่วมกันวางแผนหรือแนวการจัดการเรียนการสอนบูรณาการโดยย่อได้แล้ว
 ขั้นต่อไปผู้สอนควรจัดทำแผนการสอนโดยระบุกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างละเอียดในแต่ละ
 ขั้นตอน และต้องยึดหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

อนึ่ง ผู้สอนจะเขียนแผนการสอนรวมเป็นฉบับเดียวหรือจะแยกขึ้น ขึ้นอยู่กับว่าได้อ่าง
 แผนการสอนบูรณาการรูปแบบใดจาก 4 รูปแบบที่เคยกล่าวไว้แล้วในตอนต้น ดังเช่น การสอนบูรณา
 การแบบที่ 1 (หลอมรวม) และแบบที่ 4 (สอนเป็นคณะ) ต่างก็เขียนแผนการสอนแบบฉบับเดียว
 เนื่องจากต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละวิชาให้สอดคล้องกลมกลืนกันไป กล่าวคือ การบูรณา
 การแบบที่ 1 ผู้สอนคนเดียวสอนทุกวิชาให้นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ทุกวิชาโดยเชื่อมโยงกันตาม
 จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้สอนบูรณาการแบบที่ 1 นี้ ต้องเป็นผู้มีความรู้ดีและรู้กว้างทุกวิชาซึ่ง
 เหมาะกับการสอนในระดับประถมศึกษา ส่วนในระดับที่สูงกว่าประถมศึกษา เนื้อหาแต่ละวิชาต้องรู้
 อย่างเจาะลึก ผู้สอนคนเดียวไม่สามารถเชี่ยวชาญรู้ลึกทุกวิชาจึงต้องอาศัยผู้สอนที่ถนัดในแต่ละวิชา
 ช่วยกันสอนเป็นคณะ (แบบที่ 4)

ส่วนการสอนบูรณาการแบบที่ 2 (แบบขนาน) และแบบที่ 3 (สหวิทยาการ) ผู้สอนแต่ละคนจะ
 แยกกันเขียนแผนการสอนเฉพาะวิชาที่ตนรับผิดชอบ โดยจะสอนตามหัวเรื่อง (Theme) ที่กำหนด
 ร่วมกัน

วิธีการบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เป็นที่สนใจในปัจจุบันได้แก่การจัดการ
 เรียนการสอนแบบ Storyline Method (เส้นทางเดินเรื่อง) ขณะนี้ได้นำมาใช้ในโรงเรียนโครงการรุ่ง
 อรุณหลายโรงเรียน

☐ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

การที่จะตรวจสอบว่าการจัดกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการบรรลุผลเพียงใดสามารถ
 ตรวจสอบได้จากตัวชี้วัดต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้
2. นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชา สามารถบูรณาการความรู้ไปใช้แก้ปัญหาได้
3. นักเรียนบูรณาการความรู้จากวิชาต่าง ๆ ไปประยุกต์สร้างสรรค์ชิ้นงานได้
4. นักเรียนสามารถบูรณาการความรู้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

☐ โดยสรุป

การเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้
 หลากหลาย อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการก็มีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ซึ่งสามารถ
 สรุปได้ดังนี้

ข้อดีของการสอนแบบบูรณาการ

1. ช่วยให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในลักษณะองค์รวม/ภาพรวม มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชา และลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในแต่ละวิชา
2. นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ คุณธรรม ค่านิยม และลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการเพิ่มศักยภาพของนักเรียนอย่างไม่จำกัด เพราะนักเรียนได้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยส่งเสริมกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับการปกครองแบบประชาธิปไตย รู้จักการเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยคำนึงถึงความคิดเห็นและผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก
5. ช่วยแก้ปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรในการสอนแต่ละวิชา

ข้อจำกัดของการสอนแบบบูรณาการ

1. หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการสอนแบบบูรณาการ เนื่องจากเนื้อหาในแต่ละวิชามีความเป็นเอกเทศ จึงทำให้นำมาบูรณาการกันยาก
2. หลักสูตรกำหนดเนื้อหาในแต่ละวิชาไว้มากและต้องเจาะลึก โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำให้จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้ยาก
3. ระบบการบริหารจัดการในโรงเรียนยังไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เช่น การกำหนดเวลาเป็นรายคาบที่ตายตัวแน่นอนของแต่ละวิชาและความพร้อมของคณะครู ตลอดจนวิสัยทัศน์และความพร้อมของคณะผู้บริหาร

ถึงอย่างไรก็ตาม การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนหรือกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการมิได้อยู่พ้นวิสัยที่ผู้บริหารและครูผู้สอนจะดำเนินการได้ หากทั้ง 2 ฝ่าย ให้ความสนใจใส่ใจเตรียมการอย่างเหมาะสมต่อเนื่อง

5. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ทศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (2) และ (3) ได้ระบุแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ปัญหา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ทศนศิลป์เล่มนี้ จึงยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสมผสานเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องหรือประเด็นที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวม เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของนักเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้แนะหรือถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้นักเรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ทศนศิลป์เล่มนี้จึงได้นำเสนอทฤษฎีและเทคนิควิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning - BBL) ที่เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลการวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้ อย่างไร โดยได้กล่าวถึงโครงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามขั้นของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning - PBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของครู ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาครั้งต่อไป สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนาองค์รวมของนักเรียน ทั้งสมองด้านซ้ายและสมองด้านขวา บนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล มุ่งหมายจะให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ภายใต้อาณา

หลากหลายของวัฒนธรรมหรือสภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดสถานการณ์และบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งสติปัญญาและความถนัดร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หมวกความคิด 6 ใบ (Six Thinking Hats) ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่าง ๆ โดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบ หรือวิเคราะห์วิจารณ์ได้

การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Process) เป็นการฝึกให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ โดยนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเองคิดค้น สืบเสาะ แก้ปัญหาหรือคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Work) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงาน รู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นการสอนด้วยวิธีการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience Learning) เป็นการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เจตคติใหม่ ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ

การเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมุติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

การเรียนรู้จากเกมจำลองสถานการณ์ (Simulation Gaming) เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่คล้ายกับการแสดงบทบาทสมมุติ แต่เป็นการให้เล่นเกมจำลองสถานการณ์ โดยครูนำสถานการณ์จริงมาจำลองไว้ในห้องเรียน โดยการกำหนดกฎ กติกา เงื่อนไขสำหรับเกมนั้น ๆ แล้วให้นักเรียนไปเล่น

เกมหรือกิจกรรมในสถานการณ์จำลองนั้น

การจัดการเรียนรู้ต้องจัดควบคู่การวัดและการประเมินผลตามภาระงานและชิ้นงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้เสนอการวัดและประเมินผลครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ เน้นวิธีการวัดที่หลากหลายตามสถานการณ์จริง การดูร่องรอยต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการดูกระบวนการทำงานและผลผลิตของงาน โดยออกแบบการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน และแบบทดสอบประจำหน่วย พร้อมแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูไว้พร้อม ทั้งนี้ครูอาจเพิ่มเติมโดยการออกแบบการวัดและประเมินด้วยมิติคุณภาพ (Rubrics)

7. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้ ทศศิลป์ ม. 3

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
หน่วยที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจ ในงานทัศนศิลป์ (2 แผน)	ปฐมนิเทศ แผนที่ 1 ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงาน ทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 1 ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน ชั่วโมงที่ 2 ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ 1. ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ 1.1 จุด (dot) 1.2 เส้น (line) 1.3 รูปร่างและรูปทรง (shape-form) 1.4 ขนาด สัดส่วน (size-proportion) ชั่วโมงที่ 3 ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ (ต่อ) 1.5 แสงเงา (light-shade) 1.6 สี (colour) 1.7 ที่ว่าง (space) 1.8 พื้นผิว (texture)	
	แผนที่ 2 หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 4 หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงาน ทัศนศิลป์ 2. หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงาน ทัศนศิลป์	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
		2.1 ความเป็นเอกภาพ (unity) 2.2 ความสมดุล (balance) ชั่วโมงที่ 5 หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ (ต่อ) 2.3 จุดเด่น (dominance) 2.4 ความกลมกลืน (harmony) 2.5 ความขัดแย้ง (contrast)	
หน่วยที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์ (6 แผน)	แผนที่ 3 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานจิตรกรรม (painting) (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 6 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานจิตรกรรม (painting) 1. เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ 1.1 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานจิตรกรรม (painting) – การวาดเส้น (drawing) ชั่วโมงที่ 7 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานจิตรกรรม (painting) (ต่อ) – การระบายสี (painting)	
	แผนที่ 4 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานภาพ	ชั่วโมงที่ 8 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานภาพพิมพ์	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
	พิมพ์ (printmaking) (2 ชั่วโมง)	(printmaking) 1.2 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ (printmaking) – การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มา พิมพ์โดยตรง ชั่วโมงที่ 9 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ (printmaking) (ต่อ) – การพิมพ์ภาพโดยการสร้างสรรค์หรือ ประดิษฐ์แม่พิมพ์	
	แผนที่ 5 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งาน ประติมากรรม (sculpture) (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 10 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานประติมากรรม (sculpture) 1.3 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานประติมากรรม (sculpture) – เทคนิคการปั้น (modeling) – เทคนิคการแกะสลัก (carving) ชั่วโมงที่ 11 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งาน ประติมากรรม (sculpture) (ต่อ) – เทคนิคการหล่อ (casting)	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
	แผนที่ 6 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานสื่อผสม (mixed media) (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 12 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานสื่อผสม (mixed media) 1.4 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานสื่อผสม (mixed media) – จิตรกรรมผสม – ประติมากรรมผสม ชั่วโมงที่ 13 เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานสื่อผสม (mixed media) – ภาพพิมพ์ผสม – คอลลาจ – สื่อผสม	
	แผนที่ 7 วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 14 วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2. วิธีการใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2.1 วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ – การนำจุดมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ – การนำเส้นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
		– การนำรูปร่าง รูปทรงมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ – การนำขนาด สัดส่วนมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ ชั่วโมงที่ 15 วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ต่อ) – การนำแสงเงามาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ – การนำสีมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ – การนำที่ว่างมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ – การนำพื้นผิวมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์	
	แผนที่ 8 วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 16 วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2.2 วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ – วิธีการนำความเป็นเอกภาพมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
		– วิธีการนำความสมดุลมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ ชั่วโมงที่ 17 วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ต่อ) – วิธีการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ – วิธีการนำความกลมกลืนมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ – วิธีการนำความขัดแย้งมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์	
	ทดสอบกลางภาค	ชั่วโมงที่ 18 ทดสอบกลางภาค	ปรับเปลี่ยนชั่วโมง ทดสอบตามความเหมาะสม
หน่วยที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ (5 แผน)	แผนที่ 9 การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 19 การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย 1. การสร้างงานทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล 1.1 การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย – งานจิตรกรรมไทย ชั่วโมงที่ 20 การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย (ต่อ)	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
		– งานประติมากรรมไทย	
	แผนที่ 10 การสร้างงานทัศนศิลป์สากล (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 21 การสร้างงานทัศนศิลป์สากล 1.2 การสร้างงานทัศนศิลป์สากล – งานจิตรกรรมสากล ชั่วโมงที่ 22 การสร้างงานทัศนศิลป์สากล (ต่อ) – งานประติมากรรมสากล	
	แผนที่ 11 การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 23 การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม 2. การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม ● การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม – การนำความเป็นเอกภาพ (unity) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม – การนำความสมดุล (balance) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม ชั่วโมงที่ 24 การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม (ต่อ)	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
		– การนำจุดเด่น (dominance) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม – การนำความกลมกลืน (harmony) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม – การนำความขัดแย้ง (contrast) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม	
	แผนที่ 12 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 25 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ 3. การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ 3.1 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ ชั่วโมงที่ 26 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ (ต่อ) – สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ (ไม่จำกัดเทคนิค วิธีการ) ในหัวข้อ “ชนบทความหลากหลายแห่งวิถีชีวิตอาเซียน” โดยนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	
	แผนที่ 13 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 27 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ 3.2 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ – สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ (ไม่จำกัด	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
		เทคนิค วิธีการ) ในหัวข้อ “เอกลักษณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียน” โดยนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ชั่วโมงที่ 28 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ (ต่อ) 4. การประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์ 5. การใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย	
หน่วยที่ 4 ทัศนศิลป์กับงานอาชีพ (3 แผน)	แผนที่ 14 การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 29 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ 1. การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ – อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์	
	แผนที่ 15 การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 30 การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ 2. การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ 2.1 การวิเคราะห์รูปแบบในงานทัศนศิลป์ 2.2 การวิเคราะห์เนื้อหาในงานทัศนศิลป์ 2.3 การวิเคราะห์คุณค่าในงานทัศนศิลป์	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
	แผนที่ 16 การจัดนิทรรศการ (2 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 31 การจัดนิทรรศการ 3. การจัดนิทรรศการ 3.1 รูปแบบของการจัดนิทรรศการ 3.2 จุดประสงค์และเป้าหมายในการจัดนิทรรศการ 3.3 ระยะเวลาและกำหนดเวลาในการจัดนิทรรศการ 3.4 สถานที่ในการจัดนิทรรศการ 3.5 ขั้นตอนการจัดแสดงนิทรรศการ ชั่วโมงที่ 32 การจัดนิทรรศการ (ต่อ) 3.6 หลักการจัดนิทรรศการ 3.7 หลักการชมนิทรรศการ 3.8 การประเมินผลงานนิทรรศการ	
หน่วยที่ 5 ทัศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม (3 แผน)	แผนที่ 17 งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม (1 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 33 วัฒนธรรมที่สะท้อนในงานทัศนศิลป์ในปัจจุบัน 1. งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม 1.1 งานจิตรกรรม 1.2 งานประติมากรรม 1.3 งานสถาปัตยกรรม	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
	แผนที่ 18 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย (3 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 34 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย 2. ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล 2.1 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย – ความแตกต่างของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัย ชั่วโมงที่ 35 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย (ต่อ) – ความแตกต่างของงานประติมากรรมในแต่ละยุคสมัย ชั่วโมงที่ 36 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย (ต่อ) – ความแตกต่างของงานสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัย	
	แผนที่ 19 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล (3 ชั่วโมง)	ชั่วโมงที่ 37 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์สากล 2.2 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล – ความแตกต่างของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัย	

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ชั่วโมงที่	หมายเหตุ
		ชั่วโมงที่ 38 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์สากล (ต่อ) – ความแตกต่างของงานประติมากรรมในแต่ละยุคสมัย ชั่วโมงที่ 39 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์สากล (ต่อ) – ความแตกต่างของงานสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัย	
	ทดสอบปลายภาค	ชั่วโมงที่ 40 ทดสอบปลายภาค	

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์

ผังโน้ตค้นเป้าหมายการเรียนรู้

เวลา 4 ชั่วโมง



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ (ศ 1.1 ม. 3/1)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. ทัศนธาตุ (visual elements) หมายถึง ส่วนประกอบของศิลปะที่มองเห็นได้ ซึ่งประกอบด้วยจุด เส้น รูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน แสงเงา สี ที่ว่าง และพื้นผิว ทัศนธาตุเป็นส่วนประกอบสำคัญของศิลปะ สามารถนำมาจัดให้ประสานกลมกลืนเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อความหมายตามแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ได้ 2. หลักการออกแบบ หมายถึง การนำเอา ส่วนประกอบของธาตุต่าง ๆ มาจัดเข้าด้วยกันให้ประสานสัมพันธ์กัน เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว สามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. ทัศนธาตุหมายถึงอะไร 2. หลักการออกแบบหมายถึงอะไร 3. สิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทัศนธาตุอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ เจตคติทอด 2. ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ ได้แก่ จุด (dot) เส้น (line) รูปร่างและรูปทรง (shape-form) ขนาด สัดส่วน (size-proportion) แสงเงา (light-shade) สี (colour) ที่ว่าง (space) พื้นผิว (texture)	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. บรรยายทัศนธาตุในด้านรูปแบบของงานทัศนศิลป์ได้ 2. บรรยายทัศนธาตุในด้านแนวความคิดของงานทัศนศิลป์ได้ 3. จดบันทึกและวาดภาพเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาได้

3. หลักการออกแบบ ได้แก่ เอกภาพ (unity) ความสมดุล (balance) จุดเด่น (dominance) ความกลมกลืน (harmony) และความขัดแย้ง (contrast)	
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
- การศึกษาค้นคว้าทัศนธาตุและหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ - การจดบันทึกและวาดภาพประกอบทัศนธาตุและหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ - การสังเกตทัศนธาตุและหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ - การจำแนกความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของทัศนธาตุและหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ - การบรรยายเกี่ยวกับทัศนธาตุและหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ - การสร้างสรรค์ผลงานตามความรู้สึที่มีต่อทัศนธาตุและหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ - การทำโครงการเกี่ยวกับทัศนธาตุและหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ - การทดสอบ - การสังเกต - การอธิบาย - การสนทนาซักถาม - การจดบันทึกและวาดภาพประกอบ - การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน - การประเมินผลด้านความรู้ - การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม - การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ - การประเมินผล เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ - แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน - แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ - แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน - แบบประเมินผลด้านความรู้ - แบบประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม - แบบประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ - แบบประเมินผล เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์

3. สิ่งที่น่าประเมิน	
– ความสามารถในการบรรยาย สังเกต และจำแนกทัศนธาตุและหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ – ความสามารถในการปฏิบัติการจับบันทึกและปฏิบัติการสร้างผลงานทัศนศิลป์ – พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และยอมรับผู้อื่น	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์	2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

สาระที่ 1 ทศศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ (ศ 1.1 ม. 3/1)

2. สาระสำคัญ

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ได้แก่ จุด (dot) เส้น (line) รูปร่างและรูปทรง (shape-form) ขนาด สัดส่วน (size-proportion) แสงเงา (light-shade) สี (colour) ที่ว่าง (space) พื้นผิว (texture)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถบรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ (K)
2. เห็นความสำคัญในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ (A)
3. เขียนบรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ	✓			1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	– แบบทดสอบก่อนเรียน – แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน – แบบประเมินผลเรื่อง
2. เห็นความสำคัญในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ		✓		1. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย 3. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์ – แบบประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. เขียนบรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุได้	✓		✓	1. สังเกตจากการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้องและประหยัด 2. จากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและผลของการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 5. ประเมินการปฏิบัติงานจากแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ 6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผลเรื่อง ความรู้ ความ เข้าใจในงานทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

❖ ทัศนธาตุ หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 2 ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงาน แล้วถามว่า “นักเรียนรู้จักทัศนธาตุอะไรบ้าง และทัศนธาตุมีความเกี่ยวข้องกับผลงานทัศนศิลป์ชิ้นนี้อย่างไร” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ทัศนธาตุประกอบไปด้วยจุด เส้น รูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน แสงเงา สี ที่ว่าง และลักษณะผิว มีความเกี่ยวข้องกับผลงาน เพราะผลงานชิ้นนี้ใช้ทัศนธาตุทั้งหมดในการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้ผลงานมีองค์ประกอบศิลป์ที่ครบถ้วนกลมกลืนกัน ซึ่งทำให้ผลงานเกิดความงดงาม)
3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าการจัดองค์ประกอบศิลป์ว่ามีทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมกับทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์แตกต่างกันอย่างไร ยกตัวอย่างมา 1 ชนิด โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อภิปรายร่วมกันตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง
2. ครูอธิบายความหมายของทัศนธาตุให้นักเรียนฟัง และอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ทัศนธาตุประกอบด้วย จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน แสงเงา สี ที่ว่าง และพื้นผิว พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า จุด หมายถึง รอยหรือแต้มที่มีลักษณะกลม ๆ ปรากฏที่ผิวพื้นไม่มีขนาด ความกว้าง ความยาว ความหนา แบ่งแยกไม่ได้ เป็นสิ่งที่เล็กที่สุด สามารถเคลื่อนไหวไปในที่ว่างได้ จุดเป็นธาตุเริ่มแรกที่ทำให้เกิดธาตุอื่น ๆ ขึ้น จุดแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ จุดในสิ่งแวดล้อมและจุดในงานทัศนศิลป์
4. ครูอธิบายจุดในสิ่งแวดล้อมและจุดในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
5. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า เส้น หมายถึง จุดหลาย ๆ จุดต่อกันเป็นสาย เป็นแถวแนวไปใน

ทิศทางใดทิศทางหนึ่งเป็นทางยาวหรือจุดที่เคลื่อนที่ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เส้นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เส้นในสิ่งแวดล้อมและเส้นในงานทัศนศิลป์

6. ครูอธิบายเส้นในสิ่งแวดล้อมและเส้นในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า รูปร่าง หมายถึง เส้นรอบนอกของวัตถุ คน สัตว์ และสิ่งของ รูปร่างมีลักษณะเป็นสองมิติ คือ กว้างและยาว ส่วนรูปทรง หมายถึง โครงสร้างของรูปวัตถุ คน สัตว์ และสิ่งของ รูปทรงมีลักษณะเป็นสามมิติ คือ กว้าง ยาว และหนา รูปร่างและรูปทรงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ รูปร่างและรูปทรงในสิ่งแวดล้อมและรูปร่างและรูปทรงในงานทัศนศิลป์

8. ครูอธิบายรูปร่างและรูปทรงในสิ่งแวดล้อมและรูปร่างและรูปทรงในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

9. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ขนาด หมายถึง ลักษณะของรูปที่กำหนด สังเกตได้ว่าใหญ่ เล็ก สั้น ยาว หนัก เบา เท่านั้นเท่านั้น เช่น ขนาดใหญ่ ขนาดยาว ไม่ได้ขนาด เป็นต้น ส่วนสัดส่วน หมายถึง ความสัมพันธ์ของส่วนสัดส่วน ความกว้าง ความยาว ความสูง ความลึกของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีความพอดี ความเหมาะสมด้วยการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของคน สัตว์ พืช วัตถุ สิ่งของ เป็นต้น ขนาด สัดส่วนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ขนาด สัดส่วนในสิ่งแวดล้อมและขนาด สัดส่วนในงานทัศนศิลป์

10. ครูอธิบายขนาด สัดส่วนในสิ่งแวดล้อมและขนาด สัดส่วนในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

11. แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าทัศนธาตุตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพหรือหาภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลการค้นคว้าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

- ☐ กลุ่มที่ 1 จุด
- ☐ กลุ่มที่ 2 เส้น
- ☐ กลุ่มที่ 3 รูปร่างและรูปทรง
- ☐ กลุ่มที่ 4 ขนาด สัดส่วน



ชั่วโมงที่ 3 ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ (ต่อ)

1. ครูทบทวนเรื่อง จุด เส้น รูปร่างและรูปทรง ขนาด สัดส่วนจากชั่วโมงก่อน
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า แสงเงา หมายถึง ความสว่างที่เกิดจากธรรมชาติหรือหลอดไฟที่ส่องมากระทบวัตถุทำให้ส่วนที่กระทบแสงสว่างและเกิดความมืดในบริเวณตรงข้ามกับแสงกระทบ

นอกจากนี้ยังเกิดเงาตกทอดของวัตถุลงบนพื้นซึ่งอยู่ตรงข้ามกับทิศทางของแสงด้วย แสงเงาแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ แสงเงาในสิ่งแวดล้อมและแสงเงาในงานทัศนศิลป์

3. ครูอธิบายแสงเงาในสิ่งแวดล้อมและแสงเงาในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า สี หมายถึง ลักษณะของแสงสว่าง ปรากฏแก่ตาให้เห็นเป็นสีขาว ดำ แดง เขียว น้ำเงิน เหลือง เป็นต้น สีแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ สีในสิ่งแวดล้อมและสีในงานทัศนศิลป์

5. ครูอธิบายสีในสิ่งแวดล้อมและสีในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ที่ว่าง หมายถึง ช่องว่างหรือที่ว่างทั้งในบริเวณที่ล้อมรอบรูปทรงตั้งอยู่ มีอากาศโอบล้อมอยู่ภายนอก บริเวณระหว่างรูปทรงหลายรูปจะเกิดช่องว่างขึ้น บริเวณภายในรูปทรงที่มีลักษณะกลวงหรือทะลุเป็นช่องที่มีอากาศผ่านเข้าไปได้ ที่ว่างแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ที่ว่างในสิ่งแวดล้อมและที่ว่างในงานทัศนศิลป์

7. ครูอธิบายที่ว่างในสิ่งแวดล้อมและที่ว่างในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

8. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า พื้นผิว หมายถึง ลักษณะภายนอกของวัตถุที่มองเห็นและสัมผัสพื้นผิวได้ แสดงความรู้สึกละเอียด ขรุขระ มัน ค้าน เป็นเส้น เป็นจุด จับดูแล้วสะดุดมือ หรือภาพจิตรกรรมสัมผัสได้จากความรู้สึก พื้นผิวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ พื้นผิวในสิ่งแวดล้อมและพื้นผิวในงานทัศนศิลป์

9. ครูอธิบายพื้นผิวในสิ่งแวดล้อมและพื้นผิวในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

10. แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าทัศนธาตุตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพหรือหาภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลการค้นคว้าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

- ☐ กลุ่มที่ 1 แสงเงา
- ☐ กลุ่มที่ 2 สี
- ☐ กลุ่มที่ 3 ที่ว่าง
- ☐ กลุ่มที่ 4 พื้นผิว

11. นักเรียนแต่ละคนนำรูปภาพสิ่งแวดล้อมและรูปภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ชื่นชอบมาอย่างละ 1 ภาพ แล้วติดภาพลงบนกระดาษการ์ดแข็ง เขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุ

12. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเอง บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุ

ของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

13. ครูอธิบายการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยใช้ทัศนธาตุต่าง ๆ ว่า จะต้องมีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง เพื่อให้ใช้ได้อย่างยาวนานและคุ้มค่า ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง **ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์** โดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการในรูปแบบต่าง ๆ ของผลงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์แบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่างหรือวาดภาพประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้

- ใบกิจกรรมที่ 1 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง จุด
- ใบกิจกรรมที่ 2 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง เส้น
- ใบกิจกรรมที่ 3 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง รูปร่างและรูปทรง
- ใบกิจกรรมที่ 4 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ขนาด สัดส่วน
- ใบกิจกรรมที่ 5 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง แสงเงา
- ใบกิจกรรมที่ 6 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง สี
- ใบกิจกรรมที่ 7 พิจารณาภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ที่ว่าง
- ใบกิจกรรมที่ 8 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง พื้นผิว

2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ศึกษาทัศนธาตุที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์ของศิลปินที่ชื่นชอบ แล้วนำมาบรรยายให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง เกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของทัศนธาตุว่ามีความสำคัญต่องานทัศนศิลป์อย่างไรบ้าง

3. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยนำความรู้เรื่องทัศนธาตุมาใช้ในการผลงาน

4. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเซียน โดยค้นคว้าภาพทิวทัศน์หรือสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศสมาชิกอาเซียนที่อยากไป แล้วนำมาวาดภาพระบายสีด้วยการนำจุดมาใช้ในการผลงานอย่างอิสระ พร้อมทั้งบอกชื่อสถานที่ ประเทศ และเหตุผลที่อยากไป

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มาใช้กับผลงานทัศนศิลป์ของตนเองและการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ศึกษาสิ่งแวดล้อมของโลกที่มีความเกี่ยวข้องกับทัศนธาตุอย่างไร แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและความเกี่ยวข้องกับทัศนธาตุอย่างไรบ้าง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

- นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ด้วยทัศนธาตุเพิ่มเติม
- นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่องทัศนธาตุในผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะการนำทัศนธาตุไปใช้ในผลงานของตนเอง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ตัวอย่างภาพสิ่งแวดล้อมและผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงให้เห็นทัศนธาตุ
3. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบ (ศ 1.1 ม. 3/1)

2. สาระสำคัญ

หลักการออกแบบ หมายถึง การนำเอาส่วนประกอบของธาตุต่าง ๆ มาจัดเข้าด้วยกันให้ประสานสัมพันธ์กัน เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว สามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✧ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถบรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องหลักการออกแบบได้

✧ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องหลักการออกแบบ (K)
2. เห็นความสำคัญในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องหลักการออกแบบ (A)
3. เขียนบรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องหลักการออกแบบได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. บรรยายสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ที่ เลือกมาโดยใช้ความรู้ เรื่องหลักการออกแบบ	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	– แบบทดสอบหลังเรียน – แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกการจดบันทึก และวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – แบบประเมินผลเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจในงาน ทัศนศิลป์
2. เห็นความสำคัญใน สิ่งแวดล้อมและงาน ทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดย ใช้ความรู้เรื่องหลักการ ออกแบบ		✓		1. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 2. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย 3. ประเมินพฤติกรรมจาก แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. เขียนบรรยาย สิ่งแวดล้อมและงาน ทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดย ใช้ความรู้เรื่องหลักการ ออกแบบ	✓		✓	1. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 2. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและ การปฏิบัติกิจกรรมตาม ขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 5. ประเมินการปฏิบัติงานจาก	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				แบบบันทึกการจดบันทึก และวาดภาพประกอบ 6. ประเมินพฤติกรรมตาม แบบการประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจาก แบบประเมินผล เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจในงาน ทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

✿ หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 4 หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์ แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าหลักการออกแบบมีอะไรบ้าง และมีความเกี่ยวข้องกับผลงานชิ้นนี้อย่างไร” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: หลักการออกแบบ ได้แก่ ความเป็นเอกภาพ ความสมดุล จุดเด่น ความกลมกลืน และความขัดแย้ง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับผลงาน เพราะผลงานใช้หลักการออกแบบด้านความเป็นเอกภาพ โดยจัดรูปให้เป็นกลุ่มเป็นก้อน ไม่กระจาย กระจัด ด้านความสมดุล โดยจัดให้รูปมีน้ำหนักสมดุลสองข้างเท่ากัน ซึ่งทำให้ผลงานมีความกลมกลืนสวยงาม)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ว่ามีความเกี่ยวข้องกับหลักการออกแบบต่าง ๆ อย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์แบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่างหรือวาดภาพประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายความหมายของหลักการออกแบบให้นักเรียนฟัง และอธิบายให้นักเรียนฟังว่าหลักการออกแบบประกอบด้วย ความเป็นเอกภาพ ความสมดุล จุดเด่น ความกลมกลืน และความขัดแย้ง พร้อมให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ความเป็นเอกภาพ หมายถึง ความประสานกลมกลืน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มก้อน ไม่กระจัดกระจาย และแสดงออกให้เห็นได้ถึงความพอดีของความงาม ความเป็นเอกภาพ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ความเป็นเอกภาพในสิ่งแวดล้อมและความเป็นเอกภาพในงานทัศนศิลป์ พร้อมให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายความเป็นเอกภาพในสิ่งแวดล้อมและความเป็นเอกภาพในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ความสมดุล หมายถึง ความประสานกลมกลืน ความพอเหมาะพอดีของส่วนต่าง ๆ ในรูปทรงหนึ่ง ความสมดุล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ความสมดุลแบบสองข้างเท่ากัน และความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน

6. ครูอธิบายความสมดุลในสิ่งแวดล้อมและความสมดุลในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. ครูถามคำถามเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนว่า สถาปัตยกรรมในประเทศสมาชิกอาเซียนที่ให้ความรู้สึกสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากันคือที่ใดบ้าง เพราะเหตุใดจึงให้ความรู้สึกเช่นนั้น (แนวคำตอบ: พระธาตุอินทร์แขวน ประเทศเมียนมา มีลักษณะความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน เพราะยอดเจดีย์ตั้งอยู่บนก้อนหินรูปทรงอิสระขนาดใหญ่อย่างหมิ่นเหม่อยู่ริมผาสูงบนเขาพวงลงง)

8. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าหลักการออกแบบตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพหรือหาภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลการค้นคว้าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

☐ กลุ่มที่ 1 ความเป็นเอกภาพ

☐ กลุ่มที่ 2 ความสมดุล



ชั่วโมงที่ 5 หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ (ต่อ)

1. ครูทบทวนเรื่อง ความเป็นเอกภาพและความสมดุล จากชั่วโมงก่อน

2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า จุดเด่น หมายถึง ส่วนสำคัญที่ปรากฏชัดและสะดุดตา จุดเด่นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ จุดเด่นในสิ่งแวดล้อมและจุดเด่นในงานทัศนศิลป์ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายจุดเด่นในสิ่งแวดล้อมและจุดเด่นในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ความกลมกลืน หมายถึง ความสัมพันธ์กลมกลืนกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน เข้ากันได้ดี ไม่ขัดแย้งกัน ความกลมกลืนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ความกลมกลืนในสิ่งแวดล้อมและความกลมกลืนในงานทัศนศิลป์ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายความกลมกลืนในสิ่งแวดล้อมและความกลมกลืนในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ความขัดแย้ง หมายถึง การตัดกันหรือขัดแย้งกัน ความขัดแย้งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งในสิ่งแวดล้อมและความขัดแย้งในงานทัศนศิลป์ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. ครูอธิบายความขัดแย้งในสิ่งแวดล้อมและความขัดแย้งในงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพถ่ายอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

8. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าหลักการออกแบบตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพหรือหาภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลการค้นคว้าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

- ☐ กลุ่มที่ 1 จุดเด่น
- ☐ กลุ่มที่ 2 ความกลมกลืน
- ☐ กลุ่มที่ 3 ความขัดแย้ง

9. นักเรียนแต่ละคนนำรูปภาพสิ่งแวดล้อมและรูปภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ชื่นชอบมาอย่างละ 1 ภาพ แล้วติดภาพลงบนกระดาษการ์ดแข็ง เขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง หลักการออกแบบ

10. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเอง บรรยายภาพโดยนำความรู้เรื่อง หลักการออกแบบให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

11. ครูอธิบายการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบต่าง ๆ ว่า จะต้องมีการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างระมัดระวัง เพื่อให้ใช้ได้ยาวนานและคุ้มค่า ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่องหลักการออกแบบที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความคิดจินตนาการในรูปแบบต่าง ๆ ของผลงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่า เทคนิค วิธีการมีความสำคัญอย่างไรกับการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้
 - ใบกิจกรรมที่ 9 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง เอกภาพ
 - ใบกิจกรรมที่ 10 ระบุความสมดุลของภาพ
 - ใบกิจกรรมที่ 11 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง จุดเด่น
 - ใบกิจกรรมที่ 12 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ความกลมกลืน
 - ใบกิจกรรมที่ 13 พิจารณาและบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ความขัดแย้ง

2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ศึกษาหลักการออกแบบที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์ของศิลปินที่ชื่นชอบ แล้วนำมาบรรยายให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง เกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของหลักการออกแบบว่ามีความสำคัญต่องานทัศนศิลป์อย่างไรบ้าง

3. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยนำความรู้เรื่องหลักการออกแบบมาใช้ในผลงาน

4. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเซียน โดยให้ช่วยกันหาภาพทัศนศิลป์ของศิลปินประเทศสมาชิกอาเซียนมาจัดป้ายนิเทศ โดยบอกว่าผลงานชิ้นนั้นนำทัศนธาตุและหลักการออกแบบใดมาใช้ในผลงาน

5. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

6. นักเรียนทำโครงงานตามความสนใจ (หรือตัวอย่างโครงงานในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มาใช้กับผลงานทัศนศิลป์ของตนเองและการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3–4 คน ศึกษาหลักการออกแบบเพื่อสิ่งแวดล้อม แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเสริมเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและมีความเกี่ยวข้องกับหลักการออกแบบอย่างไรบ้าง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ด้วยหลักการออกแบบเพิ่มเติมให้ผลงานเกิดความงดงาม

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่องหลักการออกแบบในผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะหลักการออกแบบสำหรับนำไปใช้ในผลงานของตนเอง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. ตัวอย่างภาพสิ่งแวดล้อมและผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงให้เห็นหลักการออกแบบ
3. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

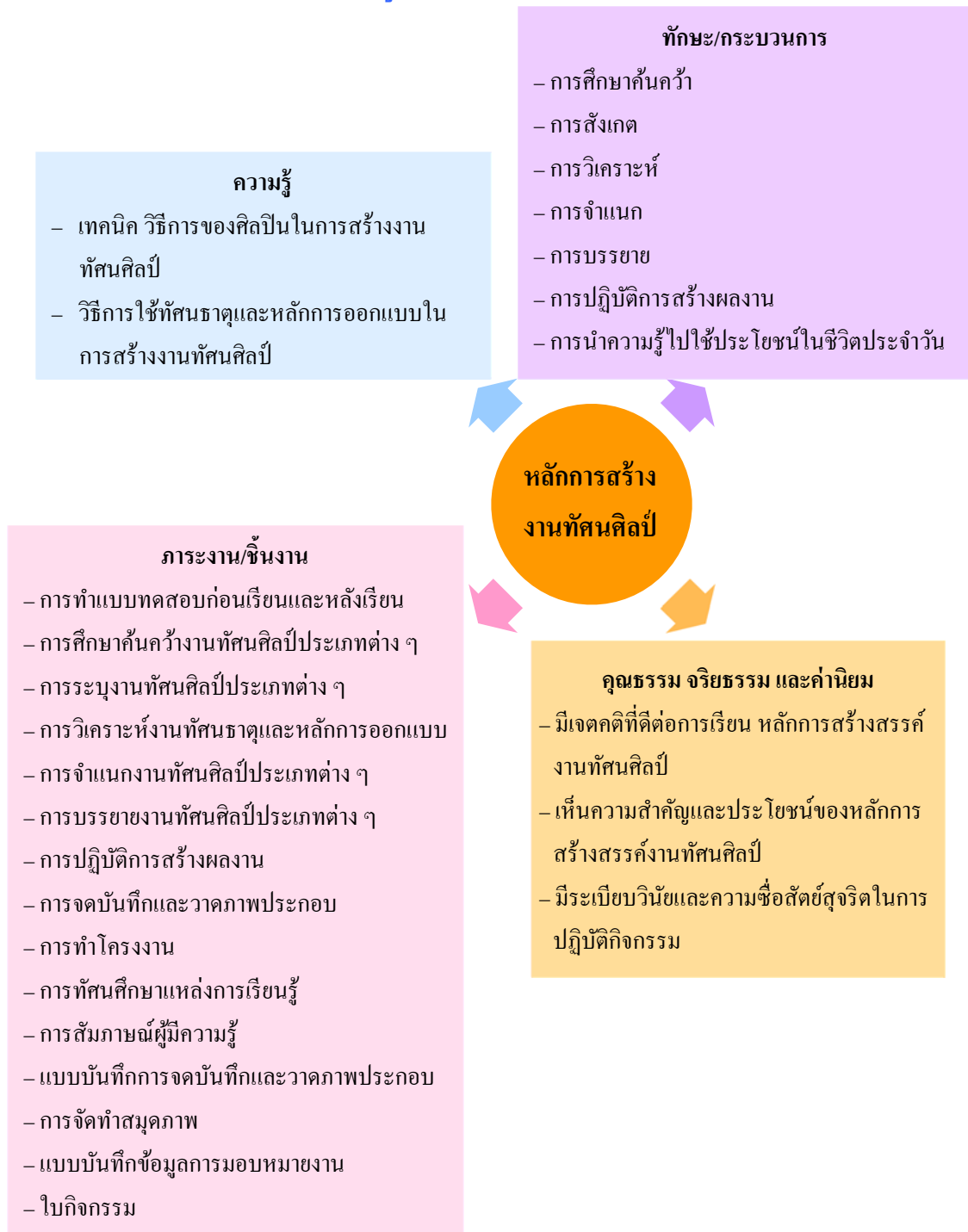
ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

ผังโน้ตค้นเป้าหมายการเรียนรู้

เวลา 12 ชั่วโมง



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี 1. ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ม. 3/2) 2. วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพ (ศ 1.1 ม. 3/3)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. เทคนิค วิธีการ เกิดจากการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความพิเศษ ความก้าวหน้า ความแปลก ดัดแปลงเป็นรูปแบบ (style) ซึ่งเป็นวิธีการแสดงออกที่ศิลปินแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน และเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความสำเร็จของศิลปินแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม 2. การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นงานจิตรกรรม งานประติมากรรม งานสถาปัตยกรรม มีการนำทัศนธาตุและหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานแทบทั้งสิ้น ผู้สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อจะได้นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้อย่างถูกต้อง	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ได้แก่อะไรบ้าง 2. การใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์สามารถนำมาใช้ได้อย่างไรบ้าง 3. การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์สามารถนำมาใช้ได้อย่างไรบ้าง 4. นักเรียนมีวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้อย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ กาวอารบิก การหล่อ	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินใน

แบบจากแม่พิมพ์ทาบ การหล่อแบบจากแม่พิมพ์ขึ้น 2. เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์มีอยู่มากมาย คือ 1) จิตรกรรม (painting) 2) ภาพพิมพ์ (printing) 3) ประติมากรรม (sculpture) 4) งานสื่อผสม (mixed media) 3. ทัศนธาตุ (visual elements) หมายถึง ส่วนประกอบของศิลปะที่มองเห็นได้ ซึ่งประกอบด้วย 1) จุด 2) เส้น 3) รูปร่าง 4) รูปทรง 5) ขนาด 6) สัดส่วน 7) แสงเงา 8) สี 9) บริเวณว่าง 10) พื้นผิว ทัศนธาตุเป็นส่วนประกอบสำคัญของศิลปะสามารถนำมาจัดให้ประสานกลมกลืนเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อความหมายตามแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ได้ 4. หลักการออกแบบ หมายถึง การนำเอาส่วนประกอบของธาตุต่าง ๆ มาจัดเข้าด้วยกันให้ประสานสัมพันธ์กัน เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงคุณค่าทางความงาม	การสร้างงานทัศนศิลป์ได้ 2. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินได้ 3. วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้ 4. วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้ 5. สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบได้ 6. จดบันทึกและวาดภาพเกี่ยวกับการใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบได้

หลักการออกแบบไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว สามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ได้แก่ 1) เอกภาพ (unity) 2) ความสมดุล (balance) 3) จุดเด่น (dominance) 4) ความกลมกลืน (harmony) 5) ความขัดแย้ง (contrast)	
ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
– การศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การระบุเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การวิเคราะห์วิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ – การจำแนกงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การบรรยายงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การปฏิบัติการสร้างผลงานงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การทำโครงการเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การทัศนศึกษาแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อศึกษาหรือชมงานทัศนศิลป์ต่าง ๆ – การสัมภาษณ์ผู้มีความรู้เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ – การทดสอบ – การสังเกต – การบรรยาย – การสุ่มสอบถาม – การสนทนา – การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ – การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ – แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – แบบบันทึกการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน – ใบกิจกรรม – แบบประเมินผลด้านความรู้ – แบบประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และ

– การประเมินผลด้านความรู้ – การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ – การประเมินผล เรื่อง หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์	ค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ – แบบประเมินผล เรื่อง หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์
3. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน	
– ความสามารถในการระบุ บรรยาย วิเคราะห์ สังเกต และจำแนกเทคนิค วิธีการใช้ทัศนธาตุ และ หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ – ความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และยอมรับผู้อื่น	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม (painting)	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ (printmaking)	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เทคนิคการสร้างสรรค์งานประติมากรรม (sculpture)	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เทคนิคการสร้างสรรค์งานสื่อผสม (mixed media)	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์	2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เทคนิค วิธีการสร้างผลงานจิตรกรรม (painting)

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ม. 3/2)

2. สาระสำคัญ

งานจิตรกรรมแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การวาดเส้น และการระบายสี

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานจิตรกรรมได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างผลงานจิตรกรรมได้ (K)
2. บรรยายและตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างผลงานจิตรกรรม (A)
3. สร้างผลงานทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างผลงานจิตรกรรมได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. ระบุและบรรยาย เทคนิค วิธีการของ ศิลปินในการ สร้างสรรค์งาน จิตรกรรมได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน	– แบบทดสอบก่อนเรียน – แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกและการจด บันทึกและวาด ภาพประกอบ – แบบประเมินผลเรื่อง เทคนิค หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์
2. บรรยายและตระหนัก ถึงความสำคัญในการ เรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างสรรค์งาน จิตรกรรม		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการในงานจิตรกรรม 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. สร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างสรรค์งาน จิตรกรรมได้	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การจำแนกเทคนิค วิธีการงาน จิตรกรรม 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการ	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งาน จิตรกรรม	

หมายเหตุ: ให้ครูใส่คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. การเรียนรู้

✿ เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานจิตรกรรม

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการระบุและจำแนกเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทางทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 6 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม (painting)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์แล้วถามว่า “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าผลงานชิ้นนี้ใช้เทคนิคอะไร เพราะเหตุใด” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ผลงานใช้เทคนิคสีน้ำ ระบายแบบเปียกบนแห้ง เพราะสังเกตได้จากลักษณะของสีที่มีความเปียกชุ่มผสมกับสีแห้งทับซ้อนกันทั่วทั้งภาพ)

3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่า เทคนิค วิธีการมีความสำคัญอย่างไรกับการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นักเรียนรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า เทคนิค วิธีการ เกิดจากการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความพิเศษ ความก้าวหน้า ความแปลก ดัดแปลงเป็นรูปแบบ (style) ซึ่งเป็นวิธีการแสดงออกที่ศิลปินแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน และเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความสำเร็จของศิลปินแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า เทคนิค วิธีการและรูปแบบการสร้างงานมีความสัมพันธ์กัน เทคนิค วิธีการไม่มีหลักเกณฑ์ที่ตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม การนำเทคนิค วิธีการมาใช้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และลักษณะการแสดงออกเฉพาะตัวที่ค้นพบหรือเลือกใช้ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
4. ครูอธิบายเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม (painting) ให้นักเรียนฟังว่า งานจิตรกรรม หมายถึง ผลงานศิลปะที่เกิดจากการขีดเขียน ระบายสี โดยถ่ายทอดความงาม อารมณ์ความรู้สึก และความคิดสร้างสรรค์ลงบนพื้นระนาบรองรับ เช่น กระดาษ แผ่นไม้ ผ้าใบ ฝาผนัง เป็นต้น งานจิตรกรรมมีลักษณะเป็น 2 มิติ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การวาดเส้น (drawing) และการระบายสี (painting)
5. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การวาดเส้น หมายถึง การใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ สร้างสรรค์

ผลงานด้วยวัสดุสำเร็จรูปที่มีปลายค่อนข้างแหลม เช่น ดินสอ เกรียง สีชอล์ก ปากกา พู่กัน เป็นต้น โดยการสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นลายเส้นหรือภาพแรเงา เน้นความงามของเส้นและค่าน้ำหนักของแสงเงา เป็นสำคัญ และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 7 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม (painting) (ต่อ)

1. ครูทบทวนเทคนิค วิธีการในการวาดเส้น จากชั่วโมงก่อน
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การระบายสี หมายถึง การใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ สร้างสรรค์ผลงานด้วยการใช้สีระบายลงบนพื้นระนาบรองรับ และใช้วัสดุ อุปกรณ์ เช่น พู่กัน แปรง เกรียง เป็นต้น เป็นตัวกลางในการถ่ายทอด โดยเน้นความงาม ความกลมกลืนของสีต้นและแสงเงาเป็นสำคัญ เทคนิควิธีการที่ศิลปินนิยมใช้ในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม ได้แก่ เทคนิคสีน้ำ เทคนิคชอล์ก เทคนิคสีน้ำมัน เทคนิคสีอะคริลิก
3. ครูอธิบายเทคนิคสีน้ำให้นักเรียนฟังว่า เทคนิค วิธีการระบายสีน้ำขึ้นพื้นฐาน มีอยู่ 4 วิธี ได้แก่ การระบายสีน้ำแบบเปียกบนเปียก (wet on wet) การระบายสีน้ำแบบเปียกบนแห้ง (wet on dry) การระบายสีน้ำแบบแห้งบนแห้ง (dry on dry) และการระบายสีน้ำแบบใช้เทคนิคต่าง ๆ (texture surface) และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
4. ครูอธิบายเทคนิคสีชอล์กให้นักเรียนฟังว่า การเขียนสีชอล์กโดยทั่วไปศิลปินนิยมเขียน 2 วิธี คือ การเขียนแบบงานจิตรกรรมและการเขียนแบบภาพวาดเส้น แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
5. ครูอธิบายเทคนิคสีน้ำมันให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
6. ครูอธิบายเทคนิคสีอะคริลิกให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
7. นักเรียนศึกษาค้นคว้าผลงานจิตรกรรมของศิลปินเพื่อศึกษาเทคนิค วิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อ ดังนี้
 - ☐ การวาดเส้น
 - ☐ การระบายสี
8. นักเรียนแต่ละคนนำภาพผลงานจิตรกรรมของศิลปินที่ชื่นชอบมา 1 ภาพ แล้วติดภาพลงบน

กระดาษการ์ดแข็ง เขียนบรรยายเทคนิค วิธีการที่ศิลปินใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

9. ครูอธิบายการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ว่าจะต้องมีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง เพื่อให้ใช้ได้ยาวนานและคุ้มค่า ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม และร่วมกันระบุเทคนิค วิธีการในงานจิตรกรรมของศิลปินเกี่ยวกับความงดงามในผลงาน โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล ต่าง ๆ จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้
 - ใบกิจกรรมที่ 14 ระบุเทคนิค วิธีการที่ศิลปินนิยมใช้ในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม
 - ใบกิจกรรมที่ 15 บรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปิน
2. นักเรียนศึกษาเทคนิค วิธีการในงานจิตรกรรมประเภทต่าง ๆ และทดลองใช้กับผลงานจิตรกรรมของตนเอง

3. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเซียน โดยเลือกดอกไม้ประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนมา 1 ชนิด มาสร้างสรรค์งานจิตรกรรมด้วยเทคนิค วิธีการที่สนใจ

4. นักเรียนจัดทำสมุดภาพผลงานจิตรกรรมของศิลปินเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการลักษณะต่าง ๆ แล้วแลกเปลี่ยนสมุดภาพกับเพื่อน ๆ เพื่อเป็นความรู้เพิ่มเติม และรวบรวมเป็นของชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม มาใช้กับผลงานจิตรกรรมของตนเอง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ทัศนศึกษาชมผลงานจิตรกรรมจากหอศิลป์ในท้องถิ่นหรือสถาบันการศึกษาด้านศิลปะ โดยการศึกษาเทคนิค วิธีการในงานจิตรกรรมของศิลปิน แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

1. นักเรียนสัมภาษณ์ผู้รู้ด้านงานจิตรกรรมเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสร้างงานจิตรกรรม แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ
2. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานการวาดเส้นและการระบายสี ตามผลงานจิตรกรรมของศิลปินที่ชื่นชอบ แล้วนำมาวิเคราะห์การใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในผลงานของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. สถาบันการศึกษาด้านศิลปะ
4. ตัวอย่างภาพผลงานจิตรกรรมของศิลปินประเภทการวาดเส้นและการระบายสี
5. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. คู่มือการสอน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เทคนิค วิธีการสร้างผลงานภาพพิมพ์ (printmaking)

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ม. 3/2)

2. สาระสำคัญ

การสร้างสรรค์แม่พิมพ์ มี 2 ลักษณะ คือ การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มาพิมพ์โดยตรง และการพิมพ์ภาพโดยการสร้างสรรค์หรือประดิษฐ์ขึ้น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานภาพพิมพ์ได้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างผลงานภาพพิมพ์ได้ (K)
2. บรรยายและตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างผลงานภาพพิมพ์ (A)
3. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างผลงานภาพพิมพ์ได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. ระบุและบรรยาย เทคนิค วิธีการของ ศิลปินในการ สร้างสรรค์งานภาพ พิมพ์ได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกและการจด บันทึกและวาด ภาพประกอบ – ผลงานสร้างสรรค์ของ นักเรียน
2. บรรยายและตระหนัก ถึงความสำคัญในการ เรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างสรรค์งาน ภาพพิมพ์		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการในงานภาพพิมพ์ 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลเรื่อง หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์ – แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ
3. สร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างสรรค์งาน ภาพพิมพ์ได้	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การจำแนกเทคนิค วิธีการงาน ภาพพิมพ์ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการ ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน	– ใบกิจกรรม

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง เทคนิค หลักการสร้างงานทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

✿ เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานภาพพิมพ์

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการระบุและจำแนกเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทางทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 8 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ (printmaking)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานภาพพิมพ์ แล้วถามว่า “นักเรียนรู้จักเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์เทคนิคใดบ้าง” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ภาพพิมพ์จากมันเทศ ภาพพิมพ์แกะไม้ ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิค วิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ของศิลปิน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล ต่าง ๆ จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง ว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ (printmaking) ให้นักเรียนฟังว่า งานภาพพิมพ์มีลักษณะคล้ายกับงานจิตรกรรม ต่างกันที่งานจิตรกรรมใช้วัสดุต่าง ๆ มาสร้างภาพ แต่งงานภาพพิมพ์ใช้แม่พิมพ์ไปกดหรือพิมพ์เพื่อให้เกิดภาพ การสร้างสรรค์แม่พิมพ์ มี 2 ลักษณะ คือ การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มาพิมพ์โดยตรงและการพิมพ์ภาพโดยการสร้างสรรค์หรือประดิษฐ์แม่พิมพ์พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มาพิมพ์โดยตรง ได้แก่ แม่พิมพ์ที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ส่วนต่าง ๆ ของพืช สัตว์ เป็นต้น แม่พิมพ์ที่ได้จากเศษของวัสดุสังเคราะห์ต่าง ๆ เช่น โฟม เศษผ้า เชือก กระดาษ กระจก เป็นต้น โดยการนำเอาแม่พิมพ์ต่าง ๆ ที่หาได้เหล่านี้มาพิมพ์ได้เลย แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 9 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ (printmaking) (ต่อ)

1. ครูทบทวนการพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มาพิมพ์โดยตรง จากชั่วโมงก่อน

2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การพิมพ์ภาพโดยการสร้างสรรค์หรือประดิษฐ์แม่พิมพ์ เป็นงานที่ยากกว่าการพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มาพิมพ์โดยตรง เพราะต้องมีการออกแบบแม่พิมพ์ เลือกรูปและสร้างสรรค์แม่พิมพ์ แล้วจึงจะนำมาพิมพ์ได้ แล้วอธิบายเพิ่มเติมว่า เทคนิค วิธีการที่ศิลปินนิยมใช้ในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ ได้แก่ เทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้ (woodcut) เทคนิคภาพพิมพ์สแตมป์ (stencil) เทคนิคภาพพิมพ์โลหะ (etching) เทคนิคภาพพิมพ์หิน (lithograph) และเทคนิคภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (silk screen) พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายเทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายเทคนิคภาพพิมพ์โลหะให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายเทคนิคภาพพิมพ์หินให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายเทคนิคภาพพิมพ์ตะแกรงไหมให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. นักเรียนศึกษาค้นคว้าผลงานภาพพิมพ์ของศิลปินเพื่อศึกษาเทคนิค วิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อดังนี้

- ☐ การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มาพิมพ์โดยตรง
- ☐ การพิมพ์ภาพโดยการสร้างสรรค์หรือประดิษฐ์แม่พิมพ์ขึ้น

8. ให้นักเรียนออกมาระบุและบรรยายผลการศึกษาค้นคว้า พร้อมทั้งจำแนกเทคนิค วิธีการ ลักษณะการพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มาพิมพ์โดยตรง และการพิมพ์ภาพโดยการสร้างสรรค์หรือประดิษฐ์แม่พิมพ์ขึ้นให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน

9. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEM Education) จากสถานการณ์เรื่อง **เสื้อยืดซิลค์สกรีน** ดังต่อไปนี้

ในวันภาษาไทยที่กำลังจะมาถึง ซึ่งมีเวลาอีก 1 สัปดาห์ เก่งและเพื่อนต้องการทำเสื้อยืดซิลค์สกรีนจำหน่ายเพื่อหารายได้เข้าชมรมภาษาไทย จำนวน 50 ตัว โดยกำหนดให้ลายของเสื้อต้องสื่อถึงวันภาษาไทย เสื้อต้องสกรีน 3 สี และมีจุดเด่นชัดเจน เก่งและเพื่อนควรออกแบบเสื้อลักษณะใด โดยที่จะต้องประหยัดต้นทุน ใช้งานได้นาน สีติดทน ชักออกยาก และทันตามกำหนด

วัสดุ/อุปกรณ์

1) บล็อกสกรีน	3) เครื่องเป่าลมร้อน
2) ตู้ถ่าย (ตู้ไฟน็อน)	4) ภาพต้นแบบ

5) ยางปาดสำหรับปาดกาวและสกรีน	12) น้ำยาล้างกาวอัดหรือคลอรีน
6) เครื่องชั่งตวง	13) น้ำมันทินเนอร์
7) คัตเตอร์หรือแคลมป์	14) น้ำยาล้างไขมัน
8) อุปกรณ์เครื่องเขียน	15) น้ำยากันดันทัน
9) กาวอัดสีชมพู	16) กระดาษไข
10) น้ำยาไวแสง	17) เสือยัด
11) สีสกรีน	

วิธีปฏิบัติ

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันระบุปัญหา เป้าหมายของการแก้ปัญหา และข้อจำกัดในการทำเสื้อยืดซิลค์สกรีน จากนั้นสืบค้นและเลือกวิธีการแก้ปัญหาจากข้อมูลที่ได้ และออกแบบชิ้นงานโดยวาดภาพร่างลงในกระดาษวาดเขียน แล้วลงมือสร้างชิ้นงานตามกระบวนการทางเทคโนโลยีโดยใช้แนวคิด STEM แต่ละกลุ่มนำเสื้อยืดมาตรวจสอบว่าลายของเสื้อยืดสื่อถึงวันภาษาไทยหรือไม่ สกรีน 3 สี และมีจุดเด่นชัดเจนหรือไม่ สีสันและซีกออกยากหรือไม่ เมื่อสังเกตเห็นข้อบกพร่องให้นำมาปรับปรุง เมื่อทำกิจกรรมเสร็จครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลชิ้นงานที่ใช้แก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด แล้วนำเสนอผลงานที่ได้

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างผลงานภาพพิมพ์ และร่วมกันระบุเทคนิค วิธีการในงานจิตรกรรมของศิลปินเกี่ยวกับความงดงามในผลงาน โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างผลงาน

ประติมากรรม แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้น ข้อมูล ต่าง ๆ จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมที่ 16 บรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานภาพพิมพ์
2. นักเรียนศึกษาเทคนิค วิธีการในงานภาพพิมพ์ประเภทต่าง ๆ และทดลองใช้กับผลงานภาพพิมพ์ของตนเอง
3. นักเรียนจัดทำสมุดภาพผลงานภาพพิมพ์ของศิลปินเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการลักษณะต่าง ๆ แล้วแลกเปลี่ยนสมุดภาพกับเพื่อน ๆ เพื่อศึกษาความรู้เพิ่มเติม และรวบรวมเป็นของชิ้นเรียน
4. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเซียน โดยร่วมกันจัดป้ายนิเทศ เรื่อง “เทคนิค

วิธีการสร้างงานภาพพิมพ์ของศิลปินในประเทศสมาชิกอาเซียน” พร้อมภาพประกอบ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ มาใช้กับผลงานทัศนศิลป์ของตนเอง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ทัศนศึกษาชมผลงานภาพพิมพ์จากหอศิลป์ในท้องถิ่น หรือ สถาบันการศึกษาด้านศิลปะ ศึกษาเทคนิค วิธีการในงานภาพพิมพ์ของศิลปิน แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

1. นักเรียนสัมภาษณ์ผู้รู้ด้านงานภาพพิมพ์เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสร้างงานภาพพิมพ์ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

2. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานการพิมพ์ภาพด้วยเทคนิควิธีการตามผลงานภาพพิมพ์ของศิลปินที่ชอบ แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินอย่างไรในผลงานของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. สถาบันการศึกษาด้านศิลปะ
4. ตัวอย่างภาพผลงานภาพพิมพ์
5. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เทคนิค วิธีการสร้างผลงานประติมากรรม (sculpture)

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ม. 3/2)

2. สาระสำคัญ

เทคนิค วิธีการที่ศิลปินนิยมใช้ในการสร้างผลงานประติมากรรม ได้แก่ เทคนิคการปั้น เทคนิคการแกะสลัก เทคนิคการหล่อ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานประติมากรรมได้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างผลงานประติมากรรมได้ (K)

2. ตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินในการ

สร้างผลงานประติมากรรม (A)

3. สร้างผลงานทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างผลงาน

ประติมากรรมได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. ระบุและบรรยาย เทคนิค วิธีการของ ศิลปินในการ สร้างสรรค์งาน ประติมากรรมได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกและการจด บันทึกและวาด ภาพประกอบ – แบบประเมินผลเรื่อง หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์
2. ตระหนักถึง ความสำคัญในการ เรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างสรรค์งาน ประติมากรรม		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการในงานประติมากรรม 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. สร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างสรรค์งาน ประติมากรรมได้	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การจำแนกเทคนิค วิธีการงาน ประติมากรรม 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการ ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง เทคนิค หลักการสร้างงานทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สาระการเรียนรู้

✿ เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานประติมากรรม

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการระบุและจำแนกเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานประติมากรรม
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานประติมากรรม
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทางทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 10 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานประติมากรรม (sculpture)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพแล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าในภาพนี้เป็นการสร้างสรรค์งานประติมากรรมด้วยเทคนิคอะไร เพราะเหตุใด” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: เทคนิคการปั้น เพราะกำลังใช้เครื่องมือชุดดินเหนียวเป็นโครงสร้างรูปศีรษะคนแบบหุ่นตั่ว)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิค วิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมของศิลปิน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล ต่าง ๆ จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายเทคนิคการสร้างผลงานประติมากรรม (sculpture) ให้นักเรียนฟังว่า ประติมากรรม หมายถึง ผลงานที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยวิธีการปั้น การแกะสลัก การหล่อแบบ การเชื่อม ปะ ดัด การทาบ ตี เกลาะ โดยอาศัยดิน ไม้ หิน โลหะ แก้ว พลาสติก น้ำแข็ง และวัสดุอื่น ๆ เป็นสื่อแสดงทางความงามของรูปทรง ทางสาระ และทางอารมณ์ความรู้สึก มีลักษณะเป็นรูป 3 มิติ เทคนิควิธีการที่ศิลปินนิยมใช้ในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม ได้แก่ เทคนิคการปั้น (modeling) เทคนิคการแกะสลัก (carving) และเทคนิคการหล่อ (casting) พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายเทคนิคการปั้นให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูสาธิตให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนปฏิบัติ

5. ครูอธิบายเทคนิคการแกะสลักให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูสาธิตให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนปฏิบัติ



ชั่วโมงที่ 11 เทคนิค วิธีการสร้างผลงานประติมากรรม (sculpture) (ต่อ)

1. ครูทบทวนเทคนิคการปั้นและเทคนิคการแกะสลัก จากชั่วโมงก่อน
 2. ครูอธิบายเทคนิคการหล่อให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างมาให้ให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
 3. นักเรียนศึกษาค้นคว้าผลงานประติมากรรมของศิลปินเพื่อศึกษาเทคนิค วิธีการที่ใช้ในการสร้างผลงานทัศนศิลป์ ลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อ ดังนี้
 - ☐ เทคนิคการปั้น
 - ☐ เทคนิคการแกะสลัก
 - ☐ เทคนิคการหล่อ
 4. ให้นักเรียนออกมาระบุและบรรยายผลการศึกษาค้นคว้า จำแนกเทคนิค วิธีการในงานประติมากรรมด้วยเทคนิคการปั้น เทคนิคการแกะสลัก และเทคนิคการหล่อ ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
 5. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนโดยอธิบายให้นักเรียนทราบว่า พระศรีศากยะทศพลญาณประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์ บริเวณพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เป็นพระพุทธรูปหล่อสัมฤทธิ์ ปางลีลาหรือปางแสดงลงจากดาวดึงส์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในอาเซียน
 6. ครูอธิบายการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมด้วยเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ว่าจะต้องมีการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างระมัดระวัง เพื่อให้ใช้ได้ยาวนานและคุ้มค่า ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง
- ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป**
1. ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างผลงานประติมากรรม และร่วมกันระบุเทคนิค วิธีการในงานประติมากรรมของศิลปินเกี่ยวกับความงดงามในผลงาน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา
 2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างผลงานสื่อผสม แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล ต่าง ๆ จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง
- ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน**
1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมที่ 17 จับคู่ภาพกับข้อความ
 2. ให้นักเรียนศึกษาเทคนิค วิธีการในงานประติมากรรมประเภทต่าง ๆ และทดลองใช้กับผลงานประติมากรรมของตนเอง
 3. ให้นักเรียนจัดทำสมุดภาพผลงานประติมากรรมของศิลปินเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการลักษณะ

ต่าง ๆ แล้วแลกเปลี่ยนสมุดภาพกับเพื่อน ๆ เพื่อศึกษาความรู้เพิ่มเติม และรวบรวมเป็นของชั้นเรียน

4. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเซียน โดยค้นคว้าสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ แล้วเลือกมา 1 ประเทศ มาสร้างสรรค์งานประติมากรรมด้วยเทคนิคการปั้น

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานประติมากรรม มาใช้กับผลงานทัศนศิลป์ของตนเอง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–5 คน ทัศนศึกษาชมผลงานประติมากรรมจากหอศิลป์ในท้องถิ่นหรือสถาบันการศึกษาด้านศิลปะ โดยการศึกษาเทคนิค วิธีการในงานประติมากรรมของศิลปิน แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– นักเรียนศึกษางานประติมากรรมอนุสาวรีย์ในท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่หรือท้องถิ่นใกล้เคียง บ้านนักเรียน โดยศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่ใช้ในผลงาน วาดภาพประกอบแล้วนำมาเสนอแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสัมภาษณ์ผู้รู้ด้านงานประติมากรรมเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสร้างงานประติมากรรม แล้วนำมานำเสนอแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

– นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมด้วยเทคนิค วิธีการตามผลงานของศิลปินที่ชื่นชอบ แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินอย่างไรบ้างในผลงานของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. สถาบันการศึกษาด้านศิลปะ
4. ตัวอย่างภาพผลงานประติมากรรมที่ใช้เทคนิคการปั้น เทคนิคการแกะสลัก และเทคนิคการหล่อ

หล่อ

5. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. คู่มือการสอน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานสื่อผสม (mixed media)

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ศ 1.1 ม. 3/2)

2. สาระสำคัญ

งานสื่อผสม เกิดจากการสร้างสรรค์โดยใช้สื่อวัสดุต่างชนิดกันมาประกอบเข้าเป็นองค์ประกอบภาพ ด้วยการใช้เทคนิคการสร้างงานทางศิลปะหลายประเภทมาผสมผสานกันในงานชิ้นนั้น ๆ ให้เกิดความกลมกลืนสวยงาม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานสื่อผสมได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างสรรค์งานสื่อผสมได้ (K)
2. บรรยายและตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างสรรค์งานสื่อผสม (A)
3. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างสรรค์งานสื่อผสมได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. ระบุและบรรยาย เทคนิค วิธีการของ ศิลปินในการ สร้างสรรค์งาน สื่อผสมได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกและการจด บันทึกและวาด ภาพประกอบ – แบบประเมินผลเรื่อง หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์
2. บรรยายและตระหนัก ถึงความสำคัญในการ เรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างสรรค์งาน สื่อผสม		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของงานสื่อผสม 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. สร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ด้วยเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างสรรค์งาน สื่อผสมได้	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การจำแนกเทคนิค วิธีการงาน สื่อผสม 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการ ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง หลักการ สร้างงานทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

✿ เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานสื่อผสม

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการระบุและจำแนกเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานสื่อผสม
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานสื่อผสม
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทางทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 12 เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานสื่อผสม (mixed media)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียนว่า “นักเรียนรู้จักเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานสื่อผสมหรือไม่ คืออะไร” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: รู้จัก เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานสื่อผสม คือ เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานศิลปะประเภทหนึ่ง โดยนำวัสดุต่างชนิดกันมาจัดประกอบเป็นผลงานศิลปะ)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิค วิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานสื่อผสมของศิลปิน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานสื่อผสม แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล ต่าง ๆ จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง ว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายเทคนิคการสร้างสรรค์งานสื่อผสม (mixed media) ให้นักเรียนฟังว่า งานสื่อผสมเกิดจากการสร้างสรรค์โดยการใช้สื่อวัสดุต่างชนิดกันมาประกอบเข้าเป็นองค์ประกอบภาพ ด้วยการใช้เทคนิคการสร้างงานทางศิลปะหลายประเภทมาผสมผสานกันในผลงานชิ้นนั้น ๆ ให้เกิดความกลมกลืนสวยงาม เทคนิค วิธีการที่นิยมใช้ในการสร้างสรรค์งานสื่อผสม ได้แก่ จิตรกรรมผสม ประติมากรรมผสม ภาพพิมพ์ผสม คอลลาจ และสื่อผสม พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายความหมายของจิตรกรรมผสมให้นักเรียนฟังว่า เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิค วิธีการทางจิตรกรรมผสมผสานกับวัสดุอื่น ๆ แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายความหมายของประติมากรรมผสมให้นักเรียนฟังว่า เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิค วิธีการทางประติมากรรมผสมผสานกับวัสดุอื่น ๆ แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 13 เทคนิค วิธีการสร้างผลงานสื่อผสม (mixed media) (ต่อ)

1. ครูทบทวนจิตรกรรมผสมละประติมากรรมผสม จากชั่วโมงก่อน
2. ครูอธิบายภาพพิมพ์ผสมให้นักเรียนฟังว่า เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิควิธีการทางภาพพิมพ์ผสมผสานกับวัสดุอื่น ๆ แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายความหมายของคอลลาจให้นักเรียนฟังว่า เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิค วิธีการที่เรียกว่า “คอลลาจ” (collage) (ปะติด) ผสมผสานกับวัสดุอื่น ๆ แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
4. ครูอธิบายความหมายของสื่อผสมให้นักเรียนฟังว่า เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิค วิธีการสื่อผสม โดยเน้นการผสมผสานวัสดุต่างชนิดกัน แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
5. นักเรียนศึกษาค้นคว้าผลงานสื่อผสมของศิลปินเพื่อศึกษาเทคนิค วิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยจดบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ
6. ให้นักเรียนออกมาระบุและบรรยายผลการศึกษาค้นคว้า จำแนกเทคนิค วิธีการในงานสื่อผสมของศิลปิน โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติม
7. ครูอธิบายการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมด้วยเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ว่าต้องมีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง เพื่อให้ใช้ได้ยาวนานและคุ้มค่า ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างผลงานสื่อผสม และร่วมกันระบุเทคนิค วิธีการในงานสื่อผสมของศิลปินเกี่ยวกับความงดงามในผลงาน โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกทัศนธาตุที่สนใจมา 1 ชนิด นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ จากนั้นนำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมที่ 18 บรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม
2. นักเรียนศึกษาเทคนิค วิธีการในงานสื่อผสมลักษณะต่าง ๆ และทดลองใช้กับผลงาน

สื่อผสมของตนเอง

3. นักเรียนจัดทำสมุดภาพผลงานสื่อผสมของศิลปินเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการลักษณะต่าง ๆ แล้วแลกเปลี่ยนสมุดภาพกับเพื่อน ๆ เพื่อศึกษาความรู้เพิ่มเติม แล้วรวบรวมเป็นของชั้นเรียน

4. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเขียน โดยสร้างสรรค์งานสื่อผสม ในหัวข้อ “วิถีแห่งอาเซียน” นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ได้ชื่นชม

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานสื่อผสม มาใช้กับผลงานทัศนศิลป์ของตนเอง

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. สถาบันการศึกษาด้านศิลปะ
4. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ของศิลปินประเภทงานสื่อผสมที่ใช้เทคนิคต่าง ๆ
5. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. คู่มือการสอน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

9. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ทศศึกษาชมผลงานสื่อผสมจากหอศิลป์ในท้องถิ่น หรือสถาบันการศึกษาด้านศิลปะ โดยศึกษาเทคนิค วิธีการในงานสื่อผสมของศิลปิน แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– นักเรียนศึกษางานสื่อผสมจากศิลปินต่างประเทศเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่ใช้ในผลงาน และวาดภาพประกอบแล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสัมภาษณ์ผู้รู้ด้านงานสื่อผสมเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสร้างงานสื่อผสม แล้วนำมา

แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

– นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมด้วยเทคนิค วิธีการตามผลงานของศิลปินที่ชื่นชอบ แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินอย่างไรในผลงานของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

วิธีใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

วิเคราะห์และบรรยายวิธีใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพ (ศ 1.1 ม. 3/3)

2. สาระสำคัญ

วิธีใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ หมายถึง การนำส่วนประกอบของทัศนธาตุที่มีความสำคัญในศิลปะนำมาจัดให้ประสานกลมกลืนเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อความหมายตามแนวคิดของผู้สร้างสรรค์ได้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถวิเคราะห์และบรรยายวิธีใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. วิเคราะห์และบรรยายวิธีใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้ (K)
2. เห็นคุณค่าความสำคัญของวิธีใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพ (A)
3. สร้างสรรค์และจำแนกวิธีใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. วิเคราะห์และบรรยาย วิธีการใช้ทัศนธาตุใน การสร้างงานทัศนศิลป์ ของตนเองให้มี คุณภาพได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกและการจด บันทึกและวาด ภาพประกอบ – แบบประเมินผลเรื่อง หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์
2. เห็นคุณค่าความสำคัญ ของวิธีการใช้ทัศนธาตุ ในการสร้างงาน ทัศนศิลป์ของตนเอง ให้มีคุณภาพ		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ทัศน ธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการ ปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. สร้างสรรค์และจำแนก วิธีการใช้ทัศนธาตุใน การสร้างงานทัศนศิลป์ ของตนเองให้มี คุณภาพได้	✓		✓	1. สังเกตจากการนำเสนอตัวอย่าง และจำแนกทัศนธาตุในการ สร้างงานทัศนศิลป์ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์ อย่างถูกต้องและประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการ ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง หลักการสร้าง งานทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูใส่คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

✿ วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกและการวิเคราะห์วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทางทัศนธาตุและงานทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 14 การใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียนว่า “นักเรียนมีวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองอย่างไรบ้าง” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ใช้เส้นถ่ายทอดภาพบุคคล แสดงแสงเงาอย่างโดดเด่น)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกทัศนธาตุที่สนใจมา 1 ชนิด นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ จากนั้นนำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายวิธีการใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟังว่า ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ทุกประเภท มีการนำทัศนธาตุและหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานแทบทั้งสิ้น ผู้สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อจะได้นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้อย่างถูกต้อง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟังว่า ประกอบด้วย การนำจุดมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำเส้นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำรูปทรง มาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำขนาด สัดส่วนมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำแสงเงามาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำสีมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำที่ว่างมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ และการนำพื้นผิวมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายการนำจุดมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายการนำเส้นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายการนำรูปทรงมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพ

ตัวอย่างมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. ครูอธิบายการนำขนาด สัดส่วนมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพ

ตัวอย่างมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 15 การใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ต่อ)

1. ครูทบทวนการนำจุด เส้น รูปร่าง รูปทรง และสัดส่วนมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ จากชั่วโมงก่อน

2. ครูอธิบายการนำแสงเงามาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายการนำสีมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายการนำที่ว่างมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายการนำพื้นผิวมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3–4 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ตามหัวข้อที่กำหนด พร้อมกับจัดหาภาพตัวอย่างผลงานหรือสร้างสรรค์ผลงานขึ้นและจดบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ ได้แก่

- ☐ จุด
- ☐ เส้น
- ☐ รูปร่าง รูปทรง
- ☐ ขนาดสัดส่วน
- ☐ แสงเงา
- ☐ สี
- ☐ ที่ว่าง
- ☐ พื้นผิว

7. แต่ละกลุ่มออกมาวิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติมถึงการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้มีคุณภาพ

8. ครูอธิบายการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยใช้ทัศนธาตุต่าง ๆ ว่า จะต้องมีการใช้วัสดุ

อุปกรณ์อย่างระมัดระวัง เพื่อให้ใช้ได้ยาวนานและคุ้มค่า ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง **วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์** ที่มีวิธีการสร้างสรรค์หลากหลายตามส่วนประกอบของทัศนธาตุ เพื่อให้ผลงานของตนเองมีคุณภาพ โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกหลักการออกแบบที่สนใจมา 1 แบบ นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ จากนั้นนำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้

- ใบกิจกรรมที่ 19 บรรยายวิธีการนำจุดมาใช้ในการสร้างผลงานทัศนศิลป์
- ใบกิจกรรมที่ 20 บรรยายวิธีการนำเส้นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์
- ใบกิจกรรมที่ 21 บรรยายวิธีการนำรูปร่าง รูปทรงมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์
- ใบกิจกรรมที่ 22 บรรยายวิธีการนำขนาด สัดส่วนมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์
- ใบกิจกรรมที่ 23 ระบุวิธีการนำแสงเงามาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์
- ใบกิจกรรมที่ 24 บรรยายวิธีการนำสีมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์
- ใบกิจกรรมที่ 25 บรรยายงานจิตรกรรมซึ่งนำบริเวณว่างมาใช้ในการสร้างผลงาน
- ใบกิจกรรมที่ 26 บรรยายวิธีการนำพื้นผิวมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์

2. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ด้วยการใช้ทัศนธาตุในผลงานของตนเองตามความคิดสร้างสรรค์ ให้ความสอดคล้องกลมกลืนกันอย่างมีคุณภาพ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อนฟัง

3. นักเรียนจัดทำสมุดสะสมผลงานที่แสดงวิธีการใช้ทัศนธาตุที่ตนเองสนใจ แล้วนำมาเสนอผลงานให้คุณครูและเพื่อน ๆ ฟัง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ แล้วรวบรวมเป็นของชั้นเรียน

4. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเขียน โดยสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ (ไม่จำกัดเทคนิค วิธีการ) ในหัวข้อ **“อาเขียนในความคิดของฉัน”** โดยนำทัศนธาตุต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง **วิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์** มาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ การจัดทำป้ายนิเทศ รวมถึงการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจในผลงาน

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. ตัวอย่างผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

9. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าทัศนธาตุเพิ่มเติมจากสิ่งของรอบตัว ว่ามีทัศนธาตุใดปรากฏบ้างเพื่อนำมาวิเคราะห์ว่ามีความเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์อย่างไร

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานด้วยทัศนธาตุอย่างใดอย่างหนึ่งในผลงานให้มีความงดงาม แล้ววิเคราะห์ว่าทัศนธาตุในผลงานปรากฏทัศนธาตุอะไรอื่นเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

– นักเรียนศึกษาค้นคว้าผลงานทัศนศิลป์ของศิลปินที่นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการใช้ทัศนธาตุในการสร้างผลงาน ว่ามีความโดดเด่นน่าสนใจอย่างไร

– นักเรียนร่วมกันจัดป้ายนิเทศ เรื่อง “การใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ของศิลปินในประเทศสมาชิกอาเซียน” พร้อมภาพประกอบ

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพ (ศ 1.1 ม. 3/3)

2. สาระสำคัญ

วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ หมายถึง การนำส่วนประกอบของทัศนธาตุต่าง ๆ มาจัดเข้าด้วยกันให้ประสานสัมพันธ์กัน เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบไม่มีกฎตายตัว สามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถวิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้ (K)
2. บอกและเห็นคุณค่าความสำคัญของวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพ (A)
3. สร้างสรรค์และจำแนกวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. วิเคราะห์และบรรยาย วิธีการใช้หลักการ ออกแบบในการสร้าง งานทัศนศิลป์ของ ตนเองให้มีคุณภาพได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบทดสอบหลังเรียน – แบบบันทึกและการจด บันทึกและวาด ภาพประกอบ – แบบประเมินผลเรื่อง หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์
2. บอกและเห็นคุณค่า ความสำคัญของ วิธีการใช้หลักการ ออกแบบในการสร้าง งานทัศนศิลป์ของ ตนเองให้มีคุณภาพ		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ หลักการออกแบบในการ สร้างงานทัศนศิลป์ 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ – แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – ใบกิจกรรม
3. สร้างสรรค์และจำแนก วิธีการใช้หลักการ ออกแบบในการสร้าง งานทัศนศิลป์ของ ตนเองให้มีคุณภาพได้	✓		✓	1. สังเกตจากการนำเสนอ ตัวอย่างและจำแนกหลักการ ออกแบบในการสร้างงาน ทัศนศิลป์ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				กิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจากแบบประเมินผล เรื่อง หลักการสร้างงานทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

❖ วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกและการวิเคราะห์วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทางหลักการออกแบบและงานทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 16 การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์ 2 ภาพ แล้วถามว่า “นักเรียนมีวิธีการใช้หลักการออกแบบในงานทัศนศิลป์อย่างไรบ้าง” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: นำส่วนประกอบของทัศนธาตุมาใช้ ออกแบบให้มีเอกภาพ ความสมดุล จุดเด่น ความกลมกลืน และความขัดแย้ง เช่น ผลงานชิ้นนี้ออกแบบผลงานด้วยการร่างภาพอย่างชัดเจน แล้วนำมาระบายสีตามตำแหน่งให้สมบูรณ์)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกหลักการออกแบบที่สนใจมา 1 แบบ นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ จากนั้นนำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟังว่า ประกอบด้วย การนำความเป็นเอกภาพมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำความสมดุลมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ การนำความกลมกลืนมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ และการนำความขัดแย้งมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายการนำความเป็นเอกภาพมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายการนำความสมดุลมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 17 การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ (ต่อ)

1. ครูทบทวนการนำความเป็นเอกภาพและความสมดุลมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ จาก

ชั่วโมงก่อน

2. ครูอธิบายการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายการนำความกลมกลืนมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายการนำความขัดแย้งมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ตามหัวข้อที่กำหนด พร้อมกับจัดหาภาพตัวอย่างผลงานหรือสร้างสรรค์ผลงานขึ้นและจดบันทึกข้อมูลลงในแบบฉบับบันทึกและวาดภาพประกอบ ได้แก่

- ☐ ความเป็นเอกภาพ
- ☐ ความสมดุล
- ☐ จุดเด่น
- ☐ ความกลมกลืน
- ☐ ความขัดแย้ง

4. แต่ละกลุ่มออกมาวิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติมถึงการใช้หลักการออกแบบในผลงานทัศนศิลป์ให้มีคุณภาพ

5. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนโดยอธิบายให้นักเรียนทราบว่า ในการออกแบบธนบัตรของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ มีการนำความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากันมาใช้ในการออกแบบเช่นกัน

6. ครูอธิบายการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ด้วยหลักการออกแบบต่าง ๆ ว่า จะต้องมีการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างระมัดระวัง เพื่อให้ใช้ได้ยาวนานและคุ้มค่า ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ ที่มีวิธีการสร้างสรรค์หลากหลายตามหลักการออกแบบ เพื่อให้ผลงานของตนเองมีคุณภาพ โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างงานจิตรกรรมไทยในปัจจุบันมีลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมกี่แบบ อะไรบ้าง พร้อมหาภาพประกอบ โดยนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำข้อมูลที่ได้อธิบายร่วมกันตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้
 - ใบกิจกรรมที่ 27 สร้างสรรค์งานจิตรกรรมโดยการนำเอกภาพมาใช้ในการสร้างผลงาน
 - ใบกิจกรรมที่ 28 บรรยายวิธีการนำความสมดุลมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์
 - ใบกิจกรรมที่ 29 บรรยายวิธีการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์
 - ใบกิจกรรมที่ 30 จับคู่ภาพกับข้อความ
 - ใบกิจกรรมที่ 31 บรรยายวิธีการนำความขัดแย้งมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์
2. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ด้วยการใช้หลักการออกแบบในผลงานของตนเองตามความคิดสร้างสรรค์ให้มีความงดงามและมีคุณภาพ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อนฟัง
3. นักเรียนจัดทำสมุดสะสมผลงานวิธีการใช้หลักการออกแบบที่ตนเองสนใจ แล้วนำมาเสนอผลงานให้คุณครูและเพื่อน ๆ ฟัง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ แล้วรวบรวมเป็นผลงานของชั้นเรียน
4. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเซียน โดยสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ (ไม่จำกัดเทคนิค วิธีการ) ในหัวข้อ “ร่องรอยอารยธรรมในอาเซียน” โดยนำหลักการออกแบบที่ตนเองสนใจมาใช้ในการจัดวางองค์ประกอบภายในผลงาน
5. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
6. นักเรียนทำโครงงานตามความสนใจ (หรือตัวอย่างโครงงานในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง วิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ มาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ของตนเองและการจัดทำกิจกรรมที่ต้องใช้ฝีมือด้านทัศนศิลป์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจในผลงาน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ
 - นักเรียนศึกษาค้นคว้าผลงานทัศนศิลป์ของศิลปินไทยหรือต่างประเทศที่สนใจ แล้ววิเคราะห์ว่าผลงานแต่ละชิ้นใช้หลักการออกแบบอะไรบ้าง และหลักการออกแบบสำคัญอย่างไร หรือเกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์อย่างไร
2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม
 - นักเรียนสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่สนใจโดยใช้หลักการออกแบบให้ผลงานมีความงดงามและเหมาะสมกับการใช้งาน แล้วร่วมกันวิเคราะห์ว่าหลักการออกแบบในผลงานมีอะไรบ้าง

– นักเรียนร่วมกันจัดป้ายนิเทศ เรื่อง “การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของศิลปินในประเทศสมาชิกอาเซียน” พร้อมภาพประกอบ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงถึงหลักการออกแบบ
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ชั้น ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ชั้น ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ชั้น ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ –

ทดสอบกลางภาค

สาระที่ 1 ทศนศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ –

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

–

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

–

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับระเบียบข้อตกลงในการทดสอบกลางภาค รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 ได้อย่างถูกต้อง (K)
2. ตั้งใจและเห็นความสำคัญในการทำแบบทดสอบกลางภาค (A)
3. ระบุวิธีการทำแบบทดสอบกลางภาค รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 ได้อย่างถูกต้อง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
จากการตรวจแบบทดสอบ กลางภาค	ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงานทศนศิลป์ – หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทศนศิลป์	ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ – หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงาน ทศนศิลป์ – หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
		หลักการสร้างงาน ทัศนศิลป์

5. ตารางการเรียนรู้

—

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 18 ทดสอบกลางภาค

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูสนทนากับนักเรียนถึงความสำคัญของการทดสอบกลางภาค
- ครูให้นักเรียนตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์ในการทำแบบทดสอบกลางภาค ว่าเตรียมมาพร้อมหรือไม่

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- ครูอธิบายระเบียบและข้อตกลงในการทำแบบทดสอบกลางภาค รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 ให้นักเรียนฟังและซักถามข้อสงสัย
- ครูให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบกลางภาค รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 ตามเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

- หลังจากทำแบบทดสอบเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบของแบบทดสอบกลางภาค รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 ทีละข้อร่วมกัน แล้วให้ครูอธิบายและชี้แนะคำตอบที่ถูกต้อง
- ให้ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าการสร้างงานจิตรกรรมไทยในปัจจุบันมีลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมก็แบบ อะไรบ้าง พร้อมกับหาภาพประกอบ โดยนักเรียนสามารถศึกษา

ค้นคว้าได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้อาอภิปรายร่วมกันตามความรู้ ความเข้าใจ และ
ประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับแบบทดสอบกลางภาค รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 ข้อ
ที่นักเรียนทำไม่ได้ หรือตอบไม่ถูกต้อง และไปฝึกฝนเพิ่มเติมให้เข้าใจมากขึ้น

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

ให้นักเรียนนำความรู้จากการทำแบบทดสอบกลางภาค รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 ไปเป็น
พื้นฐานในการเรียนในระดับชั้นต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

—

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบกลางภาค
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. คู่มือการสอน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้

เวลา 10 ชั่วโมง

ความรู้

- การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย
- การสร้างงานทัศนศิลป์สากล
- การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม
- การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ
- การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ
- การประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์
- การใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย

ทักษะ/กระบวนการ

- การศึกษาค้นคว้า
- การสังเกต
- การวิเคราะห์
- การเปรียบเทียบ
- การบรรยาย
- การปฏิบัติการสร้างผลงาน
- การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- การศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ
- การวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ
- การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ
- การบรรยายผลงาน
- การนำเสนอผลงาน
- การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- การทัศนศึกษาหอศิลป์
- การสัมภาษณ์ผู้รู้งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ
- การทดลองสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ
- แบบบันทึกการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ
- การทำโครงงาน
- ใบกิจกรรม
- แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน

แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

- มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์
- เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนเรื่องแนวทางการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์
- มีระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติกิจกรรม

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี 1. มีทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์อย่างน้อย 3 ประเภท (ศ 1.1 ม. 3/4) 2. มีทักษะในการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ (ศ 1.1 ม. 3/5) 3. สร้างงานทัศนศิลป์ ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ (ศ 1.1 ม. 3/6) 4. สร้างงานทัศนศิลป์สื่อความหมายเป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ (ศ 1.1 ม. 3/7) 5. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย (ศ 1.1 ม. 3/9)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. งานทัศนศิลป์ไทย เกิดจากภูมิปัญญาที่เชื่อมโยงกับความงามของธรรมชาติและคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา เนื้อหาในวรรณคดีตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ โดยใช้ทักษะการคิดสร้างสรรค์ จินตนาการแบบอุดมคติ (idealistic) จนมีคุณลักษณะพิเศษเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ 2. ทัศนศิลป์สากล เป็นศิลปะที่มีรูปแบบหรือลักษณะเป็นสากล เกิดจากการผสมผสานแนวคิดและรูปแบบต่าง ๆ ในการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ โดยไม่ยึดถือแนวคิดและแบบอย่างศิลปะของประเทศหนึ่งประเทศใดเป็นแบบเฉพาะ 3. งานศิลปะสื่อผสม (mixed media) เกิดจากการสร้างสรรค์โดยใช้สื่อวัสดุต่างชนิดกันมาประกอบเข้าเป็นองค์ประกอบภาพ ด้วยการใช้เทคนิคการสร้างงานทางศิลปะหลายประเภท	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. งานทัศนศิลป์ไทยมีลักษณะอย่างไร 2. งานทัศนศิลป์สากลมีลักษณะอย่างไร 3. งานศิลปะสื่อผสมมีลักษณะอย่างไร 4. งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ หมายถึงอะไร 5. งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ หมายถึงอะไร 6. ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์มีอะไรบ้าง 7. เทคนิคในการสร้างงานทัศนศิลป์มีอะไรบ้าง

มาผสมผสานกันในงานชิ้นนั้น ๆ ทำให้เกิดความกลมกลืนและสวยงาม 4. งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ หมายถึง การถ่ายทอดความงามและความรู้สึกนึกคิดลงบนแผ่นกระดาษ ผ้าใบ หรือวัสดุอื่นที่มีผิวเรียบ โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสง เงา ฯลฯ สร้างสรรค์ให้เกิดภาพลวงตา แสดงความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ ของวัตถุ สิ่งของ หรือ ทิวทัศน์ ดูแล้วมีระยะใกล้-ไกล ให้ความรู้สึกสมจริง 5. งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ หมายถึง ผลงานที่มีลักษณะของชิ้นงานมีรูปทรงวัตถุเหมือนจริง สัมผัสได้ มีความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ หนา-บาง มีบรรยากาศล้อมรอบ เช่น ประติมากรรมลอยตัว สถาปัตยกรรมต่าง ๆ เป็นต้น 6. ทัศนธาตุและหลักการออกแบบเป็นส่วนประกอบสำคัญของงานทัศนศิลป์ที่สามารถนำมาจัดให้ประสานกลมกลืน เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อความหมายเป็นเรื่องราวตามแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ได้ 7. เทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์มีมากมายหลายวิธี ซึ่งไม่มีหลักเกณฑ์ที่ตายตัวในการนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน แต่กลับสามารถนำมาปรับเปลี่ยนเทคนิค วิธีการได้ตามความเหมาะสม	
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ ลัทธิสำนึกนิยม 2. งานจิตรกรรมไทย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. สร้างงานจิตรกรรมไทยได้ 2. สร้างงานประติมากรรมไทยได้

1) จิตรกรรมไทยแบบประเพณี 2) จิตรกรรมไทยแนวประเพณี 3) จิตรกรรมไทยร่วมสมัย 3. งานประติมากรรมไทย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) ประติมากรรมประเภถูณฑ์ต่ำ 2) ประติมากรรมประเภถูณฑ์สูง 3) ประติมากรรมประเภถูณฑ์ลอยตัว 4. งานจิตรกรรมสากลแบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ 1) งานจิตรกรรมแบบเหมือนจริง 2) งานจิตรกรรมแบบตัดทอน 3) งานจิตรกรรมแบบตามความรู้สึก 5. งานประติมากรรมสากล แบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ 1) งานประติมากรรมแบบเหมือนจริง 2) งานประติมากรรมแบบตัดทอน 3) งานประติมากรรมแบบตามความรู้สึก 6. การสร้างงานศิลปะสื่อผสมหลักการออกแบบ จะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ผลงานจะนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมให้เกิดคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบ ประกอบด้วย ความเป็นเอกภาพ (unity) ความสมดุล (balance) จุดเด่น (dominance) ความกลมกลืน (harmony) และความขัดแย้ง (contrast) 7. งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ คือ งานวาดเส้น และการระบายสี สร้างสรรค์ให้เกิดภาพลวงตาให้ความรู้สึกสมจริง 8. งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ คือ จะต้องออกแบบเป็นภาพ 2 มิติ ก่อน เพื่อแสดงรายละเอียด	3. สร้างงานจิตรกรรมสากลได้ 4. สร้างงานประติมากรรมสากลได้ 5. สร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมได้ 6. สร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ ได้ 7. สร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ ได้ 8. นำทัศนธาตุ และหลักการออกแบบมาสร้างผลงานได้ 9. นำเทคนิคการสร้างงานทัศนศิลป์มาสร้างงานเพื่อการสื่อความหมายได้ 10. จัดบันทึกและวาดภาพงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ได้

ต่าง ๆ เช่น รูปทรง ขนาด สัดส่วน สี วัสดุ เป็นต้น จากนั้นจึงนำแบบที่ออกแบบไว้มาสร้างเป็นผลงานจริงให้เป็นรูปทรงที่สัมผัสได้ 9. ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสามารถนำมาใช้ในผลงานให้เกิดคุณค่าทางความงามตามแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ได้ 10. การสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมายขึ้นอยู่กับประสบการณ์และลักษณะการแสดงออกเฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์ แต่ที่สำคัญคือ เทคนิค วิธีการที่นำมาใช้นั้นจะต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับเรื่องราวเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอด	
ขั้นที่ 2 การประเมินและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
– การศึกษาค้นคว้าการสร้างสร้งงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การวิเคราะห์การสร้างสร้งงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การปฏิบัติการสร้างสร้งงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การนำเสนอเกี่ยวกับการสร้างสร้งงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การทัศนศึกษาชมงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การสัมภาษณ์การสร้างสร้งงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การจดบันทึกและวาดภาพประกอบเกี่ยวกับการสร้างสร้งงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ – การทำโครงการการสร้างสร้งงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ – การทดสอบ – การสังเกต – การอธิบาย – การสนทนาซักถาม – การสุ่มสอบถาม	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ – แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้านความรู้

- การจดบันทึกและวาดภาพประกอบ - การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน - การประเมินผลด้านความรู้ - การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม - การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ - การประเมินผล เรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์	- แบบประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม - แบบประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ - แบบประเมินผล เรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ - ใบกิจกรรม
3. สิ่งที่น่าประเมิน	
- ความสามารถในการสร้างสรรค์ การสังเกต และการวิเคราะห์การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ - ความสามารถในการนำการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน - ความสามารถในการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ - ความสามารถในการถ่ายทอดจินตนาการสื่อความหมายเป็นเรื่องราวต่าง ๆ - ความสามารถในการบรรยายงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ - พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และยอมรับผู้อื่น	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การสร้างงานทัศนศิลป์สากล	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ	2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

มีทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์อย่างน้อย 3 ประเภท (ศ 1.1 ม. 3/4)

2. สาระสำคัญ

งานทัศนศิลป์ไทยเกิดจากภูมิปัญญาที่เชื่อมโยงกับความงามของธรรมชาติและคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา เนื้อหาในวรรณคดี ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ โดยใช้ทักษะการคิดสร้างสรรค์จินตนาการแบบอุดมคติ (idealistic) จนมีคุณลักษณะพิเศษเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทยประเภทต่าง ๆ ได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. อธิบายเกี่ยวกับทักษะในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทยได้ (K)
2. ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทย (A)
3. มีทักษะในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทย (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. อธิบายเกี่ยวกับทักษะ ในการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ไทยได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน	– แบบทดสอบก่อนเรียน – แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบประเมินผลเรื่อง แนว ทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ – แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน
2. ตระหนักถึงความสำคัญ ในการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ไทย		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับการ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ไทย 2. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 3. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะในการ สร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ไทยได้	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ไทย 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ในการ ปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและ การปฏิบัติกิจกรรมตาม	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินการปฏิบัติงานตาม แบบบันทึกการจดบันทึก และวาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง แนว ทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูใส่คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สาระการเรียนรู้

✿ การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอธิบาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกรูปแบบงานทัศนศิลป์ไทย
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตผลงานทัศนศิลป์ไทย
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 19 การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานจิตรกรรม 2 ภาพ แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าผลงานชิ้นใดคืองานทัศนศิลป์ไทย” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: เป็นงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณี ผลงานของอานันทราชวังอินทร์)
3. ครูสุ่มสอบถามนักเรียนถึงประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ไทยของนักเรียน ว่าเคยสร้างสรรค์หรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างงานจิตรกรรมไทยในปัจจุบันมีลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมกี่แบบ อะไรบ้าง พร้อมกับหาภาพประกอบ โดยนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้อภิปรายร่วมกันตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง
2. ครูอธิบายการสร้างงานทัศนศิลป์ไทยให้นักเรียนฟังว่า งานทัศนศิลป์ไทย เกิดจากภูมิปัญญาที่เชื่อมโยงกับความงามของธรรมชาติและคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา เนื้อหาในวรรณคดี ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ โดยใช้ทักษะการคิดสร้างสรรค์จินตนาการแบบอุดมคติ (idealistic) จนมีคุณลักษณะพิเศษเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ แสดงออกถึงความสง่างามเย็น ทั้งในรูปแบบของศิลปะและเนื้อหาซึ่งสะท้อนถึงความรู้สึกส่วนลึกของจิตใจอันอ่อนโยน พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายความหมายของงานจิตรกรรมไทยให้นักเรียนฟัง และอธิบายเพิ่มเติมว่า งานจิตรกรรมไทยสามารถแบ่งออกตามลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมที่ปรากฏในปัจจุบันได้ 3 แบบ คือ จิตรกรรมไทยแบบประเพณี จิตรกรรมไทยแนวประเพณี และจิตรกรรมไทยร่วมสมัย พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
4. ครูอธิบายจิตรกรรมไทยแบบประเพณีให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
5. ครูถามคำถามเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนว่า ในประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดบ้างที่มีงานจิตรกรรมแบบประเพณี (แนวคำตอบ: ประเทศอินโดนีเซีย)

6. ครูอธิบายจิตรกรรมไทยแนวประเพณีให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
7. ครูอธิบายจิตรกรรมไทยร่วมสมัยให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
8. ครูอธิบายแนวทางในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทยให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
9. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ไทย ตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานโดยจำแนกรูปแบบผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง ได้แก่
 - กลุ่มที่ 1 จิตรกรรมไทยแบบประเพณี
 - กลุ่มที่ 2 จิตรกรรมไทยแนวประเพณี
 - กลุ่มที่ 3 จิตรกรรมไทยร่วมสมัย
10. นักเรียนแต่ละคนเลือกสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยประเภทต่าง ๆ ที่สนใจ ตามเรื่องราวจินตนาการของตนเอง
11. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเอง อธิบายผลงานการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ไทยของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังเกี่ยวกับวิธีการและเรื่องราวในผลงาน



ชั่วโมงที่ 20 การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย (ต่อ)

1. ครูอธิบายความหมายของงานประติมากรรมไทยให้นักเรียนฟัง และอธิบายเพิ่มเติมว่า งานประติมากรรมไทย จำแนกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประติมากรรมประเภทนูนต่ำ ประติมากรรมประเภทนูนสูง และประติมากรรมประเภทลอยตัว พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
2. ครูอธิบายประติมากรรมประเภทนูนต่ำให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนว่า ประติมากรรมประเภทนูนต่ำที่สวยงามแห่งหนึ่งในอาเซียนคือ ภาพนูนต่ำที่อยู่บนพระระเบียงรอบนครวัด ประเทศกัมพูชา เป็นภาพเล่าเรื่องเกี่ยวกับรามายณะมหาภารตะ การกวนเกษียรสมุทรนรกสวรรค์ กองทัพและการทำสงคราม เป็นต้น
4. ครูอธิบายประติมากรรมประเภทนูนสูงให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายประติมากรรมประเภทลอยตัวให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายแนวทางในการสร้างผลงานประติมากรรมไทยให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้ให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ไทย ตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานโดยจำแนกรูปแบบผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ประติมากรรมไทยแบบประเพณี

กลุ่มที่ 2 ประติมากรรมไทยแนวประเพณี

กลุ่มที่ 3 ประติมากรรมไทยร่วมสมัย

8. นักเรียนแต่ละคนเลือกสร้างสรรผลงานประติมากรรมไทยประเภทต่าง ๆ ที่สนใจ ตามเรื่องราวจินตนาการของตนเอง

9. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเอง อธิบายผลงานการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ไทยของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังเกี่ยวกับวิธีการและเรื่องราวในผลงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย ที่เกิดจากความเชื่อทางพุทธศาสนา ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ โดยใช้ทักษะการคิด วิธีการที่หลากหลายในการสร้างสรรผลงานที่มีความงาม โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างสรรงานจิตรกรรมสากลมีรูปแบบในการสร้างสรรที่รูปแบบ อะไรบ้าง โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้

– ใบกิจกรรมที่ 32 สร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทย

– ใบกิจกรรมที่ 33 สร้างสรรค์งานประติมากรรมไทย

2. นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

3. นักเรียนศึกษาการสร้างสรรงานทัศนศิลป์ไทยประเภทอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น งานหัตถกรรมไทย งานศิลปะในที่ถาวรประเภทต่าง ๆ

4. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ไทยที่ชื่นชอบ เพื่อศึกษาทักษะวิธีการและเนื้อหาในผลงาน แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การสร้างงานทัศนศิลป์ไทย มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง และกิจกรรมต่าง ๆ โดยนำมาดัดแปลงให้ผลงานมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ทัศนศึกษาชมผลงานทัศนศิลป์ไทยภายในวัดในท้องถิ่น หรือใกล้เคียง โดยศึกษาทักษะวิธีการต่าง ๆ ในการสร้างสร้างงานทัศนศิลป์ไทยจากผู้รู้ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่า ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

– นักเรียนสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ไทยในท้องถิ่น โดยจดบันทึกและวาดภาพประกอบลงในแบบบันทึก เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานว่าศิลปินต้องใช้ทักษะความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไร

– นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการประเทศสมาชิกอาเซียน โดยค้นคว้าภาพงานจิตรกรรมแบบประเพณีของประเทศสมาชิกอาเซียน นำมาอภิปรายเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของผลงานในด้านรูปแบบและเนื้อหา

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนทดลองสร้างสร้างงานทัศนศิลป์ไทยตามรูปแบบของตนเอง โดยนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ ทางทัศนศิลป์มาใช้ในผลงานตามจินตนาการ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3–4 คน ร่วมกันสร้างสร้างงานจิตรกรรมไทยโดยศึกษาตัวอย่างจากฝาผนังวัดที่สนใจภายในท้องถิ่นตนเองหรือท้องถิ่นใกล้เคียง โดยการลอกเลียนแบบให้เหมือนผลงานจริง เพื่อเรียนรู้วิธีการและเนื้อหาในผลงาน แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. วัดในท้องถิ่น
3. ตัวอย่างภาพผลงานจิตรกรรมไทย และประติมากรรมไทย ประเภทต่าง ๆ

4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทย
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. คู่มือการสอน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

การสร้างงานทัศนศิลป์สากล

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

มีทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์อย่างน้อย 3 ประเภท (ศ 1.1 ม. 3/4)

2. สาระสำคัญ

งานทัศนศิลป์สากล เป็นศิลปะที่มีรูปแบบหรือลักษณะเป็นสากล เกิดจากการผสมผสานแนวคิดและรูปแบบต่าง ๆ ในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ โดยไม่ยึดถือแนวคิดและแบบอย่างศิลปะของประเทศหนึ่งประเทศใดเป็นแบบเฉพาะ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากลประเภทต่าง ๆ ได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. อธิบายเกี่ยวกับทักษะในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากลได้ (K)
2. ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับทักษะในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากล (A)
3. มีทักษะในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากล (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. อธิบายเกี่ยวกับทักษะ ในการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์สากลได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบประเมินผล เรื่อง แนว ทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ – แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ
2. ตระหนักถึงความสำคัญ เกี่ยวกับทักษะในการ สร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์สากล		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับการ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ สากล 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะในการ สร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์สากล	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ สากล 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ในการ ปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและ การปฏิบัติกิจกรรมตาม ขั้นตอน	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินการปฏิบัติงานตาม แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง แนว ทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สาระการเรียนรู้

✿ การสร้างงานทัศนศิลป์สากล

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอธิบาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกรูปแบบงานทัศนศิลป์สากล
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตผลงานทัศนศิลป์สากล
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวาสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทางทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 21 การสร้างงานทัศนศิลป์สากล

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์ 3 ภาพ แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าผลงานชิ้นใดไม่ใช่งานทัศนศิลป์สากล” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ภาพที่ 3 เป็นงานทัศนศิลป์ไทย)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับผลงานทัศนศิลป์สากลประเภทต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ และเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในขั้นสอน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างสรรคงานจิตรกรรมสากลมีรูปแบบในการสร้างสรรค์ที่รูปแบบ อะไรบ้าง โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายการสร้างงานทัศนศิลป์สากลให้นักเรียนฟังว่า ทัศนศิลป์สากล เป็นศิลปะที่มีรูปแบบหรือลักษณะเป็นสากล เกิดจากการผสมผสานแนวคิดและรูปแบบต่าง ๆ ในการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ โดยไม่ยึดถือแนวคิดและแบบอย่างศิลปะของประเทศหนึ่งประเทศใด เป็นแบบเฉพาะ ลักษณะของทัศนศิลป์สากลจึงแตกต่างกับศิลปะประจำชาติ เพราะไม่ยึดติดกับเอกลักษณ์ทางศิลปะของชาติเป็นสำคัญ งานทัศนศิลป์สากลมีหลายประเภทด้วยกัน พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายความหมายของงานจิตรกรรมสากลให้นักเรียนฟัง และอธิบายเพิ่มเติมว่า งานจิตรกรรมสากล แบ่งตามรูปแบบการสร้างสรรค์ได้ 3 รูปแบบ คือ งานจิตรกรรมแบบเหมือนจริง งานจิตรกรรมแบบตัดทอน และงานจิตรกรรมแบบตามความรู้สึก พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายความหมายของงานจิตรกรรมแบบเหมือนจริงและแนวทางการสร้างสรรคงานจิตรกรรมแบบเหมือนจริงให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายความหมายของงานจิตรกรรมแบบตัดและแนวทางการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมแบบตัดทอนให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายความหมายของงานจิตรกรรมแบบตามความรู้สึกและแนวทางการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมแบบตามความรู้สึกให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. ครูถามคำถามประเทศสมาชิกอาเซียนว่า ศิลปินไทยที่ไปสร้างชื่อเสียงในประเทศสมาชิกอาเซียนมีใครบ้าง และประเทศใด (แนวคำตอบ: คามิน เลิศชัยประเสริฐ เป็นศิลปินไทยที่ได้ไปแสดงงานที่ประเทศสิงคโปร์หลายครั้ง และผลงานของเขาถูก Singapore Art Museum จัดซื้อไปสะสมอย่างต่อเนื่อง)

8. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์สากล ตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานโดยจำแนกรูปแบบผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง ได้แก่

กลุ่มที่ 1 จิตรกรรมแบบเหมือนจริง

กลุ่มที่ 2 จิตรกรรมแบบตัดทอน

กลุ่มที่ 3 จิตรกรรมแบบตามความรู้สึก

9. นักเรียนแต่ละคนเลือกสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสากลประเภทต่าง ๆ ที่สนใจ ตามเรื่องราวจินตนาการของตนเอง

10. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเอง อธิบายผลงานการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์สากลของตนเองให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังเกี่ยวกับวิธีการและเรื่องราวในผลงาน



ชั่วโมงที่ 22 การสร้างงานทัศนศิลป์สากล (ต่อ)

1. ครูอธิบายความหมายของงานประติมากรรมสากลให้นักเรียนฟัง และอธิบายเพิ่มเติมว่างานประติมากรรมสากล แบ่งตามรูปแบบการสร้างสรรคได้ 3 รูปแบบ คือ งานประติมากรรมแบบเหมือนจริง งานประติมากรรมแบบตัดทอน และงานประติมากรรมแบบตามความรู้สึก พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

2. ครูอธิบายความหมายของงานประติมากรรมแบบเหมือนจริงและแนวทางการสร้างสรรค์งานประติมากรรมแบบเหมือนจริงให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายความหมายของงานประติมากรรมแบบตัดทอนและแนวทางการสร้างสร้างงานประติมากรรมแบบตัดทอนให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้ให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายความหมายของงานประติมากรรมแบบตามความรู้สึกและแนวทางการสร้างสร้างงานประติมากรรมแบบตามความรู้สึกให้นักเรียนฟัง และนำภาพผลงานมาให้ให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูถามคำถามประเทศสมาชิกอาเซียนว่า ในประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดบ้างที่มีการสร้างงานประติมากรรมแบบตัดทอน (แนวคำตอบ: ประเทศสิงคโปร์ คือ เมอร์ไลออน)

9. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์สากล ตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอผลงานโดยจำแนกรูปแบบผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ประติมากรรมแบบเหมือนจริง

กลุ่มที่ 2 ประติมากรรมแบบตัดทอน

กลุ่มที่ 3 ประติมากรรมแบบตามความรู้สึก

7. นักเรียนแต่ละคนเลือกสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมสากลประเภทต่าง ๆ ที่สนใจ ตามเรื่องราวจินตนาการของตนเอง

8. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการใช่วัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมและประติมากรรม โดยจะต้องใช้อย่างถูกวิธีและระมัดระวังไม่ให้สกปรกและทื่อ เพื่อยืดอายุการใช้งานวัสดุ อุปกรณ์ ตามหลักแนวคิดของของเศรษฐกิจพอเพียง

9. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเอง โดยอธิบายให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังเกี่ยวกับวิธีการและเรื่องราวในผลงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายสรุปเรื่อง การสร้างงานทัศนศิลป์สากล ที่เกิดจากการผสมผสานแนวคิดและรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่ยึดถือแบบอย่างศิลปะประเภทใดประเภทหนึ่ง โดยใช้ทักษะการคิด วิธีการที่หลากหลายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความงาม โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างงานศิลปะสื่อผสมสามารถนำหลักการออกแบบใดมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้บ้าง พร้อมทั้งหาภาพประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้

- ใบกิจกรรมที่ 34 สร้างสรรค์งานจิตรกรรมสากล
- ใบกิจกรรมที่ 35 ระบุรูปแบบการสร้างสรรค์งานประติมากรรมสากล
- ใบกิจกรรมที่ 36 สร้างสรรค์งานประติมากรรมสากล

2. นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

3. นักเรียนศึกษาการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากลประเภทอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น งานสื่อผสม งานศิลปะสมัยใหม่ และงานศิลปะในท้องถิ่นที่มีการสร้างสรรค์ตามรูปแบบศิลปะสากลประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

3. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์สากลตามผลงานที่ชื่นชอบ เพื่อศึกษาทักษะ วิธีการ และเนื้อหาในผลงาน แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การสร้างงานทัศนศิลป์สากล มาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง นำมาดัดแปลงให้ผลงานมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ทัศนศึกษาชมผลงานทัศนศิลป์สากลจากหอศิลป์หรือสถานที่สอนด้านศิลปะในท้องถิ่นหรือใกล้เคียง โดยศึกษาทักษะวิธีการและเรื่องราวต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากลประเภทต่าง ๆ แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– นักเรียนสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์สากลในท้องถิ่น โดยจดบันทึกและวาดภาพประกอบลงในแบบบันทึก เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานว่าศิลปินต้องใช้ทักษะความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงานของอย่างไร

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนทดลองสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากลตามรูปแบบของตนเอง โดยนำเทคนิควิธีการทางทัศนศิลป์ต่าง ๆ มาใช้ในผลงานตามจินตนาการอย่างอิสระ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันสร้างสรรค์งานจิตรกรรมสากลของศิลปินที่สนใจ โดยเลียนแบบผลงานให้เหมือนของศิลปิน เพื่อเรียนรู้วิธีการและเนื้อหาในผลงาน แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเลือกผลไม้ประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนมา 1 ชนิด มาสร้างสรรค์งานจิตรกรรมแบบตัดทอน แล้วนำผลงานไปจัดแสดงให้ผู้สนใจได้ชม

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. ตัวอย่างภาพผลงานจิตรกรรมสากล และประติมากรรมสากลประเภทต่าง ๆ
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากล
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. คู่มือการสอน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

- มีทักษะในการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ (ศ 1.1 ม. 3/5)
- สร้างงานทัศนศิลป์สื่อความหมายเป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ (ศ 1.1 ม. 3/7)
- สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย (ศ 1.1 ม. 3/9)

2. สาระสำคัญ

การสร้างงานศิลปะสื่อผสมจะต้องใช้หลักการออกแบบที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ผลงานจะนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมให้เกิดคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบ ประกอบด้วย ความเป็นเอกภาพ (unity) ความสมดุล (balance) จุดเด่น (dominance) ความกลมกลืน (harmony) และความขัดแย้ง (contrast)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

- สามารถผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบได้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

- อธิบายความหมายของการสร้างงานศิลปะสื่อผสมและการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบได้ (K)
- เห็นความสำคัญและบอกประโยชน์ของการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ (A)

3. มีทักษะผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ

(K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. อธิบายความหมายของ การสร้างงานศิลปะ สื่อผสมและการ ผสมผสานวัสดุ ต่าง ๆ ในการสร้างงาน ทัศนศิลป์โดยใช้ หลักการออกแบบได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบประเมินผล เรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ – แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน
2. เห็นความสำคัญและ บอกประโยชน์ของการ ผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงาน ทัศนศิลป์โดยใช้ หลักการออกแบบ		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ ออกแบบในการสร้างงาน ศิลปะสื่อผสม 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะผสมผสานวัสดุ ต่าง ๆ ในการสร้างงาน ทัศนศิลป์โดยใช้ หลักการออกแบบ	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การผสมผสานวัสดุและ หลักการออกแบบในการ สร้างงานศิลปะสื่อผสม 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ในการ ปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและ การปฏิบัติตาม ขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินการปฏิบัติงานตาม แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง แนว ทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูใส่คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สาระการเรียนรู้

- ✿ การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม
- ✿ การประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์
- ✿ การใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอธิบาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการเปรียบเทียบหลักการออกแบบในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตหลักการออกแบบในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทางทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 23 การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าผลงานชิ้นใดคืองานศิลปะสื่อผสม” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: เป็นงานศิลปะสื่อผสม ผลงานของเจตจิ ทองเฟื่อง เป็นผลงานที่เกิดจากการใช้สื่อวัสดุต่างชนิดกันมาประกอบเข้าเป็นผลงาน)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับหลักการออกแบบที่ทำให้วัสดุต่าง ๆ ผสมผสานกันในผลงานทัศนศิลป์ได้อย่างกลมกลืน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างงานศิลปะสื่อผสมสามารถนำหลักการออกแบบใดมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้บ้าง พร้อมทั้งหาภาพประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายความหมายของงานศิลปะสื่อผสมให้นักเรียนฟังว่า งานศิลปะสื่อผสม (mixed media) เกิดจากการสร้างสรรค์โดยใช้สื่อวัสดุต่างชนิดกันมาประกอบเข้าเป็นองค์ประกอบภาพ ด้วยการใช้เทคนิคการสร้างงานทางศิลปะหลายประเภทมาผสมผสานกันในผลงานชิ้นนั้น ๆ ทำให้เกิด

ความกลมกลืนและสวยงาม ผู้สร้างสรรคงานศิลปะสื่อผสมจะต้องมีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุ และสามารถนำสิ่งที่แตกต่างกันมาสร้างสรรคให้เกิดความกลมกลืนผสมผสานกันได้ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า งานศิลปะสื่อผสมที่ดีต้องดึงดูดความสนใจของผู้ชมและที่สำคัญ คือ ต้องแสดงออกถึงการผสมผสานกันระหว่างแนวความคิดกับผลงานให้ลงตัวมากที่สุด พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า หลักการออกแบบจะมีความสำคัญกับการสร้างสรรคงานศิลปะสื่อผสมเป็นอย่างมาก ศิลปินหรือผู้สร้างสรรคผลงานจะนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรคผลงานศิลปะสื่อผสมให้เกิดคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบ ประกอบด้วย ความเป็นเอกภาพ (unity) ความสมดุล (balance) จุดเด่น (dominance) ความกลมกลืน (harmony) และความขัดแย้ง (contrast) พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายการนำความเป็นเอกภาพ (unity) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายการนำความสมดุล (balance) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 24 การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม (ต่อ)

1. ครูทบทวนการนำความสมดุล (balance) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมจากชั่วโมงก่อน

2. ครูอธิบายการนำจุดเด่น (dominance) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายการนำความกลมกลืน (harmony) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายการนำความขัดแย้ง (contrast) มาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน ศึกษาค้นคว้าการนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมตามหัวข้อที่กำหนด โดยการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วร่วมกันนำเสนอการค้นคว้าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง ได้แก่

☐ เอกภาพ

- ☐ ความสมดุล
- ☐ จุดเด่น
- ☐ ความกลมกลืน
- ☐ ความขัดแย้ง

6. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม โดยผสมผสานวัสดุต่าง ๆ และใช้หลักการออกแบบมาสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ แล้วนำเสนอผลงาน โดยอธิบายถึงวัสดุและเนื้อหาในผลงานและใช้หลักการออกแบบอย่างไร

7. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในงานศิลปะสื่อผสม โดยจะต้องใช้อย่างระมัดระวังไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ และสกปรกเลอะเทอะ เพื่อให้ใช้งานได้ยาวนาน ตามหลักแนวคิดของของเศรษฐกิจพอเพียง

8. ครูนำผลงานสื่อผสมของนักเรียนที่มีลักษณะการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ได้และสวยงาม น่าสนใจมาเปรียบเทียบให้นักเรียนเห็นถึงการนำวัสดุมาใช้ในผลงาน และหลักการออกแบบว่ามีความสอดคล้องกลมกลืนกับเนื้อหาอย่างไร

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายสรุปเรื่อง การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม ซึ่งการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมสามารถนำหลักการออกแบบมาประยุกต์ใช้ให้ผลงานเกิดคุณค่าทางความงาม โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ กับงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่าง โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนผู้เรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ ใบกิจกรรมที่ 37 สร้างสรรค์งานศิลปะสื่อผสม โดยใช้หลักการออกแบบ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมจากวัสดุเหลือใช้โดยนำหลักการออกแบบมาใช้ในผลงานตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์อิสระ

3. นักเรียนแต่ละคนช่วยกันนำเศษวัสดุเหลือใช้มาคนละ 2-3 ชิ้น แล้วสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมตามจินตนาการอิสระ 1 ชิ้น พร้อมทั้งร่วมกันอธิบายถึงหลักการออกแบบและเนื้อหาในผลงานร่วมกัน

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม มาใช้ในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานอื่น ๆ ให้เกิดความน่าสนใจและยังช่วยกันใช้วัสดุ เหลือใช้ให้เกิดประโยชน์

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ศึกษาการสร้างผลงานศิลปะสื่อผสมจากผู้รู้ในท้องถิ่น แล้วนำมาอธิบายให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเสริมเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของการผสมผสานวัสดุในผลงาน

– นักเรียนทัศนศึกษาชมผลงานศิลปะสื่อผสมจากหอศิลป์ หรือสถาบันที่สอนศิลปะในท้องถิ่นหรือใกล้เคียง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสมจากเศษวัสดุธรรมชาติหรือเศษวัสดุสังเคราะห์ แล้วร่วมกันจัดแสดงผลงานภายในชั้นเรียน และร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำเศษวัสดุมาใช้ในผลงาน ซึ่งทำให้ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

– นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสร้างสรรค์งานศิลปะสื่อผสม (ไม่จำกัดเทคนิค วิธีการ) ในหัวข้อ “ความประทับใจในอาเซียน” โดยนำหลักองค์ประกอบศิลป์ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน แล้วนำผลงานไปจัดแสดงให้ผู้สนใจได้ชม

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. สถาบันการศึกษาด้านศิลปะ
4. ตัวอย่างภาพผลงานสื่อผสมที่แสดงให้เห็นถึงการนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างผลงาน
5. วัสดุ อุปกรณ์การสร้างสร้งงานศิลปะสื่อผสม
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

9. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. สร้างงานทัศนศิลป์ ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ
(ศ 1.1 ม. 3/6)
2. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย
(ศ 1.1 ม. 3/9)

2. สาระสำคัญ

การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ เป็นการถ่ายทอดความงามและความรู้สึกนึกคิดลงบนแผ่นกระดาษ ผ้าใบ หรือวัสดุอื่นที่มีผิวเรียบ โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสง เงา ฯลฯ สร้างสรรค์ให้เกิดภาพลวงตา แสดงความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ ของวัตถุ สิ่งของ หรือทิวทัศน์ ดูแล้วมีระยะใกล้-ไกล ให้ความลึกสมจริง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✦ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

- สามารถสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติได้

✦ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. อธิบายความหมายของการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติได้ (K)
2. เห็นความสำคัญและบอกประโยชน์ของการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ (A)
3. มีทักษะในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. อธิบายความหมายของ การสร้างสรรคงาน ทัศนศิลป์แบบ 2 มิติได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบประเมินผล เรื่อง แนวทางการสร้างสรรคงาน ทัศนศิลป์ – แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ
2. เห็นความสำคัญและ บอกประโยชน์ของการ สร้างสรรคงาน ทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับการ สร้างสรรคงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะในการ สร้างสรรคผลงาน ทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ในการ ปฏิบัติกิจกรรม 4. สังเกตจากความตั้งใจและ การปฏิบัติกิจกรรมตาม	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ บันทึการจดบันทึกและวาด ภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง แนว ทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูใส่คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

- ✿ การใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย
- ✿ การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอธิบาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกงานทัศนศิลป์รูปแบบ 2 มิติ
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตงานทัศนศิลป์รูปแบบ 2 มิติ
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวาสศุ อุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 25 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์ 2 ภาพ แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าผลงานชิ้นใดเป็นงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ภาพที่ 1 เป็นงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ เนื่องจากเป็นผลงานภาพพิมพ์)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติกับงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่าง โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายการสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติให้นักเรียนฟังว่า งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ หมายถึง การถ่ายทอดความงามและความรู้สึกนึกคิดลงบนแผ่นกระดาษ ผ้าใบ หรือวัสดุอื่นที่มีผิวเรียบ โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสง เงา ฯลฯ สร้างสรรค์ให้เกิดภาพลวงตา แสดงความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ ของวัตถุ สิ่งของ หรือทิวทัศน์ ดูแล้วมีระยะใกล้-ไกล ให้ความรู้สึกสมจริง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูนำภาพตัวอย่างการถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการด้วยงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 26 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ (ต่อ)

1. ครูทบทวนการสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติจากชั่วโมงก่อน

2. นักเรียนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติตามจินตนาการด้วยวิธีการที่ถนัด แล้วออกมานำเสนอโดยการบรรยายผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ โดยจะต้องใช้อย่างถูกวิธีและระมัดระวังไม่ให้เกิดประกและทอะ เพื่อยืดอายุการใช้งานวัสดุ อุปกรณ์ตามหลักแนวคิดของของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ครูและนักเรียนร่วมกันชื่นชมผลงานรูปแบบ 2 มิติ ที่เพื่อน ๆ นำเสนอ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ คืออะไร ยกตัวอย่างผลงานมา 1 ชิ้น โดยการวาดภาพหรือหาภาพตัวอย่างผลงานประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ ใบกิจกรรมที่ 38 สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. นักเรียนวาดรูปภาพตามจินตนาการโดยใช้รูป 2 มิติ แล้วนำมาแสดงให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันวิจารณ์แสดงความคิดเห็น

3. นักเรียนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์รูปแบบ 2 มิติ โดยดูแบบอย่างจากผลงานของศิลปินที่ชื่นชอบ เพื่อศึกษาลักษณะผลงาน 2 มิติเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ มาสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–5 คน ศึกษาผลงานทัศนศิลป์รูปแบบ 2 มิติ จากหอศิลป์หรือสถาบันสอนศิลปะในท้องถิ่นหรือใกล้เคียง เกี่ยวกับลักษณะการสร้างสรรค์และการถ่ายทอดความงาม แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของงานทัศนศิลป์รูปแบบ 2 มิติ ว่ามีความสำคัญและคุณค่าต่องานทัศนศิลป์อย่างไร

– นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ (ไม่จำกัดเทคนิค วิธีการ) ในหัวข้อ “ชนบทความหลากหลายแห่งวิถีชีวิตอาเซียน” โดยนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานแล้วนำผลงานไปจัดแสดงให้ผู้สนใจได้ชม

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสร้างสรรค์งานปะติดจากกระดาษรูปแบบ 2 มิติ ตามจินตนาการ แล้วนำมาให้เพื่อนๆ ดิชม และแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนๆ

– ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมผลงานรูปแบบ 2 มิติในลักษณะต่าง ๆ ว่าสามารถให้ความรู้สึกและอารมณ์ในการถ่ายทอดลงในผลงานทัศนศิลป์อย่างไร

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
3. หอศิลป์
4. สถาบันการศึกษาด้านศิลปะ
5. ตัวอย่างผลงานทัศนศิลป์รูปแบบ 2 มิติในลักษณะต่าง ๆ
6. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
10. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

1. สร้างงานทัศนศิลป์ ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ
(ศ 1.1 ม. 3/6)
2. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย
(ศ 1.1 ม. 3/9)

2. สาระสำคัญ

การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ เป็นผลงานที่มีลักษณะของชิ้นงานที่มีรูปทรงเหมือนวัตถุจริง สัมผัสได้ มีความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ หนา-บาง มีบรรยากาศล้อมรอบ เช่น ประติมากรรมลอยตัว สถาปัตยกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

- สามารถสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. อธิบายความหมายของการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติได้ (K)
2. เห็นความสำคัญและบอกประโยชน์ของการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ (A)
3. มีทักษะในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. อธิบายความหมายของ การสร้างสรรคงาน ทัศนศิลป์แบบ 3 มิติได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	- แบบทดสอบด้านความรู้ - แบบทดสอบหลังเรียน - แบบประเมินผลเรื่องแนว ทางการสร้างสรรคงาน ทัศนศิลป์ - แบบบันทึกการจดบันทึก และวาดภาพประกอบ - แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน
2. เห็นความสำคัญและ บอกประโยชน์ของการ สร้างสรรคงาน ทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับการ สร้างสรรคงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	- แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม - แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ - ใบกิจกรรม
3. มีทักษะในการ สร้างสรรคผลงาน ทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ	✓		✓	1. สังเกตจากความสามารถใน การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ 2. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 3. สังเกตจากการใช้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ในการ ปฏิบัติกิจกรรม	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				4. สังเกตจากความตั้งใจและ การปฏิบัติกิจกรรมตาม ขั้นตอน 5. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 6. ประเมินการปฏิบัติงานตาม แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง แนว ทางการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

- ✿ การใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย
- ✿ การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการบรรยาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกงานทัศนศิลป์รูปแบบ 3 มิติ
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตงานทัศนศิลป์รูปแบบ 3 มิติ
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 27 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์ 2 ภาพ แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าผลงานสองชิ้นนี้แตกต่างกันอย่างไร” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ผลงานชิ้นซ้ายมือเป็นงานจิตรกรรม มีลักษณะเป็นผลงาน 2 มิติ ส่วนผลงานชิ้นขวามือเป็นงานประติมากรรมแบบลอยตัวมีลักษณะเป็นผลงาน 3 มิติ สามารถมองเห็นได้รอบด้าน)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติคืออะไร ยกตัวอย่างผลงานมา 1 ชิ้น โดยการวาดภาพหรือหาภาพถ่ายผลงานประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายการสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติให้นักเรียนฟังว่า งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติหมายถึง ผลงานที่มีลักษณะของชิ้นงานมีรูปทรงวัตถุเหมือนจริงสัมผัสได้ มีความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ หนา-บาง มีบรรยากาศล้อมรอบ เช่น ประติมากรรมลอยตัว สถาปัตยกรรมต่าง ๆ เป็นต้น พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ในการสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ จะต้องออกแบบเป็นภาพ 2 มิติ ก่อน เพื่อแสดงรายละเอียดต่าง ๆ เช่น รูปทรง ขนาด สัดส่วน สี วัสดุ เป็นต้น จากนั้นจึงนำแบบที่ออกแบบไว้มาสร้างเป็นผลงานจริง ให้เป็นรูปทรงที่สัมผัสได้ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูนำภาพถ่ายตัวอย่างการถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการด้วยงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. นักเรียนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติตามจินตนาการด้วยวิธีการที่ถนัดในการสื่อความหมาย แล้วออกมานำเสนอผลงานโดยการบรรยายให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
6. ครูและนักเรียนร่วมกันชื่นชมผลงานรูปแบบ 3 มิติ ซึ่งมีลักษณะที่ทำให้เกิดภาพลวงตา แสดงความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ และหนา-บาง ที่กินพื้นที่ในอากาศ โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติมถึงการใช้รูป 3 มิติ ในผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ที่สามารถสื่อความหมายได้ให้นักเรียนฟัง
7. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ โดยจะต้องใช้อย่างถูกวิธีและระมัดระวังไม่ให้เกิดประกบและท่อนะ เพื่อยืดอายุการใช้งานวัสดุ อุปกรณ์ตามหลักแนวคิดของของเศรษฐกิจพอเพียง



ชั่วโมงที่ 28 การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ (ต่อ)

1. ครูอธิบายการประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนฟังว่า ทัศนธาตุและหลักการออกแบบเป็นส่วนประกอบสำคัญของงานทัศนศิลป์ที่สามารถนำมาจัดให้ประสานกลมกลืน เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อความหมายเป็นเรื่องราวตามแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ได้ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
2. ครูนำภาพตัวอย่างการประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์ให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายการใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมายว่า เทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์มีมากมายหลายวิธี ซึ่งไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวในการนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน แต่กลับสามารถนำมาปรับเปลี่ยนเทคนิค วิธีการได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และลักษณะการแสดงออกเฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์ แต่ที่สำคัญคือเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้นั้นจะต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับเรื่องราวเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอด พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
4. ครูนำภาพตัวอย่างการใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมายให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายสรุปเรื่อง การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ การประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์ และการใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกมา 1 อาชีพ และบอกทักษะที่จำเป็นของการประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้น ข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตาม ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้
 - ใบกิจกรรมที่ 39 สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ
 - ใบกิจกรรมที่ 40 ประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์
 - ใบกิจกรรมที่ 41 สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมายด้วยเทคนิค วิธีการที่

หลากหลาย

- ใบกิจกรรมที่ 42 ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. นำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
 3. นักเรียนสร้างสร้งงานทัศนศิลป์รูปแบบ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายตามจินตนาการด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วนำมาแสดงให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันวิจารณ์แสดงความคิดเห็น
 4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
 5. นักเรียนทำโครงการตามความสนใจ (ใบกิจกรรมที่ 43 โครงการศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย หรือตัวอย่างโครงการในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ มาสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ตามความน่าสนใจ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–5 คน ศึกษาผลงานทัศนศิลป์รูปแบบ 3 มิติ จากหอศิลป์หรือสถานที่สอนศิลปะในห้องอื่นหรือใกล้เคียง เกี่ยวกับลักษณะการสร้างสรรค์และการถ่ายทอดความงาม แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูสนทนาซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของงานทัศนศิลป์รูปแบบ 3 มิติ ว่ามีความสำคัญและคุณค่าต่องานทัศนศิลป์อย่างไร

– นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ (ไม่จำกัดเทคนิค วิธีการ) ในหัวข้อ “เอกลักษณ์ของประเทศสมาชิกอาเซียน” โดยนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานแล้วนำผลงานไปจัดแสดงให้ผู้สนใจได้ชม

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสร้างสรรค์งานประติมากรรมรูปแบบ 3 มิติ จากการปั้นดินน้ำมันตามจินตนาการแล้วนำมาให้เพื่อน ๆ ดิชม แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

– ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมงานทัศนศิลป์รูปแบบ 3 มิติในลักษณะต่าง ๆ ว่าสามารถให้ความรู้สึกและอารมณ์ในการถ่ายทอดลงในผลงานทัศนศิลป์อย่างไร

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
3. หอศิลป์
4. สถาบันการศึกษาด้านศิลปะ
5. ตัวอย่างผลงานทัศนศิลป์รูปแบบ 3 มิติในลักษณะต่าง ๆ
6. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
10. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ทัศนศิลป์กับงานอาชีพ

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้

เวลา 4 ชั่วโมง



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทศนศิลป์กับงานอาชีพ

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี 1. ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ (ศ 1.1 ม. 3/10) 2. วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน (ศ 1.1 ม. 3/8) 3. เลือกงานทศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมและนำไปจัดนิทรรศการ (ศ 1.1 ม. 3/11)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. การประกอบอาชีพทางทศนศิลป์เป็นที่ยอมรับในทุกวงการและทุกกิจการ ถือเป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นที่ยอมรับของสังคมส่วนรวม ทำให้ในปัจจุบันมีผู้สนใจที่จะเรียนรู้ทางด้านศิลปะมากขึ้น และสามารถเลือกเรียนวิชาชีพศิลปะได้มากมายหลายสาขา ซึ่งมีการเปิดสอนในสถาบันต่าง ๆ ทั้งระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ภาครัฐและเอกชน ที่สำคัญ ๆ 2. การวิเคราะห์งานทศนศิลป์ เป็นการดูลักษณะภาพรวมของผลงาน พิจารณารูปแบบการถ่ายทอดว่าเป็นแบบใด มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร และมีคุณค่าอย่างไร 3. การจัดนิทรรศการ หมายถึง การแสดงผลงานสินค้าผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมให้คนทั่วไปได้ชม เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ชมได้รับความรู้ ความเข้าใจ มีโอกาสชื่นชมผลงานที่นำมาแสดงซึ่งหาดูได้ยาก อาจจะเป็นวิธีการประกาศ โฆษณาประชาสัมพันธ์ได้อย่างหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องมี	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. ถ้านักเรียนต้องการประกอบอาชีพทางทศนศิลป์นักเรียนจะต้องเลือกเรียนในสาขาใด 2. การวิเคราะห์งานทศนศิลป์จะต้องพิจารณาในเรื่องใด 3. การจัดนิทรรศการมีจุดประสงค์อะไร

สิ่งของ ภาพ ตลอดจนการแสดง	
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ มโนภาพ 2. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ เช่น 1) จิตรกร (painter) 2) ประติมากร (sculptor) 3) สถาปนิก (architect) 4) มัณฑนากร (decorator) 5) นักออกแบบผลิตภัณฑ์ (product designer) 6) นักเขียนการ์ตูน (cartoonist) 3. การวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ แบ่งเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ 1) การวิเคราะห์รูปแบบในงานทัศนศิลป์ แบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบเหมือนจริง (realism) (2) รูปแบบตัดทอน (distortion) (3) รูปแบบตามความรู้สึก (expressionism) 2) การวิเคราะห์เนื้อหาในงานทัศนศิลป์ ว่าให้สาระอะไรกับผู้ชมผลงานบ้าง เช่น (1) เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ (2) เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล (3) เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ (4) เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม (5) เนื้อหาเกี่ยวกับอารมณ์ 3) การวิเคราะห์คุณค่าในงานทัศนศิลป์ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความงาม (2) ด้านสาระ (3) ด้านอารมณ์ความรู้สึก	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. บอกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ได้ 2. บอกทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพทัศนศิลป์ได้ 3. วิเคราะห์งานทัศนศิลป์ได้ 4. จัดนิทรรศการงานทัศนศิลป์ได้ 5. จดบันทึกและวาดภาพในหัวข้อทัศนศิลป์กับงานอาชีพได้

4. การจัดนิทรรศการแบ่งรูปแบบการจัดได้เป็น 3 แบบ คือ 1) นิทรรศการถาวร 2) นิทรรศการชั่วคราว 3) นิทรรศการเคลื่อนที่	
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
– การระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ – การวิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน – การเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการ – การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ – การจัดนิทรรศการ – การสัมภาษณ์ – การทำโครงงาน	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ – การทดสอบ – การสังเกต – การอภิปราย – การบรรยาย – การวิเคราะห์ – การสนทนาซักถาม – การเล่าเรื่อง – การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ – การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน – การประเมินผลด้านความรู้ – การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ – แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – แบบบันทึกการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้านความรู้ – แบบประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ – แบบประเมินผล เรื่อง ทัศนศิลป์กับงานอาชีพ – ใบกิจกรรม

- การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ - การประเมินผล เรื่อง ทักษะศิลป์กับงานอาชีพ	
3. สิ่งที่มีงประเมิน	
- ความสามารถในการระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ - ความสามารถในการวิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเอง และผู้อื่น หรือของศิลปิน - ความสามารถในการเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการ - ความสามารถในการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ - พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และยอมรับผู้อื่น	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 การจัดนิทรรศการ	2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

สาระที่ 1 ทศนศิลป์

เวลา 1 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทศนศิลป์กับงานอาชีพ

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

ระบุนาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ

(ศ 1.1 ม. 3/10)

2. สาระสำคัญ

การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์มีหลายอาชีพ เป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับของสังคม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✧ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– ระบุนาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ

✧ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. รู้และเข้าใจอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ (K)

2. เห็นความสำคัญและประโยชน์ของอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ (A)

3. มีทักษะในการระบุนาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. รู้และเข้าใจอาชีพที่ เกี่ยวข้องกับงาน ทัศนศิลป์และทักษะที่ จำเป็นในการประกอบ อาชีพนั้น ๆ	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน	– แบบทดสอบก่อนเรียน – แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน – แบบประเมินผลเรื่อง ทัศนศิลป์กับงานอาชีพ
2. เห็นความสำคัญและ ประโยชน์ของอาชีพที่ เกี่ยวข้องกับงาน ทัศนศิลป์และทักษะที่ จำเป็นในการประกอบ อาชีพนั้น ๆ		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะในการระบุ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงาน ทัศนศิลป์และทักษะที่ จำเป็นในการประกอบ อาชีพนั้น ๆ	✓		✓	1. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างถูกต้องและ ประหยัด 2. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและผล การปฏิบัติกิจกรรมตาม ขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ใน	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ชีวิตประจำวัน 5. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง ทักษะศิลป์ กับงานอาชีพ	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

✿ การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การอธิบาย การระบุ การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม การประกอบอาชีพในสังคมปัจจุบัน
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวาสต์ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 29 อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าอาชีพใดเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ประติมากร)
3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกมา 1 อาชีพ และบอกทักษะที่จำเป็นของการประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ ได้แก่ จิตรกร (painter) ประติมากร (sculptor) สถาปนิก (architect) มัณฑนากร (decorator) นักออกแบบผลิตภัณฑ์ (product designer) นักเขียนการ์ตูน (cartoonist) พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายอาชีพจิตรกร (painter) ให้นักเรียนฟังว่า จิตรกร คือ ผู้สร้างสรรค์งานจิตรกรรมทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรมภาพคนเหมือน ภาพทิวทัศน์ ภาพธรรมชาติ ภาพสัตว์ ภาพดอกไม้ ภาพหุ่นนิ่ง ภาพเรื่องราวการดำรงชีวิต เป็นต้น โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ตามความถนัดของแต่ละบุคคล จิตรกรเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับในสังคมทั่วไป เป็นผู้สร้างสรรค์สิ่งสวยงามให้แก่สังคม แล้วอธิบายคุณสมบัติสำคัญของอาชีพจิตรกรให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
4. ครูอธิบายอาชีพประติมากร (sculptor) ให้นักเรียนฟังว่า ประติมากร คือ ผู้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ทั้งขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ เช่น เหยียนูชนิดต่าง ๆ ภาชนะ เครื่องประดับ ตกแต่ง พระพุทธรูป และรูปปั้นอนุสาวรีย์ โดยแสดงคุณค่าทางความงามจากรูปร่าง รูปทรง และพื้นผิว

ตลอดจนแสงเงาจากธรรมชาติที่ส่งมากระทบบนผลงานประติมากรรม แล้วอธิบายคุณสมบัติสำคัญของอาชีพประติมากรให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายอาชีพสถาปนิก (architect) ให้นักเรียนฟังว่า สถาปนิก (architect) คือ ผู้ออกแบบและวางแผนในการก่อสร้างงานสถาปัตยกรรม เป็นผู้ที่เข้าใจมาตรฐานการก่อสร้าง เข้าใจหน้าที่ใช้สอย รวมถึงวัสดุที่จะนำมาก่อสร้าง สถาปนิกต้องได้รับการศึกษาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ และได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม จึงจะเป็นสถาปนิกได้ แล้วอธิบายคุณสมบัติสำคัญของอาชีพสถาปนิกให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายอาชีพมัณฑนากร (decorator) ให้นักเรียนฟังว่า มัณฑนา คือ ผู้ออกแบบประดิษฐ์และตกแต่ง ได้แก่ การตกแต่งภายใน (interior designer) อาคารสถานที่ โดยการออกแบบและจัดหาเครื่องตกแต่งต่าง ๆ ให้ตรงเป้าหมายและประโยชน์ใช้สอย และควบคุมการตกแต่ง มัณฑนากรจะต้องมีพื้นฐานทางศิลปะและเป็นบุคคลที่มีความละเอียดรอบคอบและมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ แล้วอธิบายคุณสมบัติสำคัญของอาชีพมัณฑนากรให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. ครูอธิบายอาชีพนักออกแบบผลิตภัณฑ์ (product designer) ให้นักเรียนฟังว่า คือ ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น รถยนต์ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ของตกแต่ง หีบห่อ กราฟิก เครื่องประดับ โลหะหรือพลาสติก เป็นต้น รวมทั้งเป็นผู้เขียนแบบ พัฒนาผลิตภัณฑ์ และควบคุมดูแลการผลิตให้เป็นไปตามแบบที่ต้องการ แล้วอธิบายคุณสมบัติสำคัญของอาชีพนักออกแบบผลิตภัณฑ์ให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

8. ครูอธิบายอาชีพนักเขียนการ์ตูน (cartoonist) ให้นักเรียนฟังว่า นักเขียนการ์ตูน คือ ผู้สร้างสรรค์และกำหนดลักษณะของตัวการ์ตูนแต่ละตัวตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การเขียนการ์ตูนมีทั้งการวาดตัวการ์ตูนด้วยดินสอ ลงด้วยหมึกและสีตามต้องการด้วยสีจริง การวาดและลงสีจากโปรแกรมการวาดภาพด้วยคอมพิวเตอร์ ให้เข้ากับแนวเนื้อเรื่องที่วางกรอบไว้ เพื่อนำไปใช้พิมพ์แล้วจำหน่าย หรือด้วยวัตถุประสงค์ตามที่ผู้ว่าจ้างต้องการ แล้วอธิบายคุณสมบัติสำคัญของอาชีพนักเขียนการ์ตูนให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

9. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ โดยศึกษาว่าแต่ละอาชีพต้องใช้ทักษะด้านใดบ้าง แล้วจดบันทึกลงในแบบจดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1) จิตรกร (painter)
- 2) ประติมากร (sculptor)
- 3) สถาปนิก (architect)
- 4) มัณฑนากร (decorator)
- 5) นักออกแบบผลิตภัณฑ์ (product designer)

6) นักเขียนการ์ตูน (cartoonist)

10. ครูถามคำถามเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนว่า นักเรียนรู้จักจิตรกรในประเทศสมาชิกอาเซียนหรือไม่ ถ้ารู้จักให้ยกตัวอย่างมา 1 คน (แนวคำตอบ: รู้จัก วัน นาท จิตรกรในประเทศกัมพูชา)

11. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ระบุและอภิปรายถึงทักษะในการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันในแต่ละหัวข้อ วิธีการและเนื้อหาในแต่ละอาชีพ โดยครูคอยให้คำแนะนำ

12. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ ว่าจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีศีลธรรม ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

13. ครูสอบถามนักเรียนว่าอาชีพทางทัศนศิลป์อาชีพใดบ้างที่นักเรียนสนใจ และต้องการศึกษาต่อที่สถาบันการศึกษาใด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ ว่าต้องใช้ทักษะและความรู้ด้านใดบ้างให้ตรงกับอาชีพนั้น ๆ โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปหาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจมา 1 ชิ้น จากนั้นให้นำภาพผลงานชิ้นนั้นมาอธิบายเกี่ยวกับรูปแบบของผลงานตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. นักเรียนปฏิบัติ ใบกิจกรรมที่ 44 ระบุคุณสมบัติสำคัญของอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. นักเรียนศึกษาอาชีพที่สนใจ จัดทำเป็นแผนที่ความคิด ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการศึกษาจนถึงขั้นประกอบอาชีพจนประสบความสำเร็จ

3. นักเรียนศึกษาประวัติของผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ที่ชื่นชม ว่าเพราะเหตุใดจึงประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ มาใช้ในการตัดสินใจในการเลือกเรียนด้านศิลปะในอนาคต หรือนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปให้คำแนะนำผู้อื่นที่มีความสนใจ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ที่นักเรียนสนใจ เพื่อศึกษาแนวทางการทำงานและคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ แล้วนำมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานตามอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ที่ชื่นชอบ เพื่อเรียนรู้ทักษะการทำงานในวิชาชีพนั้น แล้วนำผลงานมาเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมชื่นชม

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. ตัวอย่างภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพทางทัศนศิลป์
3. ตัวอย่างภาพศิลปินหรือผู้ที่ประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์ที่มีชื่อเสียง
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์

สาระที่ 1 ทศนศิลป์

เวลา 1 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทศนศิลป์กับอาชีพ

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน (ศ 1.1 ม. 3/8)

2. สาระสำคัญ

การวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ เป็นการดูลักษณะภาพรวมของผลงาน พิจารณารูปแบบการถ่ายทอดความเป็นแบบใด มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับอะไร และมีคุณค่าอย่างไร

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่นได้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. รู้และเข้าใจรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน (K)

2. เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน (A)

3. มีทักษะในการวิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. รู้และเข้าใจรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าใน งานทัศนศิลป์ของตนเอง และผู้อื่น หรือของ ศิลปิน	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบประเมินผล เรื่อง ทัศนศิลป์กับงานอาชีพ – แบบบันทึกการจดบันทึก และวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน
2. เห็นความสำคัญและ ประโยชน์ของการเรียน รูปแบบ เนื้อหา และ คุณค่าในงานทัศนศิลป์ ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการ ปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะในการวิเคราะห์ และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าใน งานทัศนศิลป์ของตนเอง และผู้อื่น หรือของ ศิลปิน	✓		✓	1. สังเกตจากการวิเคราะห์ รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าใน งานทัศนศิลป์ 2. จากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและการ ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 5. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				6. ประเมินการปฏิบัติงานตาม แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 7. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 8. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง ทักษะศิลป์กับ งานอาชีพ	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

✿ การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลงานทัศนศิลป์
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตผลงานทัศนศิลป์
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 30 การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียนว่า “นักเรียนรู้หรือไม่ว่า การวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ คืออะไร” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: รู้ เป็นการดูลักษณะภาพรวมของผลงาน พิจารณารูปแบบการถ่ายทอดว่าเป็นแบบใด มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร และมีคุณค่าอย่างไร)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปหาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจมา 1 ชิ้น จากนั้นให้นำภาพผลงานชิ้นนั้นมาอภิปรายเกี่ยวกับรูปแบบของผลงานตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ เป็นการดูลักษณะภาพรวมของผลงาน พิจารณารูปแบบการถ่ายทอดว่าเป็นแบบใด มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร และมีคุณค่าอย่างไร

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การวิเคราะห์รูปแบบในงานทัศนศิลป์ สามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ รูปแบบเหมือนจริง (realism) รูปแบบดัดทอน (distortion) รูปแบบตามความรู้สึก (expressionism) โดยอธิบายรูปแบบในงานทัศนศิลป์แต่ละรูปแบบให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การวิเคราะห์เนื้อหาในงานทัศนศิลป์ สามารถแบ่งออกเป็น 6 เนื้อหา คือ เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม เนื้อหาเกี่ยวกับอารมณ์ โดยอธิบายเนื้อหาในงานทัศนศิลป์แต่ละเนื้อหาให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การวิเคราะห์คุณค่าในงานทัศนศิลป์ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความงาม ด้านสาระ และด้านอารมณ์ความรู้สึก โดยอธิบายคุณค่าในงานทัศนศิลป์แต่ละด้านให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ร่วมกันวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ ลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1) การวิเคราะห์รูปแบบในงานทัศนศิลป์
- 2) การวิเคราะห์เนื้อหาในงานทัศนศิลป์
- 3) การวิเคราะห์คุณค่าในงานทัศนศิลป์

7. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ โดยจะต้องใช้หลักเหตุผล เพื่อให้มีความยุติธรรม ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

8. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน โดยการอภิปรายงานทัศนศิลป์จำแนกตามการวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ โดยครูร่วมสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลงานที่นักเรียนนำเสนอให้เป็นไปตามแนวทางที่มีเหตุผล

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าการจัดนิทรรศการมีรูปแบบในการจัดที่แบบอะไรบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้
 - ใบกิจกรรมที่ 45 วิเคราะห์รูปแบบในงานทัศนศิลป์
 - ใบกิจกรรมที่ 46 พิจารณาข้อความเกี่ยวกับเนื้อหาในงานทัศนศิลป์
 - ใบกิจกรรมที่ 47 วิเคราะห์คุณค่าในงานทัศนศิลป์ด้านความงาม
2. นำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
3. ให้นักเรียนเลือกผลงานของศิลปินไทย และศิลปินสากล มาวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าของผลงานชิ้นนั้น ๆ แล้วนำมาอภิปรายร่วมกันว่าเพราะเหตุใดผลงานของศิลปินคนนี้นักเรียนเลือกมาจึงได้รับการยอมรับ

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ มาประยุกต์ใช้ในการสร้างผลงานของตนเอง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

วิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ของศิลปินที่สนใจ เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการสร้างผลงานของตนเอง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนวิเคราะห์ข้อบกพร่องในผลงานทัศนศิลป์ของตนเอง เพื่อปรับปรุงสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

– นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการอาเซียน โดยการค้นคว้าภาพงานทัศนศิลป์จากเว็บไซต์ www.asianart.com เลือกผลงานศิลปินประเทศสมาชิกอาเซียนที่ชื่นชอบมา 1 ภาพ นำมาวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าของผลงานทัศนศิลป์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. ภาพตัวอย่างผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ
4. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

การจัดนิทรรศการ

สาระที่ 1 ทศศิลป์

เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทศศิลป์กับงานอาชีพ

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

เลือกงานทศศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการ

(ศ 1.1 ม. 3/11)

2. สาระสำคัญ

การจัดนิทรรศการ หมายถึงการแสดงผลงานสินค้าผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมให้คนทั่วไปได้ชม เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ชมได้รับความรู้ ความเข้าใจ บุคคลที่ช่วยส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ ผู้จัดนิทรรศการและผู้ชมนิทรรศการ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– สามารถจัดนิทรรศการงานทศศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. รู้และเข้าใจการใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นในการจัดนิทรรศการ (K)
2. เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการจัดนิทรรศการ (A)
3. มีทักษะในการเลือกงานทศศิลป์โดยการใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นและนำไปจัด

นิทรรศการได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. รู้และเข้าใจการใช้ เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นใน การจัดนิทรรศการ	✓			1. สังเกตจากการถามและการแสดง ความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบหลัง เรียน	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบทดสอบหลังเรียน – แบบประเมินผล เรื่อง ทัศนศิลป์กับงานอาชีพ – แบบบันทึกการจดบันทึก และวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน
2. เห็นความสำคัญและ ประโยชน์ของการจัด นิทรรศการ		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการ จัดนิทรรศการ 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการ ปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม – แบบประเมินผลด้าน ทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะในการเลือกงาน ทัศนศิลป์โดยใช้ เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นและ นำไปจัดนิทรรศการได้	✓		✓	1. สังเกตจากการใช้วัสดุ อุปกรณ์ อย่างถูกต้องและประหยัด 2. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและการ ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 5. ประเมินการปฏิบัติงานจากแบบ บันทึกการจดบันทึกและวาด ภาพประกอบ	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการ ประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง ทัศนศิลป์กับ งานอาชีพ	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สาระการเรียนรู้

✦ การจัดนิทรรศการ

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล การบรรยาย และการอภิปราย
คณิตศาสตร์	การปฏิบัติงานตามขั้นตอนและการประเมินผลงาน
วิทยาศาสตร์	การสังเกตตัวอย่างการจัดนิทรรศการ
สังคมศึกษาฯ	การปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	การจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	การอ่าน การเขียนคำศัพท์ทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 31 การจัดนิทรรศการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียนว่า “นักเรียนคิดว่าบุคคลใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการจัดนิทรรศการ” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ผู้จัดนิทรรศการและผู้ชมนิทรรศการ)

2. ครูสนทนากับนักเรียนว่านักเรียนคนใดเคยไปงานนิทรรศการมาบ้างหรือไม่ ถ้ามีให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การไปงานนิทรรศการให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง โดยครูคอยซักถามเกี่ยวกับลักษณะงานนิทรรศการ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่าการจัดนิทรรศการมีรูปแบบในการจัดที่แบบ อะไรบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายความหมายของนิทรรศการให้นักเรียนฟังว่า นิทรรศการ หมายถึง การแสดงผลงานสินค้าหรือกิจกรรมให้คนทั่วไปได้ชม เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ชมได้รับความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งมีเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นในการจัดนิทรรศการ แล้วอธิบายเพิ่มเติมว่า บุคคลที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้การจัดนิทรรศการประสบความสำเร็จ ได้แก่ ผู้จัดนิทรรศการและผู้ชมนิทรรศการ พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า นิทรรศการที่นิยมจัดกันโดยทั่วไป แบ่งรูปแบบการจัดได้เป็น 3 แบบ คือ นิทรรศการถาวร นิทรรศการชั่วคราว และนิทรรศการเคลื่อนที่ โดยอธิบายรูปแบบของการจัดนิทรรศการแต่ละรูปแบบให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนว่า ประเทศมาเลเซียมี “พิพิธภัณฑ์บาบา-ย่าฮยา” คือ ชาวจีนที่สืบเชื้อสายจากตระกูลชั้นสูง มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ทั้งเรื่องอาหาร การแต่งกาย และบ้านเรือน พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ปรับปรุงมาจากบ้านเรือนบรรพ

บุรุษของชาวบ้าบ้า-ย่าหยา ซึ่งสร้างขึ้นในศตวรรษที่ 19 ภายในจัดแสดงเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวบ้าบ้า-ย่าหยา

5. ครูอธิบายจุดประสงค์และเป้าหมายในการจัดนิทรรศการ ระยะเวลาและกำหนดเวลาในการจัดนิทรรศการให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายสถานที่ในการจัดนิทรรศการให้นักเรียนฟังว่า สถานที่จัดนิทรรศการสามารถแยกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การจัดภายนอกหรือกลางแจ้งและการจัดภายในหรือในร่ม พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม โดยอธิบายสถานที่จัดนิทรรศการแต่ละลักษณะให้นักเรียนฟัง แล้วนำภาพตัวอย่างมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. ครูอธิบายขั้นตอนการจัดแสดงนิทรรศการให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 32 การจัดนิทรรศการ (ต่อ)

1. ครูทบทวนขั้นตอนการจัดแสดงนิทรรศการจากชั่วโมงก่อน
2. ครูอธิบายหลักการจัดนิทรรศการให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายหลักการขมนิทรรศการและการประเมินผลงานนิทรรศการให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูถามคำถามประเทศสมาชิกอาเซียนว่า นักเรียนรู้หรือไม่ว่า พิพิธภัณฑารยธรรมเอเชียตั้งอยู่ในประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใด (แนวคำตอบ: ประเทศสิงคโปร์)

5. นักเรียนศึกษาค้นคว้าขั้นตอนและเกณฑ์ที่กำหนดในการจัดนิทรรศการผลงานทัศนศิลป์ แล้วร่วมกันรวบรวมผลงานทัศนศิลป์เพื่อนำมาคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อจัดนิทรรศการผลงานทัศนศิลป์ร่วมกัน

6. นักเรียนร่วมกันจัดนิทรรศการผลงานทัศนศิลป์ แบ่งหน้าที่ในการทำงานตามขั้นตอนการจัดนิทรรศการ โดยครูคอยควบคุมดูแลการจัดนิทรรศการตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1) รูปแบบของการจัดนิทรรศการ
- 2) จุดประสงค์และเป้าหมายในการจัดนิทรรศการ
- 3) ระยะเวลาและกำหนดเวลาในการจัดนิทรรศการ
- 4) สถานที่ในการจัดนิทรรศการ
- 5) ขั้นตอนการจัดแสดงนิทรรศการศิลปะ
- 6) หลักการจัดนิทรรศการ
- 7) หลักการขมนิทรรศการ

8) การประเมินผลงานนิทรรศการ

7. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน โดยทุกคนจะต้องมีความสามัคคี และมีความรับผิดชอบ ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

8. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินการจัดนิทรรศการทัศนศิลป์ ถึงข้อดีและข้อด้อยที่ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันบรรยายสรุปเรื่อง การจัดนิทรรศการ ว่ามีความสำคัญต่อนักเรียนในการเผยแพร่ผลงานและช่วยให้วงการศิลปะมีการพัฒนาก้าวหน้าต่อไป โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปหาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจมา 1 ชิ้น จากนั้นให้นำภาพผลงานชิ้นนั้นมาอธิบายว่าผลงานมีการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมอย่างไร ตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ ใบกิจกรรมที่ 48 ตอบคำถามการจัดนิทรรศการ แล้วนำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. รวบรวมผลงานทัศนศิลป์ของตนเองเพื่อนำมาคัดเลือกและประเมินตามเกณฑ์การจัดนิทรรศการ แล้วนำมาให้ครูและเพื่อน ๆ ช่วยกันติชมเกี่ยวกับข้อดีและข้อด้อยที่จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

4. นักเรียนทำโครงการตามความสนใจ (หรือตัวอย่างโครงการในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การจัดนิทรรศการ มาใช้ในการจัดนิทรรศการศิลปะ หรือนิทรรศการในวิชาต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนจัดทำนิทรรศการโลกแห่งศิลปะ มีการประกวดวาดภาพ เรียงความ เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียน หรือเด็ก ๆ ในชุมชน ได้ศึกษาเรียนรู้ความสำคัญของศิลปะที่มีต่อมนุษย์และโลก

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนหาโอกาสชมนิทรรศการที่สนใจเพิ่มเติมแล้วนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาตนเอง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. สถานที่จัดนิทรรศการ
3. ตัวอย่างภาพการจัดนิทรรศการผลงานทัศนศิลป์ ไปสเตอร์ แผ่นพับ ฯลฯ งานนิทรรศการผลงานทัศนศิลป์
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการ
5. แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. คู่มือการสอน ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ทัศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

ผังโน้ตค้นเป้าหมายการเรียนรู้

เวลา 4 ชั่วโมง



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทศศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี 1. ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทศศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม (ศ 1.2 ม. 3/1) 2. เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทศศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล (ศ 1.2 ม. 3/2)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. อาหารทางใจที่มนุษย์ต้องการและได้สร้างสรรค์พัฒนา สืบทอดจากอดีตจนถึงปัจจุบันก็คือ ผลงานศิลปะ ซึ่งจะสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมตามประเภทของผลงาน 2. งานทศศิลป์ไทยในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยล้วนมีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันทั้งด้านรูปแบบและความงาม ไม่ว่าจะเป็นงานจิตรกรรม งานประติมากรรม หรืองานสถาปัตยกรรม 3. งานทศศิลป์สากลในแต่ละยุคสมัยล้วนมีเอกลักษณ์ รูปแบบ คุณค่า จุดกำเนิด และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์แตกต่างกัน ทั้งในงานจิตรกรรม งานประติมากรรม และงานสถาปัตยกรรม	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. งานทศศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมอย่างไร 2. งานทศศิลป์ไทยแบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง 3. งานทศศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยมีอะไรบ้าง 4. งานทศศิลป์สากลแบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง 5. งานทศศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลมีอะไรบ้าง 6. งานทศศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากลมีความแตกต่างกันอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญที่ควรรู้ ได้แก่ – ชาวอัสซีเรียน – ศิลปะลัทธิสัจนิยม – ศิลปะลัทธิประทับใจ – ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง 2. งานทศศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. อภิปรายงานทศศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมสากล 2. บอกคุณค่าของงานทศศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมสากล 3. เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทศศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล

แบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ 1) งานจิตรกรรม เป็นงานทัศนศิลป์ที่สามารถสื่อความงามและความรู้สึกไปสู่ผู้ดูหรือผู้ชื่นชมได้โดยง่าย 2) งานประติมากรรม เป็นงานทัศนศิลป์ที่สามารถสื่อความงามและความรู้สึกด้วยรูปทรงและพื้นผิว โดยมีแสงสว่างที่ส่องมากระทบให้เกิดแสงเงาจากมิติความตื้นลึกของรูปทรง 3) งานสถาปัตยกรรม เป็นงานทัศนศิลป์ที่เกิดจากการออกแบบโครงสร้างและการสร้างด้วยกรรมวิธีการสร้างสรรค์แบบต่าง ๆ ให้เป็นรูปทรงทางความงามและทางประโยชน์ใช้สอย มีลักษณะ 3 มิติ 3. ความแตกต่างของทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย เริ่มจาก 1) สมัยเชียงแสน 2) สมัยสุโขทัย 3) สมัยอยุธยา 4) สมัยรัตนโกสินทร์ 4. ความแตกต่างของทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล เริ่มจาก 1) สมัยเมโสโปเตเมีย 2) สมัยอียิปต์ 3) สมัยกรีก 4) สมัยโรมัน 5) สมัยโรมานเนสก์ 6) สมัยกอธิค 7) สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา 8) สมัยบาโรก	4. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล 5. จดบันทึกและวาดภาพเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล

9) สมัยโรโกโก 10) สมัยคลาสสิกใหม่	
ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
– การศึกษาค้นคว้า การอภิปราย การวิเคราะห์ การจำแนก และการเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทยและสากล – การสำรวจงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทย – การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทยและสากล – การทัศนศึกษางานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทยและสากล – การจัดทำโครงงานงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทยและสากล	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ – การทดสอบ – การสังเกต – การสุ่มสอบถาม – การสนทนาซักถาม – การจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ – การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน – การประเมินผลด้านความรู้ – การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – การประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ – การประเมินผลเรื่อง ทศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม	เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ – แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน – แบบบันทึกการจัดบันทึกและวาดภาพประกอบ – แบบประเมินผลด้านความรู้ – แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน – แบบประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ – แบบประเมินผล เรื่อง ทศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม
3. สิ่งที่มีงประเมิน	
– ความสามารถในการอภิปรายงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม – ความสามารถในการเปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล – ความสามารถในการวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทยและสากล	

- ความสามารถในการถ่ายทอดความคิดจินตนาการเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทยและสากล
- ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทยและสากล
- พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และยอมรับผู้อื่น

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17 งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยวัฒนธรรมไทย	3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยวัฒนธรรมสากล	3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17

งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 1 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทัศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม (ศ 1.2 ม. 3/1)

2. สาระสำคัญ

งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม และ สถาปัตยกรรม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– อภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมได้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. รู้และเข้าใจงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม (K)
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม (A)
3. มีทักษะในการอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. รู้และเข้าใจงาน ทัศนศิลป์ที่สะท้อน คุณค่าของวัฒนธรรม	✓			1. สังเกตจากการถามและการ แสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประจำ	– แบบทดสอบก่อนเรียน – แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				หน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน	- แบบประเมินผล เรื่อง ทัศนศิลป์กับคุณค่า วัฒนธรรม - แบบบันทึกข้อมูลการ มอบหมายงาน - แบบประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม - แบบประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ - ใบกิจกรรม
2. ตระหนักและเห็น ความสำคัญของงาน ทัศนศิลป์ที่สะท้อน คุณค่าของวัฒนธรรม		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับงาน ทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่า ของวัฒนธรรม 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	
3. มีทักษะในการอภิปราย เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่ สะท้อนคุณค่าของ วัฒนธรรม	✓		✓	1. สังเกตจากการอภิปราย เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่ สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม 2. สังเกตจากการใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและ การปฏิบัติตาม ขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 5. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง ทัศนศิลป์ กับคุณค่าวัฒนธรรม	

หมายเหตุ: ให้ครูได้คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สาระการเรียนรู้

- ✿ งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การอธิบาย การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการจำแนกงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตผลงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 33 งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้
2. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่างานทัศนศิลป์ชิ้นนี้สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมในด้านเอกลักษณ์ทางศิลปกรรม)
3. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับงานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปหาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจมา 1 ชิ้น จากนั้นให้นำภาพผลงานชิ้นนั้นมาอภิปรายว่าผลงานมีการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมอย่างไร ตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า งานทัศนศิลป์ทั้งในอดีตและปัจจุบันมีการสร้างสรรค์ขึ้นโดยอาศัยคติความเชื่อทางวัฒนธรรมมาเป็นแรงคลไจในการสร้างสรรค์ผลงานประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงานจิตรกรรม งานประติมากรรม หรืองานสถาปัตยกรรม ผลงานต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ความรักความผูกพันของคนในครอบครัว ความเคารพกตัญญูต่อผู้ใหญ่และผู้มีพระคุณ ความศรัทธาในการทำบุญให้ทาน เอกลักษณ์ทางศิลปกรรม พิธีกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ ความสามัคคีของชุมชน ความสุขและความสุนทรีย์ เป็นต้น พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
3. ครูอธิบายประเภทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมให้นักเรียนฟังว่า สามารถแบ่งออกเป็นงานจิตรกรรม งานประติมากรรม และงานสถาปัตยกรรม พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม
4. ครูอธิบายงานจิตรกรรมให้นักเรียนฟังว่า เป็นงานทัศนศิลป์ที่สามารถสื่อความงามและความรู้สึกไปสู่ผู้ดูหรือผู้ชื่นชมได้โดยง่าย แล้วนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

5. ครูอธิบายงานประติมากรรมให้นักเรียนฟังว่า เป็นงานทัศนศิลป์ที่สามารถสื่อความงามและความรู้สึกด้วยรูปทรงและพื้นผิว โดยมีแสงสว่างที่ส่องมากระทบให้เกิดแสงเงาจากมิติความตื้นลึกของรูปทรง แล้วนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

6. ครูอธิบายงานสถาปัตยกรรมให้นักเรียนฟังว่า เป็นงานทัศนศิลป์ที่เกิดจากการออกแบบโครงสร้างและการสร้างด้วยกรรมวิธีการสร้างสรรค์แบบต่าง ๆ ให้เป็นรูปทรงทางความงามและทางประโยชน์ใช้สอย มีลักษณะ 3 มิติ แล้วนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้นักเรียนสังเกต และอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

7. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมต่อผู้สร้างสรรค์ จดบันทึกลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง ตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1) จิตรกรรม
- 2) ประติมากรรม
- 3) สถาปัตยกรรม

8. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานโดยการอภิปรายรายงานที่ศึกษาค้นคว้า พร้อมทั้งจำแนกคุณค่าความแตกต่างกันของผลงานทัศนศิลป์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่อง งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม ที่สะท้อนถึงคุณค่าในด้านต่าง ๆ โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติ ใบกิจกรรมที่ 49 ศึกษาและอภิปรายผลงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม แล้วนำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

2. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมจัดทำสมุดภาพผลงานทัศนศิลป์ในปัจจุบัน วิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ เพื่อจำแนกผลงานที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ดิชม

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาศิลปะในระดับสูง รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของงานทัศนศิลป์

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

- นักเรียนทัศนศึกษาชมผลงานทัศนศิลป์จากหอศิลป์ หรือแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยศึกษาว่างานทัศนศิลป์สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมอย่างไร แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
- นักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความตระหนักในวัฒนธรรมไทย ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

- นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม ถ่ายทอดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย แล้วนำเสนอผลงานของนักเรียนว่ามีคุณค่าทางวัฒนธรรมในผลงานอย่างไร ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
- นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการประเทศสมาชิกอาเซียน โดยค้นคว้าภาพงานจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม ของประเทศสมาชิกอาเซียน เลือกผลงานที่ชื่นชอบมา 1 ภาพ นำเสนออภิปรายร่วมกันว่าผลงานสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมของประเทศนั้นอย่างไร

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม
4. วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยวัฒนธรรมไทย

สาระที่ 1 ทศศิลป์

เวลา 3 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทศศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล

(ศ 1.2 ม. 3/2)

2. สาระสำคัญ

ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย สมัยเชียงแสน สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยได้

❖ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. รู้และเข้าใจความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย (K)
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย (A)
3. มีทักษะในการเปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของ

วัฒนธรรมไทย (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. รู้และเข้าใจความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน – แบบประเมินผล เรื่อง
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	ทัศนศิลป์กับยุคสมัยวัฒนธรรม – แบบประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะในการเปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย	✓		✓	1. สังเกตจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย 2. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				5. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง ทักษะคิดกับ คุณค่าวัฒนธรรม	

หมายเหตุ : ให้ครูใส่คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

✿ ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอภิปราย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตและสำรวจงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม ยุคสมัยต่าง ๆ ของไทย
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 34 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์ 2 ภาพ แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่างานทัศนศิลป์สองชิ้นนี้มีความแตกต่างกันในด้านใด” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ด้านรูปแบบและความงาม)

2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า งานทัศนศิลป์ไทยในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยส่วนมีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน ทั้งด้านรูปแบบและความงาม ไม่ว่าจะเป็นงานจิตรกรรม งานประติมากรรม หรืองานสถาปัตยกรรม พร้อมทั้งให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายความแตกต่างของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัย โดยเริ่มจากงานจิตรกรรมสมัยเชียงแสน งานจิตรกรรมสมัยสุโขทัย งานจิตรกรรมสมัยอยุธยา และงานจิตรกรรมสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูถามคำถามเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนว่า นักเรียนคิดว่างานจิตรกรรมในประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดที่ได้รับอิทธิพลจากงานจิตรกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ของไทย (แนวคำตอบ: ประเทศกัมพูชา เห็นได้จากงานจิตรกรรมบนพระระเบียงรอบโบสถ์วัดพระแก้วหรือที่ชาวกัมพูชาเรียกว่าวัดเจดีย์เงินที่ตั้งอยู่ในกรุงพนมเปญ)



ชั่วโมงที่ 35 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย (ต่อ)

1. ครูทบทวนความแตกต่างของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยจากชั่วโมงก่อน

2. ครูอธิบายความแตกต่างของงานประติมากรรมในแต่ละยุคสมัย โดยเริ่มจากงาน

ประติมากรรมสมัยเชียงแสน งานประติมากรรมสมัยสุโขทัย งานประติมากรรมสมัยอยุธยา และงานประติมากรรมสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 36 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย (ต่อ)

1. ครูทบทวนความแตกต่างของงานประติมากรรมในแต่ละยุคสมัยจากชั่วโมงก่อน

2. ครูอธิบายความแตกต่างของงานสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัย โดยเริ่มจากงาน

สถาปัตยกรรมสมัยเชียงแสน งานสถาปัตยกรรมสมัยสุโขทัย งานสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยา และงานสถาปัตยกรรมสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์ในยุคสมัยต่าง ๆ เกี่ยวกับความแตกต่างกันทั้งด้านแนวคิด เนื้อหา และการเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย ลงในแบบบันทึกการจดบันทึก และวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟังตามหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้

1) งานทัศนศิลป์สมัยเชียงแสน

2) งานทัศนศิลป์สมัยสุโขทัย

3) งานทัศนศิลป์สมัยอยุธยา

4) งานทัศนศิลป์สมัยรัตนโกสินทร์

4. ครูถามคำถามประเทศสมาชิกอาเซียนว่า นักเรียนคิดว่าสถาปัตยกรรมวัดในประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับวัดของไทยมากที่สุด (แนวคำตอบ: ประเทศลาว)

5. แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบความแตกต่างกันในผลงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง *ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย* ว่ามีลักษณะรูปแบบที่มีความแตกต่างกันตามยุคสมัย แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลแตกต่างกันในด้านใดบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้

– ใบกิจกรรมที่ 50 อภิปรายเปรียบเทียบความแตกต่างของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย

– ใบกิจกรรมที่ 51 บรรยายความแตกต่างของงานประติมากรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย

– ใบกิจกรรมที่ 52 วิเคราะห์งานสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย

2. นำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

3. นักเรียนจัดทำสมุดภาพงานทัศนศิลป์ไทยในท้องถิ่นของตนเอง บอกรายละเอียดเปรียบเทียบผลงานที่มีความแตกต่างในแต่ละผลงาน แล้วนำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง *ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ไทย* ให้ความรู้กับบุคคลในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของงานทัศนศิลป์ไทยและวัฒนธรรมไทยของตนเอง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนสำรวจผลงานทัศนศิลป์ไทยภายในชุมชนของตนเอง ว่าเป็นงานทัศนศิลป์ไทยในยุคสมัยใด แล้วนำเสนอผลงานให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันชื่นชม

– นักเรียนทัศนศึกษาชมผลงานทัศนศิลป์ไทยยุคสมัยต่าง ๆ จาก วัด พิพิธภัณฑ์ แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วจดบันทึกลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ไทยในสมัยต่าง ๆ ที่สนใจเพิ่มเติม แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

– นักเรียนลองวิเคราะห์งานทัศนศิลป์ไทยในอนาคตว่าจะมีลักษณะที่เปลี่ยนไปอย่างไร จัดทำบนป้ายนิเทศเพื่อช่วยสืบสานและอนุรักษ์งานทัศนศิลป์ไทย ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

– นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการประเทศสมาชิกอาเซียน โดยค้นคว้าภาพงานจิตรกรรมงานประติมากรรม และงานสถาปัตยกรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน เลือกผลงานที่ชื่นชอบมา 1 ภาพ นำมาอภิปรายร่วมกันว่าผลงานสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมของประเทศนั้นอย่างไร

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. วัสดุ
3. พิพิธภัณฑ
4. ตัวอย่างผลงานหรือภาพงานทัศนศิลป์ของไทย
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยวัฒนธรรมสากล

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

เวลา 3 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทัศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

1. ตัวชี้วัดชั้นปี

เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล

(ศ 1.2 ม. 3/2)

2. สาระสำคัญ

ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลตั้งแต่ สมัยเมโสโปเตเมีย สมัยอียิปต์ สมัยกรีก สมัยโรมัน สมัยโรมานเนสก์ สมัยกอธิก สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา สมัยบาโรก สมัยโรโกโก และสมัยคลาสสิกใหม่

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ผลลัพธ์ปลายทาง)

– เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล

✿ จุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย (นำทาง)

1. รู้และเข้าใจความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลได้ (K)
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล (A)
3. มีทักษะในการเปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของ

วัฒนธรรมสากลได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
1. รู้และเข้าใจความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลได้	✓			1. สังเกตจากการถามและการแสดงความคิดเห็น 2. จากการตรวจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วย 3. จากการตรวจใบกิจกรรม 4. จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	– แบบทดสอบด้านความรู้ – แบบทดสอบหลังเรียน – แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ – แบบบันทึกข้อมูลการมอบหมายงาน – แบบประเมินผล เรื่อง ทัศนศิลป์กับยุคสมัยวัฒนธรรม
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล		✓		1. สังเกตจากการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล 2. สังเกตจากความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย 4. ประเมินพฤติกรรมตามแบบการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	– แบบประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – แบบประเมินผลด้านทักษะ/กระบวนการ – ใบกิจกรรม
3. มีทักษะเปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลได้	✓		✓	1. สังเกตจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล 2. สังเกตจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติกิจกรรม 3. สังเกตจากความตั้งใจและการปฏิบัติกิจกรรมตาม	

จุดประสงค์/พฤติกรรม การเรียนรู้	น้ำหนักผล การเรียนรู้			วิธีการวัดที่หลากหลาย	เครื่องมือการวัด
	K	A	P		
				ขั้นตอน 4. สังเกตจากการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน 5. ประเมินการปฏิบัติงานจาก แบบบันทึกการจดบันทึกและ วาดภาพประกอบ 6. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ 7. ประเมินพฤติกรรมจากแบบ ประเมินผล เรื่อง ทัศนศิลป์ กับคุณค่าวัฒนธรรม	

หมายเหตุ : ให้ครูใส่คะแนนแสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านตามความเหมาะสม

5. สารการเรียนรู้

✿ ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล

6. แนวทางบูรณาการ

โดยพิจารณาเกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสม เช่น การเชื่อมโยงกับวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ภาษาไทย	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสรุป การบันทึกข้อมูล และการอธิบาย
คณิตศาสตร์	เกี่ยวกับการเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล
วิทยาศาสตร์	เกี่ยวกับการสังเกตและสำรวจงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล
สังคมศึกษาฯ	เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม ยุคสมัยต่าง ๆ ในวัฒนธรรมสากล
การงานอาชีพฯ	เกี่ยวกับการจัดเตรียมและดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์
ภาษาต่างประเทศ	เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำศัพท์ทัศนศิลป์

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 37 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์สากล

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามคำถามนักเรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้นักเรียนดูภาพผลงานทัศนศิลป์สากล 3 ภาพ แล้วถามว่า “นักเรียนคิดว่าผลงานชิ้นใดคือ ศิลปะอียิปต์” ครูเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ภาพตรงกลาง คือ ผลงานศิลปะอียิปต์)

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาพูดคุยถึงยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลว่าเริ่มตั้งแต่สมัยใด เพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ให้ครูตรวจงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลแตกต่างกันในด้านใดบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น จากนั้นให้นักเรียนรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ และสนทนากับนักเรียนว่าใครมีสิ่งใดสงสัยบ้าง

2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า งานทัศนศิลป์สากล หมายถึง ศิลปะของประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกา ออสเตรเลีย ซึ่งได้รับความนิยมไปทั่วโลก หรือเรียกว่า “ศิลปะตะวันตก” และงานทัศนศิลป์สากลในแต่ละยุคสมัยล้วนมีเอกลักษณ์ รูปแบบ คุณค่า จุดกำเนิด และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์แตกต่างกัน ทั้งในงานจิตรกรรม งานประติมากรรม และงานสถาปัตยกรรม พร้อมทั้งให้นักเรียนซักถาม

3. ครูอธิบายความแตกต่างของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัย โดยเริ่มจากงานจิตรกรรมศิลปะเมโสโปเตเมีย งานจิตรกรรมศิลปะอียิปต์ งานจิตรกรรมศิลปะกรีก งานจิตรกรรมศิลปะโรมัน งานจิตรกรรมศิลปะโรมานส์ งานจิตรกรรมศิลปะกอธิค งานจิตรกรรมศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา งานจิตรกรรมศิลปะบาโรกหรือบารอก งานจิตรกรรมศิลปะโรโกโก และงานจิตรกรรมศิลปะลัทธิคลาสสิกใหม่ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

4. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนว่า งานกระเจดีย์ภายในพระอุโบสถวัดนิเวศธรรมประวัติราชวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจิตรกรรมแบบศิลปะกอธิคที่งดงามยิ่งชิ้นหนึ่งในภูมิภาคอาเซียน



ชั่วโมงที่ 38 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์สากล (ต่อ)

1. ครูทบทวนความแตกต่างของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยจากชั่วโมงก่อน
2. ครูอธิบายความแตกต่างของงานประติมากรรมในแต่ละยุคสมัย โดยเริ่มจากงาน

ประติมากรรมศิลปะเมโสโปเตเมีย งานประติมากรรมศิลปะอียิปต์ งานประติมากรรมศิลปะกรีก งานประติมากรรมศิลปะโรมัน งานประติมากรรมศิลปะโรมานส์ งานประติมากรรมศิลปะกอธิค งานประติมากรรมศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา งานประติมากรรมศิลปะบาโรก งานประติมากรรมศิลปะโรโกโก และงานประติมากรรมศิลปะลัทธิคลาสสิกใหม่ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้ นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม



ชั่วโมงที่ 39 ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์สากล (ต่อ)

1. ครูทบทวนความแตกต่างของงานประติมากรรมในแต่ละยุคสมัยจากชั่วโมงก่อน
2. ครูอธิบายความแตกต่างของงานสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัย โดยเริ่มจากงาน

สถาปัตยกรรมศิลปะเมโสโปเตเมีย งานสถาปัตยกรรมศิลปะอียิปต์ งานสถาปัตยกรรมศิลปะกรีก งานสถาปัตยกรรมศิลปะโรมัน งานสถาปัตยกรรมศิลปะโรมานส์ งานสถาปัตยกรรมศิลปะกอธิค งานสถาปัตยกรรมศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา งานสถาปัตยกรรมศิลปะบาโรกหรือบารอก งานสถาปัตยกรรมศิลปะโรโกโก และงานสถาปัตยกรรมศิลปะลัทธิคลาสสิกใหม่ให้นักเรียนฟัง และนำภาพตัวอย่างผลงานมาให้ นักเรียนสังเกต แล้วอธิบายภาพให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนซักถาม

3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5–6 คน ศึกษาค้นคว้างานทัศนศิลป์สากลในยุคสมัยต่างๆ เกี่ยวกับความแตกต่างกันของแนวคิด เนื้อหา และการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบในแต่ละยุคสมัย บันทึกลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

4. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน โดยทุกคนจะต้องมีความสามัคคี และมีความรับผิดชอบ ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

5. กลุ่มออกมานำเสนอผลจากการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบความแตกต่างกันในผลงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล

4. ครูถามคำถามเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดบ้างที่มีงานสถาปัตยกรรมแบบศิลปะกอธิค (แนวคำตอบ: ประเทศเวียดนาม คือ โบสถ์นอเตรอดาม สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1877–1883 จำลองแบบมาจากของจริงที่ประเทศฝรั่งเศส)

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายสรุปเรื่อง *ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์สากล* ว่ามีลักษณะรูปแบบที่มีความแตกต่างกันตามยุคสมัย แสดงถึงเป็นความเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยครูคอยให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับเนื้อหา

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติใบกิจกรรมต่อไปนี้

- ใบกิจกรรมที่ 53 วิเคราะห์งานจิตรกรรมกับยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล
- ใบกิจกรรมที่ 54 พิจารณาข้อความงานประติมากรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล
- ใบกิจกรรมที่ 55 เปรียบเทียบความแตกต่างของงานสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัยของ

วัฒนธรรมสากล

2. นำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

3. นักเรียนจัดทำสมุดภาพงานทัศนศิลป์สากลประเภทต่าง ๆ บอกรายละเอียดและเปรียบเทียบผลงานว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรในแต่ละยุคสมัย แล้วนำเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

5. นักเรียนทำโครงการตามความสนใจ (ใบกิจกรรมที่ 56 โครงการเปรียบเทียบรูปแบบงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล หรือตัวอย่างโครงการในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด)

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง *ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์สากล* มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีพัฒนาการทั้งด้านความรู้และทักษะที่ดีขึ้น

8. กิจกรรมเสนอแนะ

1. กิจกรรมสำหรับกลุ่มสนใจพิเศษ

– นักเรียนทัศนศึกษาชมผลงานทัศนศิลป์สากลในยุคสมัยต่าง ๆ จาก หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยการจดบันทึกลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

– นักเรียนศึกษาผลงานทัศนศิลป์สากลที่ชื่นชอบสมัยละ 1 ชิ้น แล้วเปรียบเทียบรูปแบบวิธีการ เนื้อหาผลงานว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร แล้วนำมาเสนอให้ครูและเพื่อน ๆ ร่วมติชม

2. กิจกรรมสำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม

– นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์สากลในสมัยต่าง ๆ ที่สนใจเพิ่มเติม แล้วนำมาเล่าเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ

– นักเรียนลองวิเคราะห์ผลงานทัศนศิลป์สากลในอนาคตว่าจะมีลักษณะเป็นอย่างไร จดบันทึกลงในแบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ แล้วนำมาอธิบายให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

– นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบูรณาการประเทศสมาชิกอาเซียน โดยร่วมกันจัดป้ายนิเทศ เรื่อง “งานสถาปัตยกรรมรูปแบบตะวันตกในประเทศสมาชิกอาเซียน” พร้อมกับภาพประกอบ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต
2. หอศิลป์
3. พิพิธภัณฑ์
4. ตัวอย่างผลงานหรือภาพงานทัศนของศิลปิน
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. คู่มือการสอน ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทัศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่

ทดสอบปลายภาค

สาระทัศนศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ -

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

–

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

–

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับระเบียบข้อตกลงในการทดสอบปลายภาค รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 ได้อย่างถูกต้อง (K)
2. ตั้งใจและเห็นความสำคัญในการทำแบบทดสอบปลายภาค (A)
3. ระบุวิธีการทำแบบทดสอบปลายภาค รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 ได้อย่างถูกต้อง (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
จากการตรวจแบบทดสอบ ปลายภาค	ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม – หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนว ทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ – หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทัศนศิลป์การทำงานอาชีพ	ประเมินพฤติกรรมตามแบบ การประเมินผลด้านทักษะ/ กระบวนการ – หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนว ทางการสร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์ – หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทัศนศิลป์การทำงานอาชีพ

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
	– หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทัศนศิลป์กับคุณค่า วัฒนธรรม	– หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทัศนศิลป์กับคุณค่า วัฒนธรรม

5. ตารางการเรียนรู้

–

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	การอ่าน การเขียน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้



ชั่วโมงที่ 40 ทดสอบปลายภาค

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูสนทนากับนักเรียนถึงความสำคัญของการทดสอบปลายภาค
- ครูให้นักเรียนตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์ในการทำแบบทดสอบปลายภาค ว่าเตรียมมาพร้อมหรือไม่

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- ครูอธิบายระเบียบและข้อตกลงในการทำแบบทดสอบปลายภาค รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 ให้นักเรียนฟังและซักถามข้อสงสัย
- ครูให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบปลายภาค รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 ตามเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

หลังจากทำแบบทดสอบเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบของแบบทดสอบปลายภาค รายวิชาพื้นฐาน ทัศนศิลป์ ม. 3 ทีละข้อร่วมกัน แล้วให้ครูอธิบายและชี้แนะคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ฝึกฝนนักเรียน

ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับแบบทดสอบปลายภาค รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 ข้อที่นักเรียนทำไม่ได้ หรือตอบไม่ถูกต้อง และไปฝึกฝนเพิ่มเติมให้เข้าใจมากขึ้น

ขั้นที่ 5 การนำไปใช้

ให้นักเรียนนำความรู้จากการทำแบบทดสอบปลายภาค รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 ไปเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับชั้นต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

—

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบปลายภาค
2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
4. คู่มือการสอน ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
5. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ทศนศิลป์ ม. 3 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
แนวทางการแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



ตอนที่ 3

เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู
ทักษะคิด ป. 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ





ตอนที่ 3.1

แบบทดสอบก่อนเรียนและ
หลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้



มคอ.3/2564/กสศ.อ.มคอ.3/2564/กสศ.อ.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1



ตอนที่ 1

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. ทักษะธาตุที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อมคือข้อใด

ก จุด

ข เส้น

ค รูปร่างและรูปทรง

ง ถูกทุกข้อ

2. รุ้งกินน้ำแสดงให้เห็นทัศนธาตุในข้อใด

ก จุด

ค ที่ว่าง

ข เส้น

ง พื้นผิว

3. รูปร่างวงรีในสิ่งแวดล้อมคือข้อใด

ก ขี่เก

ข ลูกบอล

ค แผ่นซีดี

ง ล้อรถยนต์

4. หยาบ นุ่มนวล เป็นการเรียกลักษณะทัศน

ธาตุในข้อใด

ก ที่ว่าง

ข พื้นผิว

ค ขนาด สัดส่วน

ง รูปร่างและรูปทรง

5. แสงเงาทำให้ผลงานทัศนศิลป์เกิดสิ่งใด

ก มิติตื้น-ลึก

ข ระยะใกล้-ไกล

ค พื้นผิวเรียบ-หยาบ

ง ข้อ ก และ ข ถูก

6. สีที่มีความบางเบา มักจะระบายระยะใด

ก ระยะตื้น

ข ระยะใกล้

ค ระยะไกล

ง ระยะใดก็ได้

7. ทักษะธาตุที่ทำให้เกิดส่วนของรูปกับพื้นคือ

ข้อใด

ก แสงเงา

ข ที่ว่าง

ค พื้นผิว

ง รูปร่างและรูปทรง

8. ผิวผลขนุนแสดงพื้นผิวในข้อใด

ก มัน

ค เรียบ

ข ค้าน

ง ขรุขระ

9. ถ้านักเรียนต้องการให้ผลงานไม่กระจัด

กระจายจะต้องใช้หลักการออกแบบในข้อใด

ก ความสมดุล

ข ความขัดแย้ง

ค ความเป็นเอกภาพ

ง ไม่มีข้อใดถูก

10. สิ่งของในข้อใดเป็นความสมดุลแบบสองข้าง

เท่ากัน

ก คาง

ค จานข้าว

ข ขวดน้ำ

ง ถูกทุกข้อ

11. ความสมดุลแบบสองข้างเท่ากันคือข้อใด

- ก น้อยสลับหมวยอย่างละเอียด
- ข น้อยปอกมะม่วงเป็นชิ้น ๆ
- ค นุชหันแดงโมเป็นเลี้ยว ๆ

ง นิดผ่าแอปเปิ้ลตรงกลางผล

12. จุดเด่นทำให้ผลงานทัศนศิลป์เป็นอย่างใด

ก ผลงานสะอาดตา

- ข ผลงานมีความสมดุล
- ค ผลงานมีความกลมกลืน
- ง ถูกทุกข้อ

13. harmony แปลว่าอะไร

- ก ความสมดุล
- ข ความขัดแย้ง

ค ความกลมกลืน

- ง ความเป็นเอกภาพ

14. ผลงานของใจจัดองค์ประกอบในภาพดูแล้วเข้ากัน หมายถึงมีทัศนธาตุในข้อใด

- ก ความสมดุล
- ข ความขัดแย้ง

ค ความกลมกลืน

- ง ความเป็นเอกภาพ

15. ความขัดแย้งมีประโยชน์ต่อผลงาน

ทัศนศิลป์อย่างไร

- ก ทำให้ผลงานดูจี๊ดจ๊าด

ข ทำให้ผลงานดูน่าสนใจขึ้น

- ค ทำให้ผลงานกลมกลืนกัน
- ง ทำให้ผลงานดูน่าเบื่อหน่าย

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 16-20

ก ความเป็นเอกภาพ

ข ความสมดุล

ค จุดเด่น

ง ความกลมกลืน

จ ความขัดแย้ง

16. แกะตัวนี้มีสีเส้นแตกต่างจากฝูง **จ**

17. สุนัขตัวนี้มีรูปร่างสะอาดตา **ค**

18. กิ่งก่าตัวนี้ปรับเปลี่ยนสีได้สัมพันธ์กับใบไม้ **ง**

19. ป้อมออกแบบผลงานมีความพอเหมาะ

พอดี **ข**

20. แก้มใช้ทัศนธาตุให้ผลงานเป็นกลุ่มเป็นก้อน ไม่กระจัดกระจาย **ก**



คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. จุด หมายถึงอะไร และยกตัวอย่างจุดในสิ่งแวดล้อมและจุดในงานทัศนศิลป์มาพอสังเขป

แนวคำตอบ: จุด หมายถึง รอยหรือแต้มที่มีลักษณะกลม ๆ ปรากฏที่ผิวพื้น ไม่มีขนาด ความกว้าง ความยาว ความหนา แบ่งแยกไม่ได้ เป็นสิ่งที่เล็กที่สุด สามารถเคลื่อนไหวไปในที่ว่างได้ จุดเป็นธาตุเริ่มแรกที่ทำให้เกิดธาตุอื่น ๆ ขึ้น

จุดในสิ่งแวดล้อม เช่น จุดในลายของใบไม้ จุดในลายของเสือดาว จุดในลายของแมลง เป็นต้น จุดในงานทัศนศิลป์ เช่น จุดที่เกิดจากการแต้มสีในงานจิตรกรรม จุดที่เกิดจากการจิ้มหรือการกดในงานประติมากรรม

2. เส้นในสิ่งแวดล้อมได้แก่อะไร

แนวคำตอบ: เส้นในสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เส้นที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว เช่น เส้นที่ปรากฏตามส่วนต่าง ๆ ของสัตว์และพืช เส้นแนวภูเขา เส้นขอบฟ้า เส้นรุ่งกินน้ำ เส้นที่เกิดจากการจุดพลุไฟ เส้นที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

3. รูปร่าง รูปทรง หมายถึงอะไร

แนวคำตอบ: รูปร่าง (shape) หมายถึง เส้นรอบนอกของวัตถุ คน สัตว์ และสิ่งของ รูปร่างมีลักษณะเป็นสองมิติ คือ กว้างและยาว

รูปทรง (form) หมายถึง โครงสร้างของรูปวัตถุ คน สัตว์ และสิ่งของ รูปทรงมีลักษณะเป็นสามมิติ คือ กว้าง ยาว และหนา

4. หลักการออกแบบหมายถึงอะไร

แนวคำตอบ: หลักการออกแบบ หมายถึง การนำเอาส่วนประกอบของธาตุต่าง ๆ มาจัดเข้าด้วยกันให้ประสานสัมพันธ์กัน เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว สามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

5. หลักการออกแบบได้แก่อะไรบ้าง

แนวคำตอบ: หลักการออกแบบ ได้แก่ เอกภาพ (unity) ความสมดุล (balance) จุดเด่น (dominance) ความกลมกลืน (harmony) และความขัดแย้ง (contrast)

- ## ๑) เทคนิคภาพพิมพ์สีเด่นชัด

12. วัสดุใด “ไม่สามารถ” นำมาแกะสลักได้
ก ไม้ **ค ทองเหลือง**

ข ศิลาลง **ง ปูนปลาสเตอร์**

13. “การใช้เทคนิคการสร้างงานทางศิลปะ
หลายประเภทมาผสมผสานกันในงาน
ชิ้นนั้น ๆ ให้เกิดความกลมกลืนสวยงาม”
จากข้อความเป็นการสร้างงานทัศนศิลป์ใน
ข้อใด

ก งานสื่อผสม ค งานจิตรกรรม

ข งานภาพพิมพ์ **ง งานประติมากรรม**

14. ในงานจิตรกรรมไทยเรื่องรามเกียรติ์
สุครีพ มีผิวกายสีใด

ก สีขาว ค สีเขียว

ข สีแดง **ง สีเหลือง**

15. การนำพื้นผิวมาใช้ในการสร้างงาน
ทัศนศิลป์เพื่อสิ่งใด

ก ให้เกิดความงามที่แตกต่าง

ข ใช้ลวดลายเพื่อเสริมสร้างมิติและขนาด

ค ใช้เพื่อกระตุ้นเร้าอารมณ์และความรู้สึก

ง ถูกทุกข้อ

16. ในงานประติมากรรมถ้าจะรูปทรงให้มี
ช่องว่างมากเกินไป จะให้ความรู้สึกอย่างไร

ก อึดอัด ค แข็งแกร่ง

ข ทุบตัน **ง ปร่าบาง**

17. ความสมดุลแบบสองข้างเท่ากันเปรียบได้
กับสิ่งใด

ก ลูกบอล ค ล้อรถยนต์

ข ลูกเทนนิส **ง ถูกทุกข้อ**

19. ความกลมกลืนจะช่วยให้ผลงานเป็น
อย่างไร

ก เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ข เกิดความขัดแย้งกันในงาน

ค สร้างความแตกต่างจากผลงานอื่น

ง ไม่มีข้อใดถูก

20. ถ้าผลงานที่จัดชุด เรียบ ไม่ดึงดูดความ
สนใจ นักเรียนจะแก้ปัญหาตามข้อใด

ก เพิ่มความสมดุลในผลงาน 20 %

ข เพิ่มความขัดแย้งในผลงาน 20 %

ค เพิ่มความกลมกลืนในผลงาน 20 %

ง ถูกทุกข้อ



ตอนที่ 2

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เทคนิค วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมมีลักษณะเป็นอย่างไร

แนวคำตอบ: งานจิตรกรรมมีลักษณะเป็น 2 มิติ คือ มีความกว้างและความยาว ส่วนความตื้น-ลึก ระยะใกล้-ไกลนั้นเกิดจากความสามารถของผู้สร้างสรรค์ภาพในการใช้กลวิธีนำทัศนธาตุทางศิลปะและเทคนิคอื่น ๆ มาสร้างสรรค์ให้เกิดภาพลวงตามองเห็นเป็นภาพ 3 มิติ

2. การวาดเส้นหมายถึงอะไร

แนวคำตอบ: การวาดเส้น (drawing) หมายถึง การใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ สร้างสรรค์ผลงานด้วยวัสดุสำเร็จรูปที่มีปลายค่อนข้างแหลม เช่น ดินสอ เกรยอง สีชอล์ก ปากกา พู่กัน เป็นต้น โดยการสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นลายเส้นหรือภาพแรเงา เน้นความงามของเส้นและคำแนะนำของแสงเงาเป็นสำคัญ

3. การระบายสีหมายถึงอะไร

แนวคำตอบ: การระบายสี (painting) หมายถึง การใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ สร้างสรรค์ผลงานด้วยการใช้สีระบายลงบนพื้นระนาบรองรับ และใช้วัสดุ อุปกรณ์ เช่น พู่กัน แปรง เกรียง เป็นต้น เป็นตัวกลางในการถ่ายทอด โดยเน้นความงาม ความกลมกลืนของสีสันทันและแสงเงาเป็นสำคัญ

4. ทัศนธาตุประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

แนวคำตอบ: ทัศนธาตุประกอบด้วยจุด เส้น รูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน แสงเงา สี ที่ว่าง และพื้นผิว

5. หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์เป็นอย่างไร อธิบายตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: หลักการออกแบบ หมายถึง การนำเอาส่วนประกอบของธาตุต่าง ๆ มาจัดเข้าด้วยกันให้ประสานสัมพันธ์กัน เกิดเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว สามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3



ตอนที่ 1

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. งานจิตรกรรมไทยมักเขียนเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก วรรณคดี
- ข พุทธประวัติ
- ค ประวัติศาสตร์

○ ง ถูกทุกข้อ

2. งานจิตรกรรมไทย มักสร้างสรรค์ลงบนสิ่งใด

- ก ผืนผ้าใบ
- ข แผ่นกระຈ

○ ค ฝาผนังในพระอุโบสถ

ง ถูกทุกข้อ

3. งานจิตรกรรมแบบประเพณี หมายถึงข้อใด

- ก ใช้กลวิธีในการเขียนตามแบบโบราณทุกอย่าง
- ข นำเอาลักษณะเส้นหรือรูปทรงต่าง ๆ มาดัดแปลงสร้างสรรค์ตามแนวคิดหรือจินตนาการของตนเอง

ค การระบายสีเป็นภาพ 2 มิติ เน้นภาพด้วยการตัดเส้น และแสดงฐานะแต่ละบุคคลด้วยสีที่แตกต่างกัน

○ ง ข้อ ก และ ค ถูก

4. ผลงานจิตรกรรมไทยที่ถ่ายทอดความเป็นไทยในลักษณะที่เป็นสากล แต่อารมณ์และรูปแบบของผลงานยังคงสะท้อนความเป็นไทย เรียกว่าอะไร

○ ก จิตรกรรมไทยร่วมสมัย

ข จิตรกรรมไทยและสากล

ค จิตรกรรมไทยแนวประเพณี

ง จิตรกรรมไทยแบบประเพณี

5. พระพุทธชินราชสร้างสรรค์ด้วยวิธีการหล่อแบบใด

ก หล่อทองคำ

ข หล่อปูนซีเมนต์

○ ค หล่อโลหะสัมฤทธิ์

ง หล่อปูนปลาสเตอร์

6. “realism” หมายถึงงานจิตรกรรมที่มี

ลักษณะใด

ก การเขียนภาพในลักษณะบิดเบือนไปจากของจริง

○ ข การเขียนภาพในลักษณะเหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ

ค การเขียนภาพที่ไม่มีรูปแบบและเรื่องราวเหมือนจริง แต่มุ่งแสดงอารมณ์ความรู้สึกของศิลปินที่ถ่ายทอดลงในผลงาน

ง ข้อ ก และ ค ถูก

7. ในงานจิตรกรรมไทยและประติมากรรมไทย

ศิลปินจะใช้สิ่งใดแสดงภาพให้รู้สึกงดงาม
อ่อนช้อย

ก สี

ข จุด

☒ ค เส้น

ง แสงเงา

8. ข้อใดกล่าวถึงงานประติมากรรมแบบ

“distortion” ถูกต้อง

ก ยึดหลักการนำเสนอสิ่งที่ตามองเห็น

☒ ข ตัดทอนรายละเอียดให้น้อยลง ผสมผสาน
กับความคิดจินตนาการสร้างสรรค์ของ
ประติมากรให้เหลือเพียงเค้าโครง

ค นำประเด็นความรู้สึกรักจากเรื่องราวต่าง ๆ
มาจินตนาการสร้างสรรค์แสดงความ
งามเป็นรูปสัญลักษณ์อิสระ ไม่มีรูปร่าง
รูปทรงเหมือนจริง

ง ข้อ ข และ ค ถูก

9. ถ้านักเรียนต้องการให้ภาพผลงานจิตรกรรม

ของตนเองดูแล้วเกิดความรู้สึกสดใสสว่าง
การใช้สีใด

☒ ก สีส้ม

ค สีน้ำเงิน

ข สีม่วง

ง สีน้ำตาล

10. ศิลปินสัจฉริยะมุ่งแสดงอารมณ์และจิตใจของ

ตนเอง จากประโยชน์ศิลปินสร้างสรรค์

ผลงานรูปแบบใด

ก เหมือนจริง

ข ตัดทอน

☒ ค ตามความรู้สึก

ง ไม่มีข้อใดถูก

11. ใครกำลังสร้างงานศิลปะสื่อผสม

ก โจป็นดินเหนียวรูปทวง

ข แนนวาครูปทวงทศนด้วยพูกนจัน

ค อนใช้เกรียงปากป้ายสีน้ำมันเป็นรูป

แอปเปิล

☒ ง หน่งใช้วัสดุต่างชนิดกันมาประกอบเข้า
เป็นภาพ

12. ข้อใด “ไม่นำมาใช้” ในหลักการออกแบบ

ก unity

ข balance

ค dominance

☒ ง ไม่มีข้อใดถูก

13. ผลงานของเปี เมื่อดูแล้วมีความสัมพันธ์กัน

เป็นกลุ่มก้อนไม่กระจัดกระจาย นักเรียน

คิดว่าเปีใช้หลักการออกแบบในข้อใด

☒ ก ความเป็นเอกภาพ

ข ความสมดุล

ค ความกลมกลืน

ง ความขัดแย้ง

14. ผลงานของจอยเมื่อดูแล้วเกิดน้ำหนกทั้ง

สองข้างซ้ายขวาเท่ากัน นักเรียนคิดว่าจอย

ใช้หลักการออกแบบในข้อใด

ก unity

☒ ข balance

ค dominance

ง harmony

15. ข้อใดกล่าว “ไม่ถูกต้อง”

ก การนำความสมดุลมาใช้ในผลงาน เพื่อให้เกิดความเท่ากัน เสมอกัน

ข การนำเอกภาพมาใช้ในผลงาน เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ค การนำจุดเด่นมาใช้ในผลงาน เพื่อเน้นจุดสนใจหรือส่วนที่เป็นประธานของภาพ

ง การนำความขัดแย้งมาใช้ในผลงาน เพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าผลงานมีความกลมกลืน

16. ข้อใดสัมพันธ์กับคำว่า “dominance”

ก ส่วนสำคัญที่เด่นที่สุดของผลงาน

ข ความขัดแย้งต้องมียู่อ้างเพื่อสร้างความสนใจในผลงาน

ค องค์ประกอบของผลงานมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มก้อน

ง การเท่ากันอาจไม่เท่ากันจริง ๆ ก็ได้ แต่จะเท่ากันในความรู้สึกตามที่ตามองเห็น

17. วัสดุใดสามารถนำมาสร้างงานทัศนศิลป์

แบบ 3 มิติ

ก ดินน้ำมัน

ข ดินเหนียว

ค ปูนปลาสเตอร์

ง ทุกทุกข้อ

18. ถ้านักเรียนต้องการวาดภาพเพื่อให้เป็นของขวัญวันเกิดคุณลุง นักเรียน “ไม่ควรใช้” สีใดในภาพ

ก สีดำ

ข สีส้ม

ค สีเขียว

ง สีชมพู

19. ข้อใดเป็นการเขียนภาพสิ่งแวดล้อม

ก หนูเขียนภาพการ์ตูน

ข หนึ่งเขียนภาพใบหน้าน้อง

ค หนึ่งเขียนภาพแจกันดอกไม้

ง หนึ่งเขียนภาพสิ่งก่อสร้างรอบตัว

20. ผลงานแกะสลักก้อนน้ำแข็งเป็นงานทัศนศิลป์แบบกี่มิติ

ก 2 มิติ

ข 3 มิติ

ค 4 มิติ

ง กี่มิติก็ได้



ตอนที่ 2

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. อธิบายการสร้างงานทัศนศิลป์ไทยมาตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: งานทัศนศิลป์ไทย เกิดจากภูมิปัญญาที่เชื่อมโยงกับความงามของธรรมชาติ

และคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา เนื้อหาในวรรณคดี ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ โดยใช้

ทักษะการคิดสร้างสรรค์จินตนาการแบบ อุดมคติ (idealistic) จนมีคุณลักษณะพิเศษเป็น

เอกลักษณ์ประจำชาติ แสดงออกถึงความสง่างามเยือกเย็น ทั้งในรูปแบบของศิลปะและเนื้อหาซึ่ง

สะท้อนถึงความรู้สึกลึกซึ้งของจิตใจอันอ่อนโยน

2. อธิบายการสร้างงานทัศนศิลป์สากลมาตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: ทัศนศิลป์สากล เป็นศิลปะที่มีรูปแบบหรือลักษณะเป็นสากล เกิดจากการ

ผสมผสานแนวคิดและรูปแบบ ต่าง ๆ ในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ โดย

ไม่ยึดถือแนวคิดและแบบอย่างศิลปะของประเทศหนึ่งประเทศใดเป็นแบบเฉพาะ ลักษณะของ

ทัศนศิลป์สากลจึงแตกต่างกับศิลปะประจำชาติ เพราะ ไม่ยึดติดกับเอกลักษณ์ทางศิลปะของชาติ

เป็นสำคัญ

3. อธิบายการนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมมาตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: การสร้างงานศิลปะสื่อผสมหลักการออกแบบจะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ผลงานจะนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ศิลปะสื่อผสมให้เกิดคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบ ประกอบด้วย ความเป็นเอกภาพ

(unity) ความสมดุล (balance) จุดเด่น (dominance) ความกลมกลืน (harmony) และความขัดแย้ง

(contrast)

4. การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ แตกต่างกับการสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติอย่างไร

แนวคำตอบ: การสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ ถ่ายทอดผลงานลงบนพื้นระนาบ ใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา ฯลฯ สร้างสรรค์ให้เกิดภาพลวงตา แสดงความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ ของวัตถุ สิ่งของ หรือทิวทัศน์ ดูแล้วมีระยะใกล้-ไกล ให้ความรู้สึกสมจริง ผลงานที่มีลักษณะของชิ้นงานมี รูปทรงวัตถุเหมือนจริงสัมผัสได้ ส่วนการสร้างงานทัศนศิลป์ 3 มิติ ถ่ายทอดผลงานเป็นรูปทรง วัตถุเหมือนจริงสัมผัสได้ มีความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ หนา-บาง มีบรรยากาศล้อมรอบ เช่น ประติมากรรมลอยตัว สถาปัตยกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

5. นักเรียนอธิบายเทคนิค วิธีการสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมายมาตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: เทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์มีมากมายหลายวิธี ซึ่งไม่มีหลักเกณฑ์ที่ตายตัวในการนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน แต่กลับสามารถนำมาปรับเปลี่ยน เทคนิค วิธีการได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และลักษณะการแสดงออกเฉพาะตัว ของผู้สร้างสรรค์ แต่ที่สำคัญคือ เทคนิค วิธีการที่นำมาใช้นั้นจะต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับเรื่องราว เนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอด เช่น เทคนิควาดเส้น เทคนิคระบายสี เทคนิคพิมพ์ภาพ เทคนิค ประติมากรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4



ตอนที่ 1

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. การถ่ายทอดผลงานเป็นภาพวาด เกี่ยวข้องกับอาชีพในข้อใดมากที่สุด

ก จิตรกร

ข ประติมากร

ค มัณฑนากร

ง นักออกแบบนิเทศศิลป์

2. “พ่อของโบมีอาชีพรับหล่อตุ๊กตา” จากข้อความพ่อของโบมีอาชีพใด

ก จิตรกร

ข ประติมากร

ค มัณฑนากร

ง นักออกแบบนิเทศศิลป์

3. “แก้วชื่นชอบและอยากมีอาชีพเกี่ยวกับการออกแบบเครื่องใช้สอยในชีวิตประจำวัน” จากข้อความแก้วอยากประกอบอาชีพใด

ก นักออกแบบผลิตภัณฑ์

ข นักออกแบบนิเทศศิลป์

ค นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

ง นักออกแบบเครื่องเคลือบดินเผา

4. การสร้างภาพยนตร์โฆษณาเกี่ยวข้องกับข้อใด

ก มัณฑนากร

ข นักเขียนการ์ตูน

ค นักออกแบบนิเทศศิลป์

ง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

5. นักเขียนการ์ตูนต้องมีทักษะในข้อใด

ก วาดลายเส้น

ข ออกแบบสิ่งพิมพ์

ค ออกแบบบรรจุภัณฑ์

ง วาดเส้นเรขาคณิต

6. อาชีพที่ต้องสนใจแฟชั่นใหม่ๆ เสมอ คือข้อใด

ก นักออกแบบผลิตภัณฑ์

ข นักออกแบบนิเทศศิลป์

ค นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

ง นักออกแบบเครื่องเคลือบดินเผา

7. “นาฬิกาข้อมือ” เกี่ยวกับอาชีพใด

ก นักออกแบบผลิตภัณฑ์

ข นักออกแบบนิเทศศิลป์

ค นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

ง ไม่มีข้อใดถูก

8. การออกแบบเสื้อผ้ามีความเกี่ยวข้องกับ

อาชีพใด

ก มัณฑนากร

ข นักเขียนการ์ตูน

ค นักออกแบบนิเทศศิลป์

☒ ง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

9. “ประยุทธ์ เจากระจ่าง” ประกอบอาชีพใด

☒ ก นักเขียนการ์ตูน

ข นักออกแบบผลิตภัณฑ์

ค นักออกแบบนิเทศศิลป์

ง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

10. ตัวละครในเรื่อง “ก้านกล้วย” เกี่ยวข้องกับ

อาชีพใด

☒ ก นักเขียนการ์ตูน

ข นักออกแบบผลิตภัณฑ์

ค นักออกแบบนิเทศศิลป์

ง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

11. งานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวกับศาสนามีเนื้อหา

เกี่ยวกับสิ่งใด

ก เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม

ข เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

☒ ค เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ

ง เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ

12. ก้อยวาดภาพด้วยความสนุกสนานถ่ายทอด

ความรู้สึกดีใจในผลงานศิลปะ ผลงานของ

ก้อยเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด

ก เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม

ข เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

☒ ค เนื้อหาเกี่ยวกับอารมณ์

ง เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ

13. ศิลปินวาดภาพเพื่อมุ่งแสดงการต่อต้าน

การคอร์รัปชันของนักการเมือง ผลงานของ

ศิลปินเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด

☒ ก เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม

ข เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

ค เนื้อหาเกี่ยวกับอารมณ์

ง เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ

14. แป้งวาดภาพน้องชายได้เหมือนจริง

ผลงานของแป้งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด

ก เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม

ข เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

ค เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ

☒ ง เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ

15. ครูวิเคราะห์ผลงานของอุดม ว่าต้องพัฒนา

ทักษะฝีมือ และการใช้ทัศนธาตุให้มากกว่า

นี้ จากประโยชน์ครูวิเคราะห์ผลงานของ

อุดมในด้านใด

ก ด้านสาระ

☒ ข ด้านความงาม

ค ด้านอารมณ์ความรู้สึก

ง ไม่มีข้อใดถูก

16. การวิเคราะห์คุณค่าในด้านอารมณ์

ความรู้สึกคือข้อความในข้อใด

ก ผลงานชิ้นนี้ใช้ทัศนธาตุได้อย่าง

เหมาะสม

ข ผลงานชิ้นนี้จัดองค์ประกอบศิลป์ได้อย่าง

สมดุล

ค ผลงานชิ้นนี้แสดงถึงพลัง ด้วยวัสดุได้อย่างลึกซึ้ง

ง ผลงานชิ้นนี้มีจุดประสงค์ในการสร้างเกี่ยวกับสังคม

17. การจัดนิทรรศการประกอบไปด้วยบุคคล

ใดบ้าง

ก ผู้จัดนิทรรศการ

ข ผู้ชมนิทรรศการ

ค ผู้เป็นเจ้าของสถานที่จัดนิทรรศการ

ง ข้อ ก และ ข ถูก

18. ข้อความในข้อใดถือว่าการวิเคราะห์

งานศิลปะที่ “ไม่ถูกต้อง”

ก ผลงานแสดงถึงอัตชีวประวัติบุคคล

ข ผลงานไม่มีคุณค่าเลยแม้แต่นิดเดียว

ค ผลงานมีการจัดองค์ประกอบได้อย่าง

เหมาะสม

ง ผลงานสามารถกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมได้

19. สถานที่ใดใช้จัดนิทรรศการผลงานศิลปะ

ก ห้องฟ้าจำลอง

ข โรงละครแห่งชาติ

ค พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ง ถูกทุกข้อ

20. นิทรรศการแบ่งเป็น 3 แบบ ตามข้อใด

ก นิทรรศการถาวร นิทรรศการกลางแจ้ง และนิทรรศการในร่ม

ข นิทรรศการถาวร นิทรรศการชั่วคราว และนิทรรศการเคลื่อนที่

ค นิทรรศการถาวร นิทรรศการชั่วคราว และนิทรรศการกลางแจ้ง

ง นิทรรศการถาวร นิทรรศการกลางแจ้ง และนิทรรศการเคลื่อนที่



ตอนที่ 2

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ยกตัวอย่างอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์มาพอสังเขป

แนวคำตอบ: จิตรกร ประติมากร มัณฑนากร นักออกแบบผลิตภัณฑ์ นักออกแบบนิเทศศิลป์

นักออกแบบเครื่องเคลือบ ดินเผา นักออกแบบเครื่องแต่งกาย นักเขียนการ์ตูน ฯลฯ

2. การวิเคราะห์รูปแบบในงานทัศนศิลป์มีรูปแบบใดบ้าง

แนวคำตอบ:

1) รูปแบบเหมือนจริง

2) รูปแบบตัดทอน

3) รูปแบบนามธรรม

3. การวิเคราะห์เนื้อหาในงานทัศนศิลป์มีอะไรบ้าง

แนวคำตอบ:

1) เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ

2) เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

3) เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ

4) เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม

5) เนื้อหาเกี่ยวกับอารมณ์

4. การวิเคราะห์คุณค่าในงานทัศนศิลป์มีกี่ด้าน อะไรบ้าง

แนวคำตอบ:

มี 3 ด้าน

1) ด้านความงาม

2) ด้านสาระ

3) ด้านอารมณ์ความรู้สึก

5. นักเรียนอธิบายการจัดนิทรรศการมาตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: นิทรรศการ หมายถึง การแสดงผลงานสินค้าผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมให้คนทั่วไปได้ชม เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ชมได้รับความรู้ ความเข้าใจ มีโอกาสชื่นชมผลงานที่นำมาแสดงซึ่งหาดูได้ยาก อาจจะเป็นวิธีการประกาศ โฆษณา ประชาสัมพันธ์ได้ อย่างหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องมีสิ่งของ ภาพตลอดจนการแสดง เช่น การจัดนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์ การจัดนิทรรศการทางศิลปะ หรือการจัดนิทรรศการวันสำคัญของบุคคลสำคัญต่าง ๆ เป็นการจัดเพื่อให้ผู้ชมได้ทราบถึงเรื่องราว ประวัติ ความเป็นมา และสิ่งที่ผลิตหรือสร้างขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5



คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. งานจิตรกรรมให้คุณค่าต่อผู้ชื่นชมและ

สังคมส่วนรวมอย่างไร

ก ช่วยผ่อนคลายอารมณ์

ข ช่วยส่งเสริมวงการศิลปะ

ค ช่วยสร้างชื่อเสียงให้ประเทศ

ง ช่วยสร้างความเจริญแก่สังคม

2. ใครสร้างงานทัศนศิลป์รูปแบบ “จิตรกรรม”

ที่สะท้อนถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทย

ก ก้อยแกะสลักรูปคนปู

ข กีบพิมพ์ภาพด้วยเศษวัสดุ

ค แก้ววาดภาพประเพณีการบวชนาค

ง แก้วปั้นตุ๊กตาตัวการ์ตูนที่ชื่นชอบ

3. ผลงานประติมากรรมที่สะท้อนคุณค่าของ

วัฒนธรรมไทยคือข้อใด

ก พระพุทธรูป

ข อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

ค เครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง

ง ถูกทุกข้อ

4. ข้อใดคือคุณค่าของงานจิตรกรรม

ก เก่งวาดรูปเพื่อผ่อนคลายความเครียด

ข แก้วเรียนจิตรกรรมเพื่อเป็นครูสอนศิลปะ

ค กอล์ฟศึกษาจิตรกรรมไทยเพื่อนำคติ

ธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ง ถูกทุกข้อ

5. คุณค่าของประติมากรรมอนุสาวรีย์สมเด็จพระ

พระนารายณ์มหาราชคือข้อใด

ก ความงดงามในการใช้ทัศนธาตุและ

องค์ประกอบศิลป์

ข เพื่อใช้เป็นสิ่งแทนในการระลึกถึงคุณงาม

ความดีของพระองค์

ค การแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกและ

ความคิดสร้างสรรค์ของศิลปินที่มีต่อ

ผลงาน

ง ถูกทุกข้อ

6. สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาซึ่ง

สะท้อนถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทยคือข้อ

ใด

ก โบสถ์

ข ตำหนัก

ค พิพิธภัณฑ

ง พระบรมมหาราชวัง

7. ถ้านักเรียนต้องการศึกษาต่อในสาขา

สถาปัตยกรรมศาสตร์ควรมีความถนัดใน

วิชาใดมากที่สุด

ก วิชาคณิตศาสตร์

ข วิชาวิทยาศาสตร์

ค วิชาภาษาอังกฤษ

ง วิชาประวัติศาสตร์

8. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิเป็นงานประติมากรรมที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมสากล
- ข พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทเป็นสถาปัตยกรรมไทยแท้ซึ่งไม่ได้รับอิทธิพลของสถาปัตยกรรมสากล

ก วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้วเป็นสถาปัตยกรรมที่สะท้อนคุณค่าวัฒนธรรมไทย

ง จิตรกรรมไทยเรื่องรามเกียรติ์ที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นงานจิตรกรรมไทยแท้ซึ่งไม่ได้รับอิทธิพลจากจิตรกรรมสากล

9. งานทัศนศิลป์ในข้อใดที่ไม่นำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในสถาบันพระมหากษัตริย์

- ก จิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์
- ข สถาปัตยกรรมพระที่นั่งอนันตสมาคม**
- ค ประติมากรรมช่อดินแดนแห่งความยิ่งใหญ่

ง พระศรีศากยะทศพลญาณ ประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์

10. จิตรกรรมบนทวารบาลประดู่ วัดใหญ่

สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี เป็นงานจิตรกรรมในสมัยใด

- ก สมัยเชียงแสน
- ข สมัยสุโขทัย

ค สมัยอยุธยา
ง สมัยรัตนโกสินทร์

11. ภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นงานจิตรกรรมในสมัยใด

- ก สมัยเชียงแสน
- ข สมัยสุโขทัย
- ค สมัยอยุธยา

ง สมัยรัตนโกสินทร์

12. ยุคสมัยในข้อใดเก่าแก่ที่สุด

- ก สมัยอยุธยา
- ข สมัยสุโขทัย

ค สมัยเชียงแสน

ง สมัยรัตนโกสินทร์

13. จิตรกรรมที่ได้รับอิทธิพลของจิตรกรรม

สากลคือจิตรกรรมในสมัยใด

- ก สมัยเชียงแสน
- ข สมัยสุโขทัย
- ค สมัยอยุธยา

ง สมัยรัตนโกสินทร์

14. พระพุทธรูปที่ได้รับการยกย่องว่าสวยงามที่สุดคือพระพุทธรูปในสมัยใด

- ก สมัยเชียงแสน
- ข สมัยสุโขทัย**
- ค สมัยอยุธยา

ง สมัยรัตนโกสินทร์

15. สถาปัตยกรรมพุ่มข้าวบิณฑ์ เรียกอีกอย่างว่าทรงอะไร

ก ทรงดอกบัวตูม

ข ทรงดอกบัวคว่ำ

ค ทรงดอกบัวหงาย

ง ทรงดอกบัวบาน

16. เจดีย์สมัยอยุธยานิยมสร้างลักษณะใด

☒ ก ช่อมุมไม้สิบสอง

ข ทรงกลมแบบลังกา

ค ยอดเป็นทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

ง ฐานเป็นทรงสี่เหลี่ยมสามชั้น

17. ทัศนศิลป์สากลมีรากฐานมาจากทวีปใด

☒ ก ทวีปยุโรป

ข ทวีปเอเชีย

ค ทวีปแอฟริกา

ง ทวีปออสเตรเลีย

18. อักษรที่ใช้กันในสมัยอียิปต์เรียกว่าอักษรใด

ก Arabic

ข Phonetic

☒ ค Hieroglyphic

ง ไม่มีข้อใดถูก

19. ประติมากรรมสมัยอียิปต์มีลักษณะอย่างไร

☒ ก แข็งแรง ทึบตัน

ข เน้นกล้ามเนื้อชัดเจน

ค เน้นสัดส่วนให้ยืดยาวขึ้น

ง สัดส่วนถูกต้องตามหลักกายวิภาค

20. สถาปัตยกรรมศิลปะกอธิคมีลักษณะอย่างไร

ก หลังคาโค้งเป็นครึ่งวงกลม

ข มีการตกแต่งอย่างพิถีพิถัน

☒ ค เน้นเส้นตรงปลายยอดแหลมสูง

ง ใช้โครงสร้างแบบคานาวางพาดเสา



ตอนที่ 2

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ยกตัวอย่างงานจิตรกรรมที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

แนวคำตอบ: ผลงานจิตรกรรม ชื่อขึ้นบ้านใหม่ ผลงานของอาจารย์เฉลิม นาคีรักษ์ เป็น

ผลงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณีที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมในด้านความสามัคคีของชุมชน

โดยถ่ายทอดเป็นเรื่องราวบรรยากาศในงานขึ้นบ้านใหม่แถบชนบท แสดงให้เห็นถึงความสามัคคี

ของคนในชุมชน

2. นักเรียนยกตัวอย่างประติมากรรมสมัยสุโขทัยมา 2 ชิ้น

แนวคำตอบ: พระพุทธชินราชและพระพุทธรูปปางลีลา

3. งานจิตรกรรมสมัยอยุธยามีลักษณะเป็นอย่างไร

แนวคำตอบ: งานจิตรกรรมสมัยอยุธยา เป็นผลงานที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของจิตรกรรมไทยบริสุทธิ์อย่างสมบูรณ์ สีที่วาดนิยมใช้สีหลายสี นิยมปิดทองลงบนรูปและลวดลาย ส่วนใหญ่เป็นภาพเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองและความสัมพันธ์กันระหว่างศิลปกรรมกับพระพุทธศาสนา เช่น ภาพทวารบาลบนบานประตูและภาพ เทพชุมนุมภายในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น เป็นการเขียนภาพที่มีลักษณะเฉพาะ คือ มีการใช้สีพื้นบางหรือพื้นขาว และจัดพื้นที่ว่างมาก ส่วนตัวภาพมีสีที่สดใส นอกจากนี้ยังมีภาพลายรดน้ำที่มีชื่อเสียงมาก ได้แก่ ลายรดน้ำตู้พระธรรม ฝัมือครูวัดเชิงหวาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

4. ประติมากรรมรูปคนสมัยอียิปต์มีลักษณะอย่างไร

แนวคำตอบ: งานประติมากรรมรูปคนของอียิปต์มีลักษณะการเน้นความงามจากด้านหน้า มีความสมดุลแบบสองข้างเท่ากัน แนวคางขนานกับพื้น ไม่ก้มหรือเงยหน้า มือทั้งสองข้างแนบไว้ อย่างมั่นคง เท้าแบนราบกับพื้น และเท้าข้างหนึ่งยื่นออกไปข้างหน้าให้ความรู้สึกมั่นคงแข็งแรง ทึบตัน

5. นักเรียนยกตัวอย่างสถาปัตยกรรมสมัยโรมันมา 2 ชิ้น

แนวคำตอบ: ประตูดัชและสะพานส่งน้ำ



ตอนที่ 3.2

ตัวอย่างข้อสอบคิดวิเคราะห์
ตามแนวทางการประเมินผล PISA



ขงทททททททททททททททท PISA

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์

วันนี้ในช่วงโมงศิลปะครูอ้ออธิบายให้อาร์ตและเพื่อน ๆ ฟังเกี่ยวกับทัศนธาตุว่า ทัศนธาตุ คือ ส่วนประกอบของศิลปะที่มองเห็นได้ เช่น จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน แสงเงา สี บริเวณว่าง และ ลักษณะผิว เราสามารถนำทัศนธาตุเหล่านี้มาจัดให้ประสานกลมกลืนกันเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อความหมายตามความคิดสร้างสรรค์ได้ จากนั้นครูอ้อหยิบภาพขึ้นมา 4 ภาพ เป็นภาพตัวอย่างผลงานจิตรกรรมแล้วบรรยายทัศนธาตุในภาพตัวอย่างผลงานให้อาร์ตและเพื่อน ๆ ฟัง



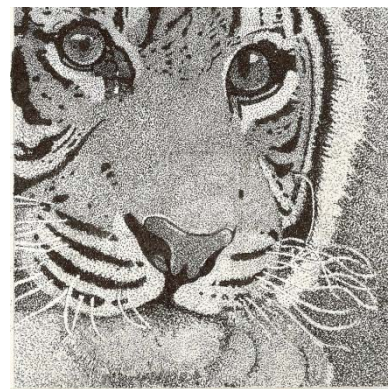
A



B



C



D

ตอบคำถามโดยใช้ข้อมูลและภาพด้านบน

คำถามที่ 1: ทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์

ครูอธิบายว่า “ผลงานชิ้นนี้เป็นการนำแสงเงามาใช้เพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมผลงานเกิดอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตาม” นักเรียนคิดว่าตรงกับภาพใด

1. A
2. B
3. C
4. D

คำถามที่ 2: ทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์

ถ้านักเรียนจะสร้างสรรค์ผลงานเหมือนภาพ B นักเรียนจะต้องเน้นในการใช้ทัศนธาตุใด

1. สี
2. จุด
3. เส้น
4. พื้นผิว

คำถามที่ 3: ทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์

พิจารณาภาพนี้แล้ววิเคราะห์ว่าเป็นเหตุผลที่ใช่หรือไม่ใช่



เหตุผล	ใช่	ไม่ใช่
1) ผลงานชิ้นนี้เป็นการนำจุดมาใช้เพื่อแสดงความงามของรูป โดยใช้วิธีการแต้มสีเป็นจุดเล็ก ๆ แสดงความงามของรูปคนและทิวทัศน์ด้วยการเน้นน้ำหนักอ่อนและเข้มทำให้ภาพมีมิติงดงาม	✓	
2) ผลงานชิ้นนี้สร้างสรรค์โดยใช้ทัศนธาตุเดียวกันกับภาพ A		✓

หลักการออกแบบในงานทัศนศิลป์

วันนี้คํมได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนของกลุ่มออกมาบรรยายหน้าชั้นเรียน ให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง ในหัวข้อ “หลักการออกแบบในงานทัศนศิลป์” โดยกลุ่มของคํมได้เตรียมภาพผลงานทัศนศิลป์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการบรรยายไว้ดังนี้



1)



2)



3)



4)



5)

ตอบคำถามโดยใช้เนื้อเรื่องและภาพด้านบน

คำถามที่ 4: หลักการออกแบบในงานทัศนศิลป์

ถ้าคํมต้องการบรรยายภาพที่แสดงความกลมกลืนด้วยเส้น คํมต้องบรรยายภาพหมายเลขใด

1. หมายเลข 1)

2. หมายเลข 2)

3. หมายเลข 3)

4. หมายเลข 4)

คำถามที่ 5: หลักการออกแบบในงานทัศนศิลป์

ถ้าผู้บรรยายภาพหมายเลข 5) ให้ถูกต้อง ต้องบรรยายว่าอย่างไร

เฉลย: ทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์

คำถามที่ 1: ตอบ 3 เพราะ ภาพ C ชื่อภาพ “Potato Eaters” ผลงานของฟินเซนส์ ฟาน ก๊อก ศิลปิน
 ถ่ายทอดสภาพชีวิตอันแร้นแค้นของผู้ยากไร้ โดยใช้ทัศนธาตุ คือ แสงเงา
 ส่วนภาพ A ชื่อภาพ “รุ่ง” ผลงานของประทีป คุชบัว ศิลปินถ่ายทอดโดยใช้
 ทัศนธาตุ คือ เส้น
 ส่วนภาพ B ชื่อภาพ “The Reader” ผลงานของชอง-โอโนเร ฟรากอนาร์
 ศิลปินถ่ายทอดโดยใช้ทัศนธาตุ คือ สี
 ส่วนภาพ D ชื่อภาพ “Tiger” ผลงานของโรเบิร์ต ป็องง ศิลปินถ่ายทอดโดย
 ใช้ทัศนธาตุ คือ จุด

คำถามที่ 2: ตอบ 1 เพราะ ภาพ B ชื่อภาพ “The Reader” ผลงานของชอง-โอโนเร ฟรากอนาร์ ศิลปิน
 ถ่ายทอดโดยใช้ทัศนธาตุ คือ สี
 ส่วน จุด คือ ภาพ D
 ส่วน เส้น คือ ภาพ A
 ส่วน พื้นผิว ไม่มีในตัวอย่างภาพ

คำถามที่ 3: 1) ใช่
 2) ไม่ใช่ เพราะ ภาพ A ใช้เส้น แต่ภาพที่กำหนดให้คือผลงาน ชื่อ “ขามพระอาทิตย์
 ตกในสวนสาธารณะ” ผลงานของ ชอร์ช เซอรา ศิลปินใช้วิธีการแต้มสีเป็น
 จุดเล็ก ๆ

ได้คะแนนเต็ม ตอบถูกทั้ง 2 ข้อ
 ไม่ได้คะแนน ตอบถูกเพียงข้อเดียวและไม่ถูกเลย

เฉลย: หลักการออกแบบในงานทัศนศิลป์

คำถามที่ 4: ตอบ 1 เพราะ หมายเลข 1) ชื่อภาพ “Thatched Cottages at Cordeville” ผลงานของ ฟินเซนส์ ฟาน ก๊อก ศิลปินแสดงความกลมกลืนด้วยเส้น

ส่วนหมายเลข 2) ชื่อภาพ “กลุ่ม” ผลงานของ ชำเรือง วิเชียรเขตต์ ศิลปิน แสดงความเป็นเอกภาพด้วยการจัดกลุ่ม

ส่วนหมายเลข 3) ชื่อภาพ “ศรัทธา” ผลงานของ อานันท์ ราชวังอินทร์ ศิลปินแสดงความขัดแย้งด้วยขนาด

ส่วนหมายเลข 4) ภาพประกอบแนวแฟนตาซี แสดงการเน้นจุดเด่นด้วยแสง และเงา

คำถามที่ 5:

ได้คะแนนเต็ม	บรรยายได้ถูกต้องว่าเป็นภาพแนวใด จัดองค์ประกอบ ภาพแบบใด และสื่อถึงสิ่งใด – ภาพนี้เป็นผลงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณี ที่ แสดงการจัดองค์ประกอบของภาพให้มีความสมดุล 2 ข้างเท่ากัน เพื่อสื่อถึงความนิ่งและเงียบสงบ
ได้คะแนนบางส่วน	บรรยายได้ถูกต้องว่าเป็นภาพแนวใด จัดองค์ประกอบ ภาพแบบใด แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าสื่อถึงสิ่งใด – ภาพนี้เป็นผลงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณี ที่ แสดงการจัดองค์ประกอบของภาพให้มีความสมดุล 2 ข้างเท่ากัน
ไม่มีคะแนน	บรรยายไม่ถูกต้องตามหลักการออกแบบในงาน ทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

วันนี้ก่อนการเรียนรู้วิชาศิลปะครูชำนาญได้แจกแบบทดสอบก่อนเรียนให้อุ้ม อ้อม เอก และเพื่อน ๆ ได้ทำกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง: ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

ลำดับ	ภาพ	เทคนิค วิธีการ	รายละเอียดเทคนิค วิธีการ สร้างสรรค์ผลงาน
A		<u>เทคนิคสีชอล์ก</u>	<u>เป็นการเขียนแบบภาพวาดเส้น</u> <u>โดยการระบายสีเพียงบางส่วน ใช้</u> <u>วิธีการปาดส่วนด้านข้างของแท่งสี</u> <u>ชอล์กอย่างถี่ๆ ไม่เน้นเส้นรอบนอก</u> <u>แต่นำน้ำหนักแสงเงาให้โดดเด่น</u>
B			
C			
D			

ตอบคำถามโดยใช้เนื้อเรื่องและตารางด้านบน

คำถามที่ 1: ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

ถ้าอ้อมบรรยายภาพ D นักเรียนคิดว่าอ้อมต้องบรรยายภาพคล้ายกับภาพใด

1. ภาพ A
2. ภาพ B
3. ภาพ C
4. ภาพ A กับภาพ C

คำถามที่ 2: ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

นักเรียนคิดว่าภาพใดที่เป็นงานจิตรกรรมที่มีลักษณะแตกต่างจากภาพอื่น

1. ภาพ A
2. ภาพ B
3. ภาพ C
4. ภาพ D

คำถามที่ 3: ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

พิจารณาภาพนี้แล้ววิเคราะห์ว่าเป็นเหตุผลที่ถูกต้องหรือไม่



เหตุผล	ใช่	ไม่ใช่
1. ผลงานชิ้นนี้เป็นการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสีชอล์ก เป็นการเขียนแบบเดียวกับภาพ A		✓
2. ผลงานชิ้นนี้เป็นการเขียนแบบงานจิตรกรรม คือ การใช้สีชอล์กประเภทเนื้ออ่อนลงสีให้ทั่วกระดาษแล้วเกลี่ยน้ำหนักด้วยแท่งกระดาษม้วน ทำให้ได้ภาพที่มีสีสันแสงเงาที่นุ่มนวล ใกล้เคียงกับภาพเทคนิคสีน้ำมัน	✓	

วิธีการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์

วันนี้ครูวันดีมาสอนวิธีการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ โดยครูวันดีได้อธิบายให้นักเรียนทราบว่า จุดเด่น คือ จุดสนใจหรือส่วนประธานของงานศิลปะ จุดเด่นเป็นส่วนสำคัญที่เด่นที่สุดของงานศิลปะทุกประเภท จุดเด่นจะชัดเจนสะดุดตาและมีพลังดึงดูดความสนใจ ครูวันดียังบอกอีกว่า เราสามารถสร้างสรรค์ให้ผลงานมีจุดเด่นได้หลายวิธี เช่น 1) การเน้นภาพด้วยเส้น 2) การเน้นภาพด้วยขนาดของรูปร่างหรือรูปทรง 3) การเน้นภาพด้วยสี 4) การเน้นภาพด้วยแสงสว่าง โดยครูวันดีได้นำภาพตัวอย่างมาให้ดูด้วย



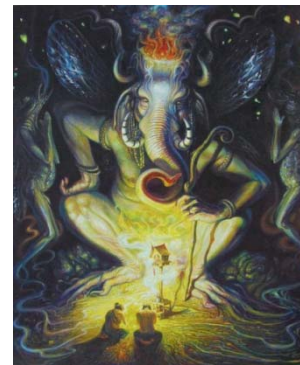
A



B



C



D

ตอบคำถามโดยใช้เนื้อเรื่องและภาพด้านบน

คำถามที่ 4: วิธีการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์

นักเรียนคิดว่าภาพ D เป็นการเน้นภาพให้เกิดจุดเด่นด้วยสิ่งใด

1. สี
2. เส้น
3. แสงสว่าง
4. ขนาดของรูปร่างหรือรูปทรง

คำถามที่ 5: วิธีการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์

นักเรียนวิเคราะห์และบรรยายภาพ A เกี่ยวกับวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างผลงานให้ถูกต้อง

เฉลย: ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

คำถามที่ 1: ตอบ 2 เพราะภาพ B คือ ภาพ “ทะเลอันดามัน 2” ผลงานของสม โภชน์ สิงห์ทอง ซึ่งเป็นการระบายสีน้ำแบบใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่นเดียวกับภาพ D คือ ภาพ “ปูดอง” ผลงานของบรรลु วิชากรณัฏฐ์ประภาส ซึ่งเป็นการระบายสีน้ำแบบเปียกบนแห้ง ส่วนภาพ A คือ ภาพ “ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี” ผลงานของเพ็ญ หริพิทักษ์ เทคนิคสีชอล์ก

ส่วนภาพ C คือ ภาพ “นางแบบ” ผลงานของวิฑูรย์ โสแก้ว เทคนิควาดเส้น

คำถามที่ 2: ตอบ 3 เพราะภาพ C เป็นเทคนิควาดเส้น

ภาพ A เป็นเทคนิคสีชอล์ก

ภาพ B เป็นเทคนิคสีน้ำ

ภาพ D เป็นเทคนิคสีน้ำ

คำถามที่ 3: 1) ไม่ใช่ เพราะผลงานชิ้นที่กำหนดให้ คือ ภาพเหมือนบุคคล ผลงานของชอง-บาติสต์-ซีมอง ชาร์แดง ใช้เทคนิคสีชอล์กเหมือนกัน แต่เขียนคนละแบบ

2) ใช่

ได้คะแนนเต็ม ตอบถูกทั้ง 2 ข้อ

ไม่ได้คะแนน ตอบถูกเพียงข้อเดียวและไม่ถูกเลย

เฉลย: วิธีการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์

คำถามที่ 4: ตอบ 3 เพราะภาพ D คือ ภาพ “คนหัวช้าง” ผลงานของประทีป คุชบัว ศิลปินแสดงการเน้นด้วยสีแสงสว่าง ใช้น้ำหนักความเข้มของแสงเงาไล่ระยะแสงสว่างและเงามืด

ส่วนการเน้นด้วยสี คือ ภาพ C

ส่วนการเน้นด้วยเส้น คือ ภาพ A

ส่วนการเน้นด้วยขนาดของรูปร่างหรือรูปทรง คือ ภาพ B

คำถามที่ 5:

ได้คะแนนเต็ม	บรรยายได้ถูกต้องว่าเป็นภาพแนวใด เน้นด้วยสิ่งใด และเกิดสิ่งใด – เป็นงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณี ซึ่งมีการเน้นภาพด้วยเส้น โดยใช้เส้นโค้งลักษณะต่าง ๆ มาเน้นให้เกิดจุดเด่นและกลมกลืนอย่างสวยงาม
ได้คะแนนบางส่วน	บรรยายได้ว่าเป็นภาพแนวใด เน้นด้วยสิ่งใด แต่ไม่บอกว่าเกิดสิ่งใด – เป็นงานจิตรกรรมไทยแนวประเพณี ซึ่งมีการเน้นภาพด้วยเส้น
ไม่มีคะแนน	บรรยายไม่ถูกต้องในการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

สร้างสรรค์จิตรกรรมไทย

วันนี้อาจารย์สอนเกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทย พร้อมก็นำผลงานมาให้ดูเป็นตัวอย่างโดยอธิบายถึงรูปแบบงานจิตรกรรมไทยที่แบ่งเป็น 3 แบบ คือ จิตรกรรมไทยแบบประเพณี จิตรกรรมไทยแนวประเพณี และจิตรกรรมไทยร่วมสมัย จากนั้นอาจารย์สั่งการบ้านให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ไทยตามรูปแบบที่สอนโดยใช้ความคิดและวิธีการอิสระ ซึ่งพลอยคิดว่าจะวาดภาพพระภิกษุสงฆ์กำลังเดินธุดงค์ตามจินตนาการ ตื่นคิดว่าจะวาดภาพลวดลายไทยโดยดัดแปลงจากภาพจิตรกรรมของศิลปินตามความคิดของตนเอง ส่วนแพรวคิดว่าจะวาดภาพจิตรกรรมฝาผนังอุโบสถวัดโกสุมพิสัยให้เหมือนที่สุด



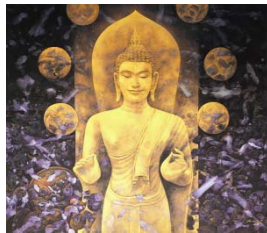
A



B



C



D



E



F

ตอบคำถามโดยใช้เนื้อเรื่องและผลงานศิลปะด้านบน

คำถามที่ 1: สร้างสรรค์จิตรกรรมไทย

นักเรียนคิดว่าใครสร้างสรรค์ผลงานรูปแบบเดียวกับผลงานชิ้น A

1. ตัน
2. แพรว
3. พลอย
4. แพรวและพลอย

คำถามที่ 2: สร้างสรรค์จิตรกรรมไทย

ถ้านักเรียนจะสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยนักเรียนจะต้องศึกษาผลงานจีนใด

1. A และ F
2. B และ C
3. C และ D
4. D และ E

คำถามที่ 3: สร้างสรรค์จิตรกรรมไทย

นักเรียนคิดว่าผลงานจีนใดอยู่ในวัด

1. A และ C
2. B และ D
3. D และ E
4. A และ F

คำถามที่ 4: สร้างสรรค์จิตรกรรมไทย

นักเรียนคิดว่าภาพใดเป็นผลงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณีที่เขียนลงบนประตูพระวิหาร เพราะอะไร

คำถามที่ 5: สร้างสรรค์จิตรกรรมไทย

ถ้าอาจารย์สั่งให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานรูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัย นักเรียนจะต้องสร้างสรรค์ตามผลงานจีนใด เพราะอะไร

เฉลย: สร้างสรรค์จิตรกรรมไทย

คำถามที่ 1: ตอบข้อ 2 เพราะภาพ A คือ จิตรกรรมไทยแบบประเพณีตามที่แพร่จะวาด

ส่วนต้นจะต้องวาดภาพรูปแบบเดียวกับภาพ B หรือ E ซึ่งเป็นจิตรกรรมไทยแนวประเพณี

ส่วนปลายจะต้องวาดภาพรูปแบบเดียวกับภาพ C หรือ D ซึ่งเป็นจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

คำถามที่ 2: ตอบข้อ 3 เพราะผลงานชิ้น C และ D เป็นผลงานรูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

ส่วนข้อ 1. A และ F เป็นจิตรกรรมไทยแบบประเพณีกับจิตรกรรมไทยแนวประเพณี

ข้อ 2. B และ C เป็นจิตรกรรมไทยแนวประเพณีกับจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

และข้อ 4. D และ E เป็นจิตรกรรมไทยร่วมสมัยกับจิตรกรรมไทยแนวประเพณี

คำถามที่ 3: ตอบข้อ 4 เพราะผลงานชิ้น A และ F เป็นจิตรกรรมไทยแบบประเพณี โดยผลงานชิ้น A

เขียนบนฝาผนังภายในอุโบสถ และ F เขียนบนบานประตูพระวิหาร ซึ่งอยู่ภายในวัดทั้ง 2 ชิ้น

ส่วนข้อ 1. A และ C เป็นจิตรกรรมไทยแบบประเพณีกับจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

ข้อ 2. B และ D เป็นจิตรกรรมไทยแนวประเพณีกับจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

ข้อ 3. D และ E เป็นจิตรกรรมไทยร่วมสมัยกับจิตรกรรมไทยแนวประเพณี

คำถามที่ 4:

ได้คะแนนเต็ม	ตอบภาพ F เพราะผลงานมีรูปแบบที่เป็นคตินิยม มีลักษณะภาพเป็นภาพที่แบ่งครึ่งออกเป็นสองข้างและมีความเหมือนกันทั้งสองข้าง แสดงออกตามรูปแบบประเพณีทั้งเทคนิค วิธีการสร้างสรรค์
ได้คะแนนบางส่วน	ตอบภาพ F และให้คำอธิบายถูกบางส่วน
ไม่มีคะแนน	ตอบภาพอื่นหรือไม่ตอบ

คำถามที่ 5:

ได้คะแนนเต็ม	ตอบผลงานชิ้น C และ D เพราะเป็นผลงานที่ถ่ายทอดความเป็นไทย ในลักษณะที่เป็นสากลแต่อารมณ์และรูปแบบของผลงานยังคงสะท้อนความเป็นไทย
ได้คะแนนบางส่วน	ตอบภาพ C หรือ D ภาพใดภาพหนึ่ง และให้คำอธิบายถูกบางส่วน
ไม่มีคะแนน	ตอบภาพอื่นหรือไม่ตอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

แก้วมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียนวิชาทัศนศิลป์กับการนำไปประกอบอาชีพ เพราะแก้วไม่รู้ว่าจะนำไปประกอบอาชีพได้อย่างไร แก้วจึงเก็บคำถามมาถามอาจารย์ที่สอนวิชาทัศนศิลป์ อาจารย์จึงอธิบายให้แก้วฟังว่า ในการประกอบอาชีพของคนเรานั้นมีอาชีพอยู่มากมาย ทุกอาชีพล้วนมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพราะช่วยสร้างรายได้และทำให้ประเทศชาติพัฒนาเจริญรุ่งเรืองได้ ซึ่งในการเรียนวิชาทัศนศิลป์ก็เป็นศาสตร์วิชาแขนงหนึ่งที่มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับของสังคม อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ ได้แก่ จิตรกร คือผู้สร้างสรรค์งานจิตรกรรมประเภทต่าง ๆ ประติมากร คือผู้สร้างสรรค์ผลงานปั้นที่มีขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ มัณฑนากร คือผู้ออกแบบและตกแต่งอาคารสถานที่ นักออกแบบผลิตภัณฑ์ คือผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ นักเขียนการ์ตูน คือผู้สร้างสรรค์และกำหนดลักษณะของตัวการ์ตูน และยังมีอาชีพอื่น ๆ อีกขึ้นอยู่กับความชอบของแก้วว่าอยากประกอบอาชีพอะไร แก้วตอบว่าแก้วอยากเป็นมัณฑนากร เพราะแก้วอยากเป็นผู้ออกแบบ ทั้งภายในและภายนอกอาคารสถานที่ต่าง ๆ

ตอบคำถามโดยใช้เนื้อเรื่องด้านบน

คำถามที่ 1: อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

ถ้านักเรียนมีความชอบในการวาดรูปเป็นอย่างมาก นักเรียนคิดว่าแก้วจะแนะนำให้นักเรียนประกอบอาชีพอะไร

1. จิตรกร
2. ประติมากร
3. มัณฑนากร
4. นักออกแบบ

คำถามที่ 2: อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

นักเรียนคิดว่าความเป็นผู้ใฝ่รู้ ช่างสังเกต และมีเหตุผล เป็นคุณสมบัติของอาชีพใดมากที่สุด

1. จิตรกร
 2. ประติมากร
 3. นักออกแบบ
 4. นักเขียนการ์ตูน
-

คำถามที่ 3: อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

ถ้านักเรียนอยากเป็นนักเขียนการ์ตูน นักเรียนจะต้องฝึกฝนด้านใด

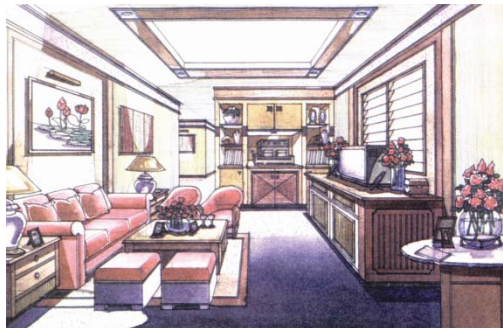
1. การวาดลายเส้น
2. การแรเงาน้ำหนัก
3. การวาดโครงสร้าง
4. การเขียนภาพเหมือน

คำถามที่ 4: อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

ยกตัวอย่างบุคคลที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ที่ต้องใช้จินตนาการในการถ่ายทอดความสวยงาม

คำถามที่ 5: อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

พิจารณาภาพนี้แล้ววิเคราะห์ว่าเป็นเหตุผลที่ถูกต้องหรือไม่



เหตุผล	ใช่	ไม่ใช่
1) นักเรียนคิดว่าแก้วจะต้องเรียนรู้และฝึกสร้างสรรค์การเขียนภาพลักษณะนี้	✓	
2) นักเรียนคิดว่าถ้าแก้วต้องการเรียนต่อเพื่อสร้างผลงานแบบนี้ต้องศึกษาต่อคณะมัณฑนศิลป์	✓	
3) ถ้าแก้วต้องการเข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับด้านนี้ต้องอบรมกับชัย ราชวัตร		✓

เฉลย: อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

คำถามที่ 1: ตอบข้อ 1 เพราะการวาดรูปเหมาะสำหรับอาชีพจิตรกรส่วนประติมากร เหมาะสำหรับผู้ที่ชอบการปั้น แกะสลัก มัณฑนากรเหมาะสำหรับคนที่ชอบออกแบบตกแต่งสถานที่ ส่วนนักออกแบบเหมาะสำหรับผู้ที่ชอบออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

คำถามที่ 2: ตอบข้อ 3 เพราะความเป็นผู้ใฝ่รู้ ช่างสังเกต และมีเหตุผล เป็นคุณสมบัติของอาชีพนักออกแบบ เพราะต้องออกแบบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ไม่ใช่คุณสมบัติของจิตรกร ประติมากร และนักเขียนการ์ตูน

คำถามที่ 3: ตอบข้อ 1 เพราะนักเขียนการ์ตูนจะต้องวาดลายเส้นตัวการ์ตูนให้ชำนาญ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่ต้องการ ส่วนการแรเงาเน้นหนัก การวาดโครงสร้าง และการเขียนภาพเหมือน ไม่ใช่หลักสำคัญของการฝึกฝนการเป็นนักเขียนการ์ตูน

คำถามที่ 4:

ได้คะแนนเต็ม	เป็นคำตอบเกี่ยวกับอาชีพด้านทัศนศิลป์ โดยเฉพาะด้านจิตรกร เช่น เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ เป็นจิตรกรที่ถ่ายทอดความงดงามผ่านผลงานจิตรกรรมไทยประเพณี และสร้างวัดร่องขุน จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรม และประติมากรรมที่งดงาม หรือบอกศิลปินท่านอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับชื่อผลงานที่ถูกต้อง
ได้คะแนนบางส่วน	เป็นคำตอบเกี่ยวกับอาชีพด้านอื่นที่อาศัยความสวยงาม เช่น นิพนธ์ เสี่ยมศักดิ์ (นิค ขายหัวเราะ) เป็นนักเขียนการ์ตูน ที่มีลายเส้นสวยงาม และต้องใช้ความคิดจินตนาการ แต่ไม่ถึงกับระดับจิตรกร
ไม่มีคะแนน	ตอบคำถามโดยบอกชื่อและผลงานไม่ถูกต้องและไม่ตอบ

คำถามที่ 5: 1) ตอบ ใช่

2) ตอบ ใช่

3) ตอบ ไม่ใช่ เพราะ ชัย ราชวัตร เป็นนักเขียนการ์ตูน

ได้คะแนนเต็ม	ตอบถูกทั้ง 3 ข้อ
ไม่ได้คะแนน	ตอบถูกเพียงบางข้อ ไม่ตอบหรือตอบไม่ถูกเลย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ยุคสมัยสถาปัตยกรรมสากล

หนุ่มได้ชมรายการสารคดีในวันหยุดทางโทรทัศน์ออกอากาศ เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมตะวันตกในแต่ละยุคสมัย เริ่มจากสมัยเมโสโปเตเมีย ที่ทำโครงสร้างอาคารแบบชั้นบันไดเรียกว่า “ซิกกูเรต” สมัยอียิปต์ แสดงรูปทรงที่เรียบง่าย โดยเฉพาะรูปทรงสามเหลี่ยม สมัยกรีก ส่วนใหญ่เป็นวิหารนิยมสร้างในบริเวณที่สูงหรือเนินเขา สมัยโรมัน เน้นความใหญ่โต มั่นคง แข็งแรง และเป็นชนชาติแรกที่คิดค้นการทำคอนกรีตขึ้น สมัยโรมานส์ ส่วนใหญ่เป็นโบสถ์ที่มีลักษณะหนาทึบ มีผังเป็นรูปไม้กางเขน สมัยกอธิค อาคารมีความกว้างขวาง ส่วนโครงสร้างภายนอกสร้างหอคอยที่มีปลายยอดแหลมสูง สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา นิยมสร้างด้วยหินอ่อน ลักษณะหลังคาเป็นซุ้มโค้งหรือโดมรูปทรงครึ่งวงกลม สมัยบาโรก หรือบารอก มีลักษณะผสมผสานกันหลายรูปแบบ เช่น ประตูกว้าง หลังคาโค้ง ผังสี่เหลี่ยม แปดเหลี่ยม เป็นต้น สมัยโรโกโก ส่วนใหญ่เป็นงานตกแต่งภายในอาคารด้วยงานประติมากรรม และสมัยลัทธิคลาสสิกใหม่ ซึ่งสร้างขึ้นจากอิทธิพลศิลปะกรีกและโรมัน นอกจากนี้ยังมีศิลปะลัทธิอื่น ๆ ที่ส่งผลให้งานสถาปัตยกรรมเปลี่ยนแปลง แต่รายการก็จบลงเสียก่อน ทำให้หนุ่มต้องรอชมรายการครั้งต่อไป

หลังจากหนุ่มชมรายการจบ ทำให้หนุ่มเกิดความประทับใจในความสามารถของสถาปนิก ช่างก่อสร้าง รวมถึงศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานประดับตกแต่งจนเกิดเป็นสถาปัตยกรรมที่งดงามขึ้น หนุ่มจึงเกิดแรงบันดาลใจในการค้นคว้างานสถาปัตยกรรมในยุคสมัยต่อมาจนถึงยุคสมัยปัจจุบัน

ตอบคำถามโดยใช้เนื้อเรื่องด้านบน

คำถามที่ 1: ยุคสมัยสถาปัตยกรรมสากล

ในช่วงหนึ่งมีคำบรรยายว่า “สถาปัตยกรรมนี้ภายในเก็บศพไว้เพราะมีความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย” จากคำบรรยายในรายการ นักเรียนคิดว่าเป็นสถาปัตยกรรมในสมัยใด

1. สมัยกรีก
 2. สมัยโรมัน
 3. สมัยกอธิค
 4. สมัยอียิปต์
-

คำถามที่ 2: ยุคสมัยสถาปัตยกรรมสากล

นักเรียนคิดว่าภาพที่นำเสนอในรายการโทรทัศน์ภาพนี้ เป็นสถาปัตยกรรมสมัยใดและมีชื่ออะไร



1. สมัยอียิปต์ ชื่อพีระมิด
2. สมัยกอทิก ชื่อโบสถ์โคโลญ
3. สมัยกรีก ชื่อวิหารพาร์เธนอน
4. สมัยบาโรกหรือบารอก ชื่อโบสถ์ซานตามาเรีย

คำถามที่ 3: ยุคสมัยสถาปัตยกรรมสากล

ถ้านักเรียนจะใช้ภาพจากรายการโทรทัศน์ภาพนี้ ไปใช้ติดป้ายนิเทศที่โรงเรียนต้องนำไปติดที่สถาปัตยกรรมในสมัยใด



1. กรีก
2. โรมัน
3. กอทิก
4. โรโกโก

คำถามที่ 7: ยุคสมัยสถาปัตยกรรมสากล

ในรายการได้เสนอภาพภายในสถาปัตยกรรมภาพนี้ นักเรียนคิดว่าเป็นสถาปัตยกรรมในสมัยใด เพราะเหตุใด



เฉลย: ยุคสมัยสถาปัตยกรรมสากล

คำถามที่ 1: ตอบข้อ 4 สมัยอียิปต์ เพราะสถาปัตยกรรมในสมัยอียิปต์ สร้างขึ้นตามความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย โดยฝังศพไว้ในพีระมิดเพื่อรอเวลาให้กลับฟื้นชีวิตขึ้นมาใหม่ ไม่ใช่สมัยกรีก สมัยโรมัน และสมัยกอทิก

คำถามที่ 2: ตอบข้อ 3 เพราะภาพในรายการเป็นสถาปัตยกรรมในสมัยกรีก ชื่อวิหารพาร์เธนอน

คำถามที่ 3: ตอบข้อ 3 เพราะภาพจากรายการโทรทัศน์ภาพนี้ เป็นสถาปัตยกรรมในสมัยกอทิก ชื่อโบสถ์โคโลญ อยู่ในประเทศเยอรมนี

คำถามที่ 4: ตอบข้อ 3 มีเกลันเจโล บูโอนาร์โรตี เพราะเป็นศิลปินที่ยิ่งใหญ่และเป็นสถาปนิกออกแบบสถาปัตยกรรมศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาไว้มากมาย เช่น วิหารนักบุญเปโตร วิหารเซนต์ปีเตอร์ เป็นต้น

ส่วนข้อ 1. จอตโต เป็นสถาปนิกในสมัยกอทิก

ข้อ 2. โดมินิคัส ซิมเมอร์แมน เป็นสถาปนิกในสมัยโรโกโก

และข้อ 4. โจวันนี ลอร์เรนโซ เบร์นีนี เป็นสถาปนิกในสมัยบาโรกหรือบารอก

คำถามที่ 5: ตอบข้อ 2 โรมัน เพราะประเทศอิตาลีเป็นแหล่งกำเนิดศิลปะสมัยโรมัน ซึ่งสามารถชมสถาปัตยกรรมสมัยโรมันได้ เช่น ประตูดัชจันทรพรดิคอนสแตนติน สนามกีฬาโคลอสเซียม เป็นต้น

คำถามที่ 6:

ได้คะแนนเต็ม	ค้นคว้างานสถาปัตยกรรมยุคสมัยต่อจากลัทธิคลาสสิกใหม่ ได้แก่ ศิลปะลัทธิจินตนิยม ศิลปะลัทธิสำนึยม ศิลปะลัทธิประทับใจ ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง เป็นต้น "ได้ถูกต้องครบถ้วน"
ได้คะแนนบางส่วน	ค้นคว้างานสถาปัตยกรรมยุคสมัยต่อจากลัทธิคลาสสิกใหม่ บางลัทธิแต่ไม่ครบ
ไม่มีคะแนน	ตอบไม่ถูกต้องเลยและไม่ตอบ

คำถามที่ 7:

ได้คะแนนเต็ม	ยุคสมัยโรโกโก เพราะภาพผลงานเป็นภาพที่แสดงภายในสถาปัตยกรรมที่มีการตกแต่งด้วยประติมากรรมและลวดลายประดิษฐ์ที่มีความละเอียดอ่อน แสดงถึงความโอ้อ่าและหรูหรา ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสมัยโรโกโก
ได้คะแนนบางส่วน	ตอบยุคสมัยถูกต้อง แต่ไม่อธิบายเหตุผล
ไม่มีคะแนน	ตอบไม่ถูกต้องตามยุคสมัย และไม่ตอบ



ตอนที่ 3.3

แบบทดสอบกลางภาค/ปลายภาค



แบบทดสอบกลางภาค/ปลายภาค



ด้านความรู้

ตอนที่ 1

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใดไม่จัดเป็นจุดในสิ่งแวดล้อม

- ก จุดในลายของสัตว์
- ข จุดในลายของพืช
- ค จุดที่มองเห็นตามกลุ่มดาวบนท้องฟ้า

☒ ง จุดที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของศิลปิน

2. ข้อใดกล่าวถึงจุด “ไม่ถูกต้อง”

ก เป็นสิ่งที่เล็กที่สุด

☒ ข มีลักษณะหลายเหลี่ยม

ค เคลื่อนไหวไปในที่ว่างได้

ง เป็นธาตุเริ่มแรกที่ทำให้เกิดธาตุอื่น ๆ ขึ้น

3. เส้นในสิ่งแวดล้อมคือข้อใด

ก เส้นขอบฟ้า

ข เส้นรุ้งกินน้ำ

ค เส้นแนวภูเขา

☒ ง ถูกทุกข้อ

4. การนำเส้นมาใช้ในงานทัศนศิลป์ เพื่อสิ่งใด

ก เพื่อร่างภาพและการออกแบบงาน

ทัศนศิลป์

ข เพื่อให้ความรู้สึกด้านมิติในงาน

ทัศนศิลป์

ค เพื่อแสดงอารมณ์และความรู้สึกในงาน

ทัศนศิลป์

☒ ง ถูกทุกข้อ

5. รูปร่าง “ไม่ใช่” ข้อใด

☒ ก เส้นภายในผลงาน

ข เส้นรอบนอกของคน

ค เส้นรอบนอกของวัตถุ

ง เส้นรอบนอกของผลงาน

6. รูปร่างและรูปทรงในสิ่งแวดล้อม ศิลปิน

สามารถนำมาดัดแปลงสร้างสรรค์เป็นงาน

ทัศนศิลป์ประเภทใด

ก จิตรกรรม

ข ภาพพิมพ์

ค ประติมากรรม

☒ ง ถูกทุกข้อ

7. “proportion” หมายถึงอะไร

ก ขนาด

ข รูปร่าง

☒ ค หักส่วน

ง ที่ว่าง

8. สีในงานทัศนศิลป์ทำให้ผลงานมีสิ่งใด

ก มีมิติตื้น-ลึก

ข มีระยะใกล้-ไกล

ค มีความเหมือนจริง

☒ ง ถูกทุกข้อ

9. หลักการออกแบบโดยใช้ความขัดแย้ง

หมายถึงข้อใด

ก unity

ข balance

ค contrast

ง dominance

10. การวาดเส้นจะใช้วัสดุในข้อใด

ก ดินสอ

ข ปากกา

ค เกรียง

ง ดินสอ

11. เมย์ทำให้กระดาษเปียกด้วยการระบายน้ำ

ลงบนกระดาษวาดเขียนก่อน แล้วจึงระบายสีตามที่ต้องการลงไป แสดงว่าเมย์กำลังใช้เทคนิคสีน้ำวิธีใด

ก dry on dry

ข wet on dry

ค wet on wet

ง texture surface

12. เมื่อระบายสีเสร็จแล้วให้เกลี่ยน้ำหนักด้วย

แท่งกระดาษม้วน จากข้อความเป็นการใช้เทคนิคระบายสีประเภทใด

ก สีน้ำ

ค สีน้ำมัน

ข สีชอล์ก

ง สีอะคริลิก

13. oil colour คือสีอะไร

ก สีน้ำ

ค สีน้ำมัน

ข สีชอล์ก

ง สีอะคริลิก

14. สีน้ำมันมักนิยมเขียนลงบนวัสดุใด

ก ผ้าใบ

ค แผ่นไม้

ข กระดาษ

ง แผ่นหนัง

15. สีที่สามารถเขียนได้ทั้งแบบเทคนิคสีน้ำ

และสีน้ำมันคือสีในข้อใด

ก สีชอล์ก

ข สีอะคริลิก

ค สีพลาสติก

ง สีโปสเตอร์

16. ใครพิมพ์ภาพโดยการใช้แม่พิมพ์ที่หาได้มา

พิมพ์โดยตรง

ก อ้วแกะผิวของผลไม้แล้วพิมพ์

ข โอวาทเชือกเป็นรูปภาพแล้วพิมพ์

ค อ้วนนำเศษผ้ามาระบายสีแล้วพิมพ์

ง แอมตัดกระดาษเป็นรูปเรขาคณิตแล้วพิมพ์

17. การใช้เครื่องฟนสี (แอร์บรัช) ฟนผ่าน

แม่พิมพ์เป็นเทคนิคใด

ก เทคนิคภาพพิมพ์หิน

ข เทคนิคภาพพิมพ์โลหะ

ค เทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้

ง เทคนิคภาพพิมพ์สแตมป์

18. จีนและญี่ปุ่นเป็นต้นกำเนิดภาพพิมพ์ในข้อใด

ก ภาพพิมพ์แกะไม้

ข ภาพพิมพ์สแตมป์

ค ภาพพิมพ์โลหะ

ง ภาพพิมพ์หิน

19. silk screen คือภาพพิมพ์ในข้อใด

ก ภาพพิมพ์สแตมป์

ข ภาพพิมพ์โลหะ

ค ภาพพิมพ์หิน

ง ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 32–41

- ก จุด
- ข เส้น
- ค รูปร่าง
- ง รูปทรง
- จ ขนาด
- ฉ สัดส่วน
- ช แสงเงา
- ซ สี
- ฌ ที่ว่าง
- ญ พื้นผิว

32. โครงสร้างทั้งหมดของวัตถุ ง.
33. รอยหรือแต้มที่มีลักษณะกลม ๆ ก.
34. ช่องว่างที่ล้อมรอบรูปร่าง รูปทรง ฌ.
35. เส้นรอบนอกทางกายภาพของวัตถุ ค.
36. ความสว่างที่เกิดจากธรรมชาติหรือหลอดไฟ ข.
37. ลักษณะความเข้มของแสงที่ส่องมากระทบตา ช.
38. จุดหลาย ๆ จุดที่นำมาวางเรียงกันในทิศทางเดียวกัน ข.
39. ลักษณะของรูปที่กำหนดได้ว่าใหญ่ เล็ก ล้น ยาว หนา และบาง จ.
40. ลักษณะของส่วนนอกสุดของวัตถุที่เรามองเห็นและสัมผัสได้ ญ.
41. ความสัมพันธ์ของขนาด ความกว้าง ความยาว ความสูง และความลึกของรูป ฉ.

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 42–46

- ก เอกภาพ
- ข ความสมดุล
- ค จุดเด่น
- ง ความกลมกลืน
- จ ความขัดแย้ง

42. ความเท่ากัน เสมอกัน ข.
43. เข้ากันได้ดี ไม่ขัดแย้งกัน ง.
44. ส่วนประธานของงานศิลปะ ค.
45. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก.
46. ความไม่ลงรอยกัน เข้ากันไม่ได้ จ.
47. จิตรกรรมไทยประเพณีใช้กลวิธีในการเขียนตามข้อใด
- ก ตามแบบโบราณทุกอย่าง
- ข เขียนแบบศิลปะตะวันตก
- ค เขียนแบบศิลปะของอินเดีย
- ง ดัดแปลงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของศิลปิน
48. งานจิตรกรรมไทยที่เป็นคตินิยมคือข้อใด
- ก จิตรกรรมไทยสากล
- ข จิตรกรรมไทยร่วมสมัย
- ค จิตรกรรมไทยแนวประเพณี
- ง จิตรกรรมไทยแบบประเพณี
49. ถวัลย์ ดัชนี เขียนงานจิตรกรรมรูปแบบใด
- ก จิตรกรรมไทยร่วมสมัย
- ข จิตรกรรมไทยแนวประเพณี
- ค จิตรกรรมไทยแบบประเพณี
- ง ไม่มีข้อใดถูก

50. ประติมากรรมรูปพระปรางค์วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหารบนเหรียญสิบบาท เป็นประติมากรรมไทยประเภทใด

☒ ก นูนต่ำ

ข นูนสูง

ค ลอยตัว

ง นูนสูงผสมนูนต่ำ

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 51–53

ก งานจิตรกรรมแบบเหมือนจริง

ข งานจิตรกรรมแบบตัดทอน

ค งานจิตรกรรมแบบตามความรู้สึก

51. ผลงานบิดเบือนไปจากของจริง ข

52. ศิลปินมุ่งแสดงอารมณ์ความรู้สึกใน

ผลงาน ค

53. ศิลปินสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานดังที่ตามองเห็น ก

54. “horizontal line” สำคัญอย่างไร

ก เป็นการกำหนดว่าควรใช้เส้นลักษณะใดในผลงาน

ข เป็นการช่วยกำหนดองค์ประกอบในภาพว่าควรประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง

☒ ค เป็นการวางแผนการเขียนภาพว่าต้องการแสดงส่วนใดมากกว่าระหว่างพื้นดินกับท้องฟ้า

ง ถูกทุกข้อ

55. ข้อใดกล่าว “ไม่ถูกต้อง” เกี่ยวกับการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม

ก สร้างสรรค์โดยใช้สื่อวัสดุต่างชนิดกัน

มาประกอบเข้าเป็นองค์ประกอบภาพ

ข ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับ คุณลักษณะเฉพาะของวัสดุ

ค งานศิลปะสื่อผสมที่ดีต้องแสดงออกถึงการผสมผสานกันระหว่างแนวความคิดกับผลงานให้ลงตัวมากที่สุด

☒ ง งานศิลปะสื่อผสมสร้างสรรค์ได้เฉพาะผู้ที่ มีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์งานศิลปะมาอย่างเชี่ยวชาญเท่านั้น

56. นุชสร้างผลงานโดยนำความขัดแย้งมาใช้ในภาพ นักเรียนคิดว่าผลงานของนุชจะเป็นอย่างไร

ก เกิดคุณค่าทางความงาม

ข ผลงานมีความน่าสนใจ

ค ช่วยให้องค์ประกอบในภาพมีความกลมกลืน

☒ ง ถูกทุกข้อ

57. วัสดุที่ “ไม่สามารถ” นำมาสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติได้ คือข้อใด

ก ดินน้ำมัน

ข ดินเหนียว

ค ปูนปลาสเตอร์

☒ ง ไม่มีข้อใดถูก

58. ข้อใด “ไม่จัด” เป็นการสร้างงานทัศนศิลป์ที่ถ่ายทอดมาจากประสบการณ์

- ก อ้วนวาดภาพทะเลเมื่อไปเที่ยวกับครอบครัว

ข อ้วนวาดภาพสัตว์ประหลาดจากหนังสือการ์ตูน

- ค อ้วนวาดภาพชาวเขาเมื่อไปเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนกับเพื่อน ๆ

- ง เอกวาดภาพความงดงามของวัดพระแก้วเมื่อมาทัศนศึกษากับโรงเรียน

59. เส้นในงานศิลปะ หมายถึงข้อใด

- ก เส้นในจินตนาการมองไม่เห็นด้วยสายตา

ข เส้นในความรู้สึกคิดคำนึงจากภาพที่เห็น

- ค เส้นภายนอกของวัตถุจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง

ง ถูกทุกข้อ

60. จุดเด่นในงานศิลปะจะมีพื้นที่เท่าไรของพื้นที่ทั้งหมด

ก 20-30%

- ข 30-40%

- ค 40-50%

- ง 50-60%

61. ภาพที่แสดงความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ หนา-บาง เป็นงานทัศนศิลป์แบบกี่มิติ

- ก 2 มิติ

ข 3 มิติ

- ค 4 มิติ

- ง ถูกทุกข้อ

62. เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในผลงานทัศนศิลป์

จะต้องมีสิ่งใด

- ก ความคิดสร้างสรรค์

- ข ความรู้สึกและอารมณ์

- ค ความแตกต่างกันในผลงาน

ง ความสัมพันธ์สอดคล้องกับเรื่องราว

63. จิตรกรต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติในด้านใดมากที่สุด

- ก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการติดต่อ

- ข ประสานงาน

- ค มีใจรักและสนใจในวิทยาการและแฟชั่นใหม่ๆ เสมอ

- ด รับผิดชอบต่อสังคมในการออกแบบอย่างมีวิจารณ์ญาณ

ง มีจินตนาการสูงและสามารถถ่ายทอดจินตนาการออกมาเป็นผลงานได้

64. การสร้างรูปอนุสาวรีย์ เป็นงานอาชีพใด

- ก จิตรกร

ข ประติมากร

- ค มัณฑนากร

- ง นักออกแบบผลิตภัณฑ์

65. “หนึ่งชื่นชอบและอยากมีอาชีพเกี่ยวกับ

การออกแบบเครื่องใช้สอยใน

ชีวิตประจำวัน” จากข้อความหนึ่งอยาก

ประกอบอาชีพใด

ก นักออกแบบผลิตภัณฑ์

- ข นักออกแบบนิเทศศิลป์

- ค นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

- ง นักออกแบบเครื่องเคลือบดินเผา

66. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำนิตยสาร คือข้อใด

ก มัณฑนากร

ข นักเขียนการ์ตูน

ค นักออกแบบนิเทศศิลป์

ง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

67. อาชีพที่ “ไม่เกี่ยวข้อง” กับทัศนศิลป์คือข้อใด

ก นักโภชนาการ

ข นักเขียนการ์ตูน

ค นักออกแบบนิเทศศิลป์

ง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 68–72

ก นักออกแบบเครื่องเคลือบดินเผา

ข นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

ค นักออกแบบผลิตภัณฑ์

ง นักออกแบบนิเทศศิลป์

จ มัณฑนากร

68. interior designer **จ.**

69. product designer **ค.**

70. ceramic designer **ก.**

71. costume designer **ข.**

72. visual communication designer **ง.**

73. อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างที่อยู่อาศัยมากที่สุดคืออาชีพใด

ก มัณฑนากร

ข ประติมากร

ค นักออกแบบผลิตภัณฑ์

ง นักออกแบบนิเทศศิลป์

74. วอลต์ ดิสนีย์ เกี่ยวข้องกับอาชีพใด

ก นักเขียนการ์ตูน

ข นักออกแบบนิเทศศิลป์

ค นักออกแบบผลิตภัณฑ์

ง นักออกแบบเครื่องเคลือบดินเผา

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 75–77

ก รูปแบบเหมือนจริง

ข รูปแบบตัดทอน

ค รูปแบบนามธรรม

75. แก้ววาดภาพคุณปู่โดยนำเสนอสิ่งที่ตามองเห็น **ก.**

76. ศิลปินสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในลักษณะ

บิดเบือน **ข.**

77. โก้สร้างผลงานโดยไม่มีรูปแบบแต่มุ่งแสดง

อารมณ์ความรู้สึก **ค.**

78. งานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวกับศาสนามีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด

ก เนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง

ข เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ

ค เนื้อหาเกี่ยวกับประเทศชาติ

ง เนื้อหาเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์

79. อนุสาวรีย์ศิลป์ พีระศรี เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด

ก เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม

ข เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

ค เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ

ง เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ

80. กีฬาวาดภาพน้องสาวได้เหมือนจริง ผลงาน

ของกีฬเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด

ก เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม

ข เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

ค เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ

ง เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ

81. เอกวาดภาพเพื่อมุ่งแสดงการโกงกินของ

นักการเมือง ผลงานของเอกเป็นเนื้อหา

เกี่ยวกับสิ่งใด

ก เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม

ข เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล

ค เนื้อหาเกี่ยวกับอารมณ์

ง เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ

82. ครูวิเคราะห์ภาพสมชายว่าต้องพัฒนา

ทักษะฝีมือ และการใช้ทัศนธาตุให้

กลมกลืนกว่านี้ จากประโยชน์ครูวิเคราะห์

ผลงานสมชายในด้านใด

ก ด้านสาระ

ข ด้านความงาม

ค ด้านอารมณ์ความรู้สึก

ง ไม่มีข้อใดถูก

83. ผลงานศิลปะที่ส่งเสริมคุณธรรม

จริยธรรม ให้คุณค่าในด้านใด

ก ด้านสาระ

ข ด้านความงาม

ค ด้านอารมณ์ความรู้สึก

ง ไม่มีข้อใดถูก

84. ข้อใดถือว่าการวิเคราะห์งานศิลปะที่

“ไม่ถูกต้อง”

ก ผลงานไม่ควรค่าแก่การชื่นชมเลย

ข ผลงานแสดงถึงประวัติศาสตร์ไทย

ค ผลงานมีการใช้หลักออกแบบได้อย่าง

เหมาะสม

ง ผลงานสามารถกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก

ของผู้ชมได้

85. สถานที่ใดใช้จัดนิทรรศการผลงานศิลปะ

ก ห้องฟ้าจำลอง

ข หอศิลป์แห่งชาติ

ค โรงละครแห่งชาติ

ง ถูกทุกข้อ

86. การจัดนิทรรศการศิลป์ “ประยัด พงษ์

คำ” เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ประเภทใด

ก สื่อผสม

ค จิตรกรรม

ข ภาพพิมพ์

ง ประติมากรรม

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 87–89

ก นิทรรศการถาวร

ข นิทรรศการชั่วคราว

ค นิทรรศการเคลื่อนที่

87. นิทรรศการวันแม่แห่งชาติ **ข**.

88. นิทรรศการศิลป์พระศรีอริยบรม **ก**.

89. นิทรรศการภาพถ่ายวันวิสาขบูชา **ค**.

90. หลักการประเมินผลงานในการแสดง

นิทรรศการคือข้อใด

ก จากคำบอกเล่าของผู้อื่น

ข จากสมุดแสดงความคิดเห็น

ค จากคำวิจารณ์ของผู้มีความรู้

ง ข้อ ข และ ค ถูก

91. โครงสร้างงานทัศนศิลป์รูปแบบ

“จิตรกรรม” ที่สะท้อนถึงคุณค่าของ
วัฒนธรรมไทย

- ก แอ้มแกะสลักรูปคนปู
- ข เอี่ยมพภาพด้วยเศษวัสดุ
- ค เค้นปั้นตุ๊กตาตัวการ์ตูนที่ชื่นชอบ

ง ทอวาดภาพประเพณีการแห่เทียน
พรรษา

92. ผลงานประติมากรรมที่สะท้อนคุณค่าของ

วัฒนธรรมไทยคือข้อใด

- ก พระพุทธรูป
- ข อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
- ค เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด

ง ทุกข้อ

93. ข้อใด “ไม่จัด” เป็นการสร้างงาน

ประติมากรรมที่สะท้อนคุณค่าของ
วัฒนธรรมไทย

- ก การแกะสลักต้นเทียนพรรษา
- ข การปั้นเครื่องใช้สอยในครัวเรือน
- ค** การปั้นตุ๊กตาฮีโร่ที่ชื่นชอบในการ์ตูน
- ง การสร้างงานเครื่องปั้นดินเผาของช่าง
ไทย

94. สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาซึ่ง

สะท้อนถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทยคือข้อ
ใด

- ก** โบสถ์
- ข ตำหนัก
- ค พิพิธภัณฑ
- ง พระบรมมหาราชวัง

95. งานทัศนศิลป์ในข้อใดที่โน้มนำให้

เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในสถาบัน
พระมหากษัตริย์

- ก พระพุทธรูปปางมารวิชัย
- ข ประติมากรรมชื่อขลุ่ยทิพย์
- ค จิตรกรรมฝาผนังชุดปริศนาธรรม

ง สถาปัตยกรรมพระที่นั่งจักรีมหา
ปราสาท

96. ภาพสลักลายเส้นบนเพดานหินในอุโมงค์

มณฑปวัดศรีชุม เป็นงานจิตรกรรมในสมัย
ใด

- ก สมัยเชียงแสน

ข สมัยสุโขทัย

- ค สมัยอยุธยา
- ง สมัยรัตนโกสินทร์

97. จิตรกรรมบนทวารบาลประตู วัดใหญ่

สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี เป็นงาน
จิตรกรรมในสมัยใด

- ก สมัยเชียงแสน

ข สมัยสุโขทัย

ค สมัยอยุธยา

- ง สมัยรัตนโกสินทร์

98. งานจิตรกรรมสมัยใดระบายสีแบน ๆ ไม่มี

การใช้แสงเงา ใช้วิธีการเขียนด้วยเส้น นิยม
แสดงเรื่องราวของกษัตริย์ เทพเจ้า และการ
ล่าสัตว์

ก สมัยเมโสโปเตเมีย

ข สมัยอียิปต์

ค สมัยกรีก

ง สมัยโรมัน

99. ศิลปะที่มีความหรูหรา ฟุ่มเฟือย คือศิลปะ
ในสมัยใด
- ก สมัยโรมัน
- ข สมัยกอทิก
- ค สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา
- ง สมัยโรโกโก

100. สถาปัตยกรรมศิลปะบาโรกมีลักษณะ
อย่างไร
- ก หลังคาโค้งเป็นครึ่งวงกลม
- ข มีการตกแต่งอย่างพิถีพิถัน
- ค เน้นเส้นตรงปลายยอดแหลมสูง
- ง ใช้โครงสร้างแบบคานาวางพาดเสา

ตอนที่ 2

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ทัศนธาตุ หมายถึงอะไร

แนวคำตอบ: ทัศนธาตุ หมายถึง ส่วนประกอบของศิลปะที่มองเห็นได้ ซึ่งประกอบด้วยจุด เส้น รูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน แสงเงา สี ที่ว่าง และลักษณะผิว ทัศนธาตุเป็นส่วนประกอบสำคัญของศิลปะ สามารถนำมาจัดให้ประสานกลมกลืนเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อความหมายตามแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์

2. ความเป็นเอกภาพ หมายถึงอะไร

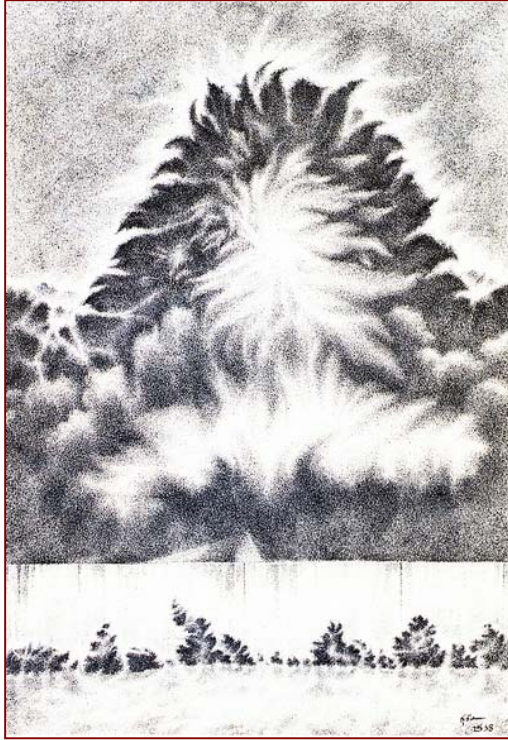
แนวคำตอบ: ความเป็นเอกภาพ หมายถึง ความประสานกลมกลืน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มก้อน ไม่กระจัดกระจาย และแสดงออกให้เห็นได้ถึงความพอดีของความงาม

3. อธิบายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์มาตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: เทคนิค วิธีการ เกิดจากการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความพิเศษ ความก้าวหน้า ความแปลก คัดแปลงเป็นรูปแบบ (style) ซึ่งเป็นวิธีการแสดงออกที่ศิลปินแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน และเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความสำเร็จของศิลปินแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม

เทคนิค วิธีการและรูปแบบการสร้างงานมีความสัมพันธ์กัน เทคนิค วิธีการไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม การนำเทคนิค วิธีการมาใช้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และลักษณะการแสดงออกเฉพาะตัวที่ค้นพบหรือเลือกใช้

4. บรรยายการใช้ทัศนธาตุจากภาพต่อไปนี้มาตามความเข้าใจ



แนวคำตอบ: ผลงานแสดงค่าความ

อ่อนแก่ของสีที่แตกต่างกัน บริเวณน้ำหนัก

อ่อนจะใช้จุดเล็กและห่าง ส่วนบริเวณ

น้ำหนักเข้มจะใช้จุดหนาแน่น เพื่อให้เกิด

ความรู้สึกทางมิติ ตื้น-ลึก ใกล้-ไกล ภายใน

5. อธิบายการนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างงานศิลปะสื่อผสม มาตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: การสร้างงานศิลปะสื่อผสมหลักการออกแบบจะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ผลงานจะนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ศิลปะสื่อผสมให้เกิดคุณค่าทางความงาม หลักการออกแบบ ประกอบด้วย ความเป็นเอกภาพ

(unity) ความสมดุล (balance) จุดเด่น (dominance) ความกลมกลืน (harmony) และความขัดแย้ง

(contrast)

6. การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ หมายถึงอะไร

แนวคำตอบ: งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ หมายถึง การถ่ายทอดความงามและความรู้สึกนึกคิด

ลงบนแผ่นกระดาษ ผ้าใบ หรือวัสดุอื่นที่มีผิวเรียบ โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา ฯลฯ

สร้างสรรค์ให้เกิดภาพลวงตา แสดงความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ ของวัตถุ สิ่งของ หรือทิวทัศน์ ดูแล้วมี

ระยะใกล้-ไกล ให้ความรู้สึกสมจริง

7. ถ้านักเรียนต้องประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ นักเรียนอยากประกอบอาชีพอะไร เพราะเหตุใด

(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

8. จุดประสงค์และเป้าหมายในการจัดนิทรรศการของนักเรียนคืออะไร

แนวคำตอบ: การจัดแสดงนิทรรศการของนักเรียนจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ เช่น แสดงผลงานการประกวดภาพวาด สิ่งประดิษฐ์ บทประพันธ์ ซึ่งเป็นผลงานของนักเรียนเองนำมาติดแสดงไว้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน นักเรียนที่มีผลงานร่วมแสดงจะเกิดความภาคภูมิใจ ตั้งใจสร้างสรรค์ผลงานต่อไป นักเรียนที่เข้าชมผลงานก็จะได้มีโอกาสรับความรู้ต่าง ๆ และเกิดความมุ่งมั่นที่จะสร้างผลงานในโอกาสต่อไป

9. ยกตัวอย่างงานสถาปัตยกรรมกับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

แนวคำตอบ: โถงประสาท วัดราชบพิธราชมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร เป็นสถาปัตยกรรมไทยที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมไทยในด้านความศรัทธา ในการทำบุญหรือการสร้างพุทธานุชา นอกจากนี้ผลงานยังสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมในด้านเอกลักษณ์ทางศิลปกรรม และสุนทรียะ

10. อธิบายงานจิตรกรรมสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาตามความเข้าใจ

แนวคำตอบ: งานจิตรกรรมในสมัยนี้แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับคริสต์ศาสนาน้อยลง แต่กลับเน้นเรื่องราวชีวิตปัจจุบันมากขึ้น มีการนำเอาตำนานสมัยกรีก โรมัน และเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มาสร้างเป็นภาพ จิตรกรรมสมัยนี้มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้หลักองค์ประกอบศิลป์ (composition) หลักกายวิภาค (anatomy) หลักการเขียนภาพทัศนียวิทยา (perspective drawing) และมีการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีหลักการ และเทคนิคทางศิลปะขึ้นมาใหม่ ทำให้ผลงานจิตรกรรมมีความงามที่กลมกลืนและมีความสัมพันธ์กับการมองเห็น มีดุลยภาพ ทำให้เกิดคุณค่าทางความงามสูงสุด



ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1. มีวินัย	1. มีการวางแผนการทำงานและจัดระบบการทำงาน				3 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	2. ทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้				
	3. ตรวจสอบความถูกต้อง ความเรียบร้อย หรือคุณภาพของงาน				
2. ใฝ่เรียนรู้	4. มีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะแสวงหาความรู้				2 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
	5. ชอบสนทนา ซักถาม ฟัง หรืออ่านเพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น				
	6. มีความสุขที่ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้				
3. เป็นอยู่พอเพียง	7. ใช้จ่ายทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน เสื้อผ้า สิ่งของ อย่าง ประหยัด				1 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	8. ใช้น้ำ ไฟฟ้า และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างประหยัดและ คุ้มค่า				
	9. มีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม				
4. รักความเป็นไทย	10. ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง				
	11. รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนและมีสัมมาคารวะ				
	12. ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์				
	13. มีส่วนร่วมในการเผยแพร่และอนุรักษ์วัฒนธรรมและ ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย				
5. ใส่ใจส่วนรวม (มีจิตสาธารณะ)	14. เสียสละ มีน้ำใจ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น				
	15. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน				
6. มีความรับผิดชอบ	16. ยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย				
	17. ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ตามกำหนดและตรงต่อ เวลา				
7. ซื่อสัตย์สุจริต	18. บันทึกข้อมูลตามความเป็นจริงและไม่ใช้ความคิดเห็นของ ตนเองไปเกี่ยวข้อง				
	19. ไม่แอบอ้างผลงานของผู้อื่นว่าเป็นของตน				
	20. เคารพหรือปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา หรือระเบียบของกลุ่ม ที่กำหนดไว้				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน



ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วใส่คะแนนลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1. การสื่อสาร	1. ใช้วิธีการสื่อสารในการนำเสนอข้อมูลความรู้ได้อย่างเหมาะสม				3 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	2. เลือกรับข้อมูลความรู้ด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง				
2. การใช้เทคโนโลยี	3. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง				2 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
	4. เลือกใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม				
3. การคิด	5. สรุปความคิดรวบยอดหรือสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษา				1 หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	6. แปลความ ตีความ หรือขยายความของคำ ข้อความ ภาพ และสัญลักษณ์ในเรื่องที่ศึกษา				
	7. วิเคราะห์หลักการและนำหลักการไปใช้ได้อย่างสมเหตุสมผล				
4. การแก้ปัญหา	8. ตั้งคำถามหรือตั้งสมมุติฐานต่อเรื่องที่ศึกษาอย่างมีระบบ				
	9. รวบรวมข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
	10. ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลความรู้ที่ได้จากการเก็บรวบรวม				
	11. นำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินมาวิเคราะห์หรือแยกแยะเพื่อระดมความคิดในการทดสอบสมมุติฐาน				
	12. ทดสอบสมมุติฐานและสรุปเป็นหลักการด้วยภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย				
	13. นำข้อมูลความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน				
5. ทักษะ/ กระบวนการ	14. มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม				
	15. ร่วมกันวางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงานกับสมาชิกในกลุ่ม				
	16. เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม				
	17. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ				
	18. ช่วยลดข้อขัดแย้งและแก้ปัญหาของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
	19. สร้างสรรค์ผลงานเสร็จทันเวลาและมีคุณภาพ				
	20. ภูมิใจและพึงพอใจในผลงานและการทำงานกลุ่ม				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี

☐ พอใช้

☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่าง มิตินคุณภาพของแบบประเมินโครงการ

เรื่อง _____ กลุ่มที่ _____

ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

เลข ที่	ข้อ-สฤด	รายการประเมิน				รวม จำนวน รายการที่ ผ่านเกณฑ์ ขั้นต่ำ	สรุปผล	
		ความสำคัญของการจัดทำโครงการ	เนื้อหาของโครงการ	กระบวนการทำงาน	การนำเสนอโครงการ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

เกณฑ์การประเมิน

รายการที่ 1 ความสำคัญของการจัดทำโครงการ

4 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหา และมีประโยชน์ในชีวิตจริง

3 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บางส่วนไม่ สอดคล้องกับเนื้อหา แต่มีประโยชน์ในชีวิตจริง

2 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง

1 หมายถึง มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม แต่ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง

รายการที่ 2 เนื้อหาของโครงการ

4 หมายถึง เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน ใช้แนวคิดและข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม และมีการสรุปได้ดี

3 หมายถึง เนื้อหาเกือบทั้งหมดถูกต้อง ใช้แนวคิดที่เหมาะสม มีข้อมูลข่าวสารบางเรื่องไม่เหมาะสม และการสรุปต้องแก้ไข

2 หมายถึง เนื้อหาบางส่วนถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสารบางส่วนต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไข

1 หมายถึง เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไขทั้งหมด

รายการที่ 3 กระบวนการทำงาน

4 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน

3 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ แต่ขาดการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน

2 หมายถึง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ แต่ไม่ได้ดำเนินงานตามแผน แม้จะปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานก็ตาม

1 หมายถึง มีการวางแผนไม่เป็นระบบ การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ

รายการที่ 4 การนำเสนอโครงการ

4 หมายถึง สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3 หมายถึง สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่ค่อยเหมาะสม แต่ข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2 หมายถึง สื่อความหมายไม่ค่อยชัดเจน ข้อมูลบางส่วนขาดสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งหมด

1 หมายถึง สื่อความหมายไม่ชัดเจน ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมอย่างน้อยระดับ 3 ขึ้นไปในแต่ละรายการ จำนวน 3 ใน 4 รายการ



ตอนที่ 3.4

ใบกิจกรรม แบบบันทึก
และแบบประเมิน



และแบบประเมิน

ใบกิจกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1



ใบกิจกรรมที่ 1 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง จุด



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง จุด ให้ถูกต้อง



ตอนบ่ายวันอาทิตย์ที่เกาะเลอกรองต์แฌดต์ (A Sunday Afternoon on the Island of La Grande Jatte)

ผลงานของจอร์จ เซอรา (Georges Seurat)

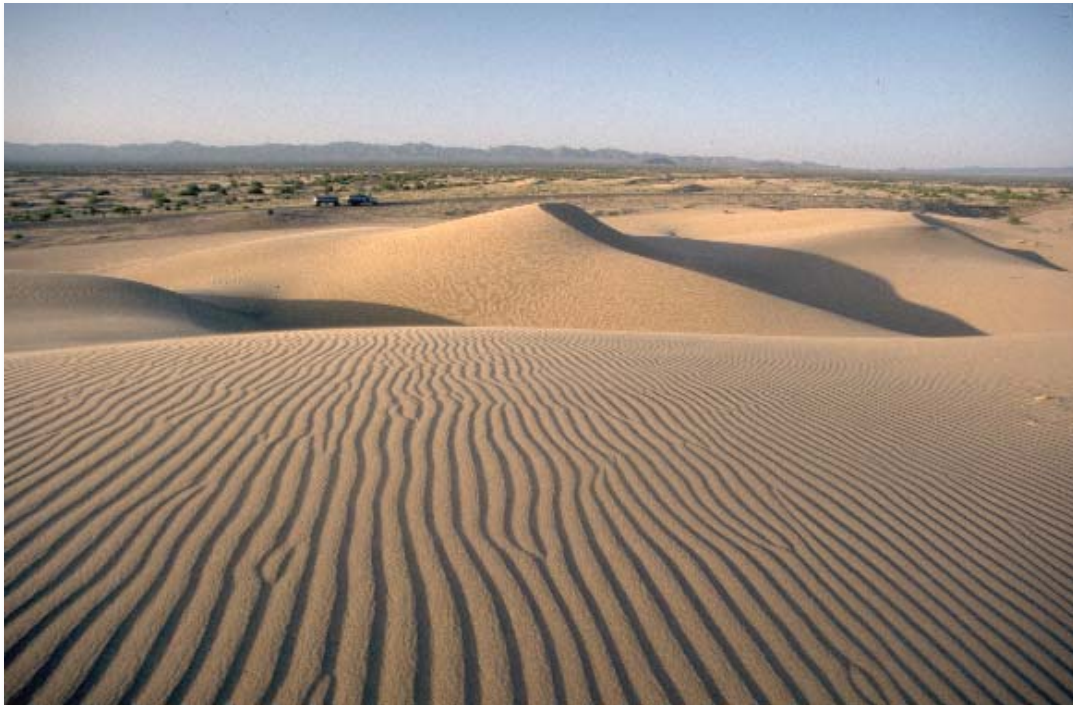
แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพผลงานทัศนศิลป์ประเภทงานจิตรกรรม สร้างสรรค์โดยใช้
วิธีการแต้มสีเป็นจุดเล็ก ๆ แสดงความงามของรูปคนและทิวทัศน์ด้วยการเน้นน้ำหนักอ่อนและเข้มทำ
ให้ภาพมีมิติงดงาม



ใบกิจกรรมที่ 2 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง เส้น



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง เส้น ให้ถูกต้อง



แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพถ่ายทะเลทราย แสดงให้เห็นเส้นโค้งที่ให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว เส้นเหล่านี้เกิดจากการพัดของกระแสลมทำให้เกิดเป็นแนวสันทรายเล็ก ๆ ขึ้น และมีลักษณะเป็นเส้น



ใบกิจกรรมที่ 3 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง รูปร่างและรูปทรง



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง รูปร่างและรูปทรง
ให้ถูกต้อง



แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพถ่ายกระรอกกำลังกินอาหาร ภาพแสดงให้เห็นลักษณะ
รูปร่างและรูปทรงที่สวยงามของกระรอก ซึ่งเป็นรูปร่างและรูปทรงในสิ่งแวดล้อม



ใบกิจกรรมที่ 4 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ขนาด สัดส่วน



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ขนาด สัดส่วนให้

ถูกต้อง



แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพผลงานประติมากรรมนูนสูง ที่แสดงให้เห็นการกำหนด
ขนาด สัดส่วนของภาพได้อย่างชัดเจน โดยกำหนดให้ส่วนระยะหน้าของภาพมีขนาด สัดส่วนที่
ใหญ่และค่อย ๆ ลดหลั่นไปเรื่อย ๆ ทำให้เกิดระยะขึ้นในภาพ



ใบกิจกรรมที่ 5 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง แสงเงา



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง แสงเงาให้ถูกต้อง



แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพผลงานทัศนศิลป์ประเภทงานจิตรกรรม สร้างสรรค์โดย
การนำแสงเงามาใช้เพื่อแสดงความงามทางด้านมิติ ทำให้เกิดระยะใกล้-ไกล ตื้น-ลึก ภายในภาพ
และเป็นการนำแสงเงามาใช้เพื่อเน้นจุดเด่นภายในภาพทำให้ภาพดูน่าสนใจมากขึ้น



ใบกิจกรรมที่ 6 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง สี



นักเรียนนำภาพสิ่งแวดล้อมหรืองานทัศนศิลป์ที่สนใจมาติดลงในกรอบที่กำหนดให้ แล้ว
เขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง สี ให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



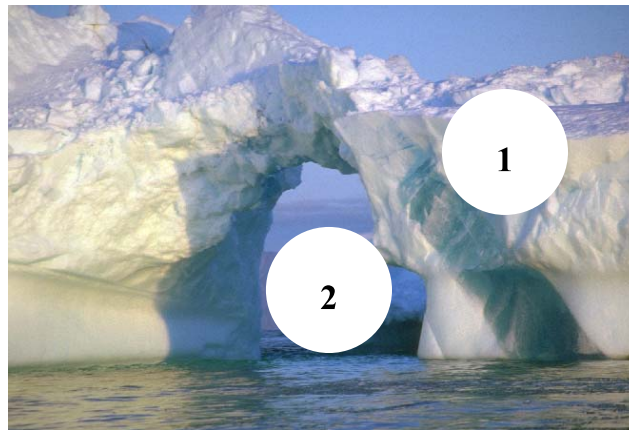
(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 7 พิจารณาภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ที่ว่าง



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ที่ว่าง ให้ถูกต้อง



หมายเลขใดคือบริเวณว่าง _____ หมายเลข 2



หมายเลขใดคือบริเวณว่าง _____ หมายเลข 1



ใบกิจกรรมที่ 8 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง พื้นผิว



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง พื้นผิว ให้ถูกต้อง



Mulberry Tree

ผลงานของฟินเซนต์ ฟัน โคอก (Vincent van Gogh)

แนวทางการบรรยายภาพ: แสดงความงามของภาพด้วยพื้นผิว เป็นการสร้างสรรค์ด้วยการ
ป่ายลีที่หนาเพื่อสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกจนบางครั้งทำให้ภาพผิดเพี้ยนไปจากของจริงเนื่องจากทุก
รอยป่ายล้วนถูกถ่ายทอดจากความรู้สึกภายในของศิลปิน



ใบกิจกรรมที่ 9 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ความเป็นเอกภาพ



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ความเป็นเอกภาพ
ให้ถูกต้อง



แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพถ่ายพ่อแม่กำลังให้อาหารลูกนก แสดงการจัด
องค์ประกอบของภาพให้มีความเป็นเอกภาพของเรื่องราวในลักษณะการจัดกลุ่ม



ใบกิจกรรมที่ 10 ระบุความสมดุลของภาพ



นักเรียนเติมข้อความได้ภาพที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง โดยพิจารณาว่าเป็นความสมดุลใน
สิ่งแวดล้อมหรือความสมดุลในงานทัศนศิลป์



แนวคำตอบ: ความสมดุลในสิ่งแวดล้อม



แนวคำตอบ: ความสมดุลในงานทัศนศิลป์



ใบกิจกรรมที่ 11 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง จุดเด่น



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง จุดเด่น ให้ถูกต้อง



แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นผลงานทัศนศิลป์ประเภทงานจิตรกรรม แสดงการเน้น

จุดเด่นภายในภาพโดยการใช้สีที่เข้มของแสงเงาไล่ระยะแสงสว่างและเงามืด และการจัดวางตำแหน่งของจุดเด่นใกล้กับจุดกึ่งกลางของภาพทำให้จุดเด่นชัดเจนมากยิ่งขึ้น



ใบกิจกรรมที่ 12 บรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ความกลมกลืน



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพโดยใช้ความรู้เรื่อง ความกลมกลืน ให้ถูกต้อง



แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพผลงานทัศนศิลป์ประเภทงานจิตรกรรม แสดงความกลมกลืนภายในภาพด้วยเชิงสีแปร่งที่เป็นเส้นโค้งลักษณะต่าง ๆ ให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหวอย่างสวยงาม



ใบกิจกรรมที่ 13 พิจารณาและบรรยายภาพโดยใช้ความรู้ เรื่อง ความขัดแย้ง



นักเรียนพิจารณาภาพที่กำหนดให้ว่าเป็นความขัดแย้งประเภทใด เขียนเครื่องหมาย ✓
ลงใน ○ ให้ถูกต้อง แล้วเขียนบรรยายใต้ภาพให้ถูกต้อง



- ☒ ความขัดแย้งในสิ่งแวดล้อม
☐ ความขัดแย้งในงานทัศนศิลป์

แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพถ่ายฝูงนกกระยาง เป็นการจัดองค์ประกอบของภาพให้
มีความขัดแย้งด้วยเส้น ซึ่งสังเกตเห็นได้จากแนวเส้นตรงของท่อน้ำด้านหลังภาพมีลักษณะที่
ขัดแย้งกับคอกของนกกระยางที่เป็นเส้นโค้งต่าง ๆ



- ☐ ความขัดแย้งในสิ่งแวดล้อม
☒ ความขัดแย้งในงานทัศนศิลป์

แนวทางการบรรยายภาพ: เป็นภาพถ่ายผลงานทัศนศิลป์ประเภทงานประติมากรรมแสดง
ความขัดแย้งภายในภาพด้วยเส้น สังเกตเห็นได้จากเส้นรอบนอกของงานประติมากรรมเป็นเส้น
อิสระ แต่แนวเสาด้านหลังกลับเป็นลักษณะเส้นตรงแนวดิ่ง จึงให้ความรู้สึกที่ขัดแย้งกัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2



ใบกิจกรรมที่ 14 ระบุเทคนิค วิธีการที่ศิลปินนิยมใช้ใน การสร้างผลงานจิตรกรรม



นักเรียนนำข้อความเทคนิค วิธีการที่ศิลปินนิยมใช้ในการสร้างผลงานจิตรกรรมเติมได้ภาพที่กำหนดให้ถูกต้อง

เทคนิคสีน้ำ

เทคนิคสีชอล์ก

เทคนิคสีน้ำมัน

เทคนิคสีอะคริลิก



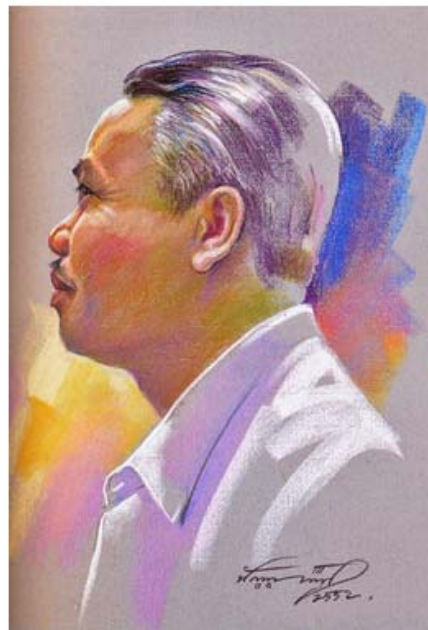
เทคนิคสีน้ำ



เทคนิคสีน้ำมัน



เทคนิคสีอะคริลิก



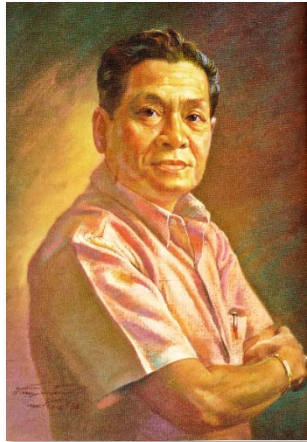
เทคนิคสีชอล์ก



ใบกิจกรรมที่ 15 บรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปิน



นักเรียนบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานจิตรกรรมที่กำหนดให้ถูกต้อง



เสรี หวังในธรรม

เทคนิค สีชอล์กบนกระดาษ

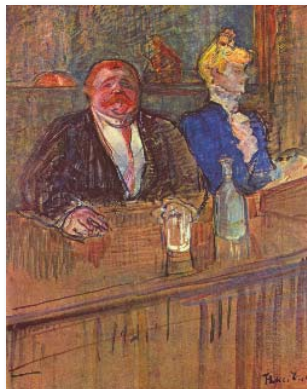
ศิลปิน ปัญญา เพ็ชรชู

แนวทางการบรรยาย: เป็นการเขียนสีชอล์กแบบงาน

จิตรกรรม คือ การใช้สีชอล์กประเภทเนื้ออ่อนลงสีให้ทั่ว

กระดาษแล้วเกลี่ยน้ำหนักด้วยแท่งกระดาษม้วน ทำให้ได้ภาพที่

มีสีสั่น แสงเงาที่นุ่มนวล ใกล้เคียงกับภาพเทคนิคสีน้ำมัน



The Bar

เทคนิค สีชอล์กบนกระดาษ

ศิลปิน อองรี เดอ ตูลูส-โลเตรก (Henri de Toulouse-Lautrec)

แนวทางการบรรยาย: เป็นการเขียนสีชอล์กแบบภาพวาดเส้น

คือ การลงสีเพียงบางส่วน ใช้วิธีการปาดส่วนด้านข้างของแท่งสีชอล์ก

อย่างฉับไว ไม่เน้นเส้นรอบนอก และใช้เส้นขีดไขว้เน้นบางส่วน มี

ลักษณะเดียวกับงานวาดเส้น



ดอกฟูจิในฤดูใบไม้ผลิที่แคลิฟอร์เนีย

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ศิลปิน ประทีป บัวบุศย์

แนวทางการบรรยาย: เป็นผลงาน

จิตรกรรมสากลประเภทภาพทิวทัศน์

เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ สีชนิดนี้มีส่วนผสม

ของผงสีกับน้ำมันลินสีด จึงทำให้มีคุณสมบัติ

เหนียว ชื่น และมีแรงยึดเกาะสูง สามารถ

ระบายบนพื้นระนาบต่าง ๆ ได้ดี



ใบกิจกรรมที่ 16 บรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการ สร้างงานภาพพิมพ์



นักเรียนนำผลงานภาพพิมพ์ที่ชื่นชอบคัดลงในกรอบที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายเทคนิค
วิธีการของศิลปินในการสร้างงานภาพพิมพ์ให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 17 จับคู่ภาพกับข้อความ



นักเรียนจับคู่ภาพกับข้อความให้ถูกต้อง



เทคนิคการปั้น
(modeling)

เทคนิคการแกะสลัก
(carving)

เทคนิคการหล่อ
(casting)



ใบกิจกรรมที่ 18 บรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินใน การสร้างงานศิลปะสื่อผสม



นักเรียนเขียนบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานศิลปะสื่อผสมให้ถูกต้อง



พลังแห่งชีวิต

เทคนิค สื่อผสม

ศิลปิน วิโชค มุกดามณี

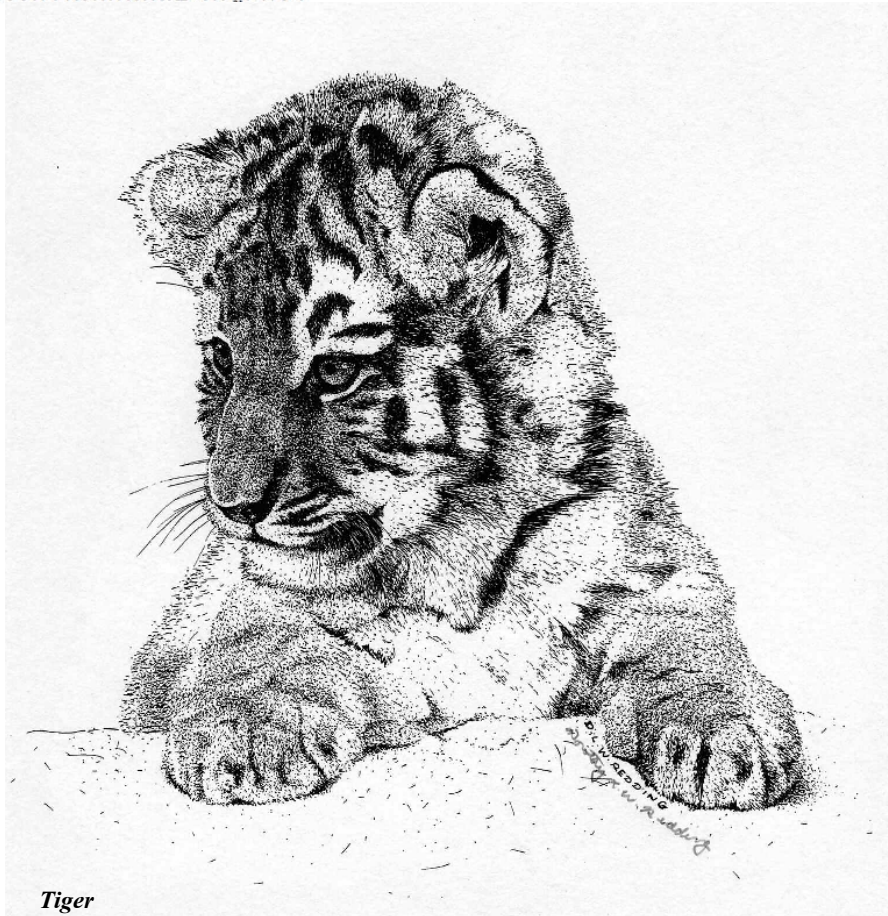
แนวทางการบรรยาย: เป็นผลงานศิลปะสื่อผสมที่สร้างสรรค์โดยการใช้สื่อวัสดุต่างชนิดกัน
มาประกอบเข้าด้วยกันตามหลักองค์ประกอบศิลป์ โดยสื่อความหมายและเรื่องราวตามความคิดและ
จินตนาการของศิลปิน



ใบกิจกรรมที่ 19 บรรยายวิธีการนำจุดมาใช้ในการ การสร้างผลงานทัศนศิลป์



นักเรียนบรรยายผลงานวาดเส้นที่กำหนดให้ โดยใช้ความรู้เรื่อง การนำจุดมาใช้ในการ
สร้างผลงานทัศนศิลป์ ให้ถูกต้อง



Tiger

เทคนิค วาดเส้นด้วยปากกา

แนวทางการบรรยาย: เป็นผลงานทัศนศิลป์ที่นำจุดมาใช้เพื่อแสดงความงามของรูปและมิติ
โดยแสดงค่าความอ่อนแก่ของสีที่แตกต่างกัน บริเวณน้ำหนักอ่อนจะใช้จุดเล็กและห่าง ส่วนบริเวณ
น้ำหนักเข้มจะใช้จุดหนาแน่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกทางมิติ ตื้น-ลึก ใกล้-ไกล ภายในภาพ



ใบกิจกรรมที่ 20 บรรยายวิธีการนำเสนอใช้ การสร้างงานทัศนศิลป์



นักเรียนเขียนบรรยายภาพที่กำหนดให้ โดยใช้ความรู้เรื่อง การนำเสนอใช้ในการสร้างสรรค์
งานทัศนศิลป์ ให้ถูกต้อง



Allee von Middelharnis

เทคนิค สีน้ำมันผ้าใบ

ศิลปิน ไมน์เคิร์ต ฮอบบีมา (Meindert Hobbema)

แนวทางการบรรยาย: เป็นการนำเสนอใช้เพื่อให้ความรู้สึกด้านมิติในงานจิตรกรรม เพื่อ
ลวงตาและให้ความรู้สึกด้านมิติ ว่าภาพมีระยะตื้น-ลึก ใกล้-ไกล หรือเคลื่อนไหว



ใบกิจกรรมที่ 21 บรรยายวิธีการนำรูปร่าง รูปทรง มาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์



นักเรียนสร้างสรรค์งานจิตรกรรมโดยนำรูปร่าง รูปทรงมาใช้ในการสร้างผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ถ่ายภาพผลงานติดลงในกรอบ แล้วบรรยายวิธีการนำรูปร่าง รูปทรงมาใช้ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 22 บรรยายวิธีการนำขนาด สัดส่วน มาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์



นักเรียนนำภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ชื่นชอบคิดลงในกรอบที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยาย
วิธีการนำขนาด สัดส่วนมาใช้ในการสร้างงานให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 23 ระบุวิธีการนำเสนอมาใช้ใน การสร้างงานทัศนศิลป์



นักเรียนนำข้อความวิธีการนำเสนอมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์เติมได้ภาพที่กำหนดให้
ถูกต้อง

- ☐ การนำเสนอมาเพื่อแสดงอารมณ์และความรู้สึกของผลงาน
- ☐ การนำเสนอมาเพื่อแสดงมิติของผลงาน



การนำเสนอมาเพื่อแสดงมิติของ
ผลงาน



การนำเสนอมาเพื่อแสดงอารมณ์
และความรู้สึกของผลงาน



ใบกิจกรรมที่ 24 บรรยายวิธีการนำสีมาใช้ในการ สร้างงานทัศนศิลป์



นักเรียนนำภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ชื่นชอบติดลงในกรอบที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยาย
วิธีการนำสีมาใช้ในการสร้างงานให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 25 บรรยายงานจิตรกรรมซึ่งนำ ที่ว่างมาใช้ในการสร้างผลงาน



นักเรียนสังเกตภาพที่กำหนดให้ แล้วบรรยายวิธีการนำบริเวณว่างมาใช้ในการสร้างสรรค์งาน
ทัศนศิลป์ให้ถูกต้อง



ป่าฟองแดนโบลัวในยามเช้า

เทคนิค สีน้ำมัน

ศิลปิน เตโอดอร์ รูสโซ

แนวทางการบรรยาย: เป็นการนำที่ว่างมาใช้ลดความทึบตัน อึดอัดของภาพ ทำให้โปร่งตา
และเห็นจุดเด่นกลางภาพงดงาม



ใบกิจกรรมที่ 26 บรรยายวิธีการนำพื้นผิวมาใช้ ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์



นักเรียนนำภาพผลงานทัศนศิลป์ของตนเองหรือศิลปินที่ชื่นชอบติดลงในกรอบที่กำหนดให้
แล้วเขียนบรรยายวิธีการนำพื้นผิวมาใช้ในการสร้างงานให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 27 สร้างสรรค์งานจิตรกรรมโดยนำ เอกภาพมาใช้ในการสร้างผลงาน



นักเรียนสร้างสรรค์งานจิตรกรรมโดยการนำเอกภาพมาใช้ในการสร้างผลงานตามจินตนาการ
และความคิดสร้างสรรค์ ถ่ายภาพผลงานติดลงในกรอบ แล้วบรรยายวิธีการนำเอกภาพมาใช้ในการ
สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 28 บรรยายวิธีการนำความสุข มาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์



นักเรียนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยนำความสุขมาใช้ในการสร้างผลงานตามจินตนาการ
และความคิดสร้างสรรค์ ถ่ายภาพผลงานติดลงในกรอบ แล้วบรรยายวิธีการนำความสุขมาใช้ในการ
สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 29 บรรยายวิธีการนำจุดเด่นมาใช้ ในการสร้างงานทัศนศิลป์



นักเรียนสังเกตภาพงานทัศนศิลป์ที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายวิธีการนำจุดเด่นมาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์ให้ถูกต้อง



ทางสายกลาง

เทคนิค สีอะคริลิก

ศิลปิน สมภพ บุตรราช

แนวทางการบรรยาย: เป็นผลงานที่แสดงการเน้นจุดเด่นของภาพด้วยขนาดของรูปร่างหรือรูปทรง ทำให้ภาพที่มีขนาดใหญ่มองเห็นได้ง่ายและเด่นชัดกว่าภาพขนาดเล็ก



ใบกิจกรรมที่ 30 จับคู่ภาพกับข้อความ



นักเรียนโยงเส้นจับคู่ภาพกับข้อความให้ถูกต้อง



กลมกลืนด้วยขนาด

กลมกลืนด้วยเส้น

กลมกลืนด้วย
พื้นผิว



ใบกิจกรรมที่ 31 บรรยายวิธีการนำความขัดแย้ง มาใช้ในการสร้างงานทัศนศิลป์



นักเรียนนำภาพผลงานทัศนศิลป์ของตนเองหรือศิลปินที่ชื่นชอบติดลงในกรอบที่กำหนดให้
แล้วเขียนบรรยายวิธีการนำความขัดแย้งมาใช้ในการสร้างงานให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3



ใบกิจกรรมที่ 32 สร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทย



นักเรียนสร้างสรรค์งานจิตรกรรมไทยตามความสนใจ แล้วถ่ายภาพผลงานติดลงในกรอบที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 33 สร้างสรรค์งานประติมากรรมไทย



นักเรียนสร้างสรรค์งานประติมากรรมไทยตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ แล้ว
ถ่ายภาพผลงานติดลงในกรอบที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 34 สร้างสรรค์งานจิตรกรรมสากล



นักเรียนสร้างสรรค์งานจิตรกรรมสากลรูปแบบเหมือนจริงตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ แล้วถ่ายภาพผลงานติดลงในกรอบที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 35 ระบุรูปแบบการสร้างสรรคงาน ประติมากรรมสากล



นักเรียนพิจารณาภาพผลงานประติมากรรมสากลที่กำหนดให้ว่าสร้างสรรคในรูปแบบใด แล้ว
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ให้ถูกต้อง



- ☐ realism
☒ distortion
☐ abstraction



- ☐ realism
☐ distortion
☒ abstraction



- ☒ realism
☐ distortion
☐ abstraction



ใบกิจกรรมที่ 36 สร้างสรรค์งานประติมากรรมสากล



นักเรียนสร้างสรรค์งานประติมากรรมแบบเหมือนจริงตามจินตนาการและความคิด
สร้างสรรค์ แล้วถ่ายรูปติดลงในกรอบที่กำหนดให้ และเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 37 สร้างสรรค์งานศิลปะสื่อผสมโดยใช้ หลักการออกแบบ



นักเรียนสร้างสรรค์งานศิลปะสื่อผสมโดยนำหลักการออกแบบมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ แล้วถ่ายรูปติดลงในกรอบที่กำหนดให้ และเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 38 สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ



นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ แล้ว
ถ่ายรูปติดลงในกรอบที่กำหนดให้ และเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 39 สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ



นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ แล้ว
ถ่ายรูปติดลงในกรอบที่กำหนดให้ และเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 40 ประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการ ออกแบบสร้างงานทัศนศิลป์



- นักเรียนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ โดยนำทัศนธาตุและหลักการออกแบบมาประยุกต์ใช้ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ แล้วถ่ายรูปติดลงในกรอบที่กำหนดให้ และเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการปฏิบัติกิจกรรมนี้

☐ ชอบ

เพราะ

(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

☐ ไม่ชอบ

เพราะ

(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

- นักเรียนคิดว่าอยากปรับปรุงผลงานหรือไม่ อย่างไร

(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 41 สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย ด้วยเทคนิค วิธีการที่หลากหลาย



นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยนำเทคนิค วิธีการต่าง ๆ มาใช้เพื่อสื่อความหมายตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ แล้วถ่ายรูปแบบผลงานติดลงในกรอบที่กำหนดให้ และเขียนชื่อผลงาน และเทคนิค วิธีการ

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



ชื่อผลงาน _____ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

เทคนิค วิธีการ _____ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 42 ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน



1. นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติมาประยุกต์ใช้ตามความคิดสร้างสรรค์

อิสระ

ตัวอย่างผลงาน



ที่ใส่ของใช้รูปช้าง



ของเล่นเคีกรูปแมลง

2. วาดภาพผลงานหรือติดภาพผลงานการประยุกต์ใช้งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติของตนเองลงในกรอบ และเขียนข้อมูลผลงานใต้ภาพ

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน



- 1) ผลงานชื่อ _____ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)
- 2) แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน _____ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)
- 3) การนำไปใช้ _____ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 43 โครงการศึกษาค้นคว้าเทคนิค วิธีการสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย



นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน จัดทำโครงการศึกษาค้นคว้าเทคนิค วิธีการสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมายตามหัวข้อต่อไปนี้

- ☐ ชื่อโครงการ _____
- ☐ ชื่อผู้ปฏิบัติโครงการ
 - 1) _____ 3) _____
 - 2) _____ 4) _____
- ☐ อาจารย์ที่ปรึกษา _____
- ☐ ที่มาและความสำคัญ *แนวทางการเขียนที่มาและความสำคัญ:*
การสร้างงานทัศนศิลป์ในปัจจุบันมีการใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อสื่อความหมายของผลงาน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว แล้วนำมาเปรียบเทียบว่าเทคนิควิธีการใดเหมาะสมที่จะใช้เพื่อสื่อความหมายลักษณะใด
- ☐ วัตถุประสงค์ *แนวทางการเขียนวัตถุประสงค์:*
 - 1) เพื่อศึกษาค้นคว้าเทคนิค วิธีการสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย
 - 2) เพื่อเปรียบเทียบหาความเหมาะสมของเทคนิค วิธีการที่จะใช้เพื่อสื่อความหมาย
- ☐ วัสดุ อุปกรณ์ _____
- ☐ วิธีดำเนินการ _____
- ☐ สรุปผล _____
- ☐ อภิปรายผล _____
- ☐ ประโยชน์ที่ได้รับ _____
- ☐ ข้อเสนอแนะ _____
- ☐ ประเมินผล _____
- ☐ ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา _____



หน่วยการเรียนรู้ที่ 4



ใบกิจกรรมที่ 44 ระบุคุณสมบัติของอาชีพที่ เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์



นักเรียนพิจารณาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่กำหนดให้ แล้วเขียนระบุอาชีพและคุณสมบัติสำคัญ
ของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ให้ถูกต้อง



แนวคำตอบ: อาชีพมัณฑนากร

คุณสมบัติสำคัญ คือ จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางศิลปะและเป็นบุคคลที่มีความละเอียดรอบคอบ
และมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ เป็นผู้ที่มีรสนิยมที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ชอบและสนใจสิ่งสวยงาม
ด้านศิลปะ คนตรี และวรรณคดี เข้าใจงานช่างเทคนิค เพื่อทำงานร่วมกันได้ในสาขาเกี่ยวข้องกัน



ใบกิจกรรมที่ 45 วิเคราะห์รูปแบบในงานทัศนศิลป์



นักเรียนวิเคราะห์รูปแบบงานทัศนศิลป์ที่กำหนดให้ถูกต้อง



แนวคำตอบ: เป็นผลงานประติมากรรมที่ไม่มีรูปแบบและเรื่องราวเหมือนจริง แต่มุ่งแสดง
อารมณ์ความรู้สึกโดยการนำทัศนธาตุมาจัดองค์ประกอบศิลป์ให้ปรากฏในลักษณะเส้นและรูปทรง
เพื่อกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกเคลื่อนไหว บิดเบี้ยว สื่อถึงความเป็นอิสระ



ใบกิจกรรมที่ 46 พิจารณาข้อความเกี่ยวกับเนื้อหา ในงานทัศนศิลป์



นักเรียนพิจารณาข้อความที่กำหนดให้แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกต้อง และเขียน
เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ผิด

- ✗ 1) เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ เป็นการแสดงออกจากความศรัทธาต่อบุคคลสำคัญ
พระมหากษัตริย์ หรือบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเทศและโลก
- ✓ 2) เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล เป็นการแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ต่อบุคคลสำคัญ
พระมหากษัตริย์ หรือบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเทศและโลก
- ✓ 3) ภาพทิวทัศน์ ภาพคนเหมือน เป็นการแสดงออกทางเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ
- ✗ 4) อนุสาวรีย์บุคคลสำคัญ เป็นการแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับสังคม
- ✓ 5) เนื้อหาเกี่ยวกับอารมณ์ เป็นการแสดงถึงความรู้สึกในผลงานที่ผ่านกระบวนการและ
กรรมวิธีของศิลปิน ทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจทั้งในลักษณะบวกและลบ เช่น ภาพแห่ง
ความสนุกสนาน ประติมากรรมที่จับต้องได้เพื่อสื่อผ่านผิวสัมผัส เป็นต้น



ใบกิจกรรมที่ 47 วิเคราะห์คุณค่าในงานทัศนศิลป์ด้านความงาม



นักเรียนนำภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจติดลงในกรอบที่กำหนดให้ แล้ววิเคราะห์คุณค่า
ในงานทัศนศิลป์ด้านความงามให้ถูกต้อง

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)



ใบกิจกรรมที่ 48 ตอบคำถามการจัดนิทรรศการ



นักเรียนตอบคำถามการจัดนิทรรศการให้ถูกต้อง

1. การจัดนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ มีจุดประสงค์และเป้าหมายอย่างไร

แนวคำตอบ: เพื่อเผยแพร่วิชาความรู้ให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป

2. การจัดนิทรรศการของนักเรียนมีจุดประสงค์และเป้าหมายอย่างไร

แนวคำตอบ: เพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียนหรือการจัดนิทรรศการเนื่องในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ

3. การจัดนิทรรศการวันสำคัญต่าง ๆ ควรใช้เวลาในการจัดนิทรรศการประมาณเท่าไร

แนวคำตอบ: ประมาณ 1-2 สัปดาห์

4. สถานที่ในการจัดนิทรรศการควรมีลักษณะอย่างไร

แนวคำตอบ: ควรเป็นสถานที่ซึ่งคนส่วนใหญ่รู้จัก เดินทางสะดวก หรือเลือกสถานที่ให้เหมาะสมกับเรื่องราวที่จะจัดนิทรรศการนั้น

5. สถานที่จัดนิทรรศการสามารถแยกได้เป็นกี่ลักษณะ อะไรบ้าง

แนวคำตอบ: 2 ลักษณะ ได้แก่ การจัดภายนอกหรือกลางแจ้ง และการจัดภายในหรือในร่ม

6. เรียงลำดับขั้นตอนการจัดแสดงนิทรรศการศิลปะถูกต้อง

แนวคำตอบ:

1) กำหนดวัตถุประสงค์และวางแผน	5) การเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
2) การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดนิทรรศการ	6) การจัดงานและพิธีการ
3) การเตรียมผลงานศิลปะ	7) การวัดผลประเมินผล
4) การประชาสัมพันธ์	

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5



ใบกิจกรรมที่ 49 ศึกษาและอภิปรายผลงานทัศนศิลป์ ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม



นักเรียนแบ่งกลุ่ม 3-4 คน ร่วมกันศึกษาผลงานทัศนศิลป์ที่กำหนดให้ แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าผลงานดังกล่าวสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมอย่างไร เขียนบรรยายตามความเข้าใจ



วงกลม

เทคนิค ประติมากรรมสัมฤทธิ์

ศิลปิน สิทธิเดช แสงหิรัญ

แนวคำตอบ: เป็นผลงานประติมากรรม

รูปแบบเหมือนจริงที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

ด้านความสุขและความสุนทรีย์ โดยถ่ายทอดใน

แง่มุมของการเล่นของเด็กไทยในอดีตเป็นรูปเด็ก

ผมจุกกำลังเล่นวงกลม โดยทั่วไป



บ้านเรือนไทย

แนวคำตอบ: เป็นผลงาน

สถาปัตยกรรมที่สะท้อนคุณค่าของ

วัฒนธรรมในด้านเอกลักษณ์ทาง

ศิลปกรรม ที่นิยมสร้างเรือนชั้นเดียว มี

โครงสร้างง่าย ๆ และเปิดเผย มีหลังคาทรง

สูงและมีกันสาดยื่นออกมา



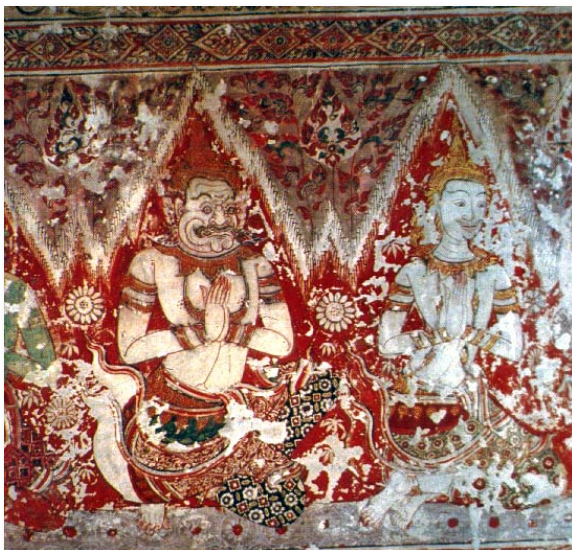
ใบกิจกรรมที่ 50 เปรียบเทียบความแตกต่างของงานจิตรกรรม ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย



นักเรียนร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบความแตกต่างของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย แล้วเขียนบรรยายตามความเข้าใจ



แนวคำตอบ: เป็นงานจิตรกรรมสมัย
สุโขทัย ลักษณะของภาพเขียนด้วยสีฝุ่นผสม
กาว สีที่ใช้เป็นลักษณะของสีเอกรงค์ คือ สี
ขาว แดง และดำเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็น
งานจิตรกรรมฝาผนังของไทยในยุคแรก ๆ



แนวคำตอบ: เป็นงานจิตรกรรม
สมัยอยุธยา ผลงานแสดงให้เห็นถึงลักษณะ
ของจิตรกรรมไทยบริสุทธิ์อย่างสมบูรณ์ สีที่
วาดนิยมใช้สีหลายสี มีการปิดทองลงบนรูป
และลวดลาย ส่วนใหญ่เป็นภาพเกี่ยวกับพุทธ
ศาสนาที่สะท้อนให้เห็นถึงความ
เจริญรุ่งเรืองและความสัมพันธ์กันระหว่าง
ศิลปกรรมกับพระพุทธศาสนา



ใบกิจกรรมที่ 51 บรรยายความแตกต่างของงานประติมากรรม ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย



นักเรียนดูภาพงานประติมากรรมที่กำหนดให้ แล้วเขียนบรรยายความแตกต่างของงาน
ประติมากรรมทั้งสองให้ถูกต้อง



แนวคำตอบ: เป็นพระพุทธรูปเชียง
แสนรุ่นแรก มีลักษณะพระวรกายอวบอ้วน
พระพักตร์กลม พระหนุ (คาง) เป็นปม พระ
รัศมีเป็นรูปดอกบัวตูมหรือลูกแก้ว ขมวด
พระเกศาใหญ่ ชายจีวรเหนือพระอังสาซ้าย
ปลายเป็นลายจีวรตะขาบ นิยมสร้างปาง
มารวิชัย ขัดสมาธิเพชร เห็นพระบาททั้งสอง
ข้าง เรียกตามความนิยมว่า “พระสิงห์หนึ่ง”



แนวคำตอบ: เป็นพระพุทธรูปแบบ
สุโขทัย จัดเป็นพระพุทธรูปที่สวยงามที่สุดใน
บรรดาศิลปกรรมไทยแบบต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะ
งดงามอ่อนช้อยคล้ายสุภาพสตรี พระพักตร์เป็น
รูปไข่ พระรัศมีเป็นเปลวเพลิง ขมวดพระเกศา
เล็ก พระขนงโก่ง พระนาสิกงุ้ม พระโอษฐ์อม
ยิ้มเล็กน้อย พระอังสาใหญ่ บั้นพระองค์เล็ก นิ้ว
พระหัตถ์เรียวสวย ครองจีวรแบบแนบเนื้อ ห่ม
เฉียง ชายจีวรยาวลงมาถึงพระนาภี ปลายเป็น
ลายจีวรตะขาบ ลักษณะโดยรวมของ
พระพุทธรูปสุโขทัยเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา
กรุณา



ใบกิจกรรมที่ 52 วิเคราะห์งานสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัย ของวัฒนธรรมไทย



นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้ว่าเป็นงานสถาปัตยกรรมสมัยใด แล้วนำข้อความเดิมใต้ภาพที่กำหนดให้
ถูกต้อง

- สมัยเชียงแสน
- สมัยสุโขทัย
- สมัยอยุธยา
- สมัยรัตนโกสินทร์



สมัยรัตนโกสินทร์



สมัยสุโขทัย



สมัยอยุธยา



สมัยเชียงแสน





ใบกิจกรรมที่ 53 วิเคราะห์งานจิตรกรรมกับยุคสมัยของ วัฒนธรรมสากล



นักเรียนดูภาพงานจิตรกรรมที่กำหนดให้ว่าเป็นผลงานยุคสมัยใด แล้วนำข้อความเดิมใต้ภาพให้ถูกต้อง

- ศิลปะกอทิก ● ศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา ● ศิลปะบาโรกหรือบารอก
- ศิลปะโรโกโก ● ศิลปะลัทธิคลาสสิกใหม่



ศิลปะกอทิก



ศิลปะโรโกโก



ศิลปะบาโรกหรือบารอก



ศิลปะลัทธิคลาสสิกใหม่



ศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา





ใบกิจกรรมที่ 54 พิจารณาข้อความงานประติมากรรมใน แต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล



นักเรียนพิจารณาข้อความที่กำหนดให้แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และ
เขียนเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่ผิด

- ✓ 1) งานประติมากรรมศิลปะเมโสโปเตเมียมักจะแสดงเรื่องราวของกษัตริย์ โดยเฉพาะการทำสงคราม การล่าสัตว์ และการประพาสสถานที่ต่าง ๆ
- ✗ 2) งานประติมากรรมศิลปะเมโสโปเตเมียเป็นการถ่ายทอดผลงานในรูปแบบเหมือนจริง
- ✓ 3) ภาพแกะสลักรูปนูนต่ำภาพคนของอียิปต์จะมีลักษณะคล้ายกับงานจิตรกรรม คือ แสดงส่วนศีรษะด้านข้าง ตาด้านตรง ทรวงอก ด้านหน้า ส่วนเอวลงมาเป็นด้านข้าง มีการใช้ขนาดในการแบ่งแยกให้ทราบว่า เป็นกษัตริย์หรือคนธรรมดา
- ✗ 4) ประติมากรรมรูปเปลือยของศิลปะโรมานส์จะเน้นให้เห็นกล้ามเนื้ออย่างถูกต้อง
- ✓ 5) งานประติมากรรมของโรมันได้รับอิทธิพลและรูปแบบมาจากศิลปกรรมของกรีก
- ✓ 6) งานประติมากรรมศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาจะมีการสอดแทรกอารมณ์ส่วนตัวของศิลปินลงไปในผลงาน ทำให้ผลงานมีเอกลักษณ์เฉพาะตน
- ✓ 7) งานประติมากรรมศิลปะโรโกโกเป็นการนำเอารูปแบบศิลปะบาโรกมาดัดแปลงและเพิ่มรายละเอียดตามส่วนต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ผลงานมีความละเอียดและประณีต
- ✓ 8) งานประติมากรรมศิลปะลัทธิคลาสสิกใหม่ จะเน้นความสง่างาม และแต่งกายตามแบบศิลปะกรีกและโรมัน



ใบกิจกรรมที่ 55 เปรียบเทียบความแตกต่างของงาน สถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัยของ วัฒนธรรมไทย



นักเรียนร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบความแตกต่างของงานสถาปัตยกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล แล้วเขียนบรรยายตามความเข้าใจ



แนวคำตอบ: สุสานศักดิ์หินผา

(Rock Cut Tomb)

เป็นงานสถาปัตยกรรมอียิปต์

(Egypt art) ใช้เป็นที่เก็บพระศพของ

ฟาโรห์ เกิดจากการเจาะหน้าผาให้มีความ

ลึกเข้าไป มักเรียกบริเวณนี้ว่า “หุบผา

กษัตริย์” (Valley of the King)



แนวคำตอบ: สถานที่สำหรับเจมน้ำมนต์

(Pisa Babtistry) เมืองปิซา ประเทศอิตาลี

เป็นงานสถาปัตยกรรมศิลปะ โรมานเนสก์

(Romanesque art) มีลักษณะหนาทึบ ก่อสร้างด้วย

อิฐหรือหิน มีลักษณะเด่นอยู่กับการนำโครงสร้าง

ประตูและหลังคาโค้ง (vault) ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของ

สถาปัตยกรรมโรมันมาประยุกต์ใช้ได้อย่างดี





ใบกิจกรรมที่ 56 โครงการเปรียบเทียบรูปแบบงานจิตรกรรม ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล



นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน จัดทำโครงการเปรียบเทียบรูปแบบงานจิตรกรรมในแต่ละ
ยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล

- ☐ ชื่อโครงการ เปรียบเทียบรูปแบบงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล
- ☐ ชื่อผู้ปฏิบัติโครงการ
 - 1) _____ 3) _____
 - 2) _____ 4) _____
- ☐ อาจารย์ที่ปรึกษา _____
- ☐ ที่มาและความสำคัญ แนวทางการเขียนวัตถุประสงค์:

งานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล มีวิวัฒนาการในการ
สร้างสรรค์ผลงานเรื่อยมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน หลายยุคหลายสมัย ผู้วิจัยจึงมีความ
สนใจที่จะศึกษาว่างานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลมีแนวคิด
รูปแบบ เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์ เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่
- ☐ วัตถุประสงค์ แนวทางการเขียนวัตถุประสงค์:
 - 1) เพื่อเปรียบเทียบแนวคิดของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล
 - 2) เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบของงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล
 - 3) เพื่อเปรียบเทียบเทคนิค วิธีการสร้างงานจิตรกรรมในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากล
- ☐ วัสดุ อุปกรณ์ _____
- ☐ วิธีดำเนินการ _____
- ☐ สรุปผล _____
- ☐ อภิปรายผล _____
- ☐ ประโยชน์ที่ได้รับ _____
- ☐ ข้อเสนอแนะ _____
- ☐ ประเมินผล _____
- ☐ ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา _____

แบบบันทึก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าการจัดองค์ประกอบศิลป์ว่าทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมกับทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์แตกต่างกันอย่างไร ยกตัวอย่างมา 1 ชนิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าการจัดองค์ประกอบศิลป์ว่าทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมกับทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์แตกต่างกันอย่างไร ยกตัวอย่างมา 1 ชนิด
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมกับทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์แตกต่างกัน คือ

แนวคำตอบ:

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมเป็นทัศนธาตุที่ปรากฏอยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ

ตัวเรา เช่น จุดที่มองเห็นตามกลุ่มดาวบนท้องฟ้า ภาพเส้นที่เกิดจากการจุดพลุไฟ

รูปร่างและรูปทรงของสัตว์ เป็นต้น

ส่วนทัศนธาตุในงานทัศนศิลป์เป็นทัศนธาตุที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของ

ศิลปิน เช่น การนำจุดมาใช้แต้มสีเป็นจุดเล็ก ๆ แสดงความงามของรูปคนและ

ทิวทัศน์ การนำเส้นโค้งที่อ่อนช้อย งดงามมาใช้เพื่อแสดงอารมณ์และความรู้สึกใน

ผลงานจิตรกรรมไทย เป็นต้น



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่าหลักการออกแบบใน
สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์แบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่างหรือ
วาดภาพประกอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องหลักการออกแบบ

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าว่าหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์แบ่งออกเป็นกี่ประเภท
อะไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่างหรือวาดภาพประกอบ
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ ได้แก่

แนวคำตอบ:

1) เอกภาพ (unity)

2) ความสมดุล (balance)

3) จุดเด่น (dominance)

4) ความกลมกลืน (harmony)

5) ความขัดแย้ง (contrast)



ตัวอย่างหลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์



เอกภาพ (unity) ในสิ่งแวดล้อม



เอกภาพ (unity) ในงานทัศนศิลป์



ความสมดุล (balance) ในสิ่งแวดล้อม



ความสมดุล (balance) ในงานทัศนศิลป์



จุดเด่น (dominance) ในสิ่งแวดล้อม



จุดเด่น (dominance) ในงานทัศนศิลป์



ความกลมกลืน (harmony) ในสิ่งแวดล้อม



ความกลมกลืน (harmony) ในงานทัศนศิลป์



ความขัดแย้ง (contrast) ในสิ่งแวดล้อม



ความขัดแย้ง (contrast) ในงานทัศนศิลป์

ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่า เทคนิค วิธีการมีความสำคัญ
อย่างไรกับการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

บรรยายและตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินในการ
สร้างสรรค์งานจิตรกรรม

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าว่า เทคนิค วิธีการมีความสำคัญอย่างไรกับการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

เทคนิค วิธีการมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ดังนี้

*แนวคำตอบ: เทคนิค วิธีการเป็นวิธีการแสดงออกที่ศิลปินแต่ละคนหรือ
แต่ละกลุ่มใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สังเกตเห็น ได้ชัดเจน
และเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความสำเร็จของศิลปินแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม ไม่มีหลักเกณฑ์ที่
ตายตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม*



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ



เรื่อง _____

ข้อมูลที่จดบันทึก _____

ภาพประกอบ

ชื่อผู้บันทึก _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก



เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ (ภาพพิมพ์แกะไม้)

ผลงานของประพันธ์ ศรีสุตา



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก



เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม
(การปั้นดินเหนียว)

ผลงานของนายดี ช่างหม้อ

ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานสื่อผสม แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างสร้งงานสื่อผสมได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้า เทคนิค วิธีการในการสร้างสร้งงานสื่อผสม แล้วเลือกเทคนิค วิธีการที่สนใจมา 1 เทคนิค
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก



เทคนิค วิธีการสร้างสร้งงานสื่อผสม (จิตรกรรมผสม)

ผลงานของสุพจน์ สิงห์สาย

ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกทัศนธาตุที่สนใจมา 1 ชนิด นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

สร้างสรรค์และจำแนกวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้ทัศนธาตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกทัศนธาตุที่สนใจมา 1 ชนิด นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกหลักการออกแบบที่สนใจมา 1 แบบ นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

สร้างสรรค์และจำแนกวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าวิธีการใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกหลักการออกแบบที่สนใจมา 1 แบบ นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ



เรื่อง _____

ข้อมูลที่จดบันทึก _____

ภาพประกอบ

ชื่อผู้บันทึก _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่า การสร้างงานจิตรกรรมไทยในปัจจุบันมีลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมกี่แบบ อะไรบ้าง พร้อมหาภาพประกอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายเกี่ยวกับทักษะในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทยได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าว่า การสร้างงานจิตรกรรมไทยในปัจจุบันมีลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมกี่แบบ อะไรบ้าง พร้อมหาภาพประกอบ
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

การสร้างสรรค์งานจิตรกรรมสากลมีรูปแบบในการสร้างสรรค์

แนวคำตอบ: งานจิตรกรรมไทยสามารถแบ่งออกตามลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมที่ปรากฏในปัจจุบันได้ 3 แบบ คือ

1) จิตรกรรมไทยแบบประเพณี

2) จิตรกรรมไทยแนวประเพณี

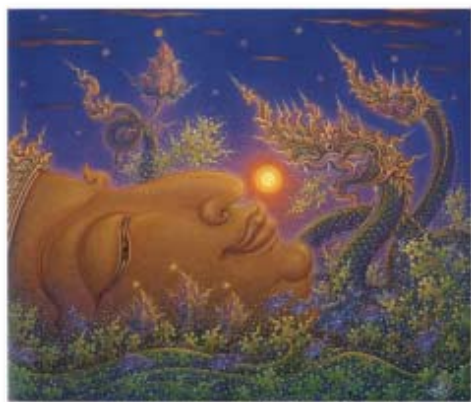
3) จิตรกรรมไทยร่วมสมัย



ตัวอย่างงานจิตรกรรมไทย



จิตรกรรมไทยแบบประเพณี



จิตรกรรมไทยแนวประเพณี



จิตรกรรมไทยร่วมสมัย

ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม
สากลมีรูปแบบในการสร้างสรรค์ที่รูปแบบ อะไรบ้าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายเกี่ยวกับทักษะในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สากลได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมสากล
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

การสร้างสรรค์งานจิตรกรรมสากลมีรูปแบบในการสร้างสรรค์

แนวคำตอบ: งานจิตรกรรมสากล แบ่งตามรูปแบบการสร้างสรรค์ได้ 3

รูปแบบ ดังนี้

1) งานจิตรกรรมแบบเหมือนจริง (realism)

2) งานจิตรกรรมแบบตัดทอน (distortion)

3) งานจิตรกรรมแบบตามความรู้สึก (expressionism)



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู *(พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)*

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างงานศิลปะสื่อผสมสามารถนำหลักการออกแบบใดมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้บ้าง พร้อมทั้งหาภาพประกอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างผลงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายความหมายของการสร้างงานศิลปะสื่อผสมและการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าว่าการสร้างงานศิลปะสื่อผสมสามารถนำหลักการออกแบบใดมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้บ้าง พร้อมทั้งหาภาพประกอบ
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

**การสร้างงานศิลปะสื่อผสมสามารถนำหลักการออกแบบต่อไปนี้
มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้**

แนวคำตอบ:

1) ความเป็นเอกภาพ (unity)

2) ความสมดุล (balance)

3) จุดเด่น (dominance)

4) ความกลมกลืน (harmony)

5) ความขัดแย้ง (contrast)

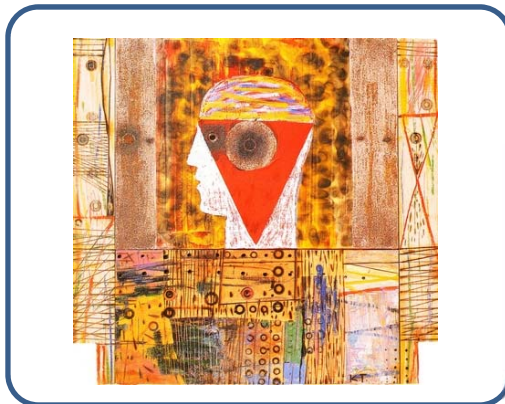




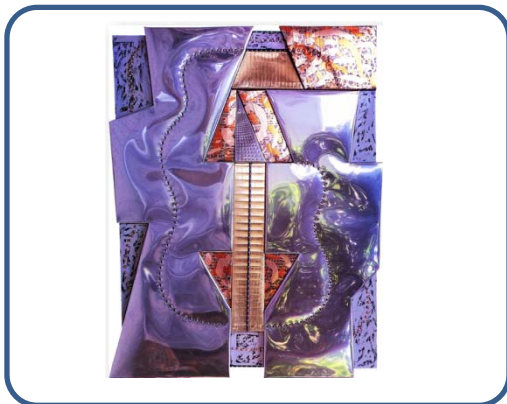
ความเป็นเอกภาพ (unity)



ความสมดุล (balance)



จุดเด่น (dominance)



ความกลมกลืน (harmony)



ความขัดแย้ง (contrast)

ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติกับงาน
ทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายความหมายของการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติกับงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ มีลักษณะแตกต่างกัน
อย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่าง
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติกับงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ

มีลักษณะแตกต่างกัน คือ

แนวคำตอบ: งานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ เป็นการถ่ายทอดความงามใน
ผลงานจิตรกรรม ภาพพิมพ์ สื่อผสมลงบนระนาบ เช่น กระดาษ ผ้าใบ หรือวัสดุ
อื่นที่มีผิวเรียบ

ส่วนงานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ เป็นการถ่ายทอดความงามในผลงาน
ประติมากรรม สถาปัตยกรรม สื่อผสม มีความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ หนา-บาง มี
บรรยากาศล้อมรอบ



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ คืออะไร ยกตัวอย่างผลงานมา 1 ชิ้น โดยการวาดภาพหรือหาภาพตัวอย่างผลงานประกอบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แนวทางการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายความหมายของการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติได้

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์แบบ 3 มิติ คืออะไร ยกตัวอย่างผลงานมา 1 ชิ้น โดยการวาดภาพหรือหาภาพตัวอย่างผลงาน
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ



เรื่อง _____

ข้อมูลที่จดบันทึก _____

ภาพประกอบ

ชื่อผู้บันทึก _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกมา 1 อาชีพ และบอกทักษะที่จำเป็นของการประกอบอาชีพนั้น ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทศศิลป์กับงานอาชีพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้และเข้าใจอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ

ขั้นตอน

- 1) ศึกษาค้นคว้าว่าอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ แล้วเลือกมา 1 อาชีพ และบอกทักษะที่จำเป็นของการประกอบอาชีพนั้น ๆ
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก



อาชีพประติมากร

คุณสมบัติสำคัญ คือ จะต้องมีความรู้และความถนัดทางช่าง มีความสนใจด้านศิลปะ มีสุนทรียะเข้าถึงความหมายและคุณค่าของงานทางด้านศิลปะ มีจินตนาการสูง มีมโนภาพ สามารถสร้างสรรค์ผลงานอันเกิดจากจินตนาการให้เป็นจริงขึ้นได้ และค้นคว้าประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) หาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจมา 1 ชิ้น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทศศิลป์กับงานอาชีพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้และเข้าใจรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน
ขั้นตอน

- 1) หาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจมา 1 ชิ้น
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำภาพผลงานมาอภิปรายเกี่ยวกับรูปแบบของผลงานตามความรู้ ความเข้าใจ และ

ประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่าการจัดนิทรรศการมีรูปแบบในการจัดกี่แบบ อะไรบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทักษะศิลป์กับงานอาชีพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้และเข้าใจการใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นในการจัดนิทรรศการ

ขั้นตอน

1) ศึกษาค้นคว้าว่าการจัดนิทรรศการมีรูปแบบในการจัดกี่แบบ อะไรบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

2) บันทึกผลการค้นคว้า

3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

แนวคำตอบ: การจัดนิทรรศการมีรูปแบบในการจัด 3 แบบ ได้แก่

1) นิทรรศการถาวร เป็นนิทรรศการที่จัดแสดงไว้เพื่อให้ประโยชน์ต่อผู้เข้าชมได้ในเวลายาวนาน ติดตั้งจัดแสดงไว้อย่างมั่นคง ได้แก่ การจัดนิทรรศการของ หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ

2) นิทรรศการชั่วคราว เป็นนิทรรศการที่จัดแสดงเรื่องราวเฉพาะกิจ ในโอกาสพิเศษบางโอกาส จะใช้เวลาสั้น ๆ ไม่กี่วัน หรือ 2-3 สัปดาห์ การเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร หรือประชาสัมพันธ์เรื่องต่าง ๆ

3) นิทรรศการเคลื่อนที่ เป็นนิทรรศการที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดคล้ายกับนิทรรศการชั่วคราว หรือบางครั้งก็นำนิทรรศการชั่วคราวไปแสดงเคลื่อนที่ไปยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้สนใจโดยทั่วไป

ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู

(พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)



แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ



เรื่อง _____

ข้อมูลที่จดบันทึก _____

ภาพประกอบ

ชื่อผู้บันทึก _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) หาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจมา 1 ชิ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทัศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้และเข้าใจงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

ขั้นตอน

- 1) หาภาพผลงานทัศนศิลป์ที่ประทับใจมา 1 ชิ้น
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำภาพผลงานชิ้นนั้นมาอภิปรายว่าผลงานมีการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมอย่างไร ตาม

ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

(พิจารณาจากผลงานของนักเรียน)



ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู _____ (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของ
วัฒนธรรมไทยแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้และเข้าใจความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย

ขั้นตอน

- 1) ค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
- 2) บันทึกผลการค้นคว้า
- 3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

งานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยแตกต่างกัน คือ

แนวคำตอบ: งานทัศนศิลป์ไทยในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยมี

ความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาเป็นหลัก ดังนั้นวัดวาอารามต่าง ๆ จึงเป็นศูนย์รวมของงานทัศนศิลป์ทุกแขนงที่มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน ทั้งด้านรูปแบบและความงาม ไม่ว่าจะเป็นงานจิตรกรรม งานประติมากรรม หรืองานสถาปัตยกรรม



ตัวอย่างผลงาน



แนวคำตอบ: พระพุทธรูปแบบ

สุโขทัย มีลักษณะงดงามอ่อนช้อยคล้าย
สุภาพสตรี พระพักตร์เป็นรูปไข่ พระรัศมี
เป็นเปลวเพลิง ขมวดพระเกศาเล็ก พระขนง
โก่ง พระนาสิกงุ้ม พระโอษฐ์อมยิ้มเล็กน้อย
พระอังสาใหญ่ บั้นพระองค์เล็ก นิ้วพระหัตถ์
เรียวยาว ครองจีวรแบบแนบเนื้อ ห่มเฉียง
ชายจีวรยาวลงมาถึงพระนาภี ปลายเป็นลาย
เจี๊ยวตะขาบ



แนวคำตอบ: พระพุทธรูปแบบ

อยุธยา นิยมสร้างพระพุทธรูปทรงเครื่อง คือ
พระพุทธรูปที่สวมมงกุฎและตกแต่งด้วย
เครื่องประดับแบบกษัตริย์ ซึ่งเป็น
ลักษณะเฉพาะแบบอยุธยา

ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกข้อมูล (การมอบหมายงาน) ศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัย
ของวัฒนธรรมสากลแตกต่างกันในด้านใดบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้และเข้าใจความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลได้

ขั้นตอน

1) ศึกษาค้นคว้าว่างานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลแตกต่างกันในด้านใดบ้าง
พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

2) บันทึกผลการค้นคว้า

3) นำความรู้ที่ได้มาอภิปรายตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเอง

บันทึก

งานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมสากลแตกต่างกัน

ในด้านต่อไปนี้

แนวคำตอบ: เอกลักษณ์ รูปแบบ คุณค่า จุดกำเนิด และแรงบันดาลใจใน

การสร้างสรรค์แตกต่างกัน



ตัวอย่างผลงาน



แนวคำตอบ: งานจิตรกรรมศิลปะ

โรมาเนสก์ (Romanesque art) งานจิตรกรรม
ส่วนใหญ่เป็นภาพวาดบนผนังและเป็น
ภาพประกอบในพระคัมภีร์ ลักษณะของ
ผลงานไม่ค่อยมีปริมาตร มีการเน้นทิว ดวงตา
และจมูก โดยใช้เส้นที่ให้ความรู้สึกแข็ง



แนวคำตอบ: งานจิตรกรรมศิลปะ

โรโกโก (rococo) งานจิตรกรรมภาพ
ทิวทัศน์นิยมสร้างให้ แสงปรากฏอย่าง
งดงาม นุ่มนวลตา มีบรรยากาศกับความ
ฝัน เรื่องราวของภาพมักเกี่ยวกับเรื่อง
ปรัมปรา งานรื่นเริงที่มีบรรยากาศหรูหรา

ข้อสงสัยที่นักเรียนจะถามครู (พิจารณาจากคำถามของนักเรียน)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น ม. 3/ _____

ลงชื่อ _____ (ผู้สอน)

แบบบันทึกการจดบันทึกและวาดภาพประกอบ



เรื่อง _____

ข้อมูลที่จดบันทึก _____

ภาพประกอบ

ชื่อผู้บันทึก _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

แบบประเมิน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1



ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในศิลปะ	1. มีความสนใจในการบรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบ			
	2. มีความกระตือรือร้นในการบรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบ			
2. ความรับผิดชอบ ขยัน และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. นำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงโดยไม่กล่าวการลงโทษ			
	2. ไม่หลีกเลี่ยงความผิดเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติกิจกรรมศิลปะตามขั้นตอน			
	2. ดูแลและจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์และผลงานอย่างเรียบร้อย			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อศิลปะ	1. เรียนวิชาทัศนศิลป์ด้วยความสุข สนุกสนาน			
	2. เห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบ			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน



ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม ศิลปะ	1. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เพื่อปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการบรรยาย สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ			
	2. บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ ได้ถูกต้อง			
	3. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขผลงานทัศนศิลป์ได้อย่างถูกต้อง			
	4. นำความรู้ ความสามารถที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบรรยายสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและ หลักการออกแบบ ไปสร้างสรรค์ผลงานและประยุกต์ใช้ได้			
2. ทักษะ/ กระบวนการคิด	1. คิดวิเคราะห์แล้วบรรยายจุดประสงค์และเนื้อหาของสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและ หลักการออกแบบ ได้			
	2. สามารถบอกอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานทัศนศิลป์ ได้			
	3. สามารถถ่ายทอดความคิดจินตนาการลงในผลงานทัศนศิลป์ได้			
3. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม กลุ่ม	1. มีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนและแบ่งหน้าที่กับเพื่อนในกลุ่ม			
	2. ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	3. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	4. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์			
	5. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่างแบบประเมินผล

เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจในงานทัศนศิลป์

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ประเมินระดับคุณภาพให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
บรรยายสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ที่เลือกมา โดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบ				

เกณฑ์การประเมินกิจกรรมการบรรยายโดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
4	- บรรยายเนื้อหาครอบคลุมครบถ้วนตรงตามเวลาที่กำหนด - วิเคราะห์เนื้อหาการบรรยายด้วยหลักเหตุผล จำแนกความแตกต่างและความคล้ายคลึงของสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ได้ถูกต้องชัดเจน - ชกตัวอย่างเปรียบเทียบผลงานทัศนศิลป์โดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและหลักการออกแบบได้ถูกต้องชัดเจน
3	- บรรยายเนื้อหาครอบคลุมครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่แต่อาจไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด - วิเคราะห์เนื้อหาการบรรยายด้วยหลักเหตุผล จำแนกความแตกต่างและความคล้ายคลึงของสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ - ชกตัวอย่างเปรียบเทียบผลงานทัศนศิลป์โดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและหลักการออกแบบได้ แต่ต้องให้ครูคอยชี้แนะบ้าง
2	- บรรยายเนื้อหาไม่ครบถ้วนและไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด - วิเคราะห์เนื้อหาการบรรยายขาดตกบกพร่อง จำแนกความแตกต่างและความคล้ายคลึงของสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ไม่ค่อยถูกต้อง - ชกตัวอย่างเปรียบเทียบผลงานทัศนศิลป์โดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและหลักการ

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
	ออกแบบไม่ค่อยเข้าใจ ครูต้องคอยชี้แนะ
1	- บรรยายเนื้อหาขาดตกบกพร่องไม่ครบถ้วนและไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด - วิเคราะห์เนื้อหาการบรรยายไม่ตรงเนื้อหา ไม่จำแนกความแตกต่างและความคล้ายคลึงของสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ - ไม่ยกตัวอย่างเปรียบเทียบผลงานทัศนศิลป์โดยใช้ความรู้เรื่อง ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ ครูต้องคอยชี้แนะตลอดเวลา

หมายเหตุ: อาจลด/เพิ่มประเด็นในการประเมินหรือลด/เพิ่มคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม

ลงชื่อ _____ (ผู้ประเมิน)

วันที่ ____ เดือน ____ พ.ศ. ____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2



ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในศิลปะ	1. มีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินและวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์			
	2. มีความกระตือรือร้นในการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการของศิลปินและวิธีการใช้ ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์			
2. ความรับผิดชอบ ขยันและอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. นำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงโดยไม่กล่าวการลงโทษ			
	2. ไม่หลีกเลี่ยงความผิดเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติกิจกรรมศิลปะตามขั้นตอน			
	2. ดูแลและจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์และผลงานอย่างเรียบร้อย			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อศิลปะ	1. เรียนวิชาทัศนศิลป์ด้วยความสุข สนุกสนาน			
	2. เห็นคุณค่าและความสำคัญของเทคนิค วิธีการของศิลปินและวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน



ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม ศิลปะ	1. ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินและวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์			
	2. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง			
	3. นำเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ไปใช้ใน ผลงานของตนเองได้			
	4. ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของ ตนเองให้มีคุณภาพได้			
	5. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้			
2. ทักษะ/ กระบวนการคิด	1. วิเคราะห์แล้วระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้าง งานทัศนศิลป์ของศิลปินได้			
	2. วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบใน การสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้			
	3. สามารถถ่ายทอดความคิดจินตนาการลงในผลงานทัศนศิลป์ได้			
	4. สามารถบอกอารมณ์ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลงานทัศนศิลป์ได้			
3. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม กลุ่ม	1. มีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนและแบ่งหน้าที่กับเพื่อนในกลุ่ม			
	2. ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	3. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	4. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์			
	5. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่างแบบประเมินผล เรื่อง หลักการสร้างงานทัศนศิลป์

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ประเมินระดับคุณภาพให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์				
2. วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพ				

เกณฑ์การประเมินกิจกรรมการปฏิบัติกิจกรรมโดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
4	- ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ได้ครบถ้วน และตรงตามเวลาที่กำหนด - วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้ถูกต้อง ชัดเจน มีเหตุผลรองรับครบทุกประเด็น และตรงตามเวลาที่กำหนด
3	- ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ได้ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด ครูต้องคอยชี้แนะบางครั้ง - วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ มีเหตุผลรองรับบางประเด็น แต่ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด ครูต้องคอยชี้แนะบางครั้ง
2	ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด ครูต้องคอยชี้แนะเป็นส่วนใหญ่

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
	- วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพไม่ค่อยถูกต้อง ไม่ค่อยชัดเจน ไม่ค่อยมีเหตุผล ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด ครูต้องคอยชี้แนะเป็นส่วนใหญ่
1	- ระบุและบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด ครูต้องคอยชี้แนะตลอดเวลา - วิเคราะห์และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ไม่มีเหตุผล ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด ครูต้องคอยชี้แนะตลอดเวลา

หมายเหตุ: อาจลด/เพิ่มประเด็นในการประเมินหรือลด/เพิ่มคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม

ลงชื่อ _____ (ผู้ประเมิน)

วันที่ ____ เดือน ____ พ.ศ. ____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3



ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในศิลปะ	1. มีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับทักษะและการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ			
	2. มีความกระตือรือร้นในการศึกษาเกี่ยวกับทักษะและการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ			
2. ความรับผิดชอบ ขยัน และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก			
	2. ขอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. นำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงโดยไม่กล่าวการลงโทษ			
	2. ไม่หลอกลวงความผิดเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติตามกิจกรรมศิลปะตามขั้นตอน			
	2. ดูแลและจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์ และผลงานอย่างเรียบร้อย			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อศิลปะ	1. เรียนวิชาทัศนศิลป์ด้วยความสุข สนุกสนาน			
	2. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเกี่ยวกับทักษะและการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่างๆ			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน



ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม ศิลปะ	1. มีทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์อย่างน้อย 3 ประเภท			
	2. มีทักษะในการผสมผสานวัสดุต่างๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ			
	3. สามารถสร้างงานทัศนศิลป์ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการได้			
	4. สามารถสร้างงานทัศนศิลป์สื่อความหมายเป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบได้			
	5. สามารถสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลายได้			
	6. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เพื่อปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง			
	7. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง			
	8. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			
2. ทักษะ/ กระบวนการคิด	1. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานทัศนศิลป์อย่างน้อย 3 ประเภท			
	2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการผสมผสานวัสดุต่างๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ			
	3. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานทัศนศิลป์ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ			
	4. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานทัศนศิลป์ เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย			
	5. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย			
3. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม กลุ่ม	1. มีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนและแบ่งหน้าที่กับเพื่อนในกลุ่ม			
	2. ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	3. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	4. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์			
	5. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่างแบบประเมินผล เรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ประเมินระดับคุณภาพให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. มีทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์อย่างน้อย 3 ประเภท				
2. มีทักษะในการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ				
3. สร้างงานทัศนศิลป์ ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ				
4. สร้างงานทัศนศิลป์สื่อความหมายเป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ				
5. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย				

เกณฑ์การประเมินกิจกรรมการสร้างงานทัศนศิลป์โดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
4	– สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ทั้ง 3 ประเภทได้คล่องแคล่ว – ผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบได้ถูกต้องตามประเภทผลงาน – สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการลงในผลงานของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ – ประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบได้อย่างมีคุณภาพ – สร้างงานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลายน่าสนใจ

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
3	– สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ทั้ง 3 ประเภทได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ – ผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบได้ถูกต้องตามประเภทผลงานเป็นส่วนใหญ่ – สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการลงในผลงานของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์เป็นส่วนใหญ่ – ประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบได้อย่างมีคุณภาพเป็นส่วนใหญ่ – สร้างงานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลายน่าสนใจเป็นส่วนใหญ่
2	– สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ทั้ง 3 ประเภทได้ไม่ค่อยถูกต้อง ครูต้องคอยชี้แนะเป็นส่วนใหญ่ – ผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบได้ไม่ค่อยถูกต้องตามประเภทผลงาน ครูต้องคอยชี้แนะเป็นส่วนใหญ่ – สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการลงในผลงานของตนเองได้แต่ไม่ค่อยสร้างสรรค์ ครูต้องคอยชี้แนะเป็นส่วนใหญ่ – ประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบได้แต่ไม่ค่อยมีคุณภาพ ครูต้องคอยชี้แนะเป็นส่วนใหญ่ – สร้างงานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่ไม่ค่อยหลากหลายและไม่ค่อยน่าสนใจ ครูต้องคอยชี้แนะเป็นส่วนใหญ่
1	– สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ทั้ง 3 ประเภทไม่ถูกต้อง ครูต้องคอยชี้แนะตลอดเวลา – ผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบไม่ถูกต้องตามประเภทผลงาน ครูต้องคอยชี้แนะตลอดเวลา – ไม่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการลงในผลงานของตนเอง ครูต้องคอยชี้แนะตลอดเวลา – ประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบไม่มีคุณภาพ ครูต้องคอยชี้แนะตลอดเวลา – สร้างงานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่ไม่หลากหลายและไม่น่าสนใจ ครูต้องคอยชี้แนะตลอดเวลา

หมายเหตุ: อาจลด/เพิ่มประเด็นในการประเมินหรือลด/เพิ่มคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม

ลงชื่อ _____ (ผู้ประเมิน)

วันที่ ____ เดือน ____ พ.ศ. ____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4



ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในศิลปะ	1. มีความสนใจในการเรียนเรื่อง ทักษะศิลป์กับงานอาชีพ			
	2. มีความกระตือรือร้นในการเรียนเรื่อง ทักษะศิลป์กับงานอาชีพ			
2. ความรับผิดชอบ ขยัน และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. นำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงโดยไม่กล่าวการลงโทษ			
	2. ไม่หลีกเลี่ยงความผิดเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติกิจกรรมศิลปะตามขั้นตอน			
	2. ดูแลและจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์และผลงานอย่างเรียบร้อย			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อศิลปะ	1. เรียนวิชาทักษะศิลป์ด้วยความสุข สนุกสนาน			
	2. เห็นคุณค่าและความสำคัญในการเรียนเรื่อง ทักษะศิลป์กับงานอาชีพ			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน



ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม ศิลปะ	1. ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพได้ถูกต้อง			
	2. เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมและนำไปจัดนิทรรศการได้ถูกต้อง			
	3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง			
	4. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง			
	5. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง			
2. ทักษะ/ กระบวนการคิด	1. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดนิทรรศการได้น่าสนใจ			
	2. วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่นหรือของศิลปินได้			
	3. เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมและนำไปจัดนิทรรศการได้			
3. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม กลุ่ม	1. มีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนและแบ่งหน้าที่กับเพื่อนในกลุ่ม			
	2. ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	3. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	4. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์			
	5. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่างแบบประเมินผล เรื่อง ทักษะคิดเกี่ยวกับงานอาชีพ

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____
สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
 ประเมินระดับคุณภาพให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทักษะคิดและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ				
2. วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทักษะคิดของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน				
3. เลือกงานทักษะคิดโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการ				

เกณฑ์การประเมินกิจกรรมการระบุและวิเคราะห์โดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
4	- ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทักษะคิดและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องชี้แนะ - วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทักษะคิดของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปินได้ถูกต้อง ตรงประเด็น โดยไม่ต้องชี้แนะ - เลือกงานทักษะคิดโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการได้ถูกต้อง เหมาะสม น่าสนใจ มีความคิดสร้างสรรค์
3	- ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทักษะคิดและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ต้องชี้แนะ - วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทักษะคิดของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปินได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ต้องชี้แนะ

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
	– เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการได้ถูกต้อง เหมาะสม น่าสนใจ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ต้องชี้แนะ
2	– ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ได้ถูกต้องบ้าง โดยครูต้องชี้แนะ – วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน ได้ไม่ค่อยถูกต้อง และไม่ตรงประเด็น โดยครูต้องชี้แนะ – เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างไม่ค่อยเหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการได้ไม่ค่อยถูกต้อง แต่ยังมีความเหมาะสม น่าสนใจบ้าง ไม่ค่อยมีความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนใหญ่ โดยครูต้องชี้แนะ
1	– ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ไม่ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะตลอดเวลา – วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น หรือของศิลปิน ไม่ถูกต้อง และไม่ตรงประเด็น โดยครูต้องชี้แนะตลอดเวลา – เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างไม่เหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการได้ไม่ถูกต้อง ไม่มีความเหมาะสม ไม่น่าสนใจ ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ โดยครูต้องชี้แนะตลอดเวลา

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม

ลงชื่อ _____ (ผู้ประเมิน)

วันที่ ____ เดือน ____ พ.ศ. ____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5



ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ความใฝ่รู้ในศิลปะ	1. มีความสนใจในการศึกษางานทัศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรมไทยและสากล			
	2. มีความกระตือรือร้นในการศึกษางานทัศนศิลป์กับคุณค่าวัฒนธรรมไทยและสากล			
2. ความรับผิดชอบ ขั้น และอดทน	1. ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จตามกำหนด โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก			
	2. ยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3. ความซื่อสัตย์	1. นำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงโดยไม่กล่าวการลงโทษ			
	2. ไม่หลีกเลี่ยงความผิดเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง			
4. ความมีระเบียบวินัย	1. ตรงต่อเวลาและปฏิบัติตามขั้นตอน			
	2. ดูแลและจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์และผลงานอย่างเรียบร้อย			
5. ความมีเจตคติที่ดีต่อศิลปะ	1. เรียนวิชาทัศนศิลป์ด้วยความสุข สนุกสนาน			
	2. เห็นคุณค่าและความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมไทยและสากล			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน



ด้านทักษะ/กระบวนการ

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน		
		3	2	1
1. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม ศิลปะ	1. ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมได้			
	2. เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากลได้			
	3. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง			
	4. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง			
	5. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง			
2. ทักษะ/ กระบวนการคิด	1. คิดวิเคราะห์แล้วบอกงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมได้			
	2. คิดวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากลได้			
	3. สามารถถ่ายทอดความคิดจินตนาการลงในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้			
	4. สามารถบอกอารมณ์ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลงานงานทัศนศิลป์ไทยและสากลได้			
3. ทักษะ/ กระบวนการ ปฏิบัติกิจกรรม กลุ่ม	1. มีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนและแบ่งหน้าที่กับเพื่อนในกลุ่ม			
	2. ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
	3. ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่ม			
	4. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะในการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์			
	5. ขอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน			
คะแนนที่ได้				
คะแนนรวม				
ระดับคุณภาพเฉลี่ย				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	2.34–3.00	1.67–2.33	1.00–1.66
ระดับคุณภาพ	3 ดีมาก, ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง

สรุประดับคุณภาพด้านทักษะ/กระบวนการ (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐)

☐ ดีมาก, ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ: การหาระดับคุณภาพเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่องมารวมกันแล้ว
หารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำระดับคุณภาพเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน
คุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่างแบบประเมินผล เรื่อง ทักษะคิดเกี่ยวกับคุณค่าวัฒนธรรม

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

สำหรับครู สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ประเมินระดับคุณภาพให้ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม				
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล				

เกณฑ์การประเมินกิจกรรมการอภิปรายโดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
4	- ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมได้ถูกต้องครบถ้วน ตรงประเด็น โดยไม่ต้องชี้แนะ - เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากลได้ถูกต้องชัดเจน มีเหตุผลรองรับ โดยไม่ต้องชี้แนะ
3	- ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมได้ถูกต้องตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ต้องชี้แนะ - เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากลได้ถูกต้องชัดเจน มีเหตุผลรองรับเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ต้องชี้แนะ
2	- ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมได้ไม่ค่อยถูกต้อง ไม่ค่อยตรงประเด็น โดยครูต้องชี้แนะ - เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากลได้ไม่ค่อยถูกต้อง ไม่ค่อยมีเหตุผลรองรับ โดยครูต้องชี้แนะ

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
1	– ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมได้ไม่ถูกต้อง ไม่ตรงประเด็น โดยครูต้องชี้แนะตลอดเวลา – เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล ไม่ถูกต้อง ไม่มีเหตุผลรองรับ โดยครูต้องชี้แนะตลอดเวลา

หมายเหตุ: อาจลดประเด็นในการประเมินหรือลดคะแนนในแต่ละประเด็นได้ตามความเหมาะสม

ลงชื่อ _____ (ผู้ประเมิน)

วันที่ ____ เดือน ____ พ.ศ. ____